Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Aan het college van de gemeente Heerde
Postbus 175
8180 AD HEERDE

Datum	:	5 juli 2022	Uw brief van	:
Ons kenmerk	:	22-58990/22-081320/AM	Uw kenmerk	:
Behandeld door	:	P. Jalink	Bijlage(n)	: 3
Onderwerp	:	Jaarstukken 2021, Programmabegroting 2023-2026, begrotingswijziging demarcatie		

Geacht college,

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2021, de Programmabegroting 2023-2026 en informatie over de begrotingswijziging demarcatie van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) aan. Het algemeen bestuur (AB) van de VNOG heeft deze zaken op 23 juni 2022 definitief vastgesteld. Wij verzoeken u de stukken en deze brief ter kennisgeving aan uw raad aan te bieden.

Algemeen
De veiligheidsregio voert in het kader van het verlengd lokaal bestuur haar taken uit met middelen van de deelnemende gemeenten voor alle inwoners en bezoekers van onze regio, in nauwe samenwerking met de gemeenten en andere partners. Wij waarderen uw inbreng en betrokkenheid daarbij zeer. De gemeentelijke financiën staan, zoals uit recente publicaties is gebleken, in toenemende mate onder druk. De VNG dringt er bij het Rijk op aan om zoveel mogelijk te voorkomen dat in de jaren 2026 en verder gemeenten met onoverkomelijke financiële knelpunten worden geconfronteerd. Het algemeen en dagelijks bestuur van de VNOG zijn zich hier terdege van bewust en voeren daarom een terughoudend financieel beleid. Dat neemt echter niet weg dat ook de VNOG te maken heeft met loon- en prijsstijgingen, met een onzekere (leveranciers)markt en met de in beeld gebrachte risico's in zijn bedrijfsvoering die moeten worden afgedekt om op termijn financieel gezond te blijven. Dit is in deze tijden eens te meer van belang opdat de VNOG als crisisorganisatie haar taken kan uitvoeren in een snel veranderende omgeving. We vertrouwen op wederzijds begrip voor elkaars dilemma's en uitdagingen om te zoeken naar mogelijkheden om blijvend onze opgaven voor onze inwoners uit te voeren.

Jaarstukken 2021
Op 7 april 2022 hebben wij de voorlopige jaarstukken 2021 ter kennisname aangeboden. De opmerkingen van de accountant zijn daarna verwerkt. Het AB heeft op 23 juni de jaarstukken 2021 definitief vastgesteld. De definitieve jaarstukken 2021 treft u bijgevoegd ter kennisname aan. Er is een eenmalig jaarresultaat 2021 van € 5.255.817, voornamelijk als gevolg van covid-19.

Het AB heeft op 23 juni voor de bestemming van dit resultaat het volgende besloten:
- Van het resultaat is € 90.000 bestemd voor de eenmalige inhaalslag op vaccinaties van brandweerpersoneel (o.a. hepatitis A en B), waarvoor de animo groter was dan voorzien.
- Een bedrag van € 81.000 is bestemd voor het nieuwe procesbeheerssysteem van Risicobeheersing, omdat de uitlevering door de leverancier is vertraagd van 2021 naar beoogd 2022. Er is in 2021 niet betaald, de rekening volgt in 2022.
- Er is € 200.000 bestemd voor een te vormen bestemmingsreserve voor eenmalige frictiekosten vanwege de wettelijk verplichte ontmanteling van het Regionaal Brandmeldsysteem richting marktpartijen.
- Een bedrag van € 599.000 (afgerond) vloeit terug naar de gemeenten. Dit betreft een overschot op looncompensatie 2021, omdat de CAO pas later in 2021 inging.
- Een storting van € 525.000 vindt plaats in de Bedrijfsvoeringsreserve ter versterking van de weerstandscapaciteit.
- Een bedrag van € 3,76 miljoen (afgerond) is bestemd voor de egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten). Zoals wij in de brief van april jl. hebben geschetst (en al jaren aankondigen) stijgen de kapitaallasten op termijn en raakt de egalisatiereserve afschrijvingen uitgeput, zodat die niet meer in dekking kan voorzien. Met deze storting kunnen nu tot en met 2026 de kapitaallasten worden gedekt, zonder dat de gemeentelijke bijdrage hoeft te stijgen. Na 2027 volgt een geleidelijke stijging; hiervoor volgen nadere voorstellen. Een belangrijk voorbehoud bij dit alles is wel dat de situatie in de wereld (grondstofprijzen, problemen bij leveranciers, etc.) het lastig maakt om berekeningen te maken. Zaken wijzigen snel. VNOG monitort scherp.

Daar waar raden een zienwijze hebben gegeven op de jaarstukken 2021 of op de bestemming van het resultaat 2021 gaan wij hieronder daar op in.

Programmabegroting 2023-2026
Op 7 april 2022 hebben wij de concept programmabegroting ter zienswijze aangeboden. Op de behandeldatum in het AB (23 juni) waren nog niet alle zienswijzen formeel binnen. Een totaaloverzicht van alle ingediende (al dan niet concept) zienswijzen en een reactie van de VNOG daarop is bijgevoegd.

In reactie op de specifiek door u ingediende zienswijzen:

Het college heeft uw raad voorgesteld:
1. *Kennis te nemen van de voorlopige Jaarstukken 2021, de Kadernota 2023-2026 en de concept Programmabegroting 2023-2026;*
2. *Geen zienswijze in te dienen op de concept Programmabegroting 2023-2026 en het dagelijks bestuur van de VNOG daarvan in kennis te stellen;*
3. *Geen zienswijze in te dienen op de concept begrotingswijziging 2023 ten aanzien van Demarcatie.*

   Dank voor de informatie.

4. *De uitkomst van de vergadering van de raadcommissie is dat fracties mogelijk in de raadsvergadering nog met moties komen.*

   Wij wachten dit af.

De ontvangen (concept) zienswijzen zijn door het AB betrokken bij de besluitvorming. De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven om de stukken aan te passen. Het AB heeft de begroting 2023-2026 op 23 juni 2022 vastgesteld.

Begrotingswijziging op de begroting 2023, betreffende demarcatie
Op 7 april 2022 hebben wij de concept begrotingswijziging demarcatie ter zienswijze aangeboden. Nog niet alle zienswijzen zijn op dit moment binnen. Zie bijgevoegd het overzicht van zienswijzen. Er is zicht op 20 zienswijzen, waarvan 10 negatief zijn over de begrotingswijziging en 10 positief. De negatieve zienswijzen betreffen met name de omvang van het bedrag van de begrotingswijziging, het eigen aandeel van de gemeente daarin in vergelijking tot het huidige bedrag dat de gemeente momenteel aan de betreffende taken besteedt.

Het VNOG bestuur wil graag de zienswijzen een plek geven, ook om een goede basis te hebben voor de nieuwe samenwerking die met de demarcatie verder moet groeien. Het bestuur wil graag een breed gedragen positief besluit over de begrotingswijziging. Daarom is het traject voor de behandeling van de begrotingswijziging verlengd tot aan het AB van 3 november. Zo is er meer tijd om aan de gemeenten de gewenste (extra) toelichtingen en onderbouwingen te geven en om nogmaals de berekeningen tegen het licht te houden en eventueel bij te stellen. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling op 3 november, waarbij het uitgangspunt blijft om de taakoverdracht in 2023 te laten plaatsvinden. We zullen u na 3 november hierover informeren. We gaan daarom nu niet in op de ingediende zienwijzen over de begrotingswijziging, maar hopen daar in november op terug te komen.

Tenslotte
De VNOG hecht veel waarde aan de relatie met de raden en wil in contact blijven treden. Naar wens en behoefte is de VNOG graag bereid om toelichting te geven.

Voor de komende maanden staan diverse sessies gepland waarin de raden de gelegenheid krijgen om de VNOG te ontmoeten en die wij graag aangrijpen om aan de raden meer te vertellen over wat de VNOG doet. De raden krijgen dan ook volop de gelegenheid om vragen te stellen. Graag gaan wij met de raden in gesprek over hun visie op veiligheid en wat zij daarin van belang vinden, opdat wij nog beter kunnen aansluiten op de vragen die de samenleving aan ons stelt.

Wij danken u voor uw betrokkenheid en hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

drs. D.G.L. Kransen,
secretaris

A.J.M. Heerts,
voorzitter

Bijlagen:
- Jaarstukken 2021
- Programmabegroting 2023-2026
- Overzicht van binnengekomen zienswijzen en reactie daarop

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Jaarstukken 2021

9 juni 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
1. Inleiding 4
2. Het resultaat 2021 7

I. Jaarverslag

3. Programmaverantwoording 10
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing
Programma 2. Brandweerzorg
Programma 3. GHOR
Programma 4. Meldkamer Oost Nederland
Programma 5. Bedrijfsvoering
Programma 6. Directie, Control en Staf
Programma 7. Algemene Dekkingsmiddelen
Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom, etc.
4. Paragrafen 29
4.1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
4.2. Onderhoud kapitaalgoederen
4.3. Financiering
4.4. COVID-19 paragraaf
4.5. Bedrijfsvoering
4.6. Verbonden partijen
4.7. Toekomstparagraaf

II. Jaarrekening

5. Balans per 31 december 2021 53
6. Overzicht van baten en lasten 55
6.1. Verklaring resultaat 2021 op hoofdlijnen
6.2. Specificatie per programma
7. Waarderingsgrondslagen 70
8. Toelichting op de balans 72
9. Incidentele baten en lasten 80
10. Single Information Single Audit (SISA) 2021 82
11. Wet Normering Topinkomens (WNT) 83
12. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren 85
13. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten 86

Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening 90
Bijlage 1. Kerngegevens
Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten
Bijlage 3. Prestatiekaart 2021

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2021 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). Het jaar 2021 stond wederom in het teken van covid-19. De crisis had een grillig verloop. De eerste maanden van het jaar was er weinig mogelijk. Toen volgden er versoepelingen, maar een nieuwe opleving van het virus beperkte de mogelijkheden steeds verder naarmate het einde van het jaar naderde.

Het effect van de crisis op de uitvoering van de reguliere taken van de VNOG was groot: thuiswerken was de norm, er waren momenten waarop het niet mogelijk was om fysiek bijeen te komen en er geen oefeningen en geen opleidingen mogelijk waren. Daarnaast had de wereldwijde grondstoffencrisis een groot effect op de mogelijkheden om nieuw materieel en materiaal aan te schaffen. Prijzen bewogen zich opwaarts en aanbestedingen verliepen niet altijd soepel.

Hierdoor ontstonden over de hele linie vertragingen. Daarom moesten plannen worden bijgesteld. Niet alle beschikbare middelen konden worden besteed zoals in de begroting 2021 was voorzien. Dit was een belangrijke oorzaak van de lagere uitgaven, die leidden tot een overschot over het jaar 2021. Hierop leest u in deze jaarstukken een toelichting.

Desondanks zijn, binnen de grenzen van de coronamaatregelen, taken uit de Toekomstvisie van de VNOG 2020 wel uitgevoerd. Vanuit de programma's Zelfredzaam en risicobewust en Sterke informatiepositie, zijn grote stappen gezet. Pilots zijn succesvol gestart en er wordt intensief samengewerkt met partners uit de publieke- en private sector. De organische organisatieontwikkeling, inclusief een cultuurveranderingstraject, loopt op schema.

Het hele jaar door is de hulpverlening en alle daarvoor ondersteunende werkzaamheden altijd doorgegaan. Het bestuur heeft veel waardering voor alle medewerkers die hiervoor, ondanks dikwijls moeilijke (persoonlijke) omstandigheden, hebben gezorgd.

In het najaar 2021 volgde een belangrijke mijlpaal. Toen werd het traject van de gemeentelijke commissie afgerond. Deze commissie had eind 2018, na het zichtbaar worden van de financiële en inhoudelijke problemen bij de VNOG, diverse aanbevelingen in haar rapport gedaan. Al deze aanbevelingen zijn opgevolgd. Er is erkenning voor de inspanningen die de VNOG sinds 2018 hiervoor heeft geleverd.

In het licht van de aanpassing van de Wet gemeenschappelijk regelingen zijn plannen gemaakt om op nieuwe manieren de banden met de raden verder te versterken. In 2022 worden deze plannen uitgevoerd.

Namens het dagelijks bestuur VNOG

H.J. van Schaik
portefeuillehouder Middelen

1. Inleiding

De VNOG heeft in 2021 haar Opgaven uitgevoerd, zoals die begin 2020 in de Toekomstvisie van de VNOG zijn vastgesteld. Deze Opgaven vormden de basis van de oorspronkelijke begroting 2021:

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)

Covid-19 is echter, net zoals in 2020, van grote invloed geweest op de uitvoering van de Opgaven. Zowel doordat de VNOG veel energie moest stoppen in de bestrijding van de crisis (wat ten koste ging van andere Opgaven), alsook het effect van de crisis op de mogelijkheid om reguliere taken van de Opgaven uit te kunnen voeren.

De inzet van de VNOG bij de bestrijding van covid-19 was anders dan in 2020. De gemeenten kwamen meer aan zet in de uitvoering, waarbij de VNOG ondersteuning bood. Het aantal interne crisis overleggen bij de VNOG werd afgeschaald, maar de crisisteams bleven beschikbaar en monitorden de ontwikkelingen nauwgezet. Met name de GHOR en Crisisbeheersing bleven onverminderd druk met de bestrijding van de crisis. De extra vergaderingen van het AB rondom covid-19 bleven ook doorgaan, om zo te borgen dat alle 22 gemeenten zoveel mogelijk op één lijn optraden.

Het verloop van covid-19 heeft in 2021 voor de VNOG een groot effect gehad op de mogelijkheden om de reguliere taken uit te voeren. Vlak voor de zomer waren er versoepelingen in de maatregelen. Gelukkig konden daardoor bijvoorbeeld de oefeningen op de posten weer worden opgestart. De repressieve medewerkers raakten verminderd vakbekwaam. Zij konden hun taken uitvoeren, maar doordat er lange tijd niet geoefend kon worden, had dit zijn weerslag op de vakbekwaamheid. Het was dan ook noodzakelijk dat het oefenen op de posten weer kon starten en achterstanden in het oefenen konden worden ingelopen. Het nog langer uitstellen van oefeningen zou tot risico's hebben geleid bij het operationeel optreden. In het najaar leefde het virus echter weer sterk op en kwam er een verscherping in de maatregelen. Medewerkers moesten weer voornamelijk thuis werken en bijeenkomsten en vergaderingen vonden in de regel weer digitaal plaats. Het oefenen op de posten kon wel worden doorgezet, maar de externe oefencentra konden nog steeds niet bezocht worden.

Lopende het jaar werd zowel bij de Eerste als Tweede Financiële Verkenning duidelijk dat er in 2021 aanzienlijk minder zou worden uitgegeven dan begroot. De door covid-19 ontstane vertragingen en uitstel van activiteiten deden zich vooral voor bij de vrijwilligers en de exploitatie. Circa 50% van het positieve resultaat kan worden toegewezen aan corona. De rest ontstaat onder andere omdat, gedurende het traject dat de VNOG doorloopt van organische organisatieontwikkeling (genaamd 'De Expeditie'), vacatures niet dan wel later worden ingevuld. Zo blijft er flexibiliteit voor interne doorstroming om de juiste persoon op de juiste plek te krijgen. Ondanks alle beperkingen zijn de werkzaamheden voor 'De Expeditie' doorgezet, al dan niet op alternatieve (digitale) wijze ingestoken. De organisatieontwikkeling wordt naar verwachting (en conform planning) in de loop van 2022 afgerond.

Naast de inspanningen voor 'De Expeditie' zijn, ondanks de beperkingen door covid-19, ook veel werkzaamheden wel uitgevoerd. Zo stond de VNOG altijd paraat als er bij incidenten een beroep werd gedaan op de VNOG. Er is ook verder gewerkt aan de Opdrachten uit de Toekomstvisie, die eind 2026 moeten zijn afgerond. De achterstanden uit 2020 op de Opdrachten werden ingelopen, zodat inmiddels alle Opdrachten in uitvoering zijn. Diverse Opdrachten kennen wel een vertraging als

gevolg van covid-19. Het is op dit moment nog haalbaar om de vertragingen de komende jaren in te lopen, zodat de einddatum van de Opdrachten gehaald wordt. De basis dienstverlening komt voor de korte en middellange termijn door de vertragingen grosso modo niet in gevaar. De VNOG is op dit moment en in de nabije toekomst in staat om haar taken uit te voeren en de vertragingen verstoren die dienstverlening op korte termijn niet.

Innovatie is een belangrijk onderwerp voor de VNOG. Ook hier heeft corona ervoor gezorgd dat in 2021 maar beperkt stappen konden worden gezet en soms zaken moesten worden uitgesteld, maar er zijn wel degelijk ook vorderingen gemaakt, zoals projecten voor langer veilig thuis wonen, brandbarometer, onderzoek naar de inzet van drones bij de natuurbrandbestrijding, etc. Bij de programma's in hoofdstuk 3 wordt hier nader op ingegaan.

Er zijn in 2021 verdere stappen gezet naar aanleiding van de computerhack waar de VNOG in 2020 mee werd geconfronteerd. Er is een extra monitoring op de beveiliging ingevoerd ('versterkte dijkbewaking') en voor het personeel is een bewustwordingsprogramma uitgevoerd. Een versnellingsprogramma om op een hoger niveau te komen voor de Baseline Informatievoorziening Overheden (BIO) en de AVG (privacywetgeving), dat landelijk door alle veiligheidsregio's is omarmd, is voorbereid en inmiddels in uitvoering.

In 2021 hadden ook andere externe ontwikkelingen effect op de uitvoering. De krapte op de arbeidsmarkt maakt het lastig om vacatures in te vullen. Dit probleem wordt betrokken bij de risicoparagraaf en er zal worden beoordeeld of op termijn voor de komende jaren dit als risico gekwantificeerd moet worden. Naast discontinuïteit kan dit leiden tot hogere inhuur van derden. Daarnaast zorgt het wereldwijde tekort aan grondstoffen en computerchips voor vertraging in de uitlevering van materieel/materialen c.q. de nog lopende aanbestedingstrajecten. Medio 2021 heeft het algemeen bestuur hier kennis van genomen en bijsturingsmaatregelen onderzocht; eind oktober en begin december heeft het AB hierover vervolgbesluiten genomen om de beoogde einddatum alsnog te halen en de tussentijd te overbruggen. Het materieel en de materialen zijn voor dit moment acceptabel; de VNOG beschikt nu over voldoende materieel en materiaal om haar taken te kunnen uitvoeren. Op de middellange termijn dreigt uitval door de hoge leeftijd van bepaald materieel; door de AB besluiten en getroffen maatregelen is dit risico nu verkleind.

Er zijn stappen gezet op de Opgave 'Zelfredzaam & risicobewust'. Diverse pilots werden begin 2021, binnen de mogelijkheden van de coronamaatregelen, uitgevoerd en in juni stelde het AB het programmaplan voor deze pijler vast. De resultaten van de pilots kwamen in december beschikbaar en het programma wordt nu uitgerold over de gemeenten.

Tenslotte is er ook belangrijke mijlpaal bereikt op het dossier 'demarcatie kazernes'. De demarcatie legt vast welke partij (gemeente of VNOG) welke facilitaire en onderhoudstaken uitvoert in de kazernes, die in eigendom zijn (en blijven) van de gemeenten. Dit dossier loopt al geruime tijd. Begin 2021 zijn op alle kazernes nul- en conditiemetingen uitgevoerd. De demarcatie afspraken zijn vervolgens samen met de gemeentelijke gebouwbeheerders en financieel ambtenaren tot stand gekomen. De betrokkenheid van de gemeenten was groot. In december heeft het AB deze afspraken in de vorm van een 'Regeling demarcatie' vastgesteld. Deze Regeling is vervolgens ter instemming aan de colleges voorgelegd. Na die instemming volgen in 2022 de voorbereidingen gericht op inwerkingtreding per 1 januari 2023.

Sinds 2018 hebben de jaren voor de VNOG een inhoudelijk en financieel bijzonder verloop. De VNOG heeft sindsdien nog geen gewoon exploitatiejaar gekend, zoals het grote effect van covid-19 in 2020 en 2021. Er is bovendien een groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, stijgende energiekosten, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabili-

teit, rente & inflatiestijging, etc. Dit heeft in potentie grote effecten op de voorbereiding van crisisbeheersing en op de realisatie van de begroting. De VNOG zelf is rustig, maar moet opereren in een onrustige wereld. Het financieel-technische resultaat van de jaarrekening 2021 is dat de VNOG voor € 5,26 miljoen minder kon uitgeven dan begroot. Dat is in lijn met de prognose uit de tweede financiële verkenning. Een zuivere analyse van begrotings- versus rekeningcijfers, die aanleiding zou kunnen geven tot het overwegen van structurele aanpassingen van de begroting en de gemeentelijke bijdragen, kan nu niet worden opgesteld. Het ligt in de rede om in de komende jaren de begroting de begroting te laten. Dit bevordert de begrotingsstabiliteit, waarbij verder aan de Toekomstvisie gestalte kan worden gegeven. Het Algemeen Bestuur kan bij de bestemming van het resultaat 2021, bij de halfjaarrapportage 2022 en bij de begroting 2023 e.v. besluiten nemen hoe hiermee om te gaan.

Voor de eventuele overschotten na het samenstellen van de jaarrekening volgt een afzonderlijke en zuivere afweging bij het bestemmen van het resultaat van de jaarrekening.

Leeswijzer
Hoofdstuk 2 bevat een samenvattend overzicht van het resultaat 2021. De nadere onderbouwing van het resultaat, alsook de bereikte doelstellingen ten opzichte van de begroting 2021 vindt u terug in hoofdstuk 3. Daar wordt per programma ingegaan op de bereikte doelstellingen en met welk resultaat het programma is afgesloten. Daarna volgen de verplichte paragrafen in hoofdstuk 4. Het tweede deel van de jaarstukken bevat de jaarrekening 2021. Dit deel is vooral financieel van aard. Eerst volgt de balans. In hoofdstuk 6 staat een totaaloverzicht met daarin het resultaat, gesplitst in ‘resultaat voor inzet reserves’ en ‘resultaat na inzet reserves’, zoals de wetgeving voorschrijft. Ook is hier een detailtoelichting op de resultaten per programma opgenomen. Tot slot volgen de waarderingsgrondslagen, een onderbouwing van de balans, diverse verantwoordingen en enkele bijlagen.

2. Het resultaat 2021

Hieronder zijn de resultaten van de diverse programma's opgenomen, na mutaties in de reserves. Een voorstel tot bestemming van het resultaat wordt, zoals gebruikelijk in een afzonderlijk voorstel, voorgelegd aan het algemeen bestuur.

De jaarrekening 2021 toont een rustig beeld. De uitkomsten en het resultaat komen overeen met de verwachtingen op basis van de Tweede Financiële Verkenning 2021.

Volstrekt helder is dat ook het jaar 2021 voor de VNOG een bijzonder verloop heeft gekend – en dat toont zich in het financieel technische resultaat van € 5.255.817.

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021
Salarissen	1.587.000	1.370.000
Inhuur en detachering	-589.000	-743.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000
Exploitatie (excl. Covid-uitgaven)	2.430.000	3.158.000
Covid-19 (voor rekening VNOG	-617.000	-32.000
Renteresultaat	168.000	200.000
Totaal	4.929.000	5.256.000

Het resultaat is nader toegelicht bij de betreffende programma's (in hoofdstuk 3 op hoofdlijnen inhoudelijk; hoofdstuk 6 bevat een verschillenanalyse).

Van de **minder uitgaven**-dan begroot is circa € 2,3 miljoen direct toe te schrijven aan COVID-19. De onderschrijding valt uiteen in twee grote brokken: het vrijwilligersbudget oefenen & opleiden etc. voor ruim € 1.000.000 en de exploitatiekosten voor de brandweer (vakbekwaam worden & blijven, materieel & logistiek) voor € 1.300.000. Bij de andere afdelingen zijn er wat kleinere effecten.

In tegenstelling tot 2020 heeft de COVID-19 crisis in 2021 nauwelijks tot directe **meer-uitgaven** geleid. De kosten voor de crisisorganisatie (€ 134.976) en voor de aanpassingen van onze normale bedrijfsvoering aan de 1,5-meter samenleving (€ 115.811), tezamen € 250.787 moet de VNOG zelf dragen. Dit was grotendeels begroot.

Deze jaarrekening bevat een (incidenteel) voordeel van € 6 ton als gevolg van een lagere (en vooral een latere) indexatie van de CAO lonen dan begroot.

Gecorrigeerd voor dit incidentele voordeel zou een resultaat van € 4,66 miljoen zijn geboekt. Hiervan valt dus ongeveer 50% (€ 2,3 miljoen) in direct verband te brengen met de COVID-19 pandemie. In 2020 kwam dit nog op 70% uit. Overigens is belangrijk te onderkennen dat de financiën van VNOG als crisisorganisatie ook op een andere, indirecte manier door COVID-19 zijn beïnvloed. "Als je een crisis bestrijdt, heb je geen tijd voor andere projecten." Dit verdringingseffect was wel wat minder sterk dan in 2020. Merkbaar bleef wel dat de crisis bij onze netwerkpartners en bij leveranciers tot vertraging leidde. "Je kan wel iets bestellen, maar je krijgt het niet geleverd."

Het reële rekeningresultaat komt overeen met 3,9% van de begroting (excl. programma 8). Dit komt nagenoeg overeen met 2020 (3,8%).

In de uitgaven op de projectkredieten is zichtbaar dat de projectuitvoering opschuift. Aanbestedingen vinden later plaats (2022 of later) dan was voorzien. In 2021 heeft het AB besluiten genomen over de prijsstijgingen en de fasering van het materieel dekkings- en spreidingsplan, die inhoudelijk in lijn met de Toekomstvisie blijft. Hierdoor wordt een aantal kredieten verder in de tijd gepland.

Wat heeft de VNOG niet kunnen leveren? De inhoudelijke gevolgen...
De veiligheid is niet in het geding gekomen; de VNOG was operationeel en paraat. Uiteraard is het wel zo dat minder-uitgaven van € 5,26 miljoen samenhangen met minder activiteiten en/of uitgestelde activiteiten. In de verschillenanalyse wordt dit gedetailleerd toegelicht. De belangrijkste punten:

- De uitgaven voor bewustwording/educatie/zelf- en samenredzaamheid voor risicobeheersing en preventie bleven in 2021 nog achter bij de raming; wel ligt er inmiddels een concreet (uitgaven)plan.
- Er is significant minder geoefend; grootschalig oefenen is uitgesteld.
- Vakbekwaam worden: opleidingen uitgesteld.
- Uitstel Innovaties, brandonderzoek en opleidingen operationele voorbereiding.
- Onderhoud materieel is uitgesteld.
- Opleidingen; ARBO; RI&E, Tweede loopbaanbeleid; zorg voor personeel: de activiteiten blijven nog achter bij de plannen.

De vergelijking met de Tweede Financiële Verkenning 2021 (TFV 2021)
In de TFV 2021 (opgemaakt in augustus 2021) is een overschot van circa € 6,15 miljoen voorspeld. Het resultaat van deze jaarrekening is € 9 ton lager: € 5,26 miljoen. De verklaring ligt vooral in het overhevelen van € 608.000 van budgetten naar 2022, waartoe het AB op 9 december 2021 besloot.

I. Jaarverslag

3. Programmaverantwoording

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoort

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De crisisorganisatie heeft flexibel, slagvaardig en outputgericht opgetreden.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- Vergroting van risicobewustzijn en zelfredzaamheid van inwoners, bedrijven / instellingen en crisispartners, zodat zij goed zijn voorbereid op incidenten, rampen en crises.
- De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn meer genegen om maatregelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn en handelen vanuit eigen verantwoordelijkheid.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De VNOG is toegerust om integrale veiligheidsadvisering cf Omgevingswet te verlenen aan gemeenten, zodat ze vroeg ondersteund worden bij ontwikkelingen in het fysieke domein.
- De multidisciplinaire operationele functionarissen zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend, waarbij de risico's uit het regionaal risicoprofiel leidend zijn.

3. Sterke informatiepositie

- Inzicht te krijgen in daar waar de meeste veiligheidswinst te behalen valt door gegevens te verzamelen, te koppelen en te analyseren.
- De VNOG heeft geadviseerd en geacteerd op basis van een actueel informatiebeeld, zowel bij risicoadvisering, voorbereiding op inzetten als gedurende inzetten.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises.

- Er is uitvoering gegeven aan het regionaal crisisplan dat in 2019 is vastgesteld;
- De afsprakenlijsten bij de convenanten met crisispartners zijn beheerd en er is zorg gedragen voor verbinding met een tussen de crisispartners;
- De gemeenten zijn ondersteund bij de processen van bevolkingszorg (oranje kolom).
- RCB heeft de crisisorganisatie covid-19 gefaciliteerd en ondersteund en in het bijzonder de processen bevolkingszorg door het loket gemeenten;
- De gefaseerde invoering van regionale expertteams voor bevolkingszorg is in gang gezet. Expertteams zorgen voor een professionele organisatie waarbij er tijdens een crisis een gegarandeerde bereikbaarheid en beschikbaarheid van de crisisfunctionarissen bevolkingszorg is.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- Vergroten van het risicobewustzijn en zelfredzaamheid.
  - Het programmaplan Zelfredzaam en Risicobewust is bestuurlijk vastgesteld; uitvoering in samenwerking met partners is gestart (voortgangsrapportage in bestuur in december 2021).

- RCB heeft risico- en doelgroepen geanalyseerd en (publieks)campagnes o.b.v. gedragsstrategieën ontwikkeld en gepilot. Met het regionale gedragsonderzoek is een regionaal beeld gevormd van de mensaspecten/risicobewustzijn & gedrag m.b.t. brandveiligheid. Aan iedere gemeente is een basis risicoanalyse en campagneplanning overlegd.
- RCB faciliteert/regisseert een breed platform waar kennis op specifieke risicoterreinen wordt samengebracht en crisispartners bijeenkomen ter bevordering van handelingsvermogen.
- Innovatieve projecten voor langer veilig thuis wonen zijn gefaciliteerd zoals slimme sensoren op de Veluwe e.o. en de pilot Brandbarometer i.s.m. Interpolis en Hogeschool Utrecht.

– Risicogericht adviseren. RCB heeft:
  - gewerkt vanuit een activiteitenjaarplan en implementeert hiermee de taakopvatting binnen de gemeenten van de VNOG;
  - gevraagd/ongevraagd advies uitgebracht o.b.v. risico's uit periodiek herijkte risicoprofielen;
  - de Risico Analyse Monitor (RAM) en scenario's als hulpmiddel gebruikt bij de advisering en het risicogesprek met burgers, instellingen en bedrijven;
  - een start gemaakt met het samenstellen en doorlopen van een routekaart voor het versterken van risicogerichte advisering in de komende jaren;
  - binnen het project "Gebiedsgerichte aanpak natuurbeheersing" functiehouders aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hen een handelingsperspectief aangereikt. Mede door covid-19 zijn er nog weinig fysieke schouwingen geweest en daarop gemaakte adviezen gemaakt. Wel is het nodige voorbereid en zijn diverse adviezen gegeven over provinciale wegen en het natuurbrandpreventieplan voor Nunspeet;
  - het risicobewustzijn van stakeholders in de natuur een impuls gegeven door de pilot Firewise en levert een bijdrage aan het IFV onderzoek "Brandveilige recreatieparken";
  - per natuurgebied een gebiedsgericht advies uitgebracht;
  - een eenduidig regionaal uitvoeringsplan met bijbehorende regionale procesbeschrijving opgesteld in het kader van het terugdringen van onnodige en onechte meldingen;
  - verder gebouwd aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en Oost-5. RCB werkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid, water, milieu, evenementen);
  - ingezet op samenwerking en belangen zichtbaar gemaakt tussen beheersen en bestrijden, door ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving (o.a. klimaatverandering en energietransitie) te vertalen naar (on)mogelijkheden in het tactisch operationeel optreden.

2. Vakbekwaam en deskundig

– Voorbereiding Omgevingswet. Implementatie Toekomstvisie - RCB:
  - heeft gewerkt aan een strategisch opleidingsplan "Vakbekwaam worden/blijven i.r.t. Omgevingswet" (onderdeel geworden van integrale project Implementatie Omgevingswet);
  - zoekt doorlopend hoe het werk efficiënter, effectiever, klantvriendelijker kan worden.

– De gefaseerde invoering van regionale expertteams voor bevolkingszorg is in gang gezet. Met de invoering van expertteams wordt de organisatie teruggebracht naar minder mensen. Zo wordt een kleine groep functionarissen specifiek opgeleid, getraind en gespecialiseerd in het werken in een crisissituatie. Dit zorgt voor een kwalitatieve impuls.

– Vakbekwaamheid multi. RCB:
  - onderhoudt de netcentrische werkwijze in de crisisorganisatie door middel van multidisciplinaire opleidingen, trainingen en oefeningen;
  - heeft waar mogelijk binnen de covid-19 maatregelen uitvoering gegeven aan het jaarprogramma multidisciplinair opleiden, trainen, oefenen;
  - heeft onderzoek uitgevoerd naar kwaliteitscriteria vakbekwaam worden/blijven van Oranje kolom en gezorgd voor bijbehorende doorontwikkeling d.m.v. invoeringsplan expertteams.

3. Sterke informatiepositie

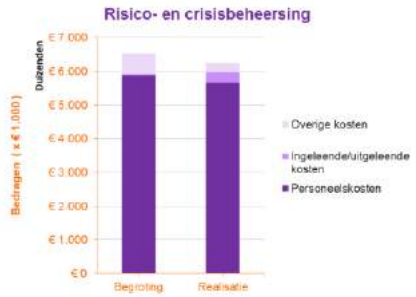
- Inzicht in regionaal risicobeeld. RCB heeft:
  - gegevens t.b.v. brandweer- & regionaal risicoprofiel verzameld, gekoppeld, geanalyseerd en gebruikt, om verder te werken aan (en met) een dynamisch, periodiek herijkt profiel;
  - de risico's uit de in 2020 vastgestelde risicoprofielen uitgewerkt in een uitvoeringsplan met activiteiten die bijdragen aan het voorkomen dan wel bestrijden van deze risico's;
  - een kennisplatform op trends/ontwikkelingen (Veiligheidsinformatiecentrum) gefaciliteerd;
  - informatie uit brandonderzoek aangedragen voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en verdere data-analyse. Het thema brandonderzoek is overgedragen aan de afdeling Brandweerzorg.
  - De implementatie van het nieuwe objectregistratiesysteem heeft vertraging opgelopen, gestreefd wordt naar een spoedige doelgerichte oplossing
- Informatie gestuurd werken. RCB heeft:
  - gerealiseerd dat object- en omgevingsinfo vanuit verschillende databronnen eenduidig en tijdig bij operationele eenheden gebruikt wordt en gebruikt dit ook in advisering;
  - gezorgd dat via het veiligheidsinformatiecentrum risico's/dreigingen continu gemonitord en dynamisch beschikbaar gesteld werden (aan operationele organisatie en netwerkpartners);
  - de regionale poules voor operationele informatievoorziening (informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers en plotters) en benodigde faciliteiten onderhouden;
  - vastgestelde operationele info voor alle crisisfunctionarissen digitaal beschikbaar gesteld.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	75.526	-	179.080	179.080
	Lasten	6.575.500	6.859.500	6.639.989	219.511
Totaal saldo baten en lasten		**-6.499.974**	**-6.859.500**	**-6.460.909**	**-398.591**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Onttrekkingen	152.000	422.500	335.893	-86.607
	Toevoegingen		90.000	126.294	-36.294
Saldo reserves		**152.000**	**332.500**	**209.599**	**122.901**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	nadeel
Resultaat		**-6.347.974**	**-6.527.000**	**-6.251.311**	**-275.689**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 2. Brandweerzorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweerzorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig

Wat hebben we bereikt?

0. Beperken en bestrijden

- Ondanks covid-19 beperkingen en extra werkdruk hierdoor, was er grote saamhorigheid waardoor alle 56 posten paraat zijn gebleven. Brandweerzorg (BWZ) heeft:
  - tijdige en adequate hulp geboden, 24/7;
  - bijgedragen aan hoogwaterbestrijding Limburg;
  - ondersteund bij operationeel maken covid-19 testlocaties.
- Het materieel / materiaal was steeds beschikbaar voor inzet. Er is nieuw materieel / materiaal aangeschaft, bestaand materieel afgevoerd of verplaatst en materieel / materiaal is onderhouden. BWZ heeft:
  - hoogwerker en divers materieel grootschalige watervoorziening aangeschaft;
  - ontsmettingseenheden verplaatst en vertraagd opnieuw operationeel gemaakt;
  - extra onderhoudsinspanning uitgevoerd op bestaand materieel vanwege uitblijven nieuwe voertuigen;
  - op basis van het Materieelspreidingsplan veel materieel afgevoerd of verplaatst;
  - nieuwe ademluchtapparatuur geïmplementeerd, werkplaatsen hiervoor teruggebracht naar zes en geoptimaliseerd.
- We werden geconfronteerd met hogere kosten door schaarse onderdelen.
- Er is voorzien in adequate huisvesting:
  - bestuur gemeente Apeldoorn is succesvol betrokken bij 1-post gedachte Apeldoorn;
  - samen met het VNOG team Vastgoed, Services en Projecten (VSP) en gemeenten is onderzoek gedaan naar meest optimale locaties qua uitruktijden voor nieuwbouw posten Didam, Twello en Almen.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Het personeel is opgeleid en geoefend. BWZ heeft:
  - oefenmomenten teruggebracht vanwege covid-19. Per post is maatwerk toegepast. Hierdoor zijn besmettingen beperkt en was de uitruk geborgd;
  - goed contact gehouden met posten en onderzoek gedaan naar beter bereiken vrijwilligers; heeft geresulteerd in nieuwe “Weekbericht”. Andere vormen gaan volgen;
  - vanwege covid-19 voortdurend aanpassingen gedaan aan opleiden en oefenen;
  - door covid-19 kon regulier realistisch oefenen nog onvoldoende worden gerealiseerd;
  - regionaal planprogramma aangeschaft; hierdoor één overzicht van alle oefeningen en meer efficiëntie;
  - het wervingsproces nieuwe vrijwilligers geoptimaliseerd: niet onnodig wachten op opleidingsplaats;
  - de gewaardeerde oefencarrousel Veluwe (sinds 2016) weer opgestart;
  - voor de Regionaal Operationeel Functionarissen per 2022 weer een hoogwaardig oefenprogramma beschikbaar gemaakt;
  - een professionaliseringsslag doorgevoerd voor grootschalig brandweeroptreden, wat een effect heeft gehad bij de hoogwaterbestrijding in Limburg.
- Het leiderschapstraject heeft nieuwe inzichten en onderlinge verbinding gebracht.

- De processen en procedures zijn op maat. BWZ heeft:
  - twee nieuwe handboeken (voor vrijwilligers en postcommandanten) met alle afspraken en regelingen gemaakt, die duidelijk gewaardeerd worden;
  - ten behoeve van de internationale samenwerking de Duitse post Suderwick opgenomen in kazerne volgordetabel Dinxperlo.
- De Jeugdbrandweer VNOG heeft gefunctioneerd binnen de beperkingen van de corona-maatregelen: er zijn diverse activiteiten geweest, zoals (digitale) bijeenkomsten, wedstrijden (toen de corona-maatregelen dat toestonden) en de Jeugdbrandweer heeft zich ingezet voor goede doelen (o.a. collecte voor Brandwondenstichting). Vanuit de Jeugdbrandweer zijn jongeren doorgestroomd naar de volwassen brandweer.
- BWZ heeft voorzien in adequate nazorg.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Beperken en bestrijden

- BWZ heeft veel tijd en energie gestoken in het organisch veranderen (traject 'De Expeditie'):
  - teams en Districten zijn opnieuw opgebouwd en posten ingedeeld;
  - veel (sollicitatie)gesprekken zijn gevoerd en processen en middelen aangepast;
  - door de organische aanpak duurt het wel langer voordat teams weer compleet en volledig inzetbaar zijn. Zaken blijven daardoor soms liggen, ook richting posten.
- Er is gewerkt aan het opnieuw positioneren van Team Brandonderzoek; dit vraagt tijd.
- Door covid-19 leverde BWZ veel extra inspanningen om de paraatheid te borgen door het bijhouden van paraatheids-overzichten en het aanpassen van uitrukprocessen.
- Voor natuurbrandbestrijding is gewerkt aan innovaties als drones, ontwikkeling meetstations en samenwerking met Veiligheidsregio VGGM.
- BWZ heeft gewerkt aan nieuwe dashboards voor inzicht in loonkosten en 24/7 data van incidenten (Business Intelligence).

2. Vakbekwaam en deskundig. BWZ heeft:

- aan de voorbereidingen van het Programma's blusvoertuigen en specialismen een grote bijdrage geleverd;
- vanwege covid-19 extra beschermings- en schoonmaakmiddelen georganiseerd. De uitvoering is telkens aangepast aan geldende maatregelen;
- de onderwerpen 'Veilige Energietransitie' en 'Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS)' beter gepositioneerd in oefeningen;
- ervoor gezorgd dat postgericht oefenen samen met posten wordt voorbereid conform beleidsplan, afgestemd op risico's.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
2.0 Brandweerzorg	Baten	1.232.000	1.482.000	2.236.671	754.671
	Lasten	31.670.560	31.363.485	28.633.039	2.730.446
Totaal saldo baten en lasten		**-30.438.560**	**-29.881.485**	**-26.396.368**	**-3.485.117**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
2.0 Brandweerzorg	Onttrekkingen		660.400	686.583	26.183
	Toevoegingen		480.000	941.380	-461.380
Saldo reserves			**180.400**	**-254.797**	**435.197**
			voordeel	*nadeel*	nadeel
Resultaat		**-30.438.560**	**-29.701.085**	**-26.651.165**	**-3.049.920**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie (GHOR)

Programmahouder: mevr. M. Besselink

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben wij bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De GHOR heeft zoveel mogelijk slachtoffers voorkomen en indien er toch slachtoffers waren, hen geneeskundige en psychosociale zorg geboden;
- De GHOR heeft voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- De GHOR is gestart met het ontwikkelen en opstellen van een regionaal zorgrisicoprofiel.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De GHOR heeft een beperkte groep, goed opgeleide en geoefende, operationele functionarissen beschikbaar die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

- De GHOR heeft het informatiegestuurd werken in de witte kolom ingevuld;
- De GHOR is gestart met de opbouw en inrichting van een voorziening waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.

Wat hebben wij ervoor gedaan?

0. Voorkomen, beperken en bestrijden

- Voorkomen slachtoffers/bieden van zorg. De GHOR heeft:
  - voorzien in een flexibele operationele organisatie (24/7);
  - samengewerkt met zorgorganisaties en multidisciplinaire partners;
  - partijen in de coronacrisis met elkaar verbonden en ze accuraat geadviseerd;
  - haar netwerkpositie en kennis van de geneeskundige keten- en zorgpartners optimaal benut;
  - wekelijks aangesloten bij drie Regionaal Overleggen Acute Zorg en landelijke overlegvormen van GGD-GHOR-nl en de Corona Project Organisatie;
  - voor ondersteuning van de Taskforce zorgcontinuïteit VNOG gezorgd;
  - vijf subregionale zorgketen overleggen opgezet en gefaciliteerd;
  - vanaf medio 2021 alle werkzaamheden t.b.v. de COVID-crisis ingebed binnen de afdeling.
- Advisering. De GHOR heeft geadviseerd:
  - bij (grote) evenementen over omgevingsveiligheid en zorgcontinuïteit met in achtneming van de geldende COVID richtlijnen;
  - bij vaccinatielocaties en tijdelijke zorglocaties over veiligheid en continuïteit.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- Er is gestart met het opstellen van het regionaal zorgrisicoprofiel. Hiervoor is een projectgroep ingericht en een projectplan is inmiddels gereed. Uiteindelijk doel is in beeld te brengen wat de belangrijkste regionale risico's zijn voor de witte kolom.

2. Vakbekwaam en deskundig

- In verband met covid-19 kon een groot deel van het opleidings- en trainingsprogramma niet worden uitgevoerd.
- De GHOR heeft in Multi setting met kolompartners deelgenomen aan opleidings- en trainingsactiviteiten.

3. Sterke informatiepositie

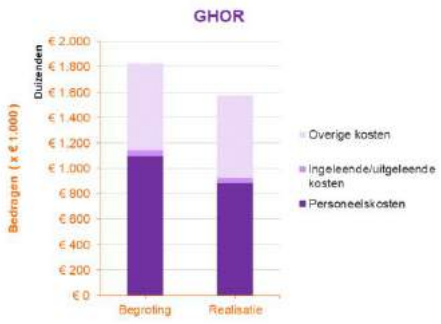
- Informatiegestuurd werken witte kolom.
  - De GHOR volgt de positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom.
  - De GHOR heeft een voorziening ingericht voor capaciteitsmonitoring in de cure en care. Daarnaast zijn de bestaande dashboarden doorontwikkeld.
  - Er heeft bij de ketenpartners een inventarisatie plaatsgevonden van de knelpunten die van invloed zijn op de doorontwikkeling van informatiegestuurd werken.
- Starten met inrichting voorziening.
  - Implementatie Toekomstvisie: de GHOR heeft deelgenomen aan ontwikkeltrajecten binnen drie ROAZ-regio's op het gebied van capaciteitsmonitoring.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
3.0 GHOR	Baten	48.000	48.000	37.331	-10.669
	Lasten	1.830.000	1.886.630	1.625.030	261.600
Totaal saldo baten en lasten		**-1.782.000**	**-1.838.630**	**-1.587.699**	**-250.931**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Onttrekkingen		33.630	33.630	-
	Toevoegingen		21.000	21.000	-
Saldo reserves			**12.630**	**12.630**	**-**
			voordeel	*voordeel*	
Resultaat		**-1.782.000**	**-1.826.000**	**-1.575.069**	**-250.931**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MON primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Voorkomen en beperken

- De Meldkamer Oost-Nederland (MON) heeft een bijdrage geleverd aan de instandhouding van het regionaal brandmeldsysteem (RBS) en terugdringing van het aantal nodeloze automatische alarmeringen.

0. Bestrijden

- De MON heeft meldingen efficiënt uitgevraagd en heeft zo snel mogelijk voorzien in de opstart van een adequaat optreden.

0. Bestrijden en 3. Sterke informatiepositie

- De MON heeft gezorgd voor alarmering van de juiste personen en eenheden; voor informatievoorziening aan de eenheden; voor juiste opschaling en regie gevoerd over de verbindingen.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De MON heeft gewerkt aan het vergroten van de kennis en vaardigheden van de centralisten.

- *Overig*
  - De MON heeft een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de nieuwe meldkamer in Oost Nederland.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Voorkomen en beperken

- Bij een automatisch alarm heeft de MON (bij daarvoor van tevoren bepaalde abonnees) eerst de melding geverifieerd door middel van contrabellen.
- De MON heeft nevenwerkzaamheden uitgevoerd voor het openbaar brandmeldsysteem (o.a. acteert de MON op storingen en behandelt verzoeken tot testen van een installatie).

0. Bestrijden

- De MON heeft alle (acute) hulpvragen van burgers aangenomen (brandweerzorg en grootschalige incidenten) en de hulpvragen behandeld en gecoördineerd.
- Op basis van uitvraag heeft de MON een hulpvraag effectief geclassificeerd en gezorgd voor een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden.

0. Bestrijden en 3. Sterke informatiepositie

- De brandweereenheden zijn door de centralist van de MON begeleid bij de inzet.
- De centralist heeft gezorgd voor eerste beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.
- De MON heeft een faciliterende functie uitgevoerd voor de eenheden op straat.
- De MON heeft daarbij een lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners, daarom is de MON altijd bereikbaar geweest en heeft mee- en vooruitgedacht.

- De MON heeft gefungeerd als knooppunt van informatiestromen.
- De centralist heeft bij opschaling gezorgd voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.
- Een aantal van de centralisten van de MON heeft een extra taak als calamiteitencoördinator (CaCo) op de meldkamer. Bij grotere (GRIP) incidenten heeft de CaCO gecoördineerd tussen de drie disciplines en gezorgd voor het eerste meldkamerbeeld. Dit is aangeboden aan de sleutelfunctionarissen in de hoofdstructuur van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

2. Vakbekwaam en deskundig
- De MON heeft haar centralisten geoefend in hun vaardigheden als centralist.
- De MON heeft samen met de ketenpartners geoefend, waarbij de samenwerking tussen de meldkamer en het veld is beoefend.

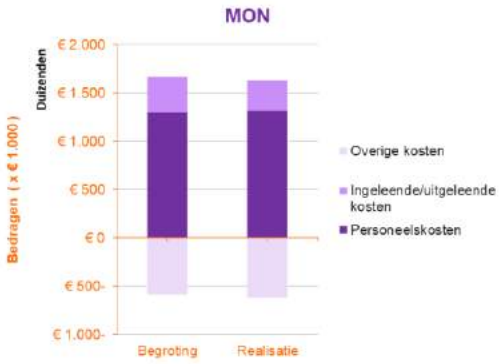
● *Overig: Goede totstandkoming Landelijke Meldkamer*
- Er is gewerkt aan de vormgeving en inrichting van de nieuw te vormen meldkamer in Oost-Nederland voor vijf veiligheidsregio's, onderdeel van de Landelijke Meldkamer Samenwerking. Als één van de partners neemt de MON deel aan dit proces en brengt arbeidscapaciteit in. In de nieuwe meldkamer worden de huidige meldkamers in de provincies Gelderland en Overijssel samengevoegd tot één. Deze wordt gevestigd in Apeldoorn. De bouw van het nieuwe gebouw van de nieuwe meldkamer is gestart in 2021.
- Het algemeen bestuur van de VNOG heeft besloten te voldoen aan het verzoek van de andere vier regio's om, onder voorwaarden en op basis van de geformuleerde uitgangspunten, op termijn, na verdere uitwerking en formele vastlegging van de afspraken, het centrale werkgeverschap op zich te nemen voor het meldkamerpersoneel dat de gezamenlijke meldkamerfunctie voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking invult en ondersteunt. De overgang van deze medewerkers naar de VNOG is verder voorbereid, waaronder overleg met de BOR en het BGO.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De MON levert voor een paar indicatoren informatie aan. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
4.0 MON	Baten	1.170.000	705.000	708.298	3.298
	Lasten	2.225.000	1.783.000	1.717.433	65.567
Totaal saldo baten en lasten		**-1.055.000**	**-1.078.000**	**-1.009.135**	**-68.865**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
4.0 MON	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
Saldo reserves					
Resultaat		**-1.055.000**	**-1.078.000**	**-1.009.135**	**-68.865**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 5. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

Wat hebben we bereikt?

3. Sterke informatiepositie

- Met het aanwijzen van een programma(manager) heeft de VNOG samenhang gebracht in de initiatieven op het gebied van informatiegestuurd werken en krijgen we een beter beeld hoe deze initiatieven bijdragen aan een sterke informatiepositie van de VNOG. We trekken hierbij op met andere veiligheidsregio's.
- In 2021 is flink ingezet op informatiebeveiliging en privacy. We zijn gestart met het versnellingsprogramma informatieveiligheid. Landelijk werken we samen in het netwerk informatieveiligheid. Naast de Functionaris Gegevensbescherming (FG) zijn ook een Chief Information & Security Officer (CISO) en een Privacy Officer (PO) benoemd en is de SecurityBoard gestart.
- De interne communicatie richting medewerkers is verder versterkt. Het platform 'MijnVNOG' is verder vormgegeven en het gebruik van Office365, SharePoint en OneDrive is uitgerold. Ook de externe communicatie is versterkt, onder meer door webcare.
- Gemeenten zijn intensief ondersteund in hun communicatie ten aanzien van covid-19.
- Alle kazernes zijn gescreend aan de hand van de blauwdruk VNOG en dit is vastgelegd in een QuickScan. Daarnaast is van elke kazerne een nul- & conditiemeting gemaakt. Deze informatie is vertaald in een MJOP per kazerne. Deze informatie is besproken en overgedragen aan de gebouwbeheerders van de gemeenten.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- De VNOG werkt aan een plan om de bezetting van de werklocaties te optimaliseren, rekening houdend met de woonlocatie van medewerkers en de wens om meer thuis te werken.
- De planvorming rond "1 post gedachte Apeldoorn" is in volle gang.
- Er is een blauwdruk voor nieuwbouw van posten beschikbaar. In overleg met gemeenten wordt deze ingezet. Ook wordt deze gehanteerd als maatstaf voor bestaande posten.
- Onze solide financiële positie is geconsolideerd. De control-functie is verder uitgebouwd om de rechtmatigheid en transparantie te versterken. De (nieuwe) accountant was positief; hij constateerde ruimte voor verbetering, maar heeft over het jaar 2020 een goedkeurende verklaring afgegeven, alsmede een positieve managementletter 2021 (interim).
- Met het 'Huis van werkvermogen' is ingezet op de versterking van onze medewerkers. Onder andere leren en werken en vitaliteit vormen de verdiepingen van dit huis. Juist in de tijd van gedwongen thuiswerken is sterk ingezet op de vitaliteit.

Wat hebben we ervoor gedaan?

3. Sterke informatiepositie

- De VNOG heeft verder vormgegeven aan het programma informatiegestuurd werken.
- De VNOG neemt landelijk deel aan POI (landelijke Programmaoverleg Informatievoorziening), VR-ISAC (Veiligheidsregio's Information Sharing and Analysis Center) en het netwerk Informatieveiligheid.
- Er is hardware en software ingericht om informatiegestuurd te kunnen werken.
- Het digitaal samenwerken is organisatie-breed uitgerold.
- Er is een bestuurlijke rapportage opgesteld t.a.v. gegevensverwerking en informatieveiligheid.

- We hebben een actieplan opgesteld voor het versnellingsprogramma informatiebeveiliging en werken dat uit in een bestuurlijk plan van aanpak.
- Controller, Jurist, FG en CISO werken op vaste basis samen in de in 2021 ingerichte Security-Board, zowel adviserend als toezichthoudend.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- Afdeling Bedrijfsvoering (BV) heeft met alle gemeenten overlegd over de demarcatie; de uitkomsten en het voorstel voor een uniforme Regeling zijn bestuurlijk vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 9 december 2021.
- Er wordt gewerkt in goede samenwerking met de gemeente Apeldoorn aan het tot stand komen van de 1 post Apeldoorn, waarin uitruk en kantoorfunctie samengaan.
- Ook in 2021 zijn er diverse nieuwbouw en verbouwingen geweest. De VNOG heeft daar samen met de gemeenten in opgetrokken.

- Binnen 'De Expeditie' is zorggedragen voor de persoonlijke ontwikkeling van onze leidinggevenden en medewerkers.
- Er is veel gewerkt aan de vitaliteit van de medewerkers. Medewerkers hebben een Health Check kunnen doen, circa 120 medewerkers hebben dit gedaan. De uitkomsten van de Health Check zijn geëvalueerd. Daarop is een werkgroep VNOG Vitaal met ambassadeurs opgezet. Voor individuele medewerkers is er loopbaanadvies.
- In het GO FIT programma kunnen medewerkers aan de slag met de thema's fysiek fit, in balans, in verbinding en wendbaar.
- Met het Good Habitz trainingsaanbod zijn 150 trainingen beschikbaar gesteld op het gebied van persoonlijke versterking, maar ook op digitale vaardigheden, privacy, veiligheid, leiderschap etc.

- BV heeft gezorgd voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en heeft geadviseerd over financiën, verzekeringen, inkoop en een bijdrage geleverd aan het risicomanagement. De contracten worden sinds 2021 met behulp nieuwe software bewaakt.
- BV heeft de lijnorganisatie en projecten secretarieel en administratief ondersteund. Dit is geëvalueerd en in lijn gebracht met de vernieuwde organisatie van de brandweerzorg in vier districten.
- BV heeft dagelijks de organisatie ondersteund op veel gebieden, zowel adviserend als uitvoerend: juridisch, beleid, communicatie, privacy, personeel, Arbo, financiën, servicedesk, archief, werkadministraties etc.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
5.0 Bedrijfsvoering	Baten	5.000	5.000	48.688	43.688
	Lasten	12.304.500	13.615.000	13.340.778	274.222
Totaal saldo baten en lasten		**-12.299.500**	**-13.610.000**	**-13.292.091**	**-317.909**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
5.0 Bedrijfsvoering	Onttrekkingen	435.000	735.400	340.215	-395.185
	Toevoegingen		67.000	159.948	-92.948
Saldo reserves		**435.000**	**668.400**	**180.267**	**488.133**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	nadeel
Resultaat		**-11.864.500**	**-12.941.600**	**-13.111.824**	**170.224**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	nadeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 6. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van de VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Wat hebben we bereikt?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

- *Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen*.
  - Ondanks de beperkingen door corona zijn in 2021 diverse Opdrachten voltooid of gevorderd.
  - Het organisch verandertraject ('de Expeditie') is ook vergevorderd. Er is veel aandacht voor de ontwikkeling van leidinggevenden, medewerkers, postcommandanten en vrijwilligers geweest.
  - Er is een robuuste groep teamleiders die zich op het gebied van leiderschap goed heeft ontwikkeld. Dit is van positieve invloed op de bedrijfscultuur.

- *Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie*.
  - In 2021 is een eindrapportage opgesteld over het rapport van de gemeentelijke Commissie Van der Jagt/Van Arkel uit 2018. Deze eindrapportage behandelt de opvolging van alle aanbevelingen van de Commissie en is door het AB op 28 oktober 2021 vastgesteld. Het resultaat is dat het interne inzicht, de sturing en interne beheersing zijn versterkt; gedrag en de cultuur zijn ten goede veranderd. De accountant bevestigde dit.
  - Voorts vindt er bestuurlijk stabilisatie plaats, met name in de verhouding tussen de VNOG en de 22 gemeenten. Dit uit zich in vertrouwen van het bestuur in de VNOG. Voorbeelden hiervan zijn de crisisaanpak en -communicatie en de demarcatie rondom de kazernes.

- *In control zijn en blijven door te investeren in risicomanagement, in de administratieve organisatie en in de interne beheersing (AO/IC)*.
  Een belangrijke graadmeter was dat de accountant zowel bij de jaarrekening 2020 (medio 2021) als in zijn managementletter 2021 (najaar 2021) constateerde dat de VNOG belangrijke stappen heeft gezet, financieel gezond is en de interne beheersing van voldoende niveau is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Directie:

- heeft gestuurd op de realisatie van de Toekomstvisie-Opdrachten;
  In het kader hiervan is onder andere veel tijd geïnvesteerd in grensoverschrijdende samenwerking Duitsland-Nederland. Er zijn gesprekken gevoerd m.b.t. de internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick, zowel bestuurlijk als met de betrokken vrijwilligers.
- heeft gestuurd op de ontwikkeling van de organisatie door middel van een organische veranderaanpak. In het organische verandertraject is onder meer het volgende gedaan:
  - Op basis van de ontwikkel- en functieverkenningsgesprekken hebben medewerkers kansen benut om andere functies te vervullen ('juiste persoon op de juiste plaats'). In 2021 hebben veel personele verschuivingen plaatsgevonden;
  - Er zijn nieuwe leidinggevenden aangesteld, zowel in het MT als in de groep teamleiders;

  - Het organisatieplan en onderhavige organisatie- en mandaatregelingen zijn geüpdatet en gereed voor bestuurlijke vaststelling in 2022;
  - De Expeditieraad (bestaande uit OR-leden en medewerkers) is nauw betrokken bij de inrichting en uitvoering van het organisch verandertraject. De vrijwilligers en beroepsmedewerkers zijn tijdens webinars geïnformeerd over de voortgang.
- heeft gezorgd voor behoud van vertrouwen en afstemming van verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het managementteam en het bestuur af, door:
  - zichtbaarheid van de directeur en het management;
  - tijdig informeren over ontwikkelingen;
  - een transparant besluitvormingsproces;
  - het inrichten van heldere werkprocessen;
- heeft de monitoring, de beheersing en (bij)sturing hierop verzorgd:
  - inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;
  - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
  - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie en door monitoring van het personeelsbestand.
- bouwt en behoudt sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's en internationale samenwerkingsverbanden van de Veiligheidsregio.
- heeft ambtelijk, bestuurlijk en met veiligheidspartners samengewerkt om covid-19 te bestrijden.

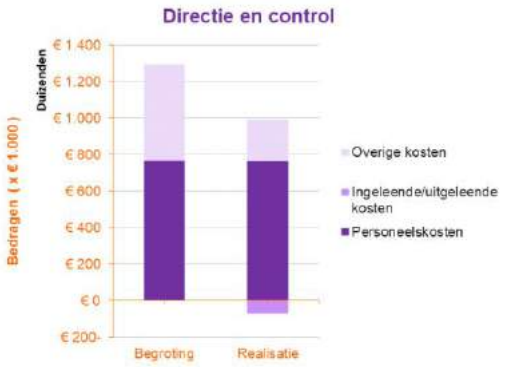
Control:
- heeft ervoor gezorgd dat risicomanagement beklijft in de organisatie;
  - In de aanloop naar de kadernota en de begroting zijn de risico's doorgenomen, nieuwe risico's geïdentificeerd en waar mogelijk gekwantificeerd met de leidinggevenden van de afdelingen; zo wordt de risico-inventarisatie actueel gehouden.
  - Bij de tussentijdse verslaglegging en jaarstukken is over de voortgang van de uitvoering van beheersmaatregelen gerapporteerd;
- is, om risico's te managen, gestart met het beschrijven, vastleggen en actualiseren van processen, het uitvoeren van interne controle- en beheersingsmaatregelen en auditing. Een voorbeeld is het P2P-proces (purchase to payment, van bestellen tot betalen);
- heeft qua financieel beheer stappen gezet om interne controle- en beheersmaatregelen beter in te richten en uit te voeren. Dit wordt verder uitgerold naar de ondersteunende en lijnafdelingen.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
6.0 Directie en control	Baten	-	33.540	216.431	182.891
	Lasten	816.000	1.328.540	1.135.880	192.660
Totaal saldo baten en lasten		**-816.000**	**-1.295.000**	**-919.450**	**-375.550**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
6.0 Directie en control	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
Saldo reserves					
Resultaat		**-816.000**	**-1.295.000**	**-919.450**	**-375.550**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

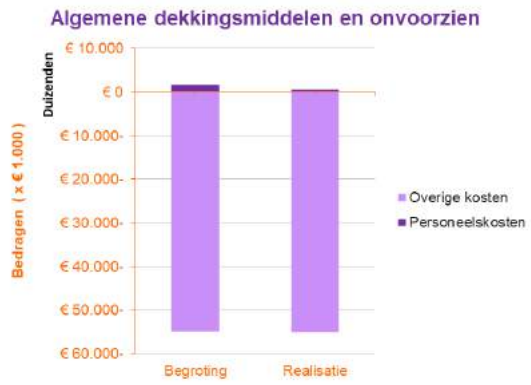
Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

De algemene dekkingsmiddelen betreffen middelen die beschikbaar zijn ter dekking van de uitgaven op de andere programma's. Dit programma kent niet een op zichzelf staand doel. Voor de VNOG bestaan de algemene dekkingsmiddelen voornamelijk uit de gemeentelijke bijdragen en uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) middelen vanuit het Rijk.

In dit programma zijn de inkomsten verantwoord van de gemeentelijke bijdragen die zijn bepaald bij de vaststelling van de VNOG begroting 2021 en de rijksbijdrage met betrekking tot de BDUR.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	55.542.000	57.968.656	55.790.685	-2.177.971
	Lasten	2.988.068	8.729.454	5.146.399	3.583.055
Totaal saldo baten en lasten		**52.553.932**	**49.239.202**	**50.644.286**	**-1.405.084**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	voordeel
Mutaties reserves					
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Onttrekkingen		4.379.381	4.379.381	0
	Toevoegingen	249.898	249.898	249.898	-
Saldo reserves		**-249.898**	**4.129.483**	**4.129.483**	**-0**
		nadeel	*voordeel*	*voordeel*	voordeel
Resultaat		**52.304.034**	**53.368.685**	**54.773.770**	**-1.405.085**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	voordeel

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Programma: 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Het programma 8 betreft de drie kazernes in eigendom van de VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk), verrekening kazernes Epe en Apeldoorn en de afwikkeling van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem. Dit programma wordt één op één met alleen de desbetreffende gemeenten verrekend.

Wat hebben we bereikt?

1. *Kazernes:* Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.
2. *Overgangsrecht:* Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Kazernes

- De VNOG heeft ervoor gezorgd / gecoördineerd dat het onderhoud en de facilitaire diensten plaats hebben gevonden.
- Tevens is gezorgd voor een juiste verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.

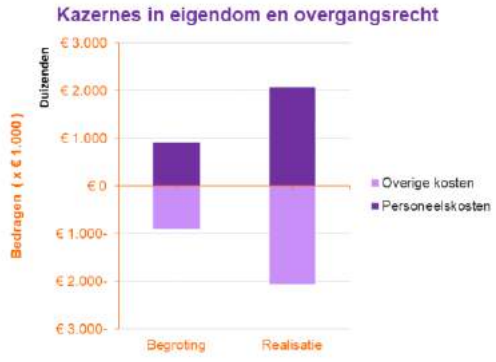
2. Overgangsrecht

- De VNOG heeft gezorgd voor een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2021	Begroting na wijziging	Realisatie 2021	Verschil 2021
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten	3.093.000	3.291.000	4.626.279	1.335.279
	Lasten	3.093.000	3.291.000	4.626.279	-1.335.279
Totaal saldo baten en lasten		-	-	-	-
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
Saldo reserves					
Resultaat		-	-	-	-

Bedragen in euro's, een negatief bedrag betekent een voordeel.

Een specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

4. Paragrafen

4.1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit.

Vorig jaar is op deze plek aangegeven dat het beleid over de risico's, reserves en het weerstandsvermogen was geactualiseerd. Dit was mede nodig om bestuurlijk voldoende zicht te geven op de benodigde reserves, voorzieningen en het vereiste weerstandsvermogen bij de resultaatsbestemmingen. In 2021 is het risicomanagement binnen de VNOG verder uitgewerkt en ingebed in de P&C cyclus, met als uitgangspunt de completering van de risico-inventarisatie in de Kadernota 2022-2025.

In deze paragraaf wordt het beleid voor het risicomanagement en het benodigde weerstandsvermogen samengevat. Verder worden de bevindingen van het in 2021 uitgevoerde risicomanagement geduid ten opzichte van de eerder in de begroting 2021 genoemde risico's.

Risicomanagement
De vastgestelde hoofdlijnen van het beleid t.a.v. het risicomanagement zijn:

- het wettelijk kader voor risicobeheersing uit artikel 9 en 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) betreffende de vereiste paragrafen in de begroting en rekening;
- het treffen van beheersingsmaatregelen door de VNOG ter vermijding en vermindering van risico's en het voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's binnen de bedrijfsvoering, die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren;
- het uitvoeren van die maatregelen; het beheersen ervan en het rapporteren erover in de P&C stukken;
- het kwantificeren van de risico's in een 5-tal kans percentages t.w.: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%; waarbij bij een kans van 90% dat het risico zich kan voordoen, wordt overwogen om de begroting daarop aan te passen;
- het voor maximaal 3 jaar bepalen van de voor de maatregelen benodigde financiële middelen, zijnde de benodigde weerstandscapaciteit voor structurele risico's, door vermenigvuldiging met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.

Het MT van de VNOG heeft begin 2021 verantwoordelijkheid genomen van de invulling en planning van het risicomanagement. De voorgestelde aanpak heeft als doel om de geïnventariseerde risico's te volgen en te bewaken en ook om nieuwe risico's te onderkennen en vast te stellen. De getroffen maatregelen zijn gericht op het beperken, overdragen, vermijden en/of mogelijk accepteren van de gesignaleerde risico's.

De taken die in het kader van het risicomanagement, vanaf 2021, worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus. Deze taken hebben betrekking op:

- in het begin van het jaar:
  voor de *begroting* een marginale toetsing op mogelijke gevolgen van voortschrijdende ontwikkelingen t.o.v. de bij de kadernota geïnventariseerde risico's en maatregelen;
  voor de *jaarrekening* een beoordeling en verantwoording over de uitvoering van de maatregelen en een vergelijking met risico's en beheermaatregelen opgenomen in de begroting van het betreffende jaar;
- lopende het jaar:
  bewaking op de mogelijke uitvoering/herziening van genoemde maatregelen en de rapportage daaromtrent in de tussentijdse verslaglegging;

- eind van het jaar:
  het in beeld brengen van mogelijke nieuwe risico's en maatregelen en de toetsing van bestaande risico's t.b.v. de kadernota (in 2021: Kadernota 2023-2026);
- het afstemmen over/ vergelijken met andere veiligheidsregio's ten aanzien van relevante risico's.

Het doel van deze aanpak is om het beoordelen en beheersen van risico's actueel te houden.

Risico-inventarisatie

Algemeen

In de Programmabegroting 2021-2024 was in de risicoparagraaf een tussenstand opgenomen van de vanaf begin 2020 voor de VNOG geïnventariseerde risico's. De inventarisatie is gecompleteerd vanaf de Kadernota 2022-2025. Het geheel wordt jaarlijks gemanaged zoals hiervoor beschreven. Daarbij is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden. Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt.

De corona (COVID-19) uitbraak maakt meer in algemene bewoordingen onderdeel uit van de risicoinventarisatie. Gezien de impact van de pandemie wordt hier separaat bij stilgestaan.

De wereldwijde corona uitbraak vanaf eind februari 2020 heeft ook voor 2021 grote gevolgen gehad voor de VNOG. Een toelichting op hoofdlijnen staat in hoofdstuk 2 Het resultaat van deze jaarstukken; meer details zijn te vinden bij de toelichting op de programma's (hoofdstuk 3) en in de zogenaamde 'COVID-19 paragraaf' (paragraaf 4.4.).

In financieel opzicht brengt de coronacrisis zowel meer- als minderkosten met zich mee. Zo zijn er hogere kosten door inzet van extra mensen en middelen voor de crisisorganisatie. Ten opzichte van 2020 zijn deze hogere kosten in 2021 wel afgenomen.
De minderkosten hebben te maken met het niet kunnen of anders moeten uitvoeren van een deel van de reguliere activiteiten, plannen en initiatieven van de VNOG. Dit geldt ook voor bepaalde onderdelen van de implementatie van de op 15 januari 2020 vastgestelde Toekomstvisie (zie ook paragraaf 4.7. 'Toekomstparagraaf').

Er bestaat een kleine kans dat door de VNOG genomen besluiten in het kader van de handhaving van de COVID-19 maatregelen (GRIP-4) met succes worden aangevochten door bedrijven en instellingen en dat claims toegewezen worden. Dit risico laat zich nog niet kwantificeren.

Inventarisatie

In de vastgestelde programmabegroting 2021-2024 waren de risico's weergegeven in drie afzonderlijke tabellen. Daarmee is een eerste uitwerking gepresenteerd van de geïnventariseerde en beoordeelde (financiële) risico's, waarbij toen de volgende aantekeningen waren gemaakt:

- De benoemde risico's voor de begroting 2021 waren opgehaald vanuit de afdeling Bedrijfsvoering en aangevuld met relevante risico's uit eerdere jaren en die van de omliggende veiligheidsregio's.
- De risico's uit de begroting 2021 zijn weergegeven in de hierna weergegeven drie tabellen. Naast de financiële risico's voor de VNOG, met een (te berekenen) effect op het weerstandsvermogen (tabel 1, afgekort "rw"), worden verder de overige (eigen) risico's (tabel 2, afgekort "ro") - en de externe risico's (tabel 3, afgekort "re") van elkaar onderscheiden. Voor de 'eigen' (financiële) risico's moet de VNOG zelf maatregelen treffen. Voor de meer algemene

(externe) risico's die mogelijk ook voor meer veiligheidsregio's (kunnen) gelden, wordt vooral in 'collectief verband' gekeken naar (gezamenlijke) oplossingen.

- De bedragen die staan vermeld bij weerstandscapaciteit waren bij het opstellen van de begroting 2021 nog indicatief en moesten verder worden uitgewerkt en onderbouwd. Voor de tabellen is destijds, bij vergelijkbare risico's, mede gekeken naar de berekende bedragen van de buurregio's Twente en IJsselland.

Tabel 1 (afk. rw): risico's met schatting Weerstandscomponent

Beschrijving risico's VNOG met schatting weerstandscomponent					
Nr. risico	**Risico (samengevat)**	**Oorzaak**	**Beheersmaatregel**	**Risico-drager**	**Weerstands-capaciteit**
1	De continuiteit van de repressieve activiteiten en crisisorganisatie komt in gevaar bij onvoldoende mensen en middelen.	Mensen en/of middelen vallen uit en/of hun optreden/inzet wordt verstoord bij (acute) repressieve acties.	Uitvoeren maatregelen op basis van continuïteitsplan voor kritische processen, opgesteld (2019) door de afdeling Crisisbeheersing.	management BO *)	
2	De continuiteit van de repressieve activiteiten en crisisorganisatie komt ingevaar door niet functionerende ICT-systemen (cyber aanval).	Verbindingen en/of systemen vallen uit en/of worden verstoord bij (acute) repressieve acties.	Uitvoeren maatregelen op basis van continuïteitsplan voor kritische processen, opgesteld (2019) door de afdeling Crisisbeheersing.	management BO *)	
3	De continuiteit van de repressieve activiteiten en crisisorganisatie komt in gevaar, nu een tekort aan vrijwilligers dreigt.	De binding die vrijwilligers hebben met werken aan veiligheid, neemt af (maatschappelijke trend).	Organiseren van activiteiten en participeren in lobby die de binding van vrijwilligers bevorderen.	management IB **)	
	Een teveel aan (roostering) uren van de bestaande (repressieve) bezetting, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden).	Er wordt onvoldoende gestuurd op werving (naar tijd en plaats).	Verbeteren van sturing op aantallen en regierol bij HR daarbij.		
		Te weinig repressieve bezetting drukt op bestaande formatie.	Werving/uitbreiding repressieve (vrijwilligers) capaciteit.		
4	De t.l.v. de VNOG (de regio's) blijvende kosten voor multi-opschaling (CACO-functie), na overgang van de regionale naar de landelijke meldkamer (LOM).	De kosten van multi-opschaling worden pas duidelijk na opening van de LOM in 2022.	Opnemen bij weerstandscapaciteit aandeel kosten VNOG van risico op kosten voor multi-opschaling (totaal ca. € 1 mln. per jaar).	management BO *)	€ 600.000
5	Onduidelijkheid voor wiens rekening kosten voor (aanpassing van) huisvesting komen, kunnen leiden tot onvoorziene kosten en ook tot conflicten tussen partijen en onrechtmatig handelen.	Bij de overgang van taken van de gemeenten naar de VNOG, zijn in het verleden de zaken rondom (aanpassingen aan) gemeentelijke eigendommen onvoldoende geregeld.	Opnemen bij weerstandscapaciteit noodzakelijke (wettelijk) vereiste kosten facilitair en huisvesting gerelateerd aan demarcatie.	management BO *)	€ 1.000.000
			Opnemen in weerstandscomponent mogelijke kosten voor vereiste Arbo-aanpassingen.		€ 72.000
6	Mogelijke fiscale eindheffing bij overschrijding forfaitaire ruimte.	Boven forfait uitkomend bedrag aan vergoedingen/ verstrekkingen.	Opnemen bij weerstandscapaciteit gemiddelde kosten laatste 4 jaar.		€ 100.000
	Mogelijke boete bij onjuiste (fiscale) toepassing (Werkkostenregeling (Wkr)) bij betalingen vergoedingen aan vrijwilligers.	Onvoldoende (gedeelde) kennis van - en bewaking op juiste uitvoering (fiscaliteit).	Opleiden medewerkers en intern afstemmen van cao - en fiscale kennis.	management BV ***)	

*) BO = Brandweerondersteuning
*) IB = Incidentbestrijding
***) BV = Bedrijfsvoering

Tabel 2 (afk. ro): Overige risico's VNOG

Beschrijving overige risico's VNOG				
Nr. risico	**Risico (samengevat)**	**Oorzaak**	**Beheersmaatregel**	**Risico-drager**
1	Er kan worden ingekocht voor te hoge bedragen en/of tegen onjuiste voorwaarden. Ook bestaat er risico dat wordt verzuimd om aan te besteden (onrechtmatig handelen).	Binnen de VNOG worden de inkoopregels en -afspraken niet (altijd) nageleefd en/of zijn deze onduidelijk/onbekend.	De afspraken en regels voor inkopen bij de VNOG, organisatiebreed 'ophalen' en communiceren.	management BV ***)
			Vastleggen en communiceren proces/procedure inkoop.	
2	Door hoog personeelsverloop op bepaalde afdelingen gaat (te)veel vakkennis 'verloren' bij het VNOG-beroepspersoneel en blijft er werk liggen of wordt slecht uitgevoerd.	Door 'stapeling' van organisatieveranderingen, i.s.m. veel alternatieve mogelijkheden voor een baan, zijn er veel vacatures bij de VNOG.	Meer managementsturing nodig op behoud personeel, - vakkennis en continue opleiding - en ontwikkeling van (tevreden) medewerkers.	management BO*) & BV ***)
	Het imago van de VNOG als werkgever loopt gevaar.	Medewerkers zijn niet tevreden over het werk en de (VNOG-) organisatie.	Meer aandacht voor onderzoeken/ managen tevredenheid medewerkers.	
3	Onjuiste (cao) betalingen/vergoedingen aan personeel/vrijwilligers en veel tijd nodig voor te herstellen fouten.	Onjuiste basisgegevens, onvoldoende kennis van en - controle op toepassing en aansluiting gegevens verschillende registratiesystemen.	Doorvoeren interne controle maatregelen (koppelingen en data).	management IB **)
			Opleiden medewerkers/declaranten.	
			Vastleggen en afstemmen proces.	
4	Het genereren van juiste managementinformatie over personeel/ vrijwilligers en materiaal/materieel is te complex.	Ontbreken regie en beleid t.a.v. informatiebehoefte totaal VNOG.	Aanwijzen regisseur en opstellen beleid infobehoefte VNOG.	management BV ***)
		Ontbreken integrale informatiearchitectuur.	In beeld brengen informatie-behoeften/-architectuur.	
5	Geen zichtbare uitvoering informatieveiligheidsbeleid; mogelijke datalekken en boetes.	Onvoldoende vastlegging, borging en tijd/capaciteit uitvoering beleid.	Zichtbaar vastleggen en borgen uitvoering informatiebeleid.	management BV ***)
		Onvoldoende kennis van BIG-normen.	Werven en opleiden betrokken medewerkers (BIG) informatiebeleid.	
6	Gevaar discontinuiteit (ondersteuning) uitvoering van repressieve activiteiten en crisisorganisatie, door ontbreken uitwijkmogelijkheid voor (huidge) data-/IT centrum.	Het zoeken/vinden van een uitwijkmogelijkheid, heeft tot op heden geen (financiële) prioriteit gekregen.	Nagaan of aan een uitwijkmogelijkheid van het data-/IT centrum, prioriteit moet worden gegeven.	management BV ***)

*) BO = Brandweerondersteuning
*) IB = Incidentbestrijding
***) BV = Bedrijfsvoering

Tabel 3 (afk. re): algemene (Externe) risico's VNOG

Beschrijving algemene (externe) risico's VNOG				
Nr. risico	**Risico (samengevat)**	**Oorzaak**	**Beheersmaatregel**	**Risico-drager**
1	De mogelijke aanpassing van de rechtspositie (Wnra) van vrijwilligers kan grote gevolgen hebben (financieel en paraatheid).	De eventuele aanpassingen zijn gebaseerd op externe regelgeving.	De (landelijke) ontwikkelingen omtrent Wnra volgen. Voorbereiden mogelijke gevolgen t.a.v. de inzet personele capaciteit.	management BV ***)
2	Wegvallen exploitatie(baten) bij stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) met gevaar voor discontinuïtiet meldingen.	Door wijziging van regels en opschaling naar een (landelijke) meldkamerorganisatie.	Tijdig anticiperen, zowel financieel als organisatorisch, op gevolgen bij wijzigingen in huidige meldsystemen.	management BO *)
3	Kosten voor VNOG bij onvoldoende (mogelijkheden) dekking (door verzekering) bij aanspraken personeel/vrijwilligers bij schades.	Ontwikkelingen maatschappelijk en in verzekeringsmarkt.	Nagaan of er landelijk afsraken kunnen worden gemaakt (fondsvorming) ter dekking van evt. claims.	management BV ***)

*) BO = Brandweerondersteuning

*) IB = Incidentbestrijding

***) BV = Bedrijfsvoering

Toelichting uitvoering risicomanagement 2021

Op grond van het uitgevoerde risicomanagement in 2021 wordt het volgende overzicht 'Risico's jaarrekening 2021' weergegeven. De ontwikkelingen en verschillen t.o.v. de begroting 2021 worden kort nader toegelicht.

Drie van de uit de begroting 2021 genoemde risico's komen niet meer voor in de herziene inventarisatie. Het betreft de risico's:

- van blijvende kosten multi-opschaling CACO-functie (1e tabel, rw 4);
- het verloren gaan van vakkennis door hoog personeelsverloop (2e tabel ro 2) en
- ontoereikende managementinformatie (2e tabel, ro 4).

De opschaling van de CACO-functie is inmiddels onderdeel van de (toekomstige) begroting van de nieuwe meldkamer (Oost 5), hierdoor is dit risico ten laste van de (individuele) VNOG komen te vervallen. Het mogelijk verliezen van vakkennis in de organisatie als gevolg van verloop van personeel, wordt voldoende geborgd door een goede overdracht van werkzaamheden. Daarnaast wordt aan binding van het personeel gewerkt door het bieden van voldoende mogelijkheden van interne ontwikkeling en doorstroming. Het genereren van juiste en samenhangende informatie heeft bij de VNOG voldoende aandacht (gekregen) m.n. door de introductie van BI tools en kan daarom als risico vervallen.

Verder is het in de begroting 2021 genoemde risico van het onvoldoende kunnen beschikken over voldoende mensen en middelen voor repressieve taken meer uitgewerkt in een aantal specifieke risico's. Hierbij kan m.n. worden gedacht aan uitval van repressief materieel en vertraging ervan bij de aanschaf van nieuw (zie resp. nr. 8 en 9 in onderstaand overzicht 'Risico's jaarrekening 2021'). En ook aan de capaciteit van oefen- en opleidingsplaatsen (nr. 10 van genoemd overzicht).

In het hierna weergegeven overzicht 'Risico's jaarrekening 2021' wordt tussen haakjes verwezen naar de overeenkomende risico's (rw., re. en ro.) uit de begroting 2021. Onder de tabellen wordt een aantal risico's die in jaarrekening 2021 nieuw staan weergegeven, nog kort nader toegelicht.

Risico's jaarrekening 2021 (gekwantificeerd)		
Nr. *	**Risico's** en oorzaken	**Weerstandscapaciteit (euro's)**
1 (re,2)	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS),** risico niet kunnen inpassen medewerkers i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	75.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	320.000
3 (rw,3)	**Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding** door groter verloop/uitstroom vrijwilligers.	286.000

4 (rw,3)	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding** (Arbeidstijden).	15.000
5	**Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatiekosten van energie en kleding** Wereldwijde ontwikkelingen (in 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen van energie en kleding (aanschaf: 1 mln. per jaar) stijgen.	70.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. materiële kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	80.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. *personele* kosten (vergoedingen/opleiding vrijwilligers en onderhoudstaken) behorende bij (nog niet gerealiseerde) besparingen vervanging materieel (vorig punt).	385.000
8	**Uitval materieel repressieve inzet brandbestrijding** door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	45.000
9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** *Extra* prijsstijgingen (5%) van blusmaterieel leiden bij vervanging (45 mln.) tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve in de komende jaren.	225.000
10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen eisen RI&E.	18.000
11 (rw,5)	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties** voortvloeiende uit de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E).	58.000
	Kosten (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel.	
12 (rw,5)	Onzekerheid (termijn)toekomstige definitieve kantoorlocatie, na Europaweg.	360.000
13	Aanpassingen kantoorfaciliteiten en (meer) thuiswerken (corona).	132.000
14 (rw,2) (ro,6)	**Hack systemen,** verhinderen uitvoering crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	250.000
15 (rw,6) (ro,3)	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers)** door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	105.000
16 (ro,1)	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen)** door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	15.000
17 (re,3)	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen** door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	60.000
18	**Stijging reële bijdrage aan IFV** door bijv. nieuwe taken.	18.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen),** door stijging van het rentepercentage.	486.000
20 (ro,5)	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoons-gerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	30.000
		3.033.000

*) tussen haakjes overeenkomend nr. Risico uit de begroting 2021

Risico's jaarrekening 2021 (niet gekwantificeerd)		
Nr.*	**Risico's** en oorzaken	
1 (re,1)	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernering vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.	
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding** door langer gebruik bestaand materieel.	
3	**Onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).** Door onzekerheid uitkomsten onderzoeken samenvoeging/-werking aangegeven regio's, nog geen duidelijkheid over verbeteringen uitvoering repressieve activiteiten.	
4	**(On)mogelijkheid terugbrengen meerkosten kazernering dagdienst.** Bij vervallen van mogelijkheid van roosteren vrijwilligers voor repressieve (dag)taken, zoeken naar (duurdere) alternatieven, zoals inhuur.	
5	**Pandemie,** het scenario pandemie zal n.a.v. COVID-19 worden herzien in het risicoprofiel. De consequenties voor de VNOG zijn nog niet te kwantificeren.	

*) tussen haakjes overeenkomend nr. risico uit de begroting 2021

Toelichting
Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2021 is enerzijds gekeken naar de actuele situatie van risico's welke zich kunnen voordoen binnen en buiten de VNOG. Anderzijds is gestuurd op de te nemen maatregelen om de risico's te beheersen. In de Tweede Financiële Verkenning 2021 is daarover een rapportage opgenomen. De in 2021 nieuw weergegeven risico's hebben in grote lijn te maken met de volgende onderwerpen:

- het risico van een juiste match tussen 'vraag en aanbod' bij de komst van de nieuwe Omgevingswet;
- het risico op hogere prijzen, schaarste en uitval van (vervangend brandweer)materieel;
- het risico van het niet tijdig realiseren van personele – en materiële besparingen bij vertraging van realisatie van de Toekomstvisie;
- het risico van onvoldoende (eigen) oefenmogelijkheden/-locaties;
- risico's met financiële gevolgen door (andere) externe oorzaken, zoals de rentestijging en de toenemende krapte op de arbeidsmarkt.

Bij de inventarisatie van de risico's is ook gekeken naar mogelijk oorzaken ervan en de te nemen maatregelen voor het matigen, overdragen, vermijden of accepteren ervan. De te nemen maatregelen en de bewaking van de opvolging ervan komen verder aan de orde in de begroting 2023-2026 en daaruit voorvloeiende (P&C) rapportages.

In het kader van de jaarrekening 2021 volstaan we met de weergave van de hiervoor vermelde risico's met de oorzaken en het daarbij berekende bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit. Het berekende bedrag is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te niet te zeggen wat de financiële effecten ervan (kunnen) zijn (zie het overzicht 'Risico's jaarrekening 2021 (niet gekwantificeerd)'). Daarnaast verwachten we van risico's die extern worden veroorzaakt dat de mogelijke financiële effecten, generiek zullen worden gecompenseerd. De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsvermogen en de benodigde weerstands-capaciteit, komen verderop in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (de benodigde weerstandscapaciteit). De vastgestelde beleidsregels worden hieronder samengevat.

De beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstands-capaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit
De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

- De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken.
- De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve, eventuele Stille Reserve en de post Onvoorziene uitgaven. Bij de VNOG is er geen sprake van een stille reserve. Bij de jaarrekening wordt de post Onvoorziene uitgave niet meegenomen, omdat deze onderdeel vormt van het resultaat waarvan de bestemming bestuurlijk wordt vastgesteld. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.
- De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.
- De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's. Dit geldt voor zover er geen bestuurlijke besluitvorming t.a.v. specifieke bestedingen (leidend tot een beklemming/beslag in de toekomst) heeft plaatsgevonden.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit rekening 2021	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)	1.979.500
Beschikbaar weerstandsvermogen	**3.114.614**

* hierbij is rekening gehouden met in 2021 genomen besluiten tot toekomstige besteding in 2022 e.v. ad. € 920.000; voorts met begin 2022 ter besluitvorming voorliggende besteding ad. € 100.500, zoals blijkt uit de overeenkomstige toelichting in de begroting 2023-2026. Daarmee wordt het saldo van de Bedrijfsvoeringsreserve dat meetelt in het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit: 3.000.000 – 920.000 – 100.500 = 1.979.500.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG rekening 2021	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	3.114.614
Benodigde weerstandscapaciteit	3.033.000
Ratio	1,03

Toelichting

De hoogte van de Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve eind 2021 is zodanig dat de weerstandsratio zich bevindt aan de ondergrens van de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	82%	41%
Solvabiliteitsratio	12%	29%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	4,6%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen
Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is van financiële positie bij het opmaken van de jaarcijfers 2021.

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente en aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Bij de begrote cijfers voor 2021 werd uitgegaan van een hogere schuldenlast en een lagere positie aan eigen middelen. Mede door het besluit om de m.n. in 2019 gevormde reservepositie te handhaven c.q. het weerstandsvermogen te versterken, valt de berekende netto schuldquote in de categorie ‘minste risico’.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG. De berekende ratio (inclusief het exploitatieresultaat over 2021) bedraagt 29% en valt daarmee binnen de categorie ‘gemiddeld risico’.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Deze ratio heeft vooral zeggingskracht wanneer de uitvoering van begroting niet wordt verstoord door uitzonderlijke situaties zoals daar de afgelopen jaren sprake van is geweest. Door de Covid-19 pandemie kon namelijk een deel van de structurele middelen niet worden ingezet. De betekenis van de berekende ratio voor het financieel beleid is in deze huidige context zeer beperkt.

4.2. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het brandweermaterieel en drie kazernes zijn in eigendom van de VNOG. Ter dekking van de groot onderhoudskosten van deze (overgenomen) kazernes is in de jaarrekening van de VNOG voor de kazernes Harderwijk en Doetinchem per kazerne een voorziening gevormd voor rekening van de betreffende gemeente; dit op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

De kazerne in Apeldoorn Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

De kazernes in eigendom van de VNOG zijn allemaal aangekocht in 2013. In 2023, na de BTW herzieningstermijn van 10 jaar, zullen de kazernes Harderwijk, Doetinchem en Apeldoorn Zuid (Saba) terug verkocht gaan worden aan de desbetreffende gemeenten. Dan wordt ook de binnen de VNOG opgebouwde onderhoudsvoorziening aan de betreffende gemeenten overgedragen.

De kapitaalgoederen voor rekening van de VNOG zijn de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

4.3. Paragraaf Financiering

Inleiding
De Financieringsparagraaf is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de Programmarekening op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Op grond van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. In 2014 is het treasurystatuut herzien. De herziening was voornamelijk ingegeven door het toenemende belang vanwege de groei van activa als gevolg van de regionalisering en de invoering van de wet Hof. De aanpassing van het treasurystatuut is op 18 december 2014 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Op 10 december 2020 heeft het AB een nieuw treasurystatuut vastgesteld met een ingangsdatum van 1 januari 2021.

Risicobeheer
Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico's
Financiering en renterisico zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Telkens wanneer een geldlening moet worden afgelost en herfinanciering noodzakelijk is, bestaat immers het gevaar dat de begroting geconfronteerd zal worden met hogere rentelasten. Door ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt kan de nieuwe lening duurder uitvallen dan de oude. Ook wanneer een geldlening in aanmerking komt voor renteherziening bestaat dit risico. De Wet Fido stelt grenzen aan de mate waarin een gemeente of andere decentrale overheid zich bloot kan stellen aan renterisico. Ter beperking van dit risico is zowel voor de vaste schuld (langlopende leningen) als voor de vlottende schuld (kortlopende leningen) een wettelijke grens vastgesteld. Het niet voldoen aan deze limitering kan voor de Provincie, als toezichthouder van de VNOG, aanleiding zijn om maatregelen te nemen. Preventief toezicht op het afsluiten van geldleningen behoort in laatste instantie tot de mogelijkheden.

Renterisico vaste schuld
De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van één jaar of langer. De renterisiconorm zet decentrale overheden aan tot spreiding van hun lening portefeuille en daarmee verlaging van het jaarlijks renterisico door hen te verplichten aflossingen op geldleningen en momenten van renteherziening over toekomstige begrotingsjaren te verdelen. Het is aan de besturen van de decentrale overheden zelf om binnen de renterisiconorm voor een bepaalde mate van spreiding te kiezen.

Berekening Renterisiconorm:

Begrotingstotaal 2021	: € 61,8 miljoen
Percentage	: 20%
Renterisiconorm	: € 12,4 miljoen afgerond

De risiconorm geeft aan dat jaarlijks maximaal € 12,4 miljoen van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De VNOG heeft in 2021 geen leningen aangetrokken. Dit was mogelijk doordat terughoudend is omgegaan met uitgaven en door de heroriëntatie op de voor-

genomen investeringen waardoor in 2021 en voorgaande jaren slechts in beperkte mate gebruik werd gemaakt van de beschikbaar gestelde kredieten. Daarnaast was er sprake van een forse toename van de reserves binnen de VNOG die als intern financieringsmiddel zijn aangewend. In het verslagjaar is voor een bedrag van € 5,0 miljoen op de vaste schuld afgelost. In 2021 was geen sprake van renteherziening van een van de aangetrokken geldleningen. De VNOG heeft in 2021 dus ruimschoots aan de renterisiconorm voldaan.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de jaarbegroting van de VNOG bij aanvang van het jaar. De totale omvang van de jaarbegroting 2021 van de VNOG bedroeg bij aanvang van het jaar 2021 circa € 61,8 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond circa € 5,1 miljoen.

Onderstaand overzicht bevat de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet, zoals bedoeld in het "Uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden.

Alle bedragen in onderstaand overzicht x € 1.000							
	Vlottende Schulden	Vlottende Middelen	Saldo	Gemiddeld	over=+/onder=-schrijding limiet		
januari	0	6.671	-6.671				
februari	88	8.355	-8.267				
maart	899	9.232	-8.333				
			kwartaal 1	-7.757	-€ 12.820	→	**-12.820**
april	8	10.055	-10.047				
mei	604	7.555	-6.952				
juni	753	8.903	-8.150				
			kwartaal 2	-8.383	-€ 13.447	→	**-13.447**
juli	1.217	7.463	-6.246				
augustus	843	7.418	-6.575				
september	1.753	7.924	-6.172				
			kwartaal 3	-6.331	-€ 11.395	→	**-11.395**
oktober	2.301	8.855	-6.554				
november	676	9.785	-9.109				
december	1.093	6.109	-5.016				
			kwartaal 4	-6.893	-€ 11.957	→	**-11.957**
Kasgeldlimiet VNOG:		€ 5.063.707,1		afgerond	€ 5.063.707		
Begroot aan het begin van het jaar 2021				€ 61.752.526	Cf begroting vastgesteld in het AB		
conform artikel 2d van het uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden							
geldt voor een gemeenschappelijke regeling een percentage van					8,2%		

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is de kasgeldlimiet in 2021 niet overschreden.

Schatkistbankieren
Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor de VNOG is het drempelbedrag voor 2021 bepaald op € 463.000 (0,75% van begrotingstotaal). Het Ministerie heeft de regeling per 1 juli 2021 aangepast waardoor het drempelbedrag ingaande die datum verhoogd is naar € 1.235.000 (2% van

begrotingstotaal). De VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2021 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**463**	**463**	**1.235**	**1.235**
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**255**	**208**	**230**	**164**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	208	255	1.005	1.071
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	61.753		61.753	
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	61.753		61.753	
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-		-	
1e en 2e kw.: (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000; 3e en 4e kw.: (4b)* 0,02	Drempelbedrag	463		1.235	
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.981	18.929	21.203	15.053
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	255	208	230	164

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de VNOG in 2021 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Renteberekening jaarrekening
Voor de kapitaallasten van kazernes zijn in 2021 evenals voorgaande jaren de afgesproken project-percentages doorbelast. Deze projectpercentages zijn gebaseerd op de ten behoeve van de financie-ring van de kazernes aangetrokken leningen. Aan de reguliere VNOG-investeringen is in 2021 0,8% rente toegerekend.

Uitgezette externe gelden
In het treasurystatuut staat dat er drie soorten kortlopende gelden ingezet kunnen worden. Het gaat om de volgende instrumenten: callgeld (daggeld), kasgeldleningen & deposito's en rekening-courantovereenkomsten.

De VNOG heeft een rekening-courant bij de BNG en drie rekeningen bij de ING. Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistban-kieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.

4.4. COVID-19 paragraaf

Ook in 2021 heeft de VNOG extra kosten gemaakt vanwege de coronapandemie.

Gemaakte kosten

Toezicht en handhaving

In december 2020 is in het AB besloten dat de VNOG voor de gemeenten toezicht en handhavingscapaciteit organiseert via externe bedrijven. Bij de besluitvorming in december door het AB is ervan uitgegaan (brief minister De Jonge 28 september 2020), dat deze kosten tot en met het 1e kwartaal 2021 konden worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS. Deze kosten zijn ook gedeclareerd. Over zowel 2020 als 2021 zijn deze declaraties nog niet door het ministerie voldaan.

Specifiek voor de CTB-controle eind 2021 verloopt de Rijksbijdrage ad € 2.140.710 aan de deelnemende gemeenten via de VNOG. Dit verloopt budgettair neutraal; de afwikkeling en verantwoording volgen later.

Crisisorganisatie

De kosten die voor de crisisorganisatie zijn gemaakt, zijn onder andere kosten voor inhuur van personeel voor Duits-Nederlandse samenwerking, juridisch adviseurs, personeel van gemeenten, huur meubilair crisisorganisatie, extra kosten techniek AB-vergaderingen.

Teststraten en vaccinatielocaties

De VNOG heeft sporadisch werkzaamheden verricht voor deze locaties. Deze zijn gedeclareerd bij de GGD-NOG.

Kosten eigen organisatie

Dit zijn kosten die iedere organisatie heeft moeten maken in het kader van deze pandemie zoals desinfectiemiddelen, spatschermen, etc. Deze kosten zijn niet declarabel en draagt de VNOG zelf. Bij de Tweede Financiële Verkenning is hiervoor € 219.000 beschikbaar gesteld. De werkelijke kosten kwamen € 32.787 hoger uit, wat binnen de betreffende begrotingsprogramma's gedekt kon worden.

Overzicht lasten en baten

	Werkelijk			Kosten VNOG	
	Lasten	Baten		Kosten crisisorganisatie	Kosten 1,5 mtr samenleving
Bedrijfsvoering: Corona (COVID-19) spoeduitgaven(K)	50.930	-		49.771	1.159
Brandweerzorg : Corona (COVID-19) spoeduitgaven(K)	111.557	-			111.557
Brandweerzorg: Testlocaties Covid-19(K)	15.807	-15.807	gedeclareerd bij GGD-NOG		-
Brandweerzorg: Toezicht en handhaving Covid-19 maatregelen(K)	241.540	-241.540	gedeclareerd bij Ministerie VWS		-
Risico- en crisisbeheersing: Corona (COVID-19) spoeduitgaven(K)	82.637	-		82.637	-
Risico- en crisisbeheersing: Juridische kosten Covid-19(K)	532	-5.000		-4.468	-
GHOR: Corona (COVID-19) spoeduitgaven(K)	7.036	-		7.036	-
MON: Corona (COVID-19) spoeduitgaven(K)	3.095	-			3.095
Alg.: Ondersteuning toezicht en handhaving CTB(K) *	1.155.204	-2.140.710	985.506		-
	1.668.339	-2.403.057	985.506	134.976	115.811

* De VNOG heeft een specifieke uitkering ontvangen van het Ministerie van Jusitie en Veiligheid voor het ondersteunen van de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs.
Van deze specifieke uitkering groot € 2.140.710 is per 31 december 2021 € 1.155.204 als voorschot uitbetaald aan 16 gemeenten.
Het niet uitgekeerde bedrag, € 985.506 is opgenomen op de balans.

4.5. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding
De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is vanaf 2016 het separate programma 'Bedrijfsvoering' opgenomen. Voor de behaalde doelstellingen en uitgevoerde activiteiten op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Deze paragraaf gaat in op diverse andere onderwerpen binnen de bedrijfsvoering.

Werkkostenregeling
Doordat de verhouding tussen de omvang van de totale loonsom en hoeveelheid personeel bij de VNOG scheef ligt door het grote aantal vrijwilligers, is over het algemeen een eindheffing vanwege de Werkkostenregeling (WKR) onvermijdelijk. Om vroegtijdig inzicht te krijgen op de ontwikkeling van de WKR, berekent de VNOG met ingang van 2017 ieder kwartaal de cumulatieve effecten van de WKR. Op die manier kan worden bezien of er een eindheffing vanwege de WKR dreigt, of bijsturing mogelijk is en kunnen bijsturingsacties worden genomen. Deze maatregel heeft sinds 2017 effect. De eindheffing is de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald.

Eindheffing Werkkostenregeling	
2016	288.000
2017	61.000
2018	71.000
2019	36.000
2020	38.000
2021	18.000

Eenmalige veranderkosten Toekomstvisie
De eenmalige veranderkosten vanuit de Toekomstvisie betreffen onder andere de organisatieontwikkeling en informatievoorziening. De aanvullende werkzaamheden voor informatievoorziening waren in 2020 afgerond.

Wat betreft de organisatieontwikkeling het volgende. De directeur heeft eind 2018 een bestuursopdracht gekregen om een toekomstbestendige organisatie te vormen die veiligheid en zorg biedt aan de burgers. De bestuursopdracht bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is uitgewerkt in de reader voor de bestuurlijke tweedaagse van september 2019 en heeft geleid tot de Toekomstvisie, die vastgesteld is op 15 januari 2020. Het tweede deel omvat de inrichting, cultuur en aansturing van de organisatie.

Het dagelijks bestuur heeft voor dit tweede deel van de opdracht het besluit genomen tot aanpassing van de organisatie. Daarbij is besloten om de organisatie en medewerkers te ontwikkelen door middel van een organische veranderaanpak. Dit betekent een veranderaanpak waarbij - in nauwe samenwerking met de medewerkers en de OR - stapsgewijs veranderingen in de organisatie worden aangebracht; dit met rechtspositionele waarborgen. Hiervoor is een aangepast sociaal statuut vastgesteld op 13 februari 2020.

De VNOG ziet dit proces als een reis, genaamd 'De Expeditie', waarin we met elkaar onze organisatievisie vorm en inhoud geven. Samen werken we aan de koers en daar waar nodig sturen we onze koers bij. Aan het einde van dit traject (in 2022) zijn bijvoorbeeld de knelpunten op het gebied van aansturing, eenheid en integraal denken in het managementteam verholpen. Daarbij leggen wij een fundament onder onze toekomst.

Een onderdeel van de 'De Expeditie' is het traject van de 'professionals voor de toekomst'. Dit traject is een intensieve leergang voor het vergroten van persoonlijk leiderschap waardoor in het werk en in het leven meer flow ervaren wordt. Nieuwe leidinggevenden hebben hiervoor in 2021 samen met collega's een programma gevolgd voor de periode van een half jaar. Gedurende het programma werd gewerkt aan het uitwerken van vier complexe, uitdagende opdrachten die relevant zijn voor de organisatie. Medio 2021 zijn de resultaten gepresenteerd. Een tweede groep Professionals voor de Toekomst is inmiddels van start gegaan. De resultaten van deze opdrachten worden in juni 2022 gepresenteerd, waarmee het programma wordt afgesloten.

In het kader van het organisch verandertraject zijn de afdelingsplannen vastgesteld en verwerkt in het organisatieplan. Dit plan is samen met de functie- en formatielijst in 2021 door het MT vastgesteld. Formele bestuurlijke vaststelling inclusief advisering door de Ondernemingsraad vindt plaats in de eerste helft van 2022.

Tevens is de wijziging van een aantal regelingen voorbereid, waaronder de organisatie- en de mandaatregeling. Ook voor deze regelingen geldt dat de formele bestuurlijke vaststelling inclusief advisering door Ondernemingsraad plaats vindt in de eerste helft van 2022.

De ontwikkel –en functieverkenningsgesprekken met de medewerkers zijn afgerond. De verwerking van de uitkomsten van de gesprekken loopt nog door in 2022. De informatie uit de gesprekken en hiermee de doorontwikkeling van de medewerkers zijn onderdeel van en worden ingebed in de gesprekscyclus.

Terugkijkend op het jaar 2021 heeft het werken aan Duurzame Inzetbaarheid een plek gekregen binnen de VNOG. In de zomerperiode tot september stond een enquête uit met vragen over de Health Check, de vitaliteitsweken, Good Habitz, loopbaan coaching en de ontwikkel- en functieverkenningsgesprekken. Het Huis van Werkvermogen is onze metafoor. De begane grond van dit huis staat voor vitaliteit;

- De afgelopen periode zijn de resultaten van de Health Checks gedeeld met het MT en de teamleiders. Speerpunten komende tijd zijn aandacht voor mentale fitheid en leefstijlelementen. Er komen trainingen met gesprekstechnieken voor leidinggevenden. Medewerkers met een matig werkvermogen zijn anoniem uitgenodigd voor een consult met de bedrijfsarts om hun rapportage en mogelijke interventies te bespreken.
- In het najaar organiseerde de werkgroep VNOG Vitaal activiteiten rondom 'Goed Slapen' en 'Balans Werk & Privé'. Ook was er een Beweegchallenge met een virtuele route langs alle gemeenten van de regio.
- 73% van de medewerkers geeft aan dat ze ervaren dat de VNOG het belangrijk vindt dat medewerkers vitaal zijn en zich goed voelen.

Op de eerste verdieping van het huis staan competenties en ontwikkeling centraal:

- In november werden de Werkweken voor de tweede maal georganiseerd. Beoogd waren ochtendlezingen van het A&O fonds, (digitale) workshops, open huis en een loopbaansymposium. Door de coronamaatregelen zijn de laatste twee activiteiten naar 2022 doorgeschoven.
- Ook de tweede groep van Professionals voor de Toekomst krijgt een Insights Discovery profiel. Enkele individuele medewerkers hebben naar aanleiding van hun ontwikkelgesprek een Insights Profiel laten maken. Vervolgsessies met als thema o.a. teameffectiviteit staan gepland voor 2022. Insights Discovery is een krachtig systeem dat uitgaat van psychologische voorkeuren.
- Loopbaan coaching; Uit de enquête blijkt dat 20% van de medewerkers een loopbaantraject heeft gevolgd. En dat 60% dit in de toekomst wil gaan doen.

In de media:

- Het project 'Werken aan Duurzame Inzetbaarheid' kreeg aandacht in de sociale media door een artikel van het A&O Fonds en in de VNG special 'Werken bij de Overheid'.

Voor de veranderkosten is bij vaststelling van de Toekomstvisie incidenteel € 1.040.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor 'De Expeditie', Risico- en Crisisbeheersing, IT en Vakbekwaamheid. Mede door corona zal het traject van de Expeditie naar verwachting doorlopen tot de zomer van 2022.

In de tabel hieronder staan de veranderkosten tot en met 2021.

Budget éénmalige veranderkosten Toekomstvisie:	**Uitgaven 2020**	**Uitgaven 2021**	**Totale uitgaven**
Budget:	*1.040.000*	*723.208*	
Uitgaven:			
Leiderschapsprogramma:	-151.925	-44.191	-196.116
Ontwikkel- en loopbaanadvies	-13.749	-1.688	-15.437
Professionele vaardigheden	7.543	-35.598	-28.055
Duurzaam inzetbaarheid		-54.017	-54.017
Mobiliteit		-4.447	-4.447
Subsidie A&O voor mobiliteit		5.000	5.000
Personele kosten	-93.987	-89.300	-183.287
Projectleiding administratieve processen	-24.674		-24.674
Informatievoorziening	-40.000		-40.000
Doorontwikkeling RCB		-64.500	-64.500
Totale uitgaven:	*-316.792*	*-288.741*	-605.533
Restant budget 31-12 boekjaar	***723.208***	***434.467***	

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en Arbo

In de periode van 2017 t/m 2018 is er een gedegen Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd, bestaande uit een 'warme' RI&E (voor de repressieve medewerkers), de 'koude' RI&E (voor alle 56 kazernes en werklocaties), een 'natte' RI&E (voor waterongevallen) en enige 'specialistische' RI&E's. Verder heeft een werkbelevingsonderzoek plaatsgevonden voor het vaste kantoorpersoneel. In 2019 werd het RI&E rapport definitief. In 2019 is een Plan van Aanpak opgesteld, om de actiepunten uit het RI&E rapport uit te voeren; dit loopt.

Actiepunten koude RI&E brandweerposten

Vanuit de RI&E zijn er voor de 56 posten actiepunten opgenomen in het Arbomanagementsysteem. De actiepunten zijn integraal afgestemd met het team Vastgoed, Services en Projecten (VSP) van de VNOG en worden vanuit vastgoed in samenwerking met Arbo en in nauwe afstemming met de gebouweigenaren (de gemeenten) opgepakt. De punten zijn geïntegreerd in de demarcatie afspraken omtrent huisvesting met de gemeenten.

RI&E Oefenlocaties, Vakbekwaamheidspleinen

Het afgelopen jaar heeft er door de aanpassingen bij de vakbekwaamheidspleinen alhier een aanvullende inventarisatie plaatsgevonden voor de RI&E. De geconstateerde punten zijn omgezet naar acties in het Arbomanagementsysteem en grotendeels opgepakt. Met team VSP wordt gekeken naar borging van structureel beheer.

Vaccinatiebeleid VNOG (operationele dienst)
Volgend op één van de actiepunten in de RI&E (“*Stel een VNOG breed controlesysteem op voor de geldigheid en her(vaccinatie) van medewerkers”*), is er in 2021 een vaccinatiebeleid VNOG vastgesteld. Aansluitend heeft er een inventarisatie plaatsgevonden en start de uitvoering in Q1 van 2022.

Overige onderwerpen
- Covid-19 en thuiswerken: ook 2021 heeft in het teken gestaan van werken binnen de beperkingen van covid-19. Voor het thuiswerken zijn er vanuit Arbo adviezen gegeven voor het creëren van een goede en veilige thuiswerkplek. Hierover is door het MT van de VNOG een besluit genomen over het beschikbaar stellen van benodigde voorzieningen.
- Melding ongevallen, etc.: in 2021 is geregeld dat de meldingen van ongevallen, bijna ongevallen, gevaarlijke situaties en agressie en geweld voortaan rechtstreeks via een link op het digitale platform MijnVNOG gemeld kunnen worden bij HRM-Arbo. Voor de vrijwilligers komt ter vervanging van de papieren formulieren in 2022 een tablet op de posten en een app beschikbaar van waaruit rechtstreeks de melding kan worden gemaakt. Bij schade worden meldingen doorgegeven aan het onderdeel Verzekeringen.
- Diverse projecten Materieel en Vakbekwaamheid: bij de lopende projecten van aanschaf van materieel en projecten bij Vakbekwaamheid wordt door Arbo in diverse projectgroepen deelgenomen om aan de voorkant aan te sluiten en de benodigde input te geven.
- Project voorkomen hittestress: in 2019 en 2020 heeft de brandweer VNOG tijdens het repressieve optreden te maken gehad met hoge omgevingstemperaturen. Ten aanzien van bewustwording op dit thema heeft in 2021 de campagne ‘Beat the heat’ plaatsgevonden, om medewerkers te helpen bij het werken bij hoge temperaturen.
- Arbofilm-VNOG: vanwege covid-19 was het niet mogelijk om als Arbo fysiek aanwezig te zijn bij een thema-avond bij de 56 posten. Als alternatief is er voor het oefenprogramma een ‘Arbofilm-VNOG’ gemaakt.
- Adviezen: Arbo heeft in 2021 diverse adviezen uitgebracht naar aanleiding van vragen vanuit diverse afdelingen.

Verzekeringen
Vanwege de coronacrisis hebben veel activiteiten een tijd lang stilgelegen. Als gevolg daarvan zijn er ook minder schades geweest dan voorgaande jaren wat tot uiting komt in de cijfers van de schadeafwikkeling. Hieronder zijn enkele cijfers hieromtrent over het jaar 2021 opgenomen. Het betreft het aantal dossiers dat in behandeling is genomen bij onszelf als eigen risicodrager of bij de verzekeraar; bijgewerkt tot 24 januari 2022:

Personele dossiers:
- *Ongevallen:* 10 dossiers, variërend in financiële omvang.
- *Eigendommen:* 12 dossiers. Alle dossiers zijn voor eigen rekening van de VNOG.
    - 10 dossiers onder de € 500
    - 2 dossiers boven de € 500
- *Aansprakelijkheid richting derden:* 3 dossiers.
- *Rechtsbijstand:* geen dossiers.

Materiele dossiers:
- *Instrumenten:* 4 dossiers, waarvan 3 inbraken in de kazerne waarbij redgereedschap is ontvreemd.
- *Werkmateriaal:* 1 dossier.
- *Brandverzekering:* geen dossiers.
- *Wagenpark:* Totaal 61 dossiers:
    - Schadeclaim tussen: € 0 – € 5.000: 50
    - Schadeclaim tussen: € 5.000 – € 10.000: 3
    - Schadeclaim tussen: € 10.000 – € 25.000: 1
    - Schadeclaim: > € 25.000: 0

  Specificatie:
    - 6 (nog) geen claim

  - 23 claims WA
  - 36 claims Casco
  - 1 dossier met letsel(tegenpartij)
- *Uitkeringen in dossiers ouder dan 2021:* 11 uitkeringen op personele dossiers en 8 uitkeringen op materiele dossiers (zowel betalingen en ontvangsten).
- *Er staan nog enkele letseldossiers van het personeel open:*
  - 2016: 2 dossiers
  - 2017: 2 dossiers
  - 2018: geen dossiers
  - 2019: geen dossiers
  - 2020: 2 dossiers
  - 2021: 7 dossiers

De ongevallenverzekering en de verzekering van het wagenpark zijn met 12 maanden verlengd tot 31-12-2022/01-01-2023.

Er wordt landelijk gewerkt aan het oprichten van twee stichtingen rondom verzekeringen e.d. waar alle veiligheidsregio's aan kunnen deelnemen: een Stichting Risicobeheer en een Stichting Waarborgfonds. Zie de paragraaf 'Verbonden partijen' (4.6) voor een toelichting.

Vervolg op hack
Er zijn in 2021 verdere stappen gezet naar aanleiding van de computerhack waar de VNOG in september 2020 mee werd geconfronteerd. Er is een extra monitoring op de beveiliging ingevoerd ('versterkte dijkbewaking') en voor het personeel is een bewustwordingsprogramma uitgevoerd. Een versnellingsprogramma om op een hoger niveau te komen voor de Baseline Informatievoorziening Overheden (BIO) en de AVG (privacywetgeving), dat landelijk door alle veiligheidsregio's is omarmd, is voorbereid om vanaf 2022 te gaan uitvoeren.

Innovatie
Innovatie is een belangrijk onderwerp voor de VNOG. Ook hier heeft corona ervoor gezorgd dat in 2021 maar beperkt stappen konden worden gezet en soms zaken moesten worden uitgesteld, maar er zijn wel degelijk ook vorderingen gemaakt, zoals projecten voor langer veilig thuis wonen, brandbarometer, onderzoek naar de inzet van drones bij de natuurbrandbestrijding, etc. Bij de programma's in hoofdstuk 3 wordt hier nader op ingegaan.

4.6. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de Veiligheidsregio een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Voor de VNOG is alleen de 'gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON)' een verbonden partij.

Meldkamer Oost Nederland (MON)
Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. Tot 1 januari 2020 bestond de financiële bijdrage uit een voorschot dat tweemaal per jaar werd voldaan. De financiële middelen die beschikbaar worden gesteld zijn niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet nakomt. De VNOG zorgt samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland voor de financiering van de MON.

Relatie met doelstelling
Volgens de Wet veiligheidsregio's is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen
Het invoeren van de Landelijke Meldkamer Samenwerking met tien locaties in Nederland (waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact. Voor de MON betekent dit dat het beheer en de bedrijfsvoering van de meldkamer per 1 januari 2020 is ondergebracht bij het verbijzonderde deel van de politieorganisatie LMS. Dit houdt ook in dat de Veiligheidsregio ingaande 1 januari 2020 hiervoor geen bijdrage meer aan de MON verschuldigd is. Het positief resultaat over 2019 groot € 411.141,- is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet terug betaald aan de deelnemers maar is toegevoegd aan de algemene reserve van de MON. Dit om (on)verwachte kosten tussen 1 januari 2020 en het moment van opening van de nieuwe meldkamer Oost 5 (naar verwachting eerste kwartaal 2023) te kunnen dekken. Over 2021 heeft de VNOG dus geen bijdrage aan de MON betaald.

Het bestuurlijk belang
J.N. Rozendaal DB lid MON.
A.J.M. Heerts DB lid MON.

Het financieel belang
Bijdrage 2021: € nihil

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen:	1-1-2021: € 416.091,-	31-12-2021: € 371.283,-
Vreemd vermogen:	1-1-2021: € 0,-	31-12-2021: € 0,-

De omvang van het verwachte nadelig resultaat 2021 voor de MON bedraagt circa € 44.808,-.
Dit nadelig saldo wordt gedekt uit de aanwezige algemene reserve MON.

Wel bestuurlijk belang, maar geen financieel belang
Het verdient de aanbeveling om in deze paragraaf ook die partijen te noemen waar de VNOG wel een bestuurlijk belang in heeft, maar geen financieel belang.

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
In 2021 heeft het algemeen bestuur van de VNOG besloten om deel te gaan nemen aan de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) die per 1 januari 2022 officieel van start gaat. De deelname aan de WVSV is in 2021 via een aanpassingsprocedure van de gemeenschappelijke regeling van de VNOG vastgelegd. De aanpassing is in 2021 eerst aan de gemeenten voorgelegd en de raden hebben hun colleges toestemming gegeven om de aangepaste regeling aan te gaan.

De komst van de WVSV was nodig vanwege de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). Op 1 januari 2020 is de Wnra in werking getreden. Vanaf deze datum valt het gemeentepersoneel niet meer onder de CAR-UWO maar onder de CAO gemeenten c.q. het CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO). Voor het personeel van de veiligheidsregio's is de Wnra voor onbepaalde tijd uitgesteld en dit betekent dat op het personeel van de veiligheidsregio's nog wel de CAR-UWO van toepassing is. Met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is afgesproken dat de CAR-UWO nog in 2020 en 2021 door de VNG wordt bijgehouden. Vanaf 2022 is het aan de veiligheidsregio's om dit zelf te organiseren. Om deze reden heeft het Veiligheidsberaad (voorzitters van de 25 veiligheidsregio's) besloten tot oprichting van een eigen zelfstandige werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's, de WVSV.

Deze vereniging gaat vanaf 2022 namens de besturen van de veiligheidsregio's onderhandelen met de werknemersorganisaties en afspraken maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De toekomstige arbeidsvoorwaardenregeling van de WVSV wordt zoveel mogelijk vergelijkbaar met de CAO-gemeenten/SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO). De WVSV neemt daarmee het werk van de Brandweerkamer van de VNG over.

De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. In 2021 zat in het eerste bestuur i.o. van de WVSV geen bestuurder uit de VNOG. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) en een ambtelijk secretaris/adviseur. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringstaken ondersteund door het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV, nieuwe naam wordt: Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV).

Stichting Risicobeheer en Stichting Waarborgfonds
Voor de veiligheidsregio's vergt het verzekeringsdossier steeds vaker specialistische kennis. Daarnaast is het steeds moeilijker om hun risico's te verzekeren (met name de risico's van arbeidsongevallen) en is sprake van stijgende verzekeringspremies. Nauwere samenwerking tussen de veiligheidsregio's is een goede mogelijkheid om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden. Daarmee is het eveneens mogelijk om aanspraken van repressieve medewerkers, die bij hun werkzaamheden aan vergelijkbare risico's blootstaan, gelijk te trekken. De veiligheidsregio's kunnen hun kennis en (in de regel beperkte) personele capaciteit op het gebied van verzekeringen bundelen en een gezamenlijk fonds oprichten.

Deze samenwerking tussen de veiligheidsregio's krijgt vorm in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, waarvan de oprichting eind 2021 aan de orde was en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's, waarvan de oprichting in de loop van 2022 zal volgen.

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren

van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Eind 2021 heeft het algemeen bestuur van de VNOG het voornemen uitgesproken tot oprichting van, en deelname aan, de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Dit voornemen van het algemeen bestuur volgt op het principebesluit van het landelijke Veiligheidsberaad tot oprichting van deze stichting. Het voornemen (inclusief toekomstige deelname aan de nog op te richten Stichting Waarborgfonds) is eind 2021 in de vorm van een wijziging van de gemeenschappelijke regeling VNOG aan de gemeenten voorgelegd; de deelname aan deze stichtingen moet namelijk in de gemeenschappelijke regeling VNOG worden verwerkt. De aanpassingsprocedure hiervoor is in december 2021 gestart. Het definitieve besluit tot deelname volgt begin 2022.

Overig

- Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV, nieuwe naam wordt: Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV) is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het IFV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het IFV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het IFV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het IFV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.
- De stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO) ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten / directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.
- De VNOG neemt deel aan het VBC (Veluws Bosbrandweer Comité) en SAMIJ (Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied).

4.7. Toekomstparagraaf

Op 15 januari 2020 heeft het AB de Toekomstvisie voor de VNOG vastgesteld, inclusief bijbehorende Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. In het voortraject van de totstandkoming van de Toekomstvisie zijn de raden nauw betrokken geweest. De Toekomstvisie vormt de basis van het regionaal beleidsplan 2021-2024 (vastgesteld op 10 december 2020 door het AB) en van de begrotingen. De uit te voeren Opdrachten zijn in de begroting verwerkt (de Opdrachten zijn daarin opgenomen bij de betreffende programma's), alsook de financiële effecten van de Toekomstvisie.

De Toekomstvisie beoogt op hoofdlijnen het volgende te realiseren:

- De VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan inwoners en bezoekers van de regio.
- De VNOG is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. De VNOG speelt in op demografische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's. De VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- De VNOG richt zich op:
    - Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht);
    - Zelfredzaam en risicobewust;
    - Vakbekwaam en deskundig;
    - Sterke informatiepositie;
    - Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde).

  Dit zijn de Opgaven van de VNOG. De Opgaven komen als rode draad in de opgavegerichte begrotingen steeds weer terug. De doelstellingen op de programma's in de programmabegroting zijn gerelateerd aan de Opgaven en in de begroting zijn ook indicatoren opgenomen, waarmee de prestaties op de Opgaven/doelstellingen lopende het jaar periodiek worden gemeten.
- De VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers vanuit een versterkte informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.

Uit de Toekomstvisie volgen intensiveringen op bepaalde beleidsterreinen (bijv. beter geoefend personeel), maar er zijn ook structurele besparingen (bijv. 'minder rubber en metaal'). Aan het einde van de looptijd van de Toekomstvisie, in 2027, wordt er per saldo structureel ruim 5 ton bezuinigd ten opzichte van de gerepareerde begroting 2019. Daarnáást zijn begin 2020 aanvullende efficiencymogelijkheden gezocht en gevonden. De besparingen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024.

De komende jaren kunnen externe autonome ontwikkelingen en nieuw beleid (bijvoorbeeld als gevolg van gewenste aanvullende dienstverlening vanuit de gemeenten, het Rijk of het VNOG bestuur) leiden tot kostenstijgingen, die een stijging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg kunnen hebben. Als dit soort ontwikkelingen zich voordoen, zullen die, als gebruikelijk, éérst in de Kadernota's worden geschetst, zodat daar dan besluitvorming over kan plaatsvinden.

Uitvoering Toekomstvisie-Opdrachten in 2021
Het document Toekomstvisie-Opdrachten bestaat uit 58 punten. De punten 1 t/m 20 bevatten de Toekomstvisie, de punten 21 t/m 58 zijn de Opdrachten. Sommige Opdrachten kennen een subnummer; daardoor zijn er in totaal 41 Opdrachten. De Opdrachten moeten in de periode 2020–2026 worden uitgevoerd.

Inmiddels zijn 20 Opdrachten van de 41 afgerond, waarvan 7 Opdrachten in 2021. Alle resterende Opdrachten zijn inmiddels in uitvoering. Een aantal Opdrachten heeft vertraging opgelopen, voornamelijk als gevolg van de coronacrisis (12). De andere Opdrachten zijn op schema (8). Eén Opdracht betreft een constatering die via de andere Opdrachten wordt uitgevoerd (1). Bijlage 2 geeft een gedetailleerd overzicht van de stand van alle Opdrachten.

In de Inleiding van deze jaarstukken is het algemene beeld geschetst van het inhoudelijke effect van de vertragingen op de dienstverlening door de VNOG. In het kort:

- De basis dienstverlening komt voor de korte en middellange termijn door de vertragingen niet in gevaar;
- De repressieve medewerkers raakten verminderd vakbekwaam doordat vanwege covid-19 lange tijd niet geoefend kon worden. Toen de coronamaatregelen versoepeld werden medio 2021 kon worden gestart met het inlopen van de achterstanden;
- De in de Toekomstvisie bepaalde impuls op de vakbekwaamheid is in 2021 waar mogelijk voorbereid, maar kan vanwege covid-19 en de achterstanden pas later worden ingezet; naar verwachting medio 2022, mits er zich geen andere onvoorziene omstandigheden voordoen;
- Het materieel en de materialen zijn voor dit moment en de nabije toekomst acceptabel, maar uitval van oude voertuigen dreigt op termijn wel;
- De in de Toekomstvisie bepaalde mutaties in materieel/materiaal (incl. aanschaf) hebben een vertraging opgelopen door covid-19 en de wereldwijde problematiek rondom grondstoffen. Aanbestedingen verlopen anders/moeizaam;
- Het AB heeft medio/eind 2021 maatregelen genomen en besluiten genomen om, via het schuiven in de aanschafplanning, alsnog de aanbestedingen te kunnen doorlopen, de einddatum van de Toekomstvisie alsnog te halen en via overbrugging de uitval van materieel te voorkomen. De betrokken posten zijn geïnformeerd;
- Er zijn stappen gezet in het realiseren van de in de Toekomstvisie genoemde internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick. Het traject is vertraagd door covid-19, maar in de loop van 2021 kwam er een inhaalslag. De daadwerkelijke realisatie van de internationale kazerne zal conform planning nog enkele jaren vergen;
- Er zijn stappen gezet voor de in de Toekomstvisie genoemde nieuwe centrale brandweerpost in Apeldoorn, gecombineerd met nieuw VNOG-hoofdkantoor. De raad van Apeldoorn heeft hierover in 2021 besluiten genomen voor het vervolgonderzoek;
- De in de Toekomstvisie bepaalde organisatieontwikkeling loopt onder de noemer ‘De Expeditie’, zie voor een toelichting de paragraaf Bedrijfsvoering (4.5);
- De in de Toekomstvisie bepaalde impuls op de GHOR heeft vertraging opgelopen. De GHOR werd volledig in beslag genomen door de bestrijding van covid-19. De invulling van de vacatures, bestemd voor verdere beleidsontwikkeling, is daardoor vertraagd;
- De in de Toekomstvisie bepaalde doorontwikkeling van de afdeling Risico- en Crisisbeheersing, mede nodig vanwege de nieuwe Omgevingswet, heeft wat vertragingen opgelopen vanwege onder andere de inzet vanuit de afdeling voor de bestrijding van de covid-19 crisis. Daarnaast heeft het thuiswerken de onderlinge afstemming met de gemeenten enigszins bemoeilijkt.

Het is op dit moment nog te vroeg om te zeggen of door de vertragingen de einddatum van de Toekomstvisie (2026) voor bepaalde Opdrachten mogelijk niet gehaald gaat worden. De einddatum lijkt vooralsnog haalbaar. De VNOG tracht om in 2022 e.v. de vertragingen in te lopen. Periodiek wordt het bestuur geïnformeerd over de voortgang.

II. Jaarrekening

5. Balans per 31 december 2021

ACTIVA

	ultimo 2021	ultimo 2020
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
investeringen met een economisch nut	43.109.750	46.557.032
Totaal materiële vaste activa	**43.109.750**	**46.557.032**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	889.859	164.310
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	6.108.938	7.265.431
Rekening courant verhouding met Rijk		
Overige vorderingen	147.509	159.809
Totaal Uitzettingen < 1 jaar	**7.146.306**	**7.589.550**
Liquide middelen	**30.747**	**39.425**
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bedragen van	2.070.756	1.653.652
Overige Nederlandse Overheidslichamen		
Overige nog te ontvangen bedragen	-	119.652
Vooruitbetaalde bedragen	1.380.506	926.369
Totaal Overlopende activa	**3.451.262**	**2.699.673**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	***10.628.315***	***10.328.648***
TOTAAL ACTIVA	**53.738.065**	**56.885.680**

PASSIVA

	ultimo 2021	ultimo 2020
VASTE PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	5.255.817	4.929.382
Algemene reserve	1.135.114	1.135.114
Bestemmingsreserves	9.133.557	8.481.358
Totaal Eigen Vermogen	**15.524.488**	**14.545.854**
Voorzieningen	**1.179.444**	**1.429.166**
Vaste schulden > 1 jaar		
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.885.534	28.822.689
Onderhandse lening van openbare lichamen	3.181.008	4.205.689
Totaal Vaste schulden > 1 jaar	**28.066.542**	**33.028.378**
TOTAAL VASTE PASSIVA	***44.770.474***	***49.003.398***
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden < 1 jaar		
Banksaldi	1.093.099	895.209
Overige schulden	1.137.703	1.274.988
Totaal Netto vlottende schulden < 1 jaar	**2.230.802**	**2.170.197**
Overlopende passiva		
Overige vooruit ontvangen bedragen	49.078	80.090
Overige overlopende passiva	6.687.711	5.631.995
Totaal Overlopende passiva	**6.736.789**	**5.712.085**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	***8.967.591***	***7.882.282***
TOTAAL PASSIVA	**53.738.065**	**56.885.680**

6. Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroting 2021	Begroting na wijziging 2021	Realisatie 2021	Verschil 2021
Baten				
1.0 Risico- en crisisbeheersing	75.526	0	179.080	179.080
2.0 Brandweerzorg	1.232.000	1.482.000	2.236.671	754.671
3.0 GHOR	48.000	48.000	37.331	-10.669
4.0 MON	1.170.000	705.000	708.298	3.298
5.0 Bedrijfsvoering	5.000	5.000	48.688	43.688
6.0 Directie en control	0	33.540	216.431	182.891
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	55.542.000	57.968.656	55.790.685	-2.177.971
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	3.093.000	3.291.000	4.626.279	1.335.279
Totaal Baten	**61.165.526**	**63.533.196**	**63.843.462**	**310.266**
Lasten				
1.0 Risico- en crisisbeheersing	6.575.500	6.859.500	6.639.989	219.511
2.0 Brandweerzorg	31.670.560	31.363.485	28.633.039	2.730.446
3.0 GHOR	1.830.000	1.886.630	1.625.030	261.600
4.0 MON	2.225.000	1.783.000	1.717.433	65.567
5.0 Bedrijfsvoering	12.304.500	13.615.000	13.340.778	274.222
6.0 Directie en control	816.000	1.328.540	1.135.880	192.660
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.988.068	8.729.454	5.146.399	3.583.055
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	3.093.000	3.291.000	4.626.279	-1.335.279
Totaal Lasten	**61.502.628**	**68.856.609**	**62.864.827**	**5.991.782**
Totaal saldo baten en lasten	**-337.102**	**-5.323.413**	**978.635**	**-6.302.048**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	587.000	6.231.311	5.775.701	-455.610
Toevoegingen	249.898	907.898	1.498.519	-590.621
Saldo reserves	**337.102**	**5.323.413**	**4.277.182**	**1.046.231**
Resultaat	**0**	**0**	**5.255.817**	**5.255.817**

Begrotingsrechtmatigheid
De jaarrekening 2021 sluit met een voordelig saldo.

De Covid-uitgaven zijn t.o.v. de begroting met € 32.787 overschreden (budget € 219.000, hier tegenover uitgaven ad € 251.787). Deze overschrijding wordt veroorzaakt door het onvoorspelbare karakter van deze uitgaven. De overschrijding is gedekt binnen de programma's.

Alle programma's zijn binnen de begroting gebleven; er is derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid op programmaniveau.

Ook op programma 8 'Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht' is sprake van een begrotingsoverschrijding. Deze wordt echter 1:1 afgerekend (in lijn met het beleid) met de betreffende gemeenten, zodat dit geen rechtmatigheidsprobleem oplevert.

De in het jaarverslag toegelichte activiteiten passen binnen de inhoudelijke doelstellingen van de VNOG, zoals die in de begroting 2021 zijn geformuleerd. Dit lijkt niet te gelden voor toezicht en handhaving (CTB controle); dit is echter begroot en hier staan inkomsten tegenover.

6.1. Verklaring resultaat 2021 op hoofdlijnen op kostensoorten

Het positief jaarresultaat 2021 bedraagt afgerond € 5.256.000. Hieronder zijn de grootste verschillen tussen de begroting 2021 (na wijzigingen) en de realisatie toegelicht. Deze is zoals gebruikelijk opgesteld voor de hoofdkostensoorten: personeel (incl. inhuur en verhuur), vrijwilligers, exploitatie en kapitaallasten. De uitkomsten komen grotendeels overeen met de prognose bij de Tweede Financiele Verkenning. Toen werd een saldo van € 6.150.000 voorzien; op 9 december heeft het AB budgetoverhevelingen naar 2022 van € 608.000 goedgekeurd. Hiermee resteert ultimo boekjaar slechts een kleine € 3 ton als verschil met de prognose na 6 maanden.

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021
Salarissen	1.587.000	1.370.000
Inhuur en detachering	-589.000	-743.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000
Exploitatie (excl. Covid-uitgaven)	2.430.000	3.158.000
Covid-19 (voor rekening VNOG	-617.000	-32.000
Renteresultaat	168.000	200.000
Totaal	4.929.000	5.256.000

Salarissen
Het overschot op de salarissen c.a. van aanvankelijk € 1,4 miljoen wordt geheel veroorzaakt door vacatures. Van deze € 1,4 miljoen is € 50.000 gestort in de voorzieningen afkoop FLO regeling voor rekening VNOG, waardoor er een saldo resteert van € 1,3 miljoen. Bij het programma algemene dekkingsmiddelen is hiernaast een voordelig prijsverschil van € 0,6 miljoen als gevolg van het late afsluiten van het CAO akkoord verantwoord.

Inhuur en detachering (excl. COVID-19)
De uitgaven voor de inhuur bedragen € 1.208.000 (begroot € 246.000). De overschrijding is dus € 962.000. Hiertegenover staat het saldo van € 219.000 voor detacheringen van personeel. Begroot € 40.000 versus een realisatie van € 259.000.

Het overschot op de kosten van arbeid (salarissen, inhuur en detachering) bedraagt per saldo € 627.000. In de navolgende tabel is dit nader gespecificeerd, uitgesplitst over de drie kostensoorten.

De inhuur in 2021 heeft betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment geen expertise intern beschikbaar was. De grootste uitgavenposten waren:
- Medewerker ICT (dekking mede uit vacature).
- Adviseur Inkoop (dekking mede uit vacature).
- HRM adviseur (deels dekking uit reserve Expeditie).
- Personeelsadministratie (dekking mede uit vacature).
- Medewerker werkadministratie (dekking uit vacature).
- Jurist (dekking uit vacature).

bedragen x 1.000

Kosten van arbeid	Begroting na wijziging	Werkelijke uitgaven	Saldo
Salarissen + sociale lasten	26.500	25.130	1.370
Inhuur (excl.COVID-19)	246	1.208	-962
Detachering van personeel	-40	-259	219
Totaal	26.706	26.149	627

Dit saldo is lager dan gemeld in de Tweede Financiële Verkenning 2021. Het verschil heeft drie oorzaken. Ten eerste in getroffen voorzieningen voor twee medewerkers. Ten tweede waren er minder baten voor uitgeleend personeel door ziekte en minder contracturen. Ten derde is om in het kader van 'De Expeditie' doorstroming van personeel mogelijk te maken een tijdelijke dubbele bezetting op een enkele functie geaccepteerd (tijdelijke "dakpanconstructies", 2/3 jaar).

Vrijwilligersvergoedingen
Er is een voordeel op het vrijwilligersbudget. Om beter te kunnen sturen is het budget extracomptabel onderverdeeld in diverse deelbudgetten. De forse onderschrijding is in hoge mate toe te schrijven aan COVID-19 (minder oefenuren, trainingen, etc.). Het deelbudget voor inzetten (uitrukken) toont ook een onderschrijding. Conform beleid is een deel hiervan in de egalisatiereserve 'uitrukken' gestort, € 162.390, namelijk tot het vastgelegde maximum van € 400.000.

Hieronder het verloop van het vrijwilligersbudget 2021:

	Begroting	Registratie	
Deelbudget	**2021**	**2021**	
Vaste vergoeding	€ 1.150.000	€ 1.138.000	
Inzeturen	€ 1.815.000	€ 1.592.000	
Kazernering	€ 1.235.000	€ 1.114.000	
Vakbkw Blijven	€ 1.760.000	€ 1.206.000	
Vakbkw Worden	€ 480.000	€ 379.000	
Vakbkw Ondersteun	€ 360.000	€ 148.000	
PPMO BL	€ 125.000	€ 105.000	
Keuringen	€ 60.000	€ 22.000	
BVL	€ 20.000	€ 0	
Vergaderen	€ 50.000	€ 43.000	
Onderhoud	€ 150.000	€ 125.000	
Declaraties	€ 120.000	€ 85.000	
Overig	€ 135.000	€ 52.000	
Bijkomende lasten m.n. werkgeverslasten	€ 495.000	€ 443.000	
Overheveling budget naar 2022	€ -200.000		
Totaal	**€ 7.755.000**	**€ 6.452.000**	**voordeel: € 1.303.000**

Dit is in lijn met de Tweede Financiële Verkenning, toen een resultaat van € 1,4 miljoen werd verwacht. De uitrukcijfers zijn per definitie weinig voorspelbaar; op vakbekwaamheid zijn in de tweede helft van het jaar meer activiteiten geweest dan mogelijk was in de eerste helft.

Exploitatie
De toelichting per programma is opgenomen in de volgende paragraaf 6.2. Hieronder een samenvatting per programma (afgerond):

Programma	
1 Risico- en Crisisbeheersing	276.000
2. Brandweerzorg	1.863.000
3. GHOR	37.000
4. MON	27.000
5. Bedrijfsvoering	50.000
6. Directie en Control	300.000
7. Algemene Dekkingsmiddelen	605.000
Totaal	**3.158.000**

Dit is in lijn met de Tweede Financiële Verkenning, toen een resultaat van € 3,5 miljoen werd verwacht.

Kapitaallasten (afschrijving en rente)
In de begroting 2021 is een budget van € 5.325.000 opgenomen voor kapitaallasten (rente en afschrijving excl. kazernes) en een toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen van € 250.000. De werkelijke kapitaallast viel met afgerond € 5.128.000 ongeveer € 197.000 lager uit. De (in de afgelopen jaren) uitgestelde investeringen in brandweermateriaal/- materieel hebben de lagere kapitaalslasten in 2021 hebben veroorzaakt. Het verschil is na aftrek van de begrote toevoeging aan de egalisatiereserve toegevoegd aan deze reserve. Hiernaast is ook de opbrengst van de verkopen materieel toegevoegd aan deze egalisatiereserve afschrijvingen (materieel). In hoofdstuk 13 is een overzicht opgenomen van de af te sluiten en over te hevelen kredieten.

Programma	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Restant 2021
Risico- en Crisisbeheersing	16.674	53.000	16.706	36.294
Brandweerzorg	3.931.656	4.216.450	4.084.786	131.664
idem extra afschrijving	82.605		63.583	-63.583
Bedrijfsvoering	782.624	912.800	826.110	86.690
idem extra afschrijving		143.000	136.742	6.258
Totaal	**4.813.559**	**5.325.250**	**5.127.927**	**197.323**
Mutatie egalisatiereserve	811.441		197.323	
	5.625.000	**5.325.250**	**5.325.250**	
Kazernes in eigendom	677.388	677000	677.997	-997

COVID-19-uitgaven
Voor een toelichting op COVID-19-uitgaven wordt verwezen naar paragraaf 4.4.

6.2. Specificatie per programma

Per programma is er een tabel met de realisatie per product opgesteld en een tabel met een toelichting op overschrijdingen en overschotten vanaf € 25.000.

Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-Personele kosten	Baten			174.614	174.614
	Lasten	5.932.000	5.897.000	5.936.393	-39.393
	Saldo	**-5.932.000**	**-5.897.000**	**-5.761.778**	**-135.222**
90. OVERIG-Overig	Baten	75.526	-	4.466	4.466
	Lasten	590.500	909.500	686.891	222.609
	Saldo	**-514.974**	**-909.500**	**-682.425**	**-227.075**
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Rente en afschrijving	Baten				
	Lasten	53.000	53.000	16.706	36.294
	Saldo	**-53.000**	**-53.000**	**-16.706**	**-36.294**
Totaal saldo baten en lasten		**-6.499.974**	**-6.859.500**	**-6.460.909**	**-398.591**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	152.000	422.500	335.893	-86.607
	Lasten		90.000	126.294	-36.294
	Saldo	**152.000**	**332.500**	**209.599**	**122.901**
Saldo reserves		**152.000**	**332.500**	**209.599**	**122.901**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	nadeel
Resultaat		**-6.347.974**	**-6.527.000**	**-6.251.311**	**-275.689**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	*V*	135.222
90. Overig - Algemeen - Moto/Multi vakbekwaamheid In verband met corona is een onderschrijding op het budget ontstaan. Een deel van het budget is overgeheveld naar 2022. - Overige processen Crisisbeheersing - Risicobeheersing veranderkosten In 2021 is hiervoor € 64.500 onttrokken aan de reserve. In het onderdeel digitale informatievoorziening is in 2021 voorzien. - Programma zelfredzaam en risicobewust Dit project is ten dele opgepakt, waardoor er een onderschrijding is van het budget. Dit budget zit in een reserve. Alleen dat wat gerealiseerd is, wordt aan de reserve onttrokken. - Risicogericht en informatie gestuurd werken - Brandonderzoek T.o.v. vorig jaar is er deels uitvoering gegeven aan de plannen. Hierdoor is het budget niet volledig benut. Overige verschillen elk kleiner dan 25.000		-173.300 26.700 39.100 202.200 86.600 28.300 20.300 -2.825
	V	*227.075*
95. Rente en afschrijving	*V*	*36.300*
Diverse kleine verschillen kleiner dan 25.000	*N*	*-6*
	Resultaat voor bestemming (V)	**398.591**
1.0 Mutaties reserves - Toevoeging: toevoeging kapitaallasten aan egalisatiereserve afschrijving € 36.300, overheveling multi vakbekwaamheid € 90.000. - Onttrekking: tijdelijke reserve i.vm. overgehevelde budgetten van 2020 naar 2021: € 118.000, reserve veranderkosten € 64.500, reserve programma zelfredzaamheid € 33.400, reserve frictiekosten € 120.000.		-86.607 -36.294
	N	*-122.901*
	Resultaat na bestemming (V)	**275.689**

Programma 2. Brandweerzorg					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-Brandweerzorg	Baten			377.625	377.625
	Lasten	10.827.000	9.942.800	10.199.948	-257.148
	Saldo	**-10.827.000**	**-9.942.800**	**-9.822.323**	**-120.477**
02. VRIJWILLIGERS VERGOEDINGEN-Brandweerzorg	Baten			1.485	1.485
	Lasten	7.955.000	7.755.000	6.453.980	1.301.020
	Saldo	**-7.955.000**	**-7.755.000**	**-6.452.495**	**-1.302.505**
08. VRIJWILLIGERS OVERIG-Brandweerzorg	Baten				
	Lasten	192.560	192.560	141.204	51.356
	Saldo	**-192.560**	**-192.560**	**-141.204**	**-51.356**
20. OPERATIONELE VOORBEREIDING-Brandweerzorg	Baten				
	Lasten	50.000	50.000	34.416	15.584
	Saldo	**-50.000**	**-50.000**	**-34.416**	**-15.584**
21. MATERIEEL EN LOGISTIEK-Brandweerzorg	Baten			2.789	2.789
	Lasten	2.828.000	2.575.720	2.521.778	53.942
	Saldo	**-2.828.000**	**-2.575.720**	**-2.518.989**	**-56.731**
22. FACILITAIR-Brandweerzorg	Baten				
	Lasten	304.000	266.500	178.685	87.815
	Saldo	**-304.000**	**-266.500**	**-178.685**	**-87.815**
23. HUISVESTING-Brandweerzorg	Baten				
	Lasten	1.257.000	1.668.625	1.573.626	94.999
	Saldo	**-1.257.000**	**-1.668.625**	**-1.573.626**	**-94.999**
24. VAKBEKWAAM WORDEN EN BLIJVEN-Brandweerzorg	Baten				
	Lasten	3.203.000	3.371.530	2.181.026	1.190.504
	Saldo	**-3.203.000**	**-3.371.530**	**-2.181.026**	**-1.190.504**
28. REGIONAAL BRANDMELDSYSTEEM-Brandweerzorg	Baten	1.218.000	1.218.000	1.359.831	141.831
	Lasten	810.000	810.000	750.269	59.731
	Saldo	**408.000**	**408.000**	**609.562**	**-201.562**
90. OVERIG-Brandweerzorg	Baten	14.000	264.000	494.941	230.941
	Lasten	105.000	514.300	449.739	64.561
	Saldo	**-91.000**	**-250.300**	**45.203**	**-295.503**
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Brandweerzorg	Baten				
	Lasten	4.139.000	4.216.450	4.148.369	68.081
	Saldo	**-4.139.000**	**-4.216.450**	**-4.148.369**	**-68.081**
Totaal saldo baten en lasten		**-30.438.560**	**-29.881.485**	**-26.396.368**	**-3.485.117**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
2.0 Brandweerzorg	Baten		660.400	686.583	26.183
	Lasten		480.000	941.380	-461.380
	Saldo		**180.400**	**-254.797**	**435.197**
Saldo reserves			**180.400**	**-254.797**	**435.197**
			voordeel	*nadeel*	nadeel
Resultaat		**-30.438.560**	**-29.701.085**	**-26.651.165**	**-3.049.920**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1. Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan € 25.000.	 103.600 16.877
V	*120.477*
02. Vrijwilligersvergoedingen Bij de onder uitputting van het vrijwilligersbudget speelt covid-19 nog steeds een grote rol. Conform de verwachting is in de 2e helft 2021 het oefenprogramma weer opgestart. In verband met maatregelen is er nog steeds terughoudendheid in de uitvoering van activiteiten. Dit treft niet alleen de oefenplanning, maar ook overige activiteiten zoals vergaderingen. Het bedrag van € 1.357.600 ontstaat na toevoeging van € 162.300 aan de egalisatiereserve uitruk. Hierbij komt dat voor zowel Doetinchem als voor Zutphen door covid-19/lockdown/thuiswerken er veel meer beroepsmedewerkers beschikbaar kwamen voor de dagdienstbezetting. Hierdoor was er dus minder inhuur nodig. Hiervoor is € 55.100 uitgegeven.	 1.357.600 -55.100
V	*1.302.500*
08. Vrijwilligers Overig In verband met Covid-19 zijn activiteiten zoals brandweerwedstrijden, open dagen, teambuilding achterwege gebleven. *V*	 *51.300*
20. Operationele voorbereiding Door corona en de daarbij behorende werkzaamheden, beperkingen en uitdagingen heeft het onderwerp	

innovatie beperkt aandacht kunnen krijgen. Ditzelfde geldt voor implementatie van planvorming en procedures die geheel in het teken hebben gestaan van corona. *V*	*15.600*
21. Materieel en Logistiek Ten opzichte van de tweede financiële verkenning 2021 is de onderschrijding op materieel en logistiek fors minder. Dit heeft te maken met het feit dat de werkzaamheden meer zijn opgepakt en doorgestart dan aanvankelijk gelet op de covid-19 situatie verwacht werd. Onderhoud wordt vooral gedaan na de zomer. Omdat de ervaring is dat er in het voorjaar en zomer meer risico is op meer incidenten dan in het najaar. De planning van onderhoud is hierop aangepast en de kosten worden vooral in die periode gemaakt. -Onderhoud: • voertuigen • onderhoud ademlucht • materialen • verbindingsmiddelen • brandkranen • CBRNe • Dienst- en uitrukkleding Oefenmaterialen Er heeft een inhaalslag plaatsgevonden aan onderhoud van oefenmaterialen op de posten. Hierdoor is het budget bijna in zijn geheel ingezet. Bijkomende kosten inzet. Dit is altijd een flexibele post: het is erg afhankelijk van de omvang en hoeveelheid (brand)inzetten in een jaar. In 2021 zijn er in Achterhoek Noord en Zuid nauwelijks of geen grote incidenten geweest waarbij kosten moesten worden gemaakt voor inzet van extra middelen (bv. een kraan) of voedsel voor brandweermensen. Op de Veluwe zijn relatief vaak kranen en shovels ingehuurd, in twee gevallen ook om vastgelopen brandweervoertuigen los te trekken, nadat deze vast waren komen te staan. Al met al hebben de gemaakte kosten in het najaar en de overheveling van budgetten niet tot een overschrijding geleid binnen Materieel en Logistiek. Overige verschillen elk kleiner dan 25.000.	 278.300 -6.900 -172.955 -14.300 22.400 62.300 -111.100 <

begroot. In de begroting 2021 werd al rekening gehouden met een verdergaande daling van het aantal abonnementen in verband met de voorgenomen stopzetting van de OMS activiteit. Deze stopzetting van de activiteiten van RBS is echter vertraagd en de afbouw van het aantal abonnementen zal nu in het jaar 2022 aanvangen. - Diverse kleine verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	-5.438
V	*201.562*
90. Overig - Ook in 2021 heeft de VNOG materieel verkocht. De opbrengst wordt in de egalisatiereserve gestort cf. beleid. - De kosten rondom jubilea e.d. zijn veelal uitgebleven, omdat dit soort activiteiten nauwelijks hebben plaatsgevonden. Zoals ook de activiteiten van de jeugd brandweer. - Wel zijn er kosten gemaakt i.v.m. covid-19 voor schoonmaak en huur van extra ruimte voor de opslag van meubilair. - Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	 230.900 93.500 -31.600 2.700
V	*295.500*
95. Rente en afschrijving *V*	*68.081*
Verschillen kleiner dan 25.000. V	*66*
Resultaat voor bestemming (V)	**3.485.118**
99. Mutaties reserves - Toevoeging: verkoop materieel € 230.900, toevoeging kapitaallasten aan egalisatiereserve afschrijving cf. beleid € 68.100, storting in reserve nieuwe operationele uniformen € 50.000, overheveling kledingbudget naar tijdelijke reserve € 230.000, overheveling vrijwilligersvergoeding t.b.v. realistisch oefenen naar tijdelijke reserve € 200.000. - Onttrekking: overgehevelde budgetten van 2020 naar 2021: materialen Oost en West € 40,000, rij – opleiding € 50.000, onderzoek nul- en conditiemeting kazernes € 400.000, inhuur t.b.v. demarcatie € 27.000, leergang bevelvoerder € 106.000.	 26.183 -461.380
N	*435.197*
Resultaat na bestemming (V)	**3.049.020**

Programma 3. GHOR					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-GHOR	Baten				
	Lasten	1.189.000	1.213.630	989.333	224.297
	Saldo	**-1.189.000**	**-1.213.630**	**-989.333**	**-224.297**
90. OVERIG-GHOR	Baten	48.000	48.000	37.331	-10.669
	Lasten	641.000	673.000	635.697	37.303
	Saldo	**-593.000**	**-625.000**	**-598.366**	**-26.634**
Totaal saldo baten en lasten		**-1.782.000**	**-1.838.630**	**-1.587.699**	**-250.931**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Baten		33.630	33.630	-
	Lasten		21.000	21.000	-
	Saldo		**12.630**	**12.630**	**-**
Saldo reserves			**12.630**	**12.630**	**-**
			voordeel	*voordeel*	
Resultaat		**-1.782.000**	**-1.826.000**	**-1.575.069**	**-250.931**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten - Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1. - Overige personeelskosten kleiner dan 25.000.	 208.461 15.836
V	*224.297*
90. Overig Diverse overige verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000. *V*	 *26.634*
Resultaat voor bestemming (V)	**250.931**
3.0 Mutaties reserves Toevoeging overheveling kledingbudget naar tijdelijke reserve € 21.000. Onttrekking: overgehevelde budgetten van 2020 naar 2021 € 33.630.	-
Resultaat na bestemming (V)	**250.931**

Programma 4. MON					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-MON	Baten	1.170.000	705.000	708.298	3.298
	Lasten	2.068.350	1.693.350	1.668.496	24.854
	Saldo	**-898.350**	**-988.350**	**-960.198**	**-28.152**
90. OVERIG-MON	Baten	-	-		-
	Lasten	156.650	89.650	48.937	40.713
	Saldo	**-156.650**	**-89.650**	**-48.937**	**-40.713**
Totaal saldo baten en lasten		**-1.055.000**	**-1.078.000**	**-1.009.135**	**-68.865**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
4.0 MON	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		**-1.055.000**	**-1.078.000**	**-1.009.135**	**-68.865**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	*V*	*28.152*
90. Overig Diverse overige verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000	*V*	*40.713*
Resultaat voor bestemming (V)		**68.865**
4.0 Mutaties reserves		-
Resultaat na bestemming (V)		**68.865**

Programma 5. Bedrijfsvoering					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-Bedrijfsvoering	Baten	5.000	5.000	29.731	24.731
	Lasten	6.868.500	7.495.200	7.327.562	167.638
	Saldo	**-6.863.500**	**-7.490.200**	**-7.297.830**	**-192.370**
61. COMMUNICATIE-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	67.000	67.000	49.770	17.230
	Saldo	**-67.000**	**-67.000**	**-49.770**	**-17.230**
62. MIDDELEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	50.000	50.000	33.527	16.473
	Saldo	**-50.000**	**-50.000**	**-33.527**	**-16.473**
63. VERZEKERINGEN-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	737.000	737.500	776.549	-39.049
	Saldo	**-737.000**	**-737.500**	**-776.549**	**39.049**
64. PERSONEELSZAKEN-Bedrijfsvoering	Baten			5.845	5.845
	Lasten	1.004.500	954.700	541.673	413.027
	Saldo	**-1.004.500**	**-954.700**	**-535.828**	**-418.872**
65. INFORMATIE-Bedrijfsvoering	Baten			10.612	10.612
	Lasten	1.853.000	2.290.600	2.388.750	-98.150
	Saldo	**-1.853.000**	**-2.290.600**	**-2.378.138**	**87.538**
66. ARBO-Arbo	Baten				
	Lasten	154.500	186.500	70.069	116.431
	Saldo	**-154.500**	**-186.500**	**-70.069**	**-116.431**
89. OVERIG-Bedrijfsvoering	Baten	-	-	2.500	2.500
	Lasten	654.000	777.700	1.190.027	-412.327
	Saldo	**-654.000**	**-777.700**	**-1.187.527**	**409.827**
95. RENTE EN AFSCHRIJVING-Bedrijfsvoering	Baten				
	Lasten	916.000	1.055.800	962.852	92.948
	Saldo	**-916.000**	**-1.055.800**	**-962.852**	**-92.948**
99. MUTATIE(S) RESERVE(S)-Mutatie(s) reserve(s)	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Totaal saldo baten en lasten		**-12.299.500**	**-13.610.000**	**-13.292.091**	**-317.909**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	435.000	735.400	340.215	-395.185
	Lasten		67.000	159.948	-92.948
	Saldo	**435.000**	**668.400**	**180.267**	**488.133**
Saldo reserves		**435.000**	**668.400**	**180.267**	**488.133**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	nadeel
Resultaat		**-11.864.500**	**-12.941.600**	**-13.111.824**	**170.224**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	nadeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten	
- Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen toegelicht in § 6.1.	164.600
- Door covid-19 is op het budget Zorg voor Personeel weinig uitgegeven.	27.800
V	*192.400*
63. Verzekering Door covid-19 hebben veel activiteiten stilgelegen waardoor er ook minder dossiers waren en de kosten binnen het budget bleven. Wel deden zich meer schades voor met een eigen risico dan gebruikelijk. Door een correctie op de BTW van € 55.300 voor de jaren 2017 tot en met 2021 is het budget overschreden. Dit is destijds verzuimd in rekening te brengen door VR Twente. Zie voor meer toelichting over verzekeringen § 4.5. Bedrijfsvoering. *N*	*-39.000*
64. Personeelszaken - De expeditie/veranderkosten: Leiderschapsprogramma, Professionele vaardigheden, Ontwikkel- en loopbaanadvies, duurzaam inzetbaarheid en Mobiliteit: minder uitgegeven dan begroot (blijft in reserve organisatieontwikkeling).	349.600
- HRM advies. Daar waar noodzakelijk is in 2021 voor enkele zaken expertise ingekocht; voor enkele complexe personeelsdossiers een juridisch adviesbureau en expertise op het gebied van FLO. Dit laatste loopt nog door tot 2023. En daarnaast expertise voor het onderhoud van het functiegebouw van de VNOG. Al deze kosten hebben tot een overschrijding geleid.	-50.900
- Werving en selectie beroepspersoneel Naast de reguliere werving via sociale media zijn wervingsbureaus ingeschakeld. Dit gebeurt pas als reguliere werving niet tot succes leidt. Het gaat om de functies controller en teamleider. Dit heeft tot hogere kosten geleid.	-48.200

-Tweede loopbaanbeleid. Er is hier een start mee gemaakt. Vanwege de pandemie heeft het uitvoeren van portfoliotrainingen vertraging opgelopen. Er wordt landelijk wel onderzocht waarom het een moeizaam traject is, veel regio's kampen ermee. Veel repressief beroepspersoneel houdt van het vak en wil dit graag blijven uitoefenen; ook na 20 jaar repressief te zijn geweest. Met het GO is afgesproken in gesprek te gaan met desbetreffende beroepsgroep, om bij die groep na te gaan wat ze nodig hebben hierin.		56.600
- Mobiliteit: personeelsontwikkeling. Door de pandemie hebben opleiding/trainingen stilgelegen.		79..500
- Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.		32.272
	V	*418.872*
65. Informatie		
-Licenties Netwerk- en systeembeheer Naast de forse prijsstijging van licenties hebben de volgende zaken tot overschrijding van het budget geleid. Als gevolg van de hack is een extern bureau ingeschakeld dat de VNOG monitort. Voor een deel is hierin voorzien in de middelen, voor een deel niet, € 95.000. Voor de komende jaren is dekking geregeld. Verder is de VNOG geholpen door een externe bij de aanbesteding van de MS optimalisatie, incidenteel € 20.000. Bepaalde licenties worden ingekocht en in één keer betaald, € 25.000. Voor BI is meer vraag naar licenties dan verwacht. De licenties voor de firewall zijn voorheen betaald vanuit het krediet. Deze kosten waren niet meegenomen als beheerkosten, € 25.700.		-188.300
- Overige overschrijdingen kwamen door de extra ingekochte hardware t.b.v. het thuiswerken, zoals kopte-lefoons e.d. Ook is een aantal keren expertise ingeschakeld om bepaalde updates uit te voeren. Hierbij is in 2021 een cyber security assessment uitgevoerd door externen.		-35.000
- De implementatie van het Procesbeheerssysteem Risicobeheersing heeft vertraging opgelopen en loopt nog door in 2022. Dit budget dient te worden overgeheveld naar 2022 via resultaatbestemming. VNOG gaat eerst haar juridische standpunt bepalen richting de leverancier, samen met een extern juridisch bureau. Een deel van de kosten is reeds betaald, maar er heeft nog geen implementatie plaatsgevonden.		81.400
- Van de overige voordelen die er zijn binnen Informatie, dient opnieuw bekeken te worden hoe ze het beste ingezet kunnen worden. Zodat dit meer aansluit bij onze huidige ICT omgeving.		59.000
- Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.		-4.638
	N	*-87.538*
66. Arbo: Het budget binnen ARBO voor arbeidsmiddelen is een budget, dat voor de uitputting afhankelijk is van het aantal aanvragen voor steunzolen, computerbrillen, aangepaste bureaustoelen, maskerbrillen, veiligheidsbrillen, muizen, etc. Daarnaast zijn nog een aantal verdiepende RIE's nog niet uitgevoerd.		53.800
De vaccinatie inhaalslag valt binnen het Arbo contract. Er was ruime belangstelling voor de vaccinatie inhaalslag. Met Arbo moest de beschikbare capaciteit afgestemd worden. Qua capaciteit is het beter dit door te schuiven naar 2022. Binnen de regio worden straks 3 locaties in oost en 3 in west opgezet voor de vaccinaties. Een deel van de middelen, € 32.000, is overgeheveld naar 2022. Het overige deel zal voorgelegd worden aan het bestuur als bestemming van het jaar resultaat, € 90.000.		62.600
	V	*116.400*
89.Overig - De overschrijding wordt veroorzaakt door ingeleend personeel (HRM, Inkoop, IT). Deze kosten worden centraal toegelicht bij de personeelskosten, § 6.1.		-536.800
- Het aantal wachtgeld verplichtingen is lager dan voorgaande jaren. Hierbij komen de WAZO uitkeringen.		98.500
- Niet alle opleidingen konden worden gestart vanwege covid-19.		
- In 2020 is, met name door corona, slechts 10% van het begrote bedrag van 'bijkomende kosten uitvoering materieel spreidingsplan' uitgegeven. Veel van deze kosten zijn naar achter verschoven. Hierdoor is het budget in 2021 overschreden. Ook de komende jaren zal deze verschuiving nog effect hebben. Deze kosten worden gedekt uit een reserve.		22.100
- Ook in 2021 heeft de VNOG kosten gemaakt voor covid-19. Deze kosten zijn niet declarabel. Voor verdere toelichting zie paragraaf Covid (§ 4.4).		
- Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.		6.400
	N	*-409.800*
98. Rente en afschrijving	*V*	*92.948*
Diverse kleine verschillen kleiner dan 25.000, overige producten en afrondingsverschillen	*V*	*33.628*
	Resultaat voor bestemming (V)	**317.910**
99. Mutaties reserves - Storting: toevoeging aan egalisatiereserve afschrijvingen € 93.000, overheveling budget naar 2022 voor nieuwe website € 35.000 en inhaalslag vaccinaties € 32.000.		-92.948
- Onttrekking: € 224.240 voor 'de Expeditie', € 64.000 overheveling budget 2020 naar 2021, € 52.000 bijkomende kosten MSP.		-395.185
	N	*-488.133*
	Resultaat na bestemming (N)	**-170.223**

Programma 6. Directie en control					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-Directie en control	Baten	-	-	114.894	114.894
	Lasten	275.000	779.000	781.359	-2.359
	Saldo	**-275.000**	**-779.000**	**-666.465**	**-112.535**
51. BESTUUR-Bestuur	Baten				
	Lasten	30.000	40.000	35.796	4.204
	Saldo	**-30.000**	**-40.000**	**-35.796**	**-4.204**
52. DIRECTIE OVERIG-Directie en control	Baten		33.540	101.537	67.997
	Lasten	429.000	427.540	261.928	165.612
	Saldo	**-429.000**	**-394.000**	**-160.391**	**-233.609**
53. CONTROL-Control	Baten				
	Lasten	82.000	82.000	56.797	25.203
	Saldo	**-82.000**	**-82.000**	**-56.797**	**-25.203**
Totaal saldo baten en lasten		**-816.000**	**-1.295.000**	**-919.450**	**-375.550**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel
Mutaties reserves					
5.0 Directie en control	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		**-816.000**	**-1.295.000**	**-919.450**	**-375.550**
		nadeel	*nadeel*	*nadeel*	voordeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personele kosten Saldo op salarissen, inhuur en detachering personeel wordt op totalen verantwoord en toegelicht in § 6.1.	*V*	*112.500*
52. Directie Overig Het ontwikkelbudget is beperkt aangesproken. Door eigen inzet via het MD traject "professionals voor de toekomst" zijn vernieuwende projectresultaten opgeleverd op het gebied van innovatie, huisvesting, interne informatievoorziening en early warning.	*V*	*233.600*
53. Control Inventarisatie van risico's in de bedrijfsvoering zijn intern opgesteld.	*V*	*25.200*
Diverse verschillen, elk voor zich kleiner dan 25.000	*V*	*4.250*
Resultaat voor bestemming (V)		**375.550**
5.0 Mutaties reserves		-
Resultaat na bestemming (V)		**375.550**

Programma 7. Algemene Dekkingsmiddelen					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
01. PERSONELE KOSTEN-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten				
	Lasten	600.000	600.000		600.000
	Saldo	**-600.000**	**-600.000**		**-600.000**
71. TREASURY-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	583.000	584.700	524.818	-59.882
	Lasten	583.000	584.700	311.766	272.934
	Saldo	**-**	**-**	**213.052**	**-213.052**
72. LOON- EN PRIJSCOMPENSATIE-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten				
	Lasten	1.396.068	1.021.000	422.060	598.940
	Saldo	**-1.396.068**	**-1.021.000**	**-422.060**	**-598.940**
73. BIJDRAGEN RIJK EN GEMEENTEN-Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	54.959.000	55.243.246	55.258.294	15.048
	Lasten		4.379.381	4.379.381	-0
	Saldo	**54.959.000**	**50.863.865**	**50.878.913**	**-15.048**
88. ALGEMEEN-Algemeen	Baten		2.140.710	7.573	-2.133.137
	Lasten	409.000	2.144.373	33.192	2.111.181
	Saldo	**-409.000**	**-3.663**	**-25.618**	**21.955**
Totaal saldo baten en lasten		**52.553.932**	**49.239.202**	**50.644.286**	**-1.405.084**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	voordeel
Mutaties reserves					
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten		4.379.381	4.379.381	0
	Lasten	249.898	249.898	249.898	-
	Saldo	**-249.898**	**4.129.483**	**4.129.483**	**-0**
Saldo reserves		**-249.898**	**4.129.483**	**4.129.483**	**-0**
		nadeel	*voordeel*	*voordeel*	voordeel
Resultaat		**52.304.034**	**53.368.685**	**54.773.770**	**-1.405.085**
		voordeel	*voordeel*	*voordeel*	voordeel

Toelichting op Voordeel (V)/Nadeel (N) vanaf € 25.000

01. Personeelskosten De stelpost bovenschaligheid is onderdeel van de salaris begroting en is toegelicht in de analyse in § 6.1.	*V*	*600.000*
71. Treasury Evenals in 2020 is een voordelig renteresultaat gerealiseerd, dat in § 4.3 wordt toegelicht.	*V*	*213.100*
72. Loon- en prijscompensatie De stelpost looncompensatie werd slechts ten dele benut doordat de CAO onderhandelingen pas laat tot uitkomsten leidden.	*V*	*599.000*
Diverse verschillen elk voor zich kleiner dan 25.000.	*N*	*-7.015*
	Totaal Voordeel	**1.405.085**

Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht					
Product	**L/B**	**Begroting 2021**	**Begroting na wijziging 2021**	**Realisatie 2021**	**Verschil 2021**
81. APELDOORN	Baten	1.761.000	1.761.000	2.940.950	1.179.950
	Lasten	1.761.000	1.761.000	2.940.950	-1.179.950
	Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**
82. DOETINCHEM	Baten	685.000	743.000	821.719	78.719
	Lasten	685.000	743.000	821.719	-78.719
	Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**
83. HARDERWIJK	Baten	591.000	591.000	585.119	-5.881
	Lasten	591.000	591.000	585.119	5.881
	Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**
84. EPE	Baten	56.000	56.000	129.647	73.647
	Lasten	56.000	56.000	129.647	-73.647
	Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**
85. ZUTPHEN	Baten		140.000	148.844	8.844
	Lasten		140.000	148.844	-8.844
	Saldo		**-**	**-**	**-**
Totaal saldo baten en lasten		**-**	**-**	**-**	**-**
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten				
	Lasten				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting

Binnen dit programma wordt een aantal specifieke producten verantwoord die de VNOG voor een beperkt aantal gemeenten uitvoert. Programma 8 sluit altijd op nihil aangezien alle kosten en opbrengsten met de desbetreffende gemeenten worden verrekend. Per product van het programma 8 is een verantwoording samengesteld ten behoeve van de desbetreffende gemeente. In deze verantwoording zijn de belangrijkste afwijkingen van de begroting nader toegelicht. Deze verantwoordingen zijn reeds met de (financieel) ambtenaren van de desbetreffende gemeenten besproken.	
Kazernes. De voorschotten die de VNOG bij de gemeenten in rekening brengt, zijn sinds 2014 ongewijzigd gebleven terwijl als gevolg van gestegen kostenontwikkelingen de werkelijke uitgaven voor de exploitatie van de kazernes jaarlijks toenemen. Aanpassing van de hoogte van de bevoorschotting was uitgesteld in afwachting van de besluiten over demarcatie waarmee helder wordt wie nu welke exploitatie uitgaven gaat betalen en dus ook gaat begroten. De demarcatie-afspraken zijn in december 2021 vervat in een Regeling die het algemeen bestuur heeft vastgesteld en die aan de colleges ter instemming is voorgelegd; definitieve afronding volgt begin 2022. Aangezien de VNOG de exploitatie voor de betreffende gemeenten uitvoert, worden alle uitgaven doorberekend wat ook leidt tot extra inkomsten op dit programma dan begroot.	
Overgangsrecht. Sinds eind 2017 wordt invulling gegeven aan de uitwerking van het Akkoord Reparatie FLO-overgangsrecht. Periodiek worden richtlijnen verstrekt vanuit het landelijke LOGA met betrekking tot de uitwerking van onderdelen van dit akkoord. In 2021 zijn evenals vorig jaar aanzienlijke kosten verantwoord in verband met de afspraken met betrekking tot de opbouw van een netto-spaartegoed tot 225% van het netto-inkomen op de leeftijd van 55 jaar. Doordat het te sparen bedrag hoger is (225% van het netto-inkomen in plaats van 210% bruto) en het moment waarop het spaarbedrag moet worden bereikt eerder ligt (55 jaar in plaats van 59 jaar) moet voor een grote groep medewerkers versneld gespaard worden. Op landelijk niveau is afgesproken dit versneld sparen in 2020 en 2021 te laten plaatsvinden. Dit betekent hogere lasten aan levensloop in de kalenderjaren 2020 en 2021 dan in de begroting opgenomen was. Over de werkzame tijd van de werknemer leidt dit niet tot meerkosten, omdat een deel van de kosten in de tijd naar voren wordt gehaald. Aangezien de VNOG deze regeling voor de gemeente Apeldoorn uitvoert, worden alle uitgaven doorberekend wat ook leidt tot extra inkomsten op dit programma dan begroot. De gemeente is hierover in 2020 en 2021 steeds geïnformeerd.	
Totaal	**0**

7. Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (dit omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten) onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. Disagio wordt niet geactiveerd. De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening. De VNOG schrijft af volgens de lineaire methode op al haar reguliere activa en annuïtair op de gebouwen. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft wordt wel rente toegerekend, maar er wordt daarvoor geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats in het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. De afschrijving wordt gebaseerd op de levensduur van de activa.

Verkort overzicht afschrijvingstermijnen
Waardering en afschrijving vaste activa:

1. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd.
2. Afschrijving van gebouwen vindt plaats op basis van de annuïtaire methode, op gronden wordt niet afgeschreven. Op alle overige activa wordt lineair afgeschreven.
3. De rente voor de toerekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het AB bij de vaststelling van de begroting. Voor enkele projecten (aankoop van kazernes Doetinchem, Harderwijk en Apeldoorn SABA) is een projectrente vastgesteld die gekoppeld is aan het rentepercentage van de voor de financiering aangetrokken leningen.
4. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente, worden afgeschreven volgens de afschrijvingstermijnen zoals vastgesteld in de vergadering van het DB van 29 november 2018. Het vaststellen van de lijst met afschrijvingstermijnen is, op grond van de huidige Financiële Verordening, een bevoegdheid van het DB.
   Aanvullend op de vastgestelde lijst zijn de volgende uitgangspunten vastgesteld:
   a. Tweedehands aangekochte activa worden afgeschreven op basis van de geschatte resterende economische levensduur;
   b. Investeringen die in voorgaande leden niet specifiek zijn benoemd worden afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur.

Vorderingen
Vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Liquide middelen
Liquide middelen zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende activa
Overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Algemene reserve
Algemene reserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur geen specifieke bestemming heeft gegeven.

Bestemmingsreserves
Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan het Algemeen Bestuur een specifiek doel heeft gegeven. Binnen deze reserves is onderscheid mogelijk in wettelijke, egalisatie en overige bestemmingsreserves.

Stelsel van baten en lasten
De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen zijn geleverd. Eventuele verliezen en in redelijkheid te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of voor het verslagjaar zijn verwerkt in de jaarrekening. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De programmarekening 2021 is opgesteld over de periode 1 januari 2021 – 31 december 2021.

Resultaat bestemming
Conform BBV worden de mutaties in de reserves zowel bij de begroting als in de rekening, separaat verantwoord. Hierdoor is het jaarrekeningresultaat zowel voor als na bestemming inzichtelijk.

Voorzieningen
Voorzieningen kunnen gevormd worden wegens:
a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De voorzieningen worden gevormd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden
De langlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde. Van langlopende schulden is spraken wanneer de oorspronkelijke looptijd één jaar of langer is.

Kortlopende schulden en vlottende passiva
Kortlopende schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde.

8. Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

Aanschafwaarde per 1-1-2021	87.659.748
Af: Afschrijving per 1-1-2021	41.102.716
Stand per 1-1-2021	**46.557.032**
Bij: Investeringen 2021	2.108.824
Af: Bijdragen derden	-275.000
Af: Desinvestering 2021	-11.619.945
Bij: cum afschrijvingen des-investeringen 2021	11.619.945
Af: Afschrijvingen 2021	-5.080.782
Af: Afwaarderingen 2021	-200.324
Totaal saldo activa per 31-12-2021	**43.109.750**

De stand per 1-1-2021 bestaat uit de boekwaarde van de gehele VNOG. De VNOG kent alleen investeringen met economisch nut. De activa van de VNOG bestaan uit vijf categorieën, namelijk gronden & terreinen, bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen, apparatuur en overige activa.
In 2021 is het activabestand gescreend en opgeschoond tot een (oorspronkelijke) aanschafwaarde van 11,6 mln. Hiermee is beoogt te komen tot een administratief juiste weergave op de balans van de bezittingen en de afschrijvingen daarop. De opgeschoonde activa-items (m.n. vervoermiddelen, brandweermaterialen zoals ademlucht en ICT middelen) waren afgeschreven en afgestoten, maar stonden nog met aanschafwaarde en afgeschreven waarde op de balans van de VNOG. Bij de opschoning is getoetst of de afstoot (in het verleden) conform de geldende interne afspraken heeft plaatsgevonden.

Hieronder de stand van de balans per categorie.

Verloopstaat investeringen 2021:

Categorie	Gronden & Terreinen	Bedrijfs-gebouwen	Vervoermiddelen	Machines & apparaten & installaties	Overige materiele vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2021	1.875.000	12.430.701	19.494.476	9.548.612	3.208.243	46.557.032
Bij: investering 2021		56.514	1.340.967	407.168	304.175	2.108.824
Af : bijdragen derden			-275.000	-	-	-275.000
Af: desinvestering 2021		-113.862	-2.040.832	-7.681.012	-1.784.239	-11.619.945
Bij: cum afschrijvingen des-investeringen 2021		113.862	2.040.832	7.681.012	1.784.239	11.619.945
Af: Afschrijving 2021		-563.576	-2.324.296	-1.533.513	-659.397	-5.080.782
Subtotaal	**1.875.000**	**11.923.639**	**18.236.147**	**8.422.267**	**2.853.021**	**43.310.074**
Af: Afwaarderingen 2021		-	-31.527	-18.303	-150.494	-200.324
Totaal saldo activa per 31-12-2021	**1.875.000**	**11.923.639**	**18.204.620**	**8.403.964**	**2.702.527**	**43.109.750**

Toelichting op de afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingsmethoden staan beschreven in de Financiële Verordening, titel 2, artikel 10. Op gronden & terreinen wordt niet afgeschreven, op bedrijfsgebouwen wordt annuïtair afgeschreven. Alle overige activa schrijft de VNOG met ingang vanaf 2017 af volgens de lineaire methode. Aan investeringen die gedurende het boekjaar worden aangeschaft, wordt wel rente toegerekend, maar geen afschrijving berekend. De eerste afschrijving vindt plaats het boekjaar volgend op het jaar van aanschaf. Het DB heeft een nieuwe afschrijvingstermijn tabel vastgesteld die met ingang van 2019 wordt toegepast.

In het jaar 2021 heeft de VNOG voor € 1,8 miljoen geïnvesteerd. De gerealiseerde investeringen zijn lager dan het toegekende investeringsbudget, dit is vooral veroorzaakt doordat de aanbesteding en aanschaf van materieel/materialen wordt vertraagd door schaarste van grondstoffen en oplopende prijzen. Veel investeringen zijn uitgesteld naar de komende jaren.

De duurzame waardeverminderingen bedragen € 200.324.
De gemeente Apeldoorn heeft € 275.000 bij gedragen aan een redvoertuig. Deze bijdrage is in mindering gebracht op de investering.

Restantkredieten 2021
In hoofdstuk 13 staan de kredieten die in 2021 niet (geheel) zijn uitgevoerd. De uitvoering vindt plaats in 2022 of later. Gevraagd wordt om deze kredieten over te hevelen naar 2022.
Vlottende activa

Vorderingen < 1 jaar
Onder vorderingen op korte termijn vallen vorderingen die binnen een jaar afgehandeld worden. In onderstaande tabel staan de vorderingen op korte termijn aangegeven.

Uitzettingen < 1 jaar	**31-12-2021**	**31-12-2020**	**Mutatie**
Vorderingen op openbare lichamen	889.859	164.310	725.549
Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	6.108.938	7.265.431	-1.156.493
Overige vorderingen	147.509	159.809	-12.300
Totaal uitzettingen < 1 jaar	**7.146.306**	**7.589.550**	**-443.244**

Vorderingen op openbare lichamen
Dit betreft vorderingen op diverse openbare lichamen die in 2022 worden afgewikkeld.

Schatkistbankieren
Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. De VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor de VNOG is het drempelbedrag voor 2021 bepaald op € 463.144. De VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2021 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Kwartaal	**1**	**2**	**3**	**4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden	255.339	208.011	230.472	163.621
Drempelbedrag	463.144	463.144	463.144	463.144
Ruimte onder drempelbedrag	207.805	255.133	232.672	299.523
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Uit voorgaande staat blijkt dat de VNOG in 2021 de regels voor het schatkistbankieren volledig heeft nageleefd.

Rekening – courantverhouding met het Rijk
Als rekening courant met het Rijk wordt de zero-balancerekening gebruikt. Via dit rekeningnummer verlopen de afromingen naar en de opnames uit ’s Rijks schatkist van en naar de rekening courant VNOG. Het saldo van de zero balance-rekening is altijd € 0.

Overige vorderingen
Het totaal van overige vorderingen € 147.509,- betreft hoofdzakelijk declaraties van kosten en RBS vorderingen.

Liquide middelen
Liquide middelen staan ter vrije beschikking:

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020	Mutatie
Simpled Card	14.343	22.735	-8.392
Bank BNG NOG zerobalancing rekening	-	-	-
Bank BNG NOG paraplurekening	-	-	-
Girorekening	13.306	13.426	-120
Postbank NOG	401	484	-83
Postbank NOG	2.697	2.780	-83
Totaal liquide middelen	**30.747**	**39.425**	**-8.678**

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2021	31-12-2020	Mutatie
Nog te ontvangen bedragen van Overige Nederlandse Overheidslichamen	2.070.756	1.653.652	417.104
Overige nog te ontvangen bedragen	-	119.652	-119.652
Vooruitbetaalde bedragen	1.380.506	926.369	454.137
Totaal overlopende activa	**3.451.262**	**2.699.673**	**751.589**

Overige nog te ontvangen bedragen

Onder de post ‘Overige nog te ontvangen bedragen’ staan de opbrengsten die de VNOG als baten heeft opgenomen in de exploitatie, maar die nog niet zijn ontvangen.

Vooruitbetaalde bedragen

Het bedrag aan vooruitbetaalde kosten heeft betrekking op opleidingskosten die reeds in rekening zijn gebracht, maar waarvan de opleidingstrajecten pas in de komende jaren worden afgerond. Voor het overige zijn het facturen die betaald zijn in 2021 maar betrekking hebben op 2022.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmings- en egalisatiereserves en het gerealiseerd resultaat over het boekjaar.

Verloopstaat reserves

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Terugbetaling aan gemeenten	Vermeerdering als gevolg van bestemming resultaat 2020	Vermeerde-ringen	Verminde-ringen	Verminderingen ivm afschrijving	Toevoeging rente 2021	Saldo per 31-12-2021
Bestemming rekeningresultaat 2020	4.929.382	4.379.000	-550.000		382			-
Algemene Reserve	1.135.114							1.135.114
Bestemmingsreserves								
Bedrijfsvoeringreserve	3.000.000							3.000.000
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436							5.436
Tijdelijke reserve	838.630			608.000	838.630			608.000
Egalisatiereserve afschrijvingen	2.291.982			678.130		63.583		2.906.529
Bestemmingsreserve Frictiekn LMO	500.000							500.000
Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten	723.208				288.740			434.468
Reserve frictiekosten risicobeheersing	485.000				120.000			365.000
Tijdelijke reserve flankerende kn dekkings- spreidingsplan	349.492				51.975			297.517
Reserve vervanging operationeel uniform	50.000			50.000				100.000
Egalisatiereserve inzetten(uitruk)	237.610			162.390				400.000
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust			550.000		33.393			516.607
Totaal Reserves	**14.545.854**	**4.379.000**	**-**	**1.498.520**	**1.333.120**	**63.583**	**-**	**10.268.671**

Algemene reserve

Deze reserve behoort tot het weerstandsvermogen.

Bedrijfsvoeringsreserve

Deze reserve behoort tot het weerstandsvermogen.

Jeugdbrandweer Oost-Gelre

Van de voormalige Stichting Jeugdbrandweer Oost-Gelre heeft de VNOG, na het opheffen van deze stichting, de reserve ontvangen. Deze reserve is voor de nieuwe jeugdgroep Oost-Gelre binnen de Jeugdbrandweer VNOG.

Tijdelijke reserve

Via deze reserve zijn via een besluit van het algemeen bestuur budgetten overgeheveld van 2021 naar 2022.

Verloop van de tijdelijke reserve	Programma		
Stand 1 januari 2021			836.630
Ontrekkingen in 2021			836.630
			-
Dotaties (overheveling van 2021 naar 2022)			
Multi vakbekwaamheidsbudget	Risico- en Crisisbeh.	90.000	
Kledingbudget	Brandweerzorg	230.000	
Loonkosten vrijwilligers; realistisch oefenen	Brandweerzorg	200.000	
Kledingbudget	GHOR	21.000	
Inhaalslag vaccinaties	Bedrijfsvoering	32.000	
Nieuwe website	Bedrijfsvoering	35.000	
			608.000
Stand 31 december 2021			608.000

Egalisatiereserve afschrijvingen
In de nota “Afschrijven en investeren” is afgesproken dat de verkoop van voertuigen, het afboeken van restant-boekwaarden en het verschil tussen begroting en rekening van rente en afschrijving wordt verrekend met de egalisatiereserve.

Verloop van egalisatiereserve afschrijvingen		
Stand 1 januari 2021		2.291.982
Resultaatbestemming vorig boekjaar		
Extra afschrijving		-63.583
Verkoop materieel	230.909	
Resultaat kapitaallasten	197.323	
Mutatie implementatie Toekomstvisie MJIP	249.898	
		678.130
Stand 31 december 2021		2.906.529

Bestemmingsreserve Frictiekosten LMS
In 2018 heeft de VNOG € 500.000 ontvangen ten behoeve van de frictiekosten die ontstaan na vorming van de Landelijke Meldkamer.

Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten
Betreft een tijdelijke (tot eind 2023) bestemmingsreserve voor 'veranderkosten organisatieontwikkeling' met een maximale hoogte van € 1.040.000.
In 2021 is voor onder andere “De Expeditie” € 288.740 uitgegeven, hetgeen ten laste van deze reserve is gebracht.

Reserve frictiekosten risicobeheersing
Betreft een tijdelijke reserve voor frictiekosten welke gepaard gaan met het implementeren van de toekomstvisie 2020. Betreft tijdelijke personele extra bezetting in verband met de invoering van de Omgevingswet in de jaren 2021-2024 (4 x € 120.000). Deze reserve is gevormd uit een onderschrijding van het budget voor de salariskosten bij de afdeling in 2020 (conform de Toekomstvisie). In 2021 is er € 120.000 onttrokken.

Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan
Betreft een tijdelijke (tot eind 2027) bestemmingsreserve voor 'flankerende kosten dekkings-en spreidingsplan' met een maximale hoogte van € 360.000.
In 2021 is ervoor € 51.975 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve vervanging operationeel uniform
Betreft een reserve ter vervanging van de huidige dienstkleding. In 2021 is hieraan € 50.000 toegevoegd.

Egalisatiereserve inzetten (uitruk)
Betreft een egalisatiereserve voor 'inzetten (uitruk)', zonder einddatum en met een maximale hoogte van € 400.000. In 2021 is hieraan € 162.390 toegevoegd.

Bestemmingsreserve zelfredzaamheid en risicobewust
Betreft een reserve voor het programma; burgers, instellingen en bedrijven te informeren en stimuleren tot een veilig en gezond leven. Van het resultaat 2020 is € 550.000 toegevoegd. In 2021 is ervoor € 33.393 uitgegeven en ten laste van deze reserve gebracht.

Verloopstaat voorzieningen

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Vermeerde-ringen	Vermin-de-ringen	Verminderingen door vrijval	Saldo per 31-12-2021
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen					
FLO VNOG		50.000			50.000
Arbeidskosten	402.000		402.000		0
Voorzieningen voor middelen van derden, waarvan de bestemming gebonden is					
Groot onderhoud kazerne Doetinchem	538.600	75.000	16.828		596.772
Groot onderhoud kazerne Harderwijk	488.566	60.000	15.894		532.672
Totaal voorziening	**1.429.166**	**185.000**	**434.722**	**-**	**1.179.444**

Toelichting voorzieningen

FLO-VNOG

Het betreft de opgebouwde FLO-rechten voor actief personeel dat recht heeft op een overgangsregeling.

Arbeidskosten

Het betreft hier de te verwachten arbeid gerelateerde kosten.

Groot onderhoud kazernes Doetinchem en Harderwijk

Het betreft hier voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is. Deze worden aangewend voor het groot onderhoud aan de overgenomen kazernes van Doetinchem en Harderwijk. Bedragen zijn gebaseerd op de meerjarig onderhoudsplannen van de betreffende gemeenten. De VNOG voert het onderhoud uit c.q. laat het onderhoud uitvoeren en de respectievelijke gemeenten zorgen voor de financiering daarvan door middel van het storten van bijdragen in de voorzieningen.

Vaste schulden > 1 jaar

Omschrijving	Rente	Hoofdsom	Stand 1-1-2021	Nieuwe lening	Aflossing	Stand 31-12-2021
Lening BNG - 10 jaar - 40107204	2,80%	3.685.000	368.500		368.500	-
Lening BNG - 15 jaar - 40109346	1,59%	2.000.000	1.256.499		130.932	1.125.567
Lening BNG - 40 jaar - 40109345	2,29%	4.000.000	3.606.024		71.056	3.534.968
Lening BNG - 10 jaar - 40109776	0,81%	2.500.000	1.125.000		250.000	875.000
Lening BNG - 15 jaar - 40110312	1,33%	2.500.000	1.666.667		166.667	1.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110517	0,70%	2.500.000	1.500.000		250.000	1.250.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110644	0,40%	5.000.000	3.000.000		500.000	2.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40110766	0,39%	5.000.000	3.000.000		500.000	2.500.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111179	0,68%	3.000.000	2.100.000		300.000	1.800.000
Lening Gemeente Berkelland - 10 jaar	1,72%	10.000.000	4.205.689		1.024.682	3.181.007
Lening BNG - 10 jaar - 40111678	0,69%	6.000.000	4.800.000		600.000	4.200.000
Lening BNG - 10 jaar - 40111883	0,69%	4.000.000	3.200.000		400.000	2.800.000
Lening BNG - 10 jaar - 40112457	0,70%	4.000.000	3.200.000		400.000	2.800.000
Totaal leningen > 1 jaar		**54.185.000**	**33.028.378**	**-**	**4.961.837**	**28.066.542**

De rentelast bedroeg in 2021 € 312.667.

Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige fin. instellingen

Het betreft twaalf leningen afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten waarvan twee langjarig rentevaste leningen ter financiering van de kazerne die van de gemeente Harderwijk is overgenomen. In de loop van 2021 zijn er geen nieuwe leningen afgesloten. De 10 jarige lening bij de BNG met nummer 40107204 is in 2021 volledig afgelost.

Onderhandse leningen van openbare lichamen
Het betreft een 10 jarige rentevaste lening tegen 1,72% afgesloten bij de gemeente Berkelland. Deze lening is afgesloten ter financiering van het van de gemeente Doetinchem en Apeldoorn overgenomen onroerend goed.

Vlottende passiva
Netto vlottende schulden < 1 jaar

Netto vlottende schulden < 1 jaar	31-12-2021	31-12-2020	Mutatie
Banksaldi	1.093.099	895.209	197.890
Overige schulden	1.137.703	1.274.988	-137.285
Totaal vlottende schulden < 1 jaar	**2.230.802**	**2.170.197**	**60.605**

Kasgeldlening
De kasgeldleningen worden afgesloten om een tijdelijk tekort aan liquide middelen op te lossen, onder de voorwaarden zoals genoemd in de wet Fido.

Banksaldo
De VNOG heeft een rekening-courantkrediet bij de BNG groot 3 miljoen euro. Per 31-12-2021 bedroeg de feitelijke schuld aan de BNG Bank € 1.093.099.

Overige schulden
Het betreft hier het crediteurensaldo.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2020	Mutatie
Overige vooruitontvangen bedragen	49.078	80.090	-31.012
Overige overlopende passiva	6.687.711	5.631.995	1.055.716
Totaal overlopende passiva	**6.736.789**	**5.712.085**	**1.024.704**

Overige vooruitontvangen bedragen
Op de post overige vooruitontvangen bedragen staat onder ander uit de vooruitontvangen huur voor kazerne Harderwijk, € 35.690,-. Een deel van de kazerne wordt gehuurd door het Rode Kruis die de huur tot en met het jaar 2023 vooruit heeft betaald.

Overige overlopende passiva
De prestaties die in 2021 hebben plaatsgevonden, maar waarvan de facturen nog niet zijn ontvangen zijn onder deze post opgenomen. Verder staan hieronder ook opgenomen de te betalen nettoloon-verplichtingen en sociale premies en loonheffing van december 2021, vergoeding vrijwilligers voor de maanden november en december 2021, het saldo van het ontvangen voorschot van Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de Incidentele bijdrage naleving controle op de coronatoegangsbewijzen minus het uitgekeerde voorschot aan de diverse gemeenten. De vooruit gefactureerde bijdragen in de voorbereidingskosten van de nieuwe meldkamer Oost-5, totaal € 200.000.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Een langjarig huurcontract is afgesloten voor het gebouw aan de Europaweg 79. Dit huurcontract eindigt op 1 december 2023. De huur voor 2021 bedroeg € 509.534. De servicekosten verbonden aan het gebruik van het pand bedroegen in 2021 € 194.801.

Verder zijn er meerjarige overeenkomsten en contracten aangegaan met leveranciers, die zijn vastgelegd in het contractenregister VNOG.

Daarnaast zijn er verplichtingen aangegaan voor investeringen met een toekomstige leverdatum. De bijbehorende kredieten die nog niet zijn gerealiseerd zijn in hoofdstuk 13 van deze jaarrekening weergegeven.

Voorts huurt de VNOG uitruk posten van de gemeente Apeldoorn. De verhoging van de huur wordt door de gemeente Apeldoorn, i.c. het Vastgoed Bedrijf Apeldoorn, jaarlijks bepaald op de toegestane indexering voor huurpanden. Verder hanteren zij het principe van de kostendekkende huur. Periodiek laten zij de panden daarvoor taxeren. Dit kan leiden tot een hogere of lagere huur. Het betreft een huurcontact voor onbepaalde tijd.

Het verlofurensaldo in 2021 is ongeveer gelijk aan 2020. Het saldo was in 2020 verhoogd. De oorzaak hiervan ligt in de pandemie. Door de leidinggevenden is aandacht gevraagd voor en gestuurd op het tijdig opnemen van verlof en het dalen van verlofsaldi. Het wettelijk verlof mag maximaal 1 jaar worden meegenomen naar het nieuwe jaar en de CAR-UWO verbiedt het uitbetalen van dit verlof.

De geprognotiseerde financiële verplichtingen voortvloeiende uit de opgebouwde FLO-rechten voor de jaren 2022 t/m 2043 zijn € 8.080.00. Voor de last van de VNOG is er een voorziening gevormd in 2021 van € 50.000. De overige lasten komen voor rekening van de gemeente Apeldoorn (€ 7.710.00) en voor rekening van de gemeente Doetinchem (€ 320.000), hier is dan ook geen voorziening voor gevormd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum, die het beeld van de jaarrekening beïnvloeden.

9. Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten jaarrekening 2021		Exploitatie		Reserves	
		lasten	baten	toevoeging	onttrekking
Programma 1	**Risico- en Crisisbeheersing**				
	ingeleend personeel	288.186			
	uitgeleend personeel		61.359		
	corona spoed uitgaven	78.159			
	egalisatiereserve kapitaallasten	36.294		36.294	
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2021 naar 2022	90.000		90.000	
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2020 naar 2021		118.000		118.000
	reserve frictiekosten Risicobeheersing	120.000	120.000		120.000
	reserve programma zelfredzaamheid	33.393	33.393		33.393
	reserve veranderkosten	64.500	64.500		64.500
	dotatie in voorziening	50.000			
Programma 2	**Brandweerzorg**				
	verkoop materieel	230.909	230.909	230.909	
	toezicht en handhaving Covid-19 maatregelen	111.556			
	ingeleend personeel vrijwilligers	55.055			
	egalisatiereserve kapitaallasten	68.081	63.583	68.081	63.583
	egalisatiereserve inzetten (uitruk)	162.390		162.390	
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget 2021 - 2022	230.000		230.000	
	budgetoverheveling i.v.m. realistisch oefenen vrijwilligers	200.000		200.000	
	reserve vervanging operationeel uniform	50.000		50.000	
	inhuur demarcatie en huisvesting t.b.v. 1,5 m kantoorruimte	132.107	27.000		27.000
	onderzoek nul- en conditiemeting kazerenes	142.291	400.000		400.000
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2020 naar 2021		196.000		196.000
Programma 3	**GHOR**				
	ingeleend personeel	41.600			
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget 2021 - 2022	21.000		21.000	
	afwikkeling tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2020 naar 2021		33.630		33.630
Programma 4	**Meldkamer Oost Nederland**				
	ingeleend personeel	10.300			
	uitgeleend personeel		53.298		
Programma 5	**Bestuur en bedrijfsvoering**				
	ingeleend personeel	823.651			
	uitgeleend personeel		29.731		
	corona spoed uitgaven	50.930			
	egalisatiereserve kapitaallasten	92.948		92.948	
	tijdelijke reserve ivm overheveling budget van 2021 naar 2022	67.000	64.000	67.000	64.000
	reserve veranderkosten	224.240	224.240		224.240
	flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan	51.975	51.975		51.975
Programma 6	**Directie en Control**				
	ingeleend personeel	35.035			
	uitgeleend personeel		114.894		
Programma 7	**Algemene dekkingsmiddelen**				
	uitbetaling jaarrekening saldo 2020	4.379.382	4.379.382		4.379.382
	eindheffing wkr en suppletie BTW	33.700			
	egalisatiereserve kapitaallasten	249.898		249.898	
	CTB	2.140.710	2.140.710		
	Totaal	**10.365.290**	**8.406.603**	**1.498.520**	**5.775.702**

Toelichting

Voor diverse programma's:

Ingeleend en uitgeleend personeel: uitgeleend personeel betreft de detacheringen van personeel aan het IFV en de provincie Gelderland. De inhuur in 2021 heeft betrekking op de uitvoering van reguliere taken waarvoor op dat moment door langdurige ziekte e.d. intern geen expertise beschikbaar was.

Toevoeging of onttrekking aan de egalisatiereserve kapitaallasten: de opbrengst van de verkoop van materieel wordt in de egalisatiereserve gestort; boekwaardeverlies wordt aan de reserve onttrokken en het verschil tussen begrote en werkelijke kapitaallasten worden ten gunste of ten laste van de reserve gebracht.

Voor toelichting op de reserves en voorziening wordt verwezen naar hoofdstuk 8. De kosten voor Corona waren incidenteel. Voor de cijfers en toelichting wordt verwezen naar paragraaf 4.4.

Programma 1 Risico- en Crisisbeheersing
Subsidie IOV: deze subsidie is komen te vervallen; conform wetgeving vallen subsidies onder incidentele baten of lasten.

Voor de personele ontwikkeling in verband met de komst Omgevingswet is er incidenteel geld voor 2020 en 2021 met een maximale uitloop tot 2023.

Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen
Eindheffing WKR (Werkkostenregeling): zie toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering (4.6).
Coronatoegangsbewijs (CTB). Vanuit het Rijk heeft ook de VNOG voor 2021 middelen ontvangen t.b.v. de CTB. Deze middelen zijn o.b.v. het inwonersaantal verdeeld over de gemeenten.

10. Single Information Single Audit (SISA) 2021

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 3-2-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01* € 7.673.294					
JenV	**A12**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01* € 0	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02* Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03* € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/04* € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05* Nee	

11. Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op de VNOG. Het voor de VNOG toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000. Het betreft hierbij het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2021 **bedragen x € 1**	**D.G.L. Kransen**
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	159.129,61
Beloningen betaalbaar op termijn	22.743,48
Subtotaal	*181.873,39*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000*1*365:365= 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	181.873,39
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2020	
Functiegegevens	Algemeen directeur / Regionaal commandant
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	156.751,37
Beloningen betaalbaar op termijn	21.478,63
Subtotaal	*178.230,00*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000,00
Bezoldiging	178.230,00

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemeente	AB-lid		Bezoldiging
1. Aalten	A.B. Stapelkamp 365 dagen		€ -
2. Apeldoorn	A.J.M. Heerts 365 dagen		€ -
3. Berkelland	J.H.A. van Oostrum 365 dagen		€ -
4. Bronckhorst	Mw. M. Besselink 365 dagen		€ -
5. Brummen	A.J. van Hedel 365 dagen		€ -
6. Doetinchem	M. Boumans 365 dagen		€ -
7. Elburg	J.N. Rozendaal 365 dagen		€ -
8. Epe	T.C. Horn 365 dagen		€ -
9. Ermelo	Mw. Th.A.J. Burmanje 365 dagen		€ -
10. Harderwijk	H.J. van Schaik 365 dagen		€ -
11. Hattem	Mw. M. Sanderse 365 dagen		€ -
12. Heerde	J.W. Wiggers 365 dagen		€ -
13. Lochem	S.W. van 't Erve 365 dagen		€ -
14. Montferland	P. de Baat 235 dagen	H.H. de Vries 92 dagen	€ -
15. Nunspeet	B. van de Weerd 365 dagen		€ -
16. Oldebroek	Mw. T.H. Haseloop-Amsing 365 dagen		€ -
17. Oost Gelre	Mw. A.H. Bronsvoort 365 dagen		€ -
18. Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk 365 dagen		€ -
19. Putten	H.A. Lambooij 365 dagen		€ -
20. Voorst	J.T.H.M. Penninx 213 dagen	R.D. Helmer-Englebert 138 dagen	€ -
21. Winterswijk	B.J.J. Bengevoord 365 dagen		€ -
22. Zutphen	Mw. A. Vermeulen 365 dagen		€ -

12. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren

Taakvelden

	UITGAVEN		INKOMSTEN	
Omscrhrijving taakveld	Begroting 2021	Rekening 2021	Begroting 2021	Rekening 2021
Bestuur	20.000	12.542		
Overhead	13.118.238	12.680.510	154.000	182.060
Treasury	584.700	311.766	584.700	524.818
Overige baten en lasten	1.021.000	422.060		
Mutaties reserves	907.898	1.498.519	6.231.311	5.775.701
Crisisbeheersing en brandweer	54.112.671	49.437.950	62.794.496	63.136.584
	69.764.507	64.363.347	69.764.507	69.619.163

Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	jaarrekening 2021	
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,42	
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,39	bezetting 31-12-2021
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 15,17	
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	4,82%	€ 1.208.000
Overhead: % van totale lasten	22,82%	

*Berekening overhead conform BBV richtlijnen. In de rapportage Berenschot uit 2019 (benchmark) is door Berenschot voor vergelijk met andere regio's een andere berekeningsmethode toegepast die uitkwam op een VNOG overhead van 20%.

Overzicht baten en lasten

Met daarin de overhead apart vermeld; niet als onderdeel van het programma:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
1. Risico- en crisisbeheersing	151.919	6.428.648	6.276.728
2. Brandweerzorg	2.182.348	28.421.697	26.239.349
3. GHOR	37.331	1.413.688	1.376.357
4. MON	681.137	1.506.091	824.954
5. Bedrijfsvoering	2.435	1.928.320	1.925.885
6. Directie en control	189.270	924.538	735.269
7. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	55.790.685	4.935.057	-50.855.628
8. Kazernes in eigendom en overgangsrecht	4.626.279	4.626.279	0
Overhead	182.060	12.680.510	12.498.450
Saldo van baten en lasten	**63.843.463**	**62.864.827**	**-978.636**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
1. Risico- en crisisbeheersing	335.893	126.294	-209.599
2. Brandweerzorg	686.583	941.380	254.797
3. GHOR	33.630	21.000	-12.630
4. MON		0	0
5. Bedrijfsvoering	340.215	159.948	-180.267
6. Directie en control		0	0
7. Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	4.379.381	249.898	-4.129.483
8. Kazernes in eigendom en overgangsrecht		**0**	
Resultaat	**69.619.164**	**64.363.347**	**-5.255.817**

13. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten

Af te sluiten kredieten	Krediet	Uitgaven vóór 2021	Uitgaven 2021	Restant	toelichting
Veiligheidsportaal ICT INFO Sub 2017	132.995	67.532	0	65.463	Levering afgerond.
Gebruikersmiddelen ICT 2021	75.000	0	100.779	-25.779	extra aanschaf i.v.m. Covid-19 (thuiswerken)
ICT smartphones GBM 2021	52.000	0	48.613	3.387	levering afgerond in 2021
Vervanging Audio VM 2021	31.000	0	33.010	-2.010	levering afgerond in 2021
Vervanging Meubilair 2021	36.000	0	35.973	27	levering afgerond in 2021
Compressoren t.b.v. waterwagens 2018	70.000	28.517	33.717	7.766	levering afgerond in 2021
Hoogwerker Apeldoorn 2018	1.024.000	1.115.737	-150.526	58.789	levering afgerond in 2021 (bijdr. A'drn ontv.)
OMS Broker 2018	75.000	0	75.000	0	levering afgerond in 2021
Luchtdrogers en compressoren 2019	70.000	9.420	59.051	1.529	levering afgerond in 2021
WTS 1500 2019	798.600	5.115	780.196	13.289	levering afgerond in 2021
Briefing container 2020	25.000	0	25.000	0	levering afgerond in 2021
Motor boot Harderwijk 2020	18.000	0	18.182	-182	levering afgerond in 2021
WTG Oldebroek 2020	230.000	0	224.554	5.446	levering afgerond in 2021
Bluslaarzen 2021	50.000	0	28.877	21.123	leveringen 2021 afgerond, jaarlijks krediet
Duikuitrusting 2021	34.000	0	39.652	-5.652	levering afgerond in 2021, hogere prijzen
Vervanging pelletkachel Harderwijk 2020	80.000	33.193	50.118	-3.312	levering afgerond in 2021
Vervanging bluspakken restant 2020	80.000	0	49.980	30.020	besteding ten laste van krediet in 2021 afgerond
Heftruck Zutphen 2021	29.000	0	28.435	565	levering afgerond in 2021
Heftruck Groenlo 2021	29.000	0	28.435	565	levering afgerond in 2021
Heftruck vakbekwaamheidsplein Loenen 2021	29.000	0	29.311	-311	levering afgerond in 2021
Vervanging ademlucht restant 2020	225.000	0	151.848	73.152	meeste uitgaven zijn gedaan; er wordt nog een bedrag aan krediet overgeveld naar 2022
Smokestopper 2021	46.000	0	46.137	-137	levering afgerond in 2021
Dienstauto J 2021	25.000	0	27.863	-2.863	prijsstijging (auto zonder striping)
Totaal	**3.264.595**	**1.259.514**	**1.764.205**	**240.876**	

Over te hevelen kredieten	Krediet	Uitgaven voor 2021	Uitgaven 2021	Restant	toelichting overheveling
Voertuig voor verzorgingsgroep 2011 (k)	40.000	0	0	40.000	vervanging onderdeel Toekomstvisie
OGS/AGS uitrusting 2017	83.986	8.148	0	75.838	onderzoek naar vervanging loopt
IAM Kernregistratie personeel P0057 2019 sub	25.400	0	0	25.400	onderzoek in 2021, vervolg in 2022
Mobiele Data Terminals (MDT) 2020	462.000	0	0	462.000	vervanging in relatie met blusvoertuigen
Communicator redundantie 2020	37.843	0	0	37.843	besteding i.s.m. MON ontwikkelingen
KAR Systeem 2021	6.000	0		6.000	vervanging in relatie met blusvoertuigen
Ad-hoc router 2021	143.000	0		143.000	gekoppeld aan vervanging MDT's
Centrale IP-apparatuur RBS 2021	35.000	0		35.000	besteding i.s.m. RBS ontwikkelingen
4 personeel/materieel bussen 2020	195.316	0	0	195.316	investering verwacht in 2022
Inventaris AGS First Defender 2020	51.562	0	0	51.562	onderzoek naar vervanging loopt
Duikpakken 2020	19.284	0	10.728	8.556	aanschaf gereed begin 2022
Pagers 2020	289.035	0	629	288.406	voor 2022 wordt een verhoging van het krediet aangevraagd ter vervanging van de pagers in dat jaar.
Was/droogmachine 2020	19.078	0	0	19.078	investering verwacht in 2022
WTS 1500 systeem Doetinchem 2021	388.500	0		388.500	investering verwacht in 2022 met wijz. krediet 2022 a.g.v. prijsontwikkelingen
WTS 1500 systeem Apeldoorn Zuid 2021	388.500	0		388.500	zie WTS 1500 systeem Doetinchem 2021
WTS 500 systeem Didam 2021	310.000	0		310.000	zie WTS 1500 systeem Doetinchem 2021
WTS 500 systeem Eerbeek 2021	310.000	0		310.000	investering verwacht na 2022, onderdeel wijz. o.b.v. materieel spreidingsplan (MSP)
WTS 500 systeem Neede 2021	310.000	0		310.000	zie WTS systeem Eerbeek 2021
WTS 500 systeem Silvolde 2021	310.000	0		310.000	zie WTS systeem Eerbeek 2021
WTS 500 systeem Twello 2021	310.000	0		310.000	zie WTS systeem Eerbeek 2021
WTS 500 systeem Wapenveld 2021	310.000	0		310.000	zie WTS systeem Eerbeek 2021
WTS 500 systeem Elburg 2021	310.000	0		310.000	zie WTS systeem Eerbeek 2021
ORT boot Steenderen 2021	41.400	0		41.400	investering verwacht in 2022 met wijz. krediet 2022 a.g.v. prijsontwikkelingen
ORT boot Heerde 2021	41.400	0		41.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT boot Gorssel 2021	41.400	0		41.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT boot Zutphen 2021	41.400	0		41.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT boot Gendringen 2021	41.400	0		41.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT buitenboord motor Steenderen 2021	15.400	0		15.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT buitenboord motor Heerde 2021	15.400	0		15.400	zie ORT boot Steenderen 2021

ORT buitenboord motor Gorssel 2021	15.400	0		15.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT buitenboord motor Zutphen 2021	15.400	0		15.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT buitenboord motor Gendringen 2021	15.400	0		15.400	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Steenderen 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Heerde 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Gorssel 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Zutphen 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Gendringen 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Lochem 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
ORT voertuig Groenlo 2021	62.000	0		62.000	zie ORT boot Steenderen 2021
Dienstauto A 2021	21.400	0		21.400	investering verwacht in 2022 met wijz. krediet 2022 a.g.v. prijsontwikkelingen
Dienstauto B 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Dienstauto C 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Dienstauto D 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Dienstauto E 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Dienstauto F 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Dienstauto G 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Dienstauto H 2021	21.700	0		21.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus A 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus B 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus C 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus D 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus E 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus F 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus G 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus H 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus I 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Personeelsbus J 2021	52.700	0		52.700	zie Dienstauto A 2021
Piketauto A 2021	22.000	0		22.000	investering verwacht in 2022
Piketauto B 2021	63.000	0		63.000	investering verwacht in 2022

Meetapparatuur 2021	194.000	0		194.000	investering verwacht in 2022
Kettingzagen 2021	208.000	0		208.000	investering verwacht in 2022 met wijz. krediet 2022 a.g.v. prijsontwikkelingen
Waterv armaturen + hosemaster + O-bundels 2021	160.000	0	14.125	145.875	investering verwacht in 2022 met wijz. krediet 2022 a.g.v. prijsontwikkelingen en naar voren halen investeringen na 2022
Watervoerende armaturen straalpijp 2021	480.000	0		480.000	investering verwacht in 2022
Meetapparatuur PID 2021	33.000	0		33.000	investering verwacht in 2022
Oppervlaktereddingsset 2021	72.000	0		72.000	onderzoek naar vervanging loopt
Precomscherm 2021	27.000	0		27.000	krediet onderdeel vervanging na 2021
Werkluchtcompressor 2021 (10 jaar)	9.000	0		9.000	investering verwacht in 2022
Werkluchtcompressor 2021 (15 jaar)	6.000	0		6.000	investering verwacht in 2022
Vrachtwagen 2021	129.000	0		129.000	investering verwacht in 2022
Piketauto IM-poule oost 2021	24.000	0	57	23.943	investering verwacht in 2022
Aanpassen div ademluchtwerkpla milieuregelgev 2021	205.000	0	1.089	203.911	investering verwacht in 2022, verhoging met restant krediet vervanging ademlucht, uitgevoerd als: 'Aanpassingen diverse ademlucht werkplaatsen'
Stairmasters 2021	18.000	0		18.000	levering verwacht begin 2022
Seinlijnen 2021	22.000	0	16.793	5.207	onderdeel afstemming 2022 beleid duiken
Magazijnloods kazerne Zutphen 2021	50.000	0	5.307	44.693	investeringskosten begin 2022 toegerekend
MDT redvoertuigen 2021	16.000	0		16.000	vervanging in relatie met blusvoertuigen
Overbruggingsvoertuig 1	50.000	0	54.461	-4.461	levering 1e eind 2021, activering i.s.m. 3 andere overbruggingsvoertuigen.
Overbruggingsvoertuig 2	50.000	0		50.000	investering verwacht in 2022
Overbruggingsvoertuig 3	50.000	0		50.000	investering verwacht in 2022
Overbruggingsvoertuig 4	50.000	0		50.000	investering verwacht in 2022
Bepakking 2 overbruggingsvoertuigen 2021	50.000	0		50.000	investering verwacht in 2022
Beeldschermen RBT ruimte 2016	20.000	0	0	20.000	krediet onderdeel huisvestingsplannen
Audiovisuele middelen MAC restant 2016	69.000	0	0	69.000	krediet onderdeel huisvestingsplannen
Dienstauto I 2021	21.700	0		21.700	investering verwacht in 2022
Aanpassingen diverse ademlucht werkplaatsen	45.000			45.000	restantkrediet 'Vervanging ademlucht restant 2020' overgeheveld uit 2021
Totaal	**7.916.504**	**8.148**	**103.187**	**7.805.169**	

Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening

Bijlage 1. Kerngegevens

Gemeentelijke bijdragen volgens de begroting 2021:

Gemeenten	Bijdragen voor individuele afspraken	Individuele afspraken*	Totaal bijdragen 2021
Aalten	1.539.000		1.539.000
Apeldoorn	10.076.000	1.601.000	11.677.000
Berkelland	2.669.000		2.669.000
Bronckhorst	2.284.000		2.284.000
Brummen	1.151.000		1.151.000
Doetinchem	3.140.000	685.000	3.825.000
Elburg	1.239.000		1.239.000
Epe	1.932.000	56.000	1.988.000
Ermelo	1.593.000		1.593.000
Harderwijk	2.439.000	502.000	2.941.000
Hattem	587.000		587.000
Heerde	961.000		961.000
Lochem	2.230.000		2.230.000
Montferland	2.030.000		2.030.000
Nunspeet	1.488.000		1.488.000
Oldebroek	1.263.000		1.263.000
Oost Gelre	1.714.000		1.714.000
Oude IJsselstreek	2.087.000		2.087.000
Putten	1.288.000		1.288.000
Voorst	1.451.000		1.451.000
Winterswijk	1.722.000		1.722.000
Zutphen	2.702.000		2.702.000
	47.585.000	**2.844.000**	**50.429.000**

*Individuele afspraken betreffen: afrekening lasten (overgedragen) kazernes (programma 8), verrekening kazernes (programma 8) en overgangsrecht (programma 8).

Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten

20	Opdrachten afgerond	KLAAR	Opdracht is helemaal klaar
1	Opdracht betreft constatering		Opdracht is dus feitelijk geen Opdracht
8	Opdrachten gestart en op schema		Opdracht is gestart, afronding is conform planning na 2021 en loopt op schema
12	Opdrachten gestart, maar vertraging (o.a. vanwege corona)		Opdracht is gestart, afronding is conform planning na 2021, maar heeft vertraging opgelopen
0	Opdrachten achterstand		Opdracht was gepland om te starten of af te ronden, maar dat is niet gelukt
41	**Totaal**		

Opdracht	Afd.	Inhoud	Stand	Voortgang :
1 t/m 20	n.v.t.	Punten 1 t/m 20 betreft de Toekomstvisie. Via de Opdrachten (21 en verder) wordt hieraan gewerkt. De Opdrachten moeten uiterlijk 2026 afgerond zijn.		
21 KLAAR	GHOR	Wordt op sterkte gebracht conform gerepareerde begroting 2019.	Werving is succesvol afgerond, Opdracht klaar.	
22/23-I	GHOR	Risicoanalyse & planvorming (bouwsteen 1): actoren bijeen brengen om pro-actief op trends en ontwikkelingen in te spelen.	Werving afgerond. Inmiddels gestart met project zorgprofiel.	
22/23-II	GHOR	Informatievoorziening (bouwsteen 3): permanent monitoren van actuele beschikbaarheid van acute zorg en bij crises en rampen te kunnen delen binnen het netwerk.	Vertraagd in verband met inzet GHOR bij bestrijding COVID-19. Focus ligt vooralsnog bij de doorontwikkeling van dashboards en data-analyse ten behoeve van COVID-19.	
22/23-III	GHOR	Operationele organisatie (bouwsteen 5): slagkracht geneeskundige crisisorganisatie met burgers als hulpverleners in georganiseerd verband.	Werving is afgerond. Maar inmiddels opnieuw vacatureruimte ontstaan. Vertraging in verband met inzet GHOR bij bestrijding COVID-19	
24, 25	RCB	RB-deel wordt op sterkte gebracht met inachtneming van / onder uitvoering van de transitie i.v.m. Omgevingswet (i.r.t. Opdracht 44).	Opdracht gestart in 2020 en kent een geleidelijke opbouw. Uitvoering transitie loopt, o.a. nieuwe functies ingevuld zoals adviseur risicobewustwording / gedragsdeskundige, slag van medewerkers naar adviseurs is in gang gezet (gebiedsteams), nieuwe functiebeschrijvingen opgesteld, opleidingsplan en opleidingen lopen aan de hand van EVC / kwaliteitscriteria omgevingsrecht, landelijk functieprofiel 'De Omgevingsadviseur' beschikbaar, inhoudelijke bijscholing + competenties/vaardigheden ingezet. De uitvoering van het personeelsplan en het opleidingsplan hebben door covid-19 vertraging opgelopen. Deze Opdracht loopt door in het Project Implementatie Omgevingswet.	
26 KLAAR	RCB	Veranderkosten Risicobeheersing Informatievoorziening (bouwsteen 9a): digitalisering van data.	Gestart in 2020. Laatste aanpassingen ter verwerking in het nieuwe MEMEX systeem worden uitgevoerd ter bevordering van de kwaliteit en het complementeren van de inhoudelijke gegevens. Gaat over naar dagelijks werk. Opdracht klaar.	
27 KLAAR	RCB	Voor vergunning-/toezichtdeel diensten VNOG afstemmen met gemeenten (CSO): aanbod van VNOG tijdens/na transitie, past bij vraag, incl. aanpassingen werkwijze van gemeenten.	De gesprekken met de gemeenten hebben plaatsgevonden. De "Foto gemeenten" is aangeboden aan het bestuur. De doorvertaling naar de processen wordt gemaakt in het project implementatie Omgevingswet.	
28 KLAAR	RCB	CB-deel wordt op sterkte gebracht conform gerepareerde begroting 2019.	Op sterkte gebracht. Opdracht klaar.	
29-I KLAAR	RCB	Risicoanalyse en planvorming CB (bouwsteen 11): faciliteren en regisseren kennisplatform gericht op trends en ontwikkelingen.	Een functionaris is geworven om hier uitvoering aan te geven. Opdracht klaar.	

29-II KLAAR	RCB	Informatievoorziening CB (bouwsteen 13): doorontwikkelen naar dynamische risicoinformatie.	Hier wordt uitvoering aan gegeven, blijvende actie.	
29-III KLAAR	RCB	Risicocommunicatie Crisisbeheersing (bouwsteen 16): informatievoorziening biedt handelingsperspectief aan inwoners, is overzichtelijk en toegankelijk.	In 2021 ingevoerd (loopt daarna structureel door).	
30 N.v.t.	BWZ	Compacte slagvaardige brandweerorganisatie. Dit is een constatering, ter uitwerking.	Wordt via de volgende Opdrachten gerealiseerd.	
31-I	BWZ	Onderzoek naar mogelijke samenvoeging Gendringen-Silvolde.	De afspraak met de burgemeester van Oude IJsselstreek om in Q3 2021 te starten met o.a. het PvA, is vanwege alle coronamaatregelen niet van de grond gekomen. Daarnaast start begin 2022 de werving voor een nieuwe postcommandant in Silvolde. In overleg is de planning verschoven naar Q3 2022.	
31-II	BWZ	Onderzoek naar mogelijke één post stedelijk gebied Apeldoorn.	In september 2021 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het voorbereidingskrediet. Daarmee is de Systeemontwerpfase ingezet waarin twee scenario's (locaties) nader worden uitgewerkt. Net voor het zomerreces van 2022 wordt besluitvorming verwacht over de volgende fase.	
31a	BWZ	Meer grensoverschrijdende samenwerking met buurregio's en Duitsland, met als eerste onderzoek mogelijkheden internationale kazerne Dinxperlo-Suderwick.	- Er is een werkgroep ingericht die praktische zaken onderzoekt, zoals mogelijke locaties en mogelijkheden voor praktische werkwijzen. Die levert voor 1 januari 2022 een eerste beeld op. Suderwick is per 23 oktober 2021 in de kazerne volgordetabel van Dinxperlo opgenomen. De afgelopen periode is er verder gewerkt aan het project CrossFire, het onderzoek naar een gezamenlijke brandweerpost voor Dinxperlo en Suderwick. Hetzelfde geldt voor de verdere samenwerking met Anholt op het gebied van brandweerzorg, met name met posten van Oude IJsselstreek. - Samenwerking buurregio's: vooruitgang met Twente en algemeen nu in hoofdlijnen op orde. De komst van de nieuwe meldkamer Oost Nederland zal dit proces verder versterken.	
32, 33, 34, 35	BWZ / RCB	Materieel (bouwsteen 18): Het aantal repressieve voertuigen/systemen wordt teruggebracht. Een aantal repressieve voertuigen en/of systemen wordt niet vervangen of afgestoten en een aantal nieuwe repressieve voertuigen en/of functionaliteiten wordt gekocht; periode 2020-2026. (32a (tweede deel): Daar waar de normen niet gehaald worden, wordt geïnvesteerd in risicobeheersingsmaatregelen (o.a. via Opdracht 24, 25 door RCB))	– Het totale traject van vervangen en afstoten materieel en materiaal loopt. Er is een verschuiving in de planning door corona effecten en wereldwijde grondstoftekorten, waardoor de aanbesteding vertraging oploopt. – De aanbestedingen Blusvoertuigen, WTS500 en bepakkingsonderdelen (conform nieuwe planning) zijn gepubliceerd of deze worden op zeer korte termijn gedaan. – Er is bestuurlijk een nieuwe (investerings-)planning met aangepaste kredieten vastgesteld d.d. 9 december 2021. Aan de hand van de nieuwe planning en herziene investering is de beoogde einddatum (2026) nog steeds realiseerbaar. – De postcommandanten en klankbordgroepleden van de posten worden frequent betrokken bij de verwerving en afstoot van het materieel, zowel inhoudelijk als op het proces. – Wat betreft opdracht 32a: Fase 1 van de pilot Harderwijk is afge-	

			rond en de tweede fase is gestart. In de afsluiting van de pilot wordt bekeken voor welke gemeenten eenzelfde pilot, of onderdelen daarvan, van toegevoegde waarde kan zijn.	
36	BWZ	Afname aantal vrijwilligers (bouwsteen 19): het aantal kan op termijn omlaag van het huidige aantal van 1355 naar het nieuwe aantal van 1237 (-118).	Deze Opdracht is samengevoegd met het eerste deel van Opdracht 46 en is herbenoemd tot: “Actualisering Posten zijn de Basis”. Voor de uitvoering van deze Opdracht is als eerste een voorbereidingswerkgroep ingesteld bestaande uit postcommandanten die aangegeven hebben op welke wijze de posten betrokken zouden kunnen worden. De uitvoering van de daadwerkelijke Opdracht zal begin 2022 worden opgepakt en tot medio 2022 lopen. Daarna zijn de resultaten bekend en wat dit betekent voor de afname van het totaal aantal vrijwilligers. De afname zal zoveel mogelijk synchroon lopen met het afstoten van materieel in het kader van het project Blusvoertuigen (zie Opdracht 32).	
37	BWZ	Besparing Vakbekwaam worden (bouwsteen 20): Er is er op termijn een besparing op de opleidingskosten.	Voor 2022 is de prognose opleidingskalender vastgesteld en zijn er minder klassen dan de afgelopen jaren. We merken dus dat er op de instroom meer controle komt. Neemt niet weg dat sommige posten moeten werven omdat vrijwilligers minder beschikbaar zijn en er op sommige posten verloop is. De vermindering van de aantallen zijn verwerkt in de toekomstige begroting. Elk jaar wordt gekeken naar het beschikbare bedrag versus de benodigde opleidingen om de paraatheid te kunnen waarborgen.	
38	BWZ	Besparing Vakbekwaam blijven (bouwsteen 21): Door het lagere aantal vrijwilligers is op termijn een besparing op de reguliere Oefenkosten.	Deze Opdracht kan pas worden verwerkt als de daling van het aantal vrijwilligers is behaald/verwerkt en het voertuigenplan definitief is uitgevoerd (zie Opdracht 36).	
39	BWZ	Oefenen onder real. omstandigheden (bouwsteen 22) / kwaliteitsniveau oefenavonden (bouwsteen 23) / eenmalige veranderkosten real. oefenen (bouwsteen 22a): impuls op vakbekwaamheid waarbij oefenen onder real. omstandigheden wordt versterkt en kwaliteitsniveau reguliere oefenavonden verhoogd.	De voorgestelde acties voor de doorontwikkeling van de vakbekwaamheidspleinen zijn voor dit moment afgerond. Nu wordt hard gewerkt aan het postgericht oefenen waarbij de oefeningen meer aansluiten bij het specialisme en de risico’s in het gebied van de post. Ook worden er nieuwe (basis)instructeurs opgeleid voor ondersteuning van het regionale en postgericht oefenen. 2022 zal het jaar zijn om de basis goed in te richten en dan de vertaalslag te maken naar de ondersteuning en ontwikkeling van materialen, materieel, lesstof en instructeurs en oefenleiders. Ook het registratieprogramma (Veiligheidspaspoort) wordt hiervoor gereed gemaakt, zodat we snel dashboards kunnen laten zien die aansluiten bij de behoefte van de gebruiker en/of verantwoordelijke. Dus niet alleen maar registreren op aantallen maar zeker ook op de verrichte activiteiten en handelingen en de kwaliteit daarvan. Vanuit deze basis worden landelijke en regionale ontwikkelingen verwerkt in nieuwe lesplannen en scenario’s.	
42	BV	Afd Bedrijfsvoering inkrimpen (bouwsteen 24-27): na stabilisatie wordt BV teruggebracht met zes fte.	Plan is gemaakt en in uitvoering. De structurele workload wordt in evenwicht gebracht met de structurele (op onderdelen nog te verminderen) capaciteit.	

43	BV	Informatievoorziening (bouwsteen 26a): extra investering op de Informatievoorziening voor het versterken van de managementinformatie/business intelligence.	Loopt, techniek en proces ingeregeld. Eerste resultaten gereed, maar door corona en de hack was overloop nodig. Inmiddels op schema conform planning.	
44	BV	Om de overgang naar de Toekomstvisie mogelijk te maken, is een incidentele investering in de totale organisatie nodig t.b.v. Organisatieontwikkeling (veranderkosten) (bwstn 28).	'De Expeditie' loopt: ontwikkel- en functieverkenningsgesprekken gevoerd, aanpassingen in functies afgerond, interne mobiliteit is hierdoor op gang gekomen, leiderschapstraject teamleiders afgerond en webinars vinden geregeld plaats. Organisatieregeling, (onder) mandaatsbesluit en regeling budgetbeheer zijn alle herzien; vaststelling begin 2022. Door corona loopt het hele traject van 'De Expeditie' door in 2022.	
45	BWZ	Kosten beperken kazernering dagdienst (bouwsteen EB1).	Het voorstel is uitgewerkt, besluitvorming is gepland voor begin 2022. De verwachte ingangsdatum voor de nieuwe Regeling Kazerne dagdiensten is 1 januari 2023.	
46	BWZ	Meer sturen op opkomst (niet meer opkomst dan nodig) en tijdige afschaling. Ook wordt ingezet op variabele voertuigbezetting (bouwsteen EB2a).	Het eerste deel van deze Opdracht is samengevoegd met Opdracht 36, zie daar voor de stand van zaken. Variabele voertuigbezetting is getemporiseerd o.a. vanwege corona. Er is een voorstel voor uitvoering gereed (bespreking met de teamleiders medio december 2021). Op basis van dit voorstel wordt in 2022 gestart met de bijscholing van de posten met paraatheidsproblemen en in 2023 en 2024 worden de andere posten bijgeschoold.	
49	BWZ	Regeling Niet-repressieve vrijwilligers (bouwsteen EB3): kaders hiervan opnieuw beschouwen, beter beschrijven, strikter handhaven teneinde kosten te reduceren.	Eind 2019 is de regeling geëvalueerd en zijn er aanbevelingen gedaan. Door corona heeft de verdere aanpak een tijd stil gelegen. Inmiddels is dit weer opgepakt met als doel om te komen tot een betere werking van de regeling en meer duidelijkheid. Daarbij gaat het over duidelijkheid van het aanstellingsproces en duidelijke afspraken over de rollen en werkzaamheden van de NRV-ers. De verwachting is dat in Q1 2022 de aangepaste regeling ter besluitvorming kan worden aangeboden. Grote kostenreductie wordt niet verwacht.	
50	RCB / BWZ	Eenheid brandonderzoek (nu ingebed in de Regeling Operationele Functionarissen) behouden, maar dan op basis van vrije instroom (bouwsteen EB4).	De praktische uitwerking van de beoogde beschikbaarheidsvergoeding moet nog plaatsvinden. Vooronderzoek hiervoor is gedaan. Dit proces kost tijd vanwege de druk van 'De Expeditie' op sommige organisatieonderdelen.	
53	BWZ	De Logistieke Eenheden worden, waar operationeel verantwoord, vereenvoudigd en waar mogelijk wordt overgegaan van twee naar één team (bouwsteen EB6).	Voornemen is om vóór 1 januari 2026 de eenheden zo in te richten dat vanuit Apeldoorn en Doetinchem gewerkt kan worden. Er zijn deelvragen opgesteld die door postcommandanten logistiek en teamleiders M&L worden uitgezocht. Er zijn fases beschreven (oriëntatie, bepaling randvoorwaarden, maken implementatie-plannen en uitvoering).	
2020	De Opdrachten 29, 32a (eerste deel), 40, 41, 47, 48, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58 zijn in 2020 afgerond (13 Opdrachten).			
2021	De Opdrachten 21, 26, 27, 28, 29-I, 29-II, 29-III zijn in 2021 afgerond (7 Opdrachten).			

Bijlage 3. Prestatiekaart 2021

Prestatiekaart 2021 Verschijningsdatum: 31 januari 2022	Periode 1: januari t/m juni 2021 Periode 2: juli t/m december 2021	Periode: 1.	2.
Opgave 0. Het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en crises			
Doelstelling uit begroting: *Afdeling Brandweerzorg* ● Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweerzorg, die is afgestemd op de risico's in het gebied van de VNOG.	**Indicator:**		
	0.1. Paraatheid materieel *Eerstelijns voertuigen (=1e TS van een post) zijn minimaal 95% van de tijd inzetbaar (weergave: percentage op het totaal aantal betreffende voertuigen)*	100%	100%
	0.2. Paraatheid personeel *V rijwillige posten zijn minimaal 98% van de tijd paraat (weergave: het aantal posten dat hieraan voldoet, er zijn 58 vrijwillige posten totaal)*	54	55
	0.3. Prio 1 brand en dekkingsplan **Totaal** *Aantal prio 1 brand bij objecten en mate waarin we binnen de verwachte tijden van het dekkingsplan ter plaatse waren (bij ≥ 75% op tijd of minder dan 1 minuut later: groen, bij ≥ 75% meer dan 2 minuten later: rood, bij andere waarde: oranje)* ≤ 1 min ≤ 2 min > 2 min	**287** 227 23 37	**232** 193 14 25
Afdeling GHOR ● Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te bieden.	0.4. Aantal inzetten OVD-G (Officier van Dienst Geneeskundig) + HIN (Hoofd Informatie) + ACGZ (Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg) + alle consultaties	85	161
● Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid.	0.5. Aantal adviezen GHOR categorie B + C + gebouwde omgeving	69	171
	0.6. Aantal uren GHOR bijzondere projecten/ activiteiten	5.083	4.000
Opgave 1. Zelfredzaam en risicobewust			
Doelstelling uit begroting: *Afdeling Risico- en Crisisbeheersing* ● Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners, etc. en crisispartners in de regio, zodat zij goed zijn voorbereid op indicenten, rampen en crises.	**Indicator:**		
● De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn meer genegen om daadwerkelijk maat-regelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn en vanuit een integraal risicobeeld handelen, vanuit de eigen verantwoordelijkheid.	1.1. Aantal voorlichting na brand met maatschappelijke impact	7	4
	1.2. Aantal en tijdigheid analyses/advies *Aantal verstrekte adviezen* *Risicoanalyses en adviezen zijn uitgevoerd binnen de gestelde termijn (norm: ≥ 90%: groen, < 90% en ≥ 75%: oranje, < 75%: rood)*	385 92%	335 89%
Opgave 2. Vakbekwaam en deskundig			
Doelstelling uit begroting: *Afdeling Risico- en Crisisbeheersing* ● De multidisciplinaire operationele functionarissen zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend, waarbij risico's uit het regionaal risicoprofiel leidend zijn.	**Indicator:**		
	2.1. Percentage aanbod oefeningen crisisteams *Aan de leidinggevenden van een crisisteam is de mogelijkheid geboden om een oefening te draaien (norm: ≥ 90%: groen, < 90% en ≥ 75%: oranje, < 75%: rood)*	43%	63%
Afdeling Brandweerzorg ● Personeel is opgeleid en geoefend om operationeel op te treden.	2.2. Vakbekwaam blijven *Percentage aanwezigheid bij R1 oefeningen (weergave: percentage)*		

Opgave 3. Sterke informatiepositie **Doelstelling uit begroting:** *Afdeling Bedrijfsvoering* ● Een goede informatiepostie van alle stakeholders (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht. *Directie en Control* ● Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.	**Indicator:** 3.1. Informatievoorziening *De doelen van het programma informatievoorziening worden gerealiseerd (norm: gerealiseerd: groen; bijsturing nodig: oranje, onvoldoende gerealiseerd: rood)* 3.2. Rapportages personeel/materieel *De standen, stromen en mutaties ten aanzien van al het personeel en materieel zijn continue zichtbaar en eenvoudig in managementinformatie opgenomen (norm: overzichten eenvoudig beschikbaar: groen, overzichten niet eenvoudig beschikbaar: oranje, niet beschikbaar: rood)*	
Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers **Doelstelling uit begroting:** *Afdeling Bedrijfsvoering* ● Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding. ● Onze mensen richting, ruimte, vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.	**Indicator:** 4.1. Prognose geschoond jaarresultaat *Bij ≤ € 2 miljoen afwijking t.o.v. begroting: groen* *> € 2 miljoen negatief en ≤ € 3 miljoen negatief: oranje* *> € 3 miljoen negatief: rood* *> € 2 miljoen positief en ≤ € 3 miljoen positief: lichtblauw* *> € 3 miljoen positief: blauw* 4.2. Percentage ziekteverzuim (frequent kortdurend) (kantoorpersoneel)	4,30% 4,37%
	5.1. Aantallen incidenten Aantal automatisch alarm Aantal brand (prio 1 en 2) Aantal hulpverlening (prio 1 en 2)	302 360 801 679 221 225

Aan het Algemeen Bestuur van
de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
t.a.v. de heer D. Kransen
Postbus 3154
3502 GD Apeldoorn

Twentepoort-Oost 14a
7609 RG Almelo
Postbus 206
7600 AE Almelo
Tel. 088-500 95 00
E-mail info@eshuis.com

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te Apeldoorn

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland te Apeldoorn gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (verder: de VNOG) op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het Normenkader 2021.

De jaarrekening bestaat uit:
- de balans per 31 december 2021;
- het overzicht van baten en lasten over 2021, en;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- de incidentele baten en lasten;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
- de bijlage met het overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld; en
- het overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 2021 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de VNOG zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 650.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 9 december 2021. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2021.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 10% van de goedkeuringstolerantie (voor 2021: € 65.000) rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het voorwoord, waaronder "de inleiding" en "het resultaat 2021";

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- De bijlagen (1, 2 en 3);
- De overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het Normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  * dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  * dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Almelo, 9 juni 2022 Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Eshuis Registeraccountants B.V.

was getekend drs. E. Dijkgraaf RA

veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Programmabegroting 2023-2026

7 april 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Inleiding 5

2. Missie, visie, opgaven 8

3. Programma's 13
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing
Programma 2. Brandweerzorg
Programma 3. GHOR
Programma 4. Meldkamer Oost Nederland
Programma 5. Directie en Control
Programma 6. Bedrijfsvoering
Programma 7. Algemene dekkingsmiddelen
Programma 8. Kazernes in eigendom / overgangsrecht

4. Overzicht baten & lasten en uitgangspunten 34

5. Paragrafen 38
5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves
5.2. Weerstandsvermogen en risicomanagement
5.3. Onderhoud kapitaalgoederen
5.4. Financiering / treasury
5.5. Bedrijfsvoering
5.6. Verbonden partijen
5.7. Openbaarheidsparagraaf

Bijlagen 59
Bijlage 1. Kerngegevens
Bijlage 2. Gemeentelijke bijdrage 2023
Bijlage 3. Overzicht programma 8
Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen
Bijlage 5. Overzicht taakvelden
Bijlage 6. Beleidsindicatoren
Bijlage 7. Geprognotiseerde meerjarenbalans
Bijlage 8. Kredieten 2023-2026
Bijlage 9. Overzicht van de gekwantificeerde- en niet-gekwantificeerde risico's

Voorwoord

Voor u ligt de meerjaren programmabegroting 2023-2026 van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

In deze begroting staat hoe het bestuur van de VNOG stuurt op zowel de inhoudelijke als de financiele kaders, taken en activiteiten voor de jaren 2023-2026. Om ervoor te zorgen dat iedereen in onze regio veilig kan wonen, werken en recreëren is de uitvoering van onze activiteiten gebaseerd op de regionale risico's en de (mogelijke) effecten daarvan.

Pijlers
We werken de komende jaren verder aan het realiseren van de opdrachten uit de Toekomstvisie van de VNOG uit 2020. Langs de drie pijlers informatiegestuurd en risicogericht, zelf- en samenredzaam en vakbekwaam en deskundig, lanceren we nieuwe initiatieven en geven vervolg aan of versnellen eerder gestarte activiteiten en pilots. Daarbij houden we rekening met ontwikkelingen in de samenleving, zoals de energietransitie, gevolgen van klimaatverandering en kansen voor innovatie.

Risicogerichte uitvoering
Uitvoering gebeurt vanuit de drieslag: risicogericht voorlichten, adviseren en oefenen. Hierdoor kunnen inwoners zelf aan de slag om hun woonsituatie (brand)veiliger te maken en bieden we direct handelingsperspectief bij incidenten, kunnen gebouwen zo gebouwd worden dat ze veilig gebruikt kunnen worden en weten organisatoren van evenementen wat nodig is om een evenement veilig te organiseren. Ook kunnen onze brandweermedewerkers van de 56 brandweerposten heel gericht oefenen op de meest voorkomende risico's, zodat de bestrijding van een incident beter en sneller verloopt. Het gezamenlijke doel bij dit alles is: minder branden, incidenten, slachtoffers en schade.

Professionele partner in netwerk
Voor alle Opgaven geldt dat de VNOG een zorgvuldig opgebouwd netwerk bedient en gebruikt, zoals gemeenten, GGD, politie, OM, defensie, waterschappen, omgevingsdiensten, zorgpartijen en Duitse overheden. We werken intensief samen met veel verschillende partijen en bouwen aan partnerships; regionaal, interregionaal, nationaal en internationaal. We dragen actief bij tijdens overlegtafels en zorgen dat wij dé veiligheidsexpert zijn voor netwerkpartners en brancheorganisaties in onze regio, zoals de recreatiesector en de agrarische sector. Midden in de samenleving staan en aansluiten op wat onze inwoners, gemeenten en veiligheidspartners nodig hebben, is daarbij cruciaal.

Crisisorganisatie en incidentbestrijding
We bereiden ons, in intensieve samenwerking met onze partners, voor op verschillende typen incidenten en crisissen. Corona heeft laten zien dat onze (crisis)organisatie over veel veerkracht beschikt. We zijn flexibel en creatief. Onze GHOR is een netwerkorganisatie met sterke verbindingen en blijft daarin investeren. Onze brandweer is compact en slagvaardig georganiseerd, beschikt over voldoende materiaal en is vakbekwaam. De bijgestelde planningen voor de aanschaf van het materieel en materiaal voeren we uit en de impuls op de vakbekwaamheid kan na de coronajaren echt volledig van start gaan. Crisisorganisatie, GHOR en Brandweer staan altijd paraat.

Bedrijfsvoering
Onze taken zijn alleen uit te voeren als ook de ondersteunende diensten goed georganiseerd zijn, zoals personeelszaken, financiën, inkoop, communicatie, beleid, administratie, informatievoorziening, archief en huisvesting. De VNOG zorgt er ook in en na 2023 voor dat deze ondersteunende diensten optimaal leveren.

Organisatiecultuur
Organisatiebreed blijft de VNOG investeren in haar medewerkers. De organische organisatieontwikkeling is dan wel in 2022 afgerond, maar de kernwaarden daaruit, zoals duurzame inzetbaarheid, vitaliteit, leiderschapsontwikkeling, persoonlijke ontwikkeling en de 'juiste mens op de juiste plek' hebben een vaste plaats gekregen in het personeelsbeleid van de VNOG en worden ook in en na 2023 uitgedragen.

Innovatie en informatie
Nieuwe kansen en ontwikkelingen, zoals rondom (technische) innovatie en informatietechnologie, worden door de VNOG aangegrepen. Daarbij heeft het onderwerp informatieveiligheid veel en blijvende aandacht.

Duurzaamheid
Om onze natuurlijke omgeving en de ecologische en menselijke gezondheid te beschermen, stimuleren we duurzaam gebruik van middelen en materialen. Dit doen we in onze advisering en onze operationele inzet. Ook houden we hiermee rekening bij bijvoorbeeld de bouw van nieuwe kazernes / verbouw van bestaande kazernes en het gebruik van de kazernes (dat alles in overleg met de gemeenten die gebouweigenaar zijn). Verder kijken we hoe we op het onderwerp 'mobiliteit' verduurzaming kunnen realiseren met een positief ecologisch, maar mogelijk ook financieel effect.

Meldkamer
Tenslotte vormt de nieuwe meldkamer, die in de eerste helft van 2023 van start zal gaan, ook een belangrijk aandachtspunt.

Realiseren en bijsturen waar nodig
Ondanks de coronacrisis heeft de VNOG de afgelopen jaren opdrachten van de Toekomstvisie gerealiseerd. Er zijn vertragingen, maar we verwachten dat alle opdrachten in 2026 zijn afgerond. Via de reguliere periodieke rapportages volgen we de voortgang van de realisatie van de opdrachten. Het Regionaal Beleidsplan loopt in 2024 af, dus vooruitlopend op de einddatum van de Toekomstvisie. Dit biedt de mogelijkheid om een tussentijdse evaluatie uit te voeren en bij te sturen waar nodig.

Er is bij dit alles wel een belangrijk voorbehoud: de groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, stijgende energiekosten, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, etc. heeft en zal grote effecten hebben op de realisatie en kostenontwikkeling van de begroting en komende begrotingen, die niemand op dit moment kan overzien of voorspellen. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet en komen in de loop van 2022 met voorstellen in het kader van de P&C-cyclus om financiële effecten van bijvoorbeeld stijgende energieprijzen op te vangen.

Alleen samen met onze partners binnen en buiten de VNOG kunnen we de uitdagingen aangaan en werken aan veiligheid.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

H.J. van Schaik
portefeuillehouder Middelen

1. Inleiding

Deze meerjaren programmabegroting 2023-2026 is begin 2022 opgesteld, terwijl het covid-19 virus nog rondwaart. Hoewel de crisis een andere fase lijkt in te gaan, is niet exact te voorspellen of covid-19 in 2022/2023 mogelijk nog zal opleven, of inhoudelijke gevolgen voor de VNOG krijgt en wat het effect hiervan kan zijn op de plannen en taakuitvoering van de VNOG. Via de P&C-cyclus wordt de voortgang gemonitord en wordt het bestuur over mogelijke afwijkingen of bijstellingen in plannen geïnformeerd, waar dat mogelijk is.

De wereld wordt namelijk geconfronteerd met vele onzekerheden, snelle ontwikkelingen en uitdagingen op allerlei vlakken, zoals klimaat, energie, grondstoffen, prijzen, polarisatie en (wereldwijde) instabiliteit. Niemand kan overzien of voorspellen waar deze ontwikkelingen toe zullen leiden; voorstelbaar is dat deze een effect gaan hebben op de fysieke veiligheid. De ontwikkelingen zullen hoe dan ook effect hebben op de uitvoering en kostenontwikkeling van deze en nog komende begrotingen. Het is lastig om de risico's en gevolgen in te schatten, omdat zaken elkaar snel opvolgen.

De VNOG zal in 2023 in ieder geval haar wettelijke taken gaan uitvoeren: rampenbestrijding, brandweerzorg, risico- en crisisbeheersing, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening. En de VNOG zal alle voorbereidende en administratieve taken die daarbij horen doen. Daarbij zal de VNOG, indachtig haar missie ("Samen werken aan veiligheid"), de samenwerking met de vele partners opzoeken.

De VNOG werkt in 2023 ook verder aan de Toekomstvisie en bijbehorende Opdrachten die in 2020 zijn vastgesteld en in 2026 moeten zijn uitgevoerd en geborgd. Centraal in de Toekomstvisie, en ook in deze begroting, staan de Opgaven van de VNOG, die de VNOG uitvoert als antwoord op de vragen die de samenleving aan haar stelt. Deze Opgaven zijn:

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)
1. Zelfredzaam & risicobewust
2. Vakbekwaam & deskundig
3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)

De coronacrisis heeft op 2020 en 2021 een groot effect gehad op zowel de reguliere taken van de VNOG, als op de uitvoering van de Toekomstvisie. De gevolgen hiervan lopen over naar 2022 en verder. Veel reguliere activiteiten moesten vanwege de maatregelen worden uitgesteld of op een alternatieve manier worden ingevuld; er zijn achterstanden ontstaan. De inhaalslag is ingezet in 2022 en al naar gelang 2022 een 'normaal' jaar wordt, kunnen achterstanden verder worden ingelopen.

Dit geldt ook voor de uitvoering van de Toekomstvisie. Ondanks corona is het gelukt om in 2020 en 2021 Opdrachten van de Toekomstvisie uit te voeren, maar er zijn ook vertragingen ontstaan. De verwachting is dat de meeste achterstanden kunnen worden ingehaald en in 2026 alle Opdrachten zijn afgerond, afhankelijk van de ontwikkelingen in de wereld. In deze begroting wordt verder ingegaan op de implementatie van de Toekomstvisie en inhaalacties. De activiteiten voor het jaar 2023 zijn (op hoofdlijnen) opgenomen bij de betreffende programma's in deze begroting. De financiële effecten van de Toekomstvisie zijn in deze begroting (meerjarig) verwerkt. Ook over de voortgang van de uitvoering van de Toekomstvisie-Opdrachten wordt periodiek via de reguliere P&C cyclus gerapporteerd.

Belangrijke thema's voor 2023 vormen:

- Verdere doorontwikkeling van de crisisorganisatie n.a.v. evaluaties bijvoorbeeld omtrent de coronacrisis;
- Voldoen aan veranderende wetgeving en goede aansluiting daarop (bijvoorbeeld Omgevingswet, inrichting vrijwillig brandweerbestel, Wet gemeenschappelijke regelingen, evaluatie Wet veiligheidsregio's);
- De verdere uitrol van het programma Zelfredzaam & Risicobewust;
- Het uitvoeren van de, als gevolg van de wereldmarktsituatie, bijgestelde planningen voor de aanschaf van materieel en materiaal, opdat het eindbeeld van de Toekomstvisie in 2026 wordt gehaald;
- Innovatie: verder onderzoeken, uittesten en invoeren van nieuwe innovatieve mogelijkheden, ter ondersteuning van de uitvoering van onze Opgaven (zie hoofdstuk 3 bij de respectievelijke programma's en paragraaf 5.5.);
- Blijvende aandacht voor veiligheidsvraagstukken omtrent informatie, gegevensbeheer en privacy om zo te voldoen aan wettelijke vereisten en verder door te groeien naar een hoger volwassenheidsniveau op dit terrein;
- Het steeds doorontwikkelen van het eigen personeel, zowel repressief als ondersteunend, qua kennis en vaardigheden, opdat de VNOG de vragen van de samenleving blijvend kan beantwoorden en duurzame inzetbaarheid, met oog voor vitaliteit voor medewerkers, wordt gerealiseerd;
- Het verder versterken van de verbinding met de deelnemende gemeenten (als dragers van de organisatie) en andere stakeholders;
- Meer samenwerking en verbinding met partners, dichtbij, maar ook verder weg (regionaal, interregionaal, landelijk, internationaal);
- Verdere stappen zetten op het gebied van duurzaamheid en energietransitie;
- Uitvoeren van de huisvestingstaken conform de demarcatie-afspraken in de kazernes, mits hiertoe in 2022 besloten;
- Het verlaten van het kantoor aan de Europaweg en borgen van de hoofdkantoorfunctie;
- Het behalen van de financiële doelstellingen, zoals vastgelegd in de Toekomstvisie;
- Het goed afronden van de vorming van de nieuwe meldkamer en het centrale werkgeverschap dat de VNOG hiervoor zal gaan vervullen.

Financieel beeld op hoofdlijnen

De effecten van de Kadernota 2023-2026 zijn verwerkt in deze begroting. In dat voorstel, alsmede in het voorstel over de voortgang van het programma blusvoertuigen c.a. is gewag gemaakt van de hogere prijzen en langere leveringstermijnen van brandweermaterieel en –materialen. Op blz. 19 van de Kadernota is geschetst dat de stijgende kapitaallasten over vier à vijf jaar kunnen leiden tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage.

In deze begroting is in bijlage 4 is het effect van de stijgende kapitaallasten op de egalisatiereserve afschrijvingen in beeld gebracht. In de loop van het jaar 2026 zal volgens de huidige berekeningen deze reserve uitgeput raken en ultimo boekjaar uitkomen op negatief € 2.953.321. Voor het presenteren van een meerjarig sluitende begroting zou – bij gelijkblijvende omstandigheden - de gemeentelijke bijdrage met dit bedrag moeten stijgen. Dit kan voorkomen worden indien het Algemeen Bestuur een substantieel deel van het voordelig resultaat van de jaarrekening 2021 bestemt voor toevoeging aan deze egalisatiereserve. Daarmee zou een stijging van de gemeentelijke bijdrage in deze meerjarenbegroting 2023-2026 niet aan de orde hoeven te komen. Omdat het Algemeen Bestuur nog géén besluit heeft genomen tot het verhogen van de bijdrage op termijn en evenmin het resultaat van de jaarrekening 2021 heeft bestemd, is de bijdrage meerjarig constant gehouden en de egalisatiereserve nog niet verhoogd. Uiteraard is het afhankelijk van (het tempo van) de voorgenomen

investeringen en van de verkoop van af te stoten materieel, wanneer de reserve daadwerkelijk zal zijn uitgeput.

Tenslotte zijn in deze begroting de risico's herijkt in vervolg op hetgeen daaromtrent is opgenomen in de jaarrekening 2021. Het weerstandsvermogen van de VNOG is gedaald, maar bevindt zich nog binnen de hiertoe door het Algemeen Bestuur vastgestelde bandbreedte.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de koers van de VNOG, vertaald in de missie, (Toekomst)visie en Opgaven. In hoofdstuk 3 staan de programma's en welke activiteiten in 2023 worden uitgevoerd met welke middelen, alsook de indicatoren waarmee de voortgang op de Opgaven periodiek wordt gemeten. Hoofdstuk 4 bevat het overzicht van baten en lasten. Hierin is ook de Kadernota 2023 e.v. verwerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de verplichte paragrafen. Daarna volgen bijlagen met diverse (onder andere financiële) overzichten.

2. Missie, visie, opgaven

Vragen van de samenleving en Missie
De samenleving stelt grofweg twee vragen aan de VNOG:

- Ik heb hulp nodig (bij brand, ongevallen, rampen, crises)!
- Leer mij gevaar te voorkomen (veilig wonen, werken en recreëren).

Burgers, bedrijven, instellingen en andere overheden stellen deze vragen aan de VNOG. De VNOG moet, op grond van haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's, deze vragen beantwoorden. De missie van de VNOG daarbij is: **"Samen werken aan veiligheid"**.

Visie en Opgaven
Op 15 januari 2020 heeft het algemeen bestuur van de VNOG in de Toekomstvisie vastgelegd hoe de VNOG de vragen van de samenleving beantwoordt en haar missie gestalte geeft, namelijk:

- De VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan de inwoners en bezoekers van de regio.
- Noord- en Oost-Gelderland is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. De VNOG speelt in op demografische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's. De VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- De VNOG heeft de volgende **Opgaven:**

    0. **Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)**
    1. **Zelfredzaam & risicobewust**
    2. **Vakbekwaam & deskundig**
    3. **Sterke informatiepositie**
    4. **Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)**

- De VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten met goed getrainde vrijwilligers vanuit een versterkte informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.
- De Toekomstvisie loopt tot en met 2026. Het bestuur monitort periodiek de voortgang van de Toekomstvisie tijdens de reguliere P&C-cyclus. De Toekomstvisie vormt de basis van elke komende begroting en is daarin integraal verwerkt.

Beleidsplan
De Toekomstvisie is verder uitgewerkt in het regionaal beleidsplan; dit is het strategisch beleidskader van de VNOG. Het beleidsplan is vastgesteld in december 2020 en beschrijft de koers voor een periode van vier jaar (2021-2024). In het regionaal Beleidsplan is de ambitie per Opgave nader beschreven. In de nu voorliggende programmabegroting staat wat de VNOG in 2023 doet om deze ambities te realiseren en welke middelen hiervoor beschikbaar zijn. De Opgaven komen als rode draad telkens weer in deze programmabegroting terug.

Samenvatting

De vragen van de samenleving en het antwoord van de VNOG daarop:

Opgaven - VNOG:

- **Beperkt en bestrijdt (0)**
- **Is vakbekwaam en deskundig (2)**
- **Werkt vanuit een sterke informatiepositie (3)**
- **Voorkomt risico's (0)**
- **Stimuleert zelfredzaamheid en risicobewust-zijn (1)**
- **Is deskundig (2)**
- **Werkt vanuit een sterke informatiepositie (3)**

VNOG levert:

Brandweer

GHOR

Crisisbeheersing

Voorlichting

Risico-analyse /-duiding

Advisering

Informatie en systemen

VNOG heeft:

- Een compacte en slagvaardige brandweer, GHOR en multidisciplinaire crisisorganisatie.
- Passend materieel met bijbehorend goed opgeleide en getrainde medewerkers.
- Duidelijke informatie, die VNOG verzamelt, duidt en verspreidt waardoor zorg en hulp verbeteren.

VNOG:

- Informeert en stimuleert inwoners, bedrijven en organisaties.
- Biedt handelingsperspectief (wat kan ik zelf doen).
- Verzamelt, duidt en verspreidt informatie.

Samen werken aan veiligheid

Opgavegericht
Deze begroting 2023 is, zoals aangegeven, opgavegericht opgebouwd, dus conform de Opgaven van de VNOG. Op de volgende pagina's is een samenvattend totaaloverzicht opgenomen van de beleidsdoelen voor 2023 per Opgave. Per beleidsdoel is tevens te zien welk programma (welke afdeling) verantwoordelijk is voor de uitvoering van de doelstelling.

Hoofdstuk 3 is vervolgens ingedeeld volgens de programma's. De beleidsdoelen per Opgave uit het totaaloverzicht komen hierin weer terug (de vraag: "wat willen we bereiken") en worden verder uitgewerkt, door per beleidsdoel de concrete activiteiten van het programma voor 2023 te beschrijven (vraag: "wat gaan we ervoor doen"). Vervolgens zijn per Opgave de indicatoren vermeld (vraag: "hoe gaan we dat meten"). Tenslotte zijn per programma de beschikbare middelen weergegeven (vraag: "welke middelen hebben we daarvoor beschikbaar").

Door opgavegericht te werken, wordt beoogd doelgerichter keuzes te kunnen maken en (bij) te kunnen sturen. De organisatiestructuur (de programma's en afdelingen) blijft leidend bij het opstellen van de begroting. Voor verantwoording zijn per Opgave indicatoren opgenomen. Met de indicatoren wordt periodiek de voortgang gemeten. Daarnaast zijn in de diverse paragrafen van deze begroting ook kengetallen, ratio's, toelichtingen op berekeningsmethoden en (ramings)grondslagen opgenomen:
- paragraaf 5.2. 'Weerstandvermogen en risicomanagement': ratio weerstandsvermogen, netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte;
- paragraaf 5.4. 'Financiering & treasury': kasgeldlimiet, renterisiconorm;
- paragraaf 5.5. 'Bedrijfsvoering': kengetallen brandweermedewerker en tankautospuit.

Tenslotte zijn, als gebruikelijk, ook de verplichte beleidsindicatoren vanuit het BBV opgenomen:
- Bijlage 6 'Beleidsindicatoren': formatie en bezetting (in aantal fte per 1.000 inwoners), apparaatskosten per 1.000 inwoners, externe inhuur en overhead als percentage van de totale lasten.

Met behulp van de indicatoren, kengetallen, ratio's en grondslagen kan doelgerichter worden gerapporteerd en gestuurd.

Samenvattend totaaloverzicht van de beleidsdoelen voor 2023 per Opgave, gerelateerd aan de programma's

Mssie: "Samen werken aan veiligheid"							
Opgave:		0. Voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises	1. Zelfredzaam & Risicobewust	2. Vakbekwaam & deskundig	3. Sterke informatiepositie	4. Gezonde financiële basis en betrokken medewerkers	Overkoepelend / Overig
1	RCB	Bij incidenten, rampen en crises is de crisisorganisatie in staat om flexibel, slagvaardig en outputgericht op te treden.	Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners, bedrijven/instellingen en crisispartners in de regio, zodat zij goed zijn voorbereid op incidenten, rampen en crises.	De VNOG is toegerust om (integrale) veiligheidsadvisering conform de Omgevingswet te verlenen aan de gemeenten, zodat zij vroegtijdig ondersteund worden bij ontwikkelingen in het fysieke domein.	Inzicht te krijgen in daar waar de grootste risico's zijn en dus de meeste veiligheidswinst te behalen valt door gegevens te verzamelen, te koppelen en te analyseren.		
1	RCB		De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn meer genegen om daadwerkelijk maatregelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn en vanuit een integraal risicobeeld handelen, vanuit de eigen verantwoordelijkheid.	De multidisciplinaire operationele functionarissen zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend, waarbij de risico's uit het regionaal risicoprofiel leidend zijn.	De VNOG adviseert en acteert op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's, zowel bij risicoadvisering, voorbereiding op inzetten als gedurende inzetten.		
1	RCB			De lessen uit de opgedane incidentervaring zijn geïmplementeerd in de afdeling.			
2	BWZ	Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweerzorg, die is afgestemd op de risico's in het gebied van de VNOG.		Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden.	Inzicht in gegevens door te onderzoeken, verzamelen, koppelen en analyseren.		
2	BWZ	Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan.		Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied.	Verbinding in gegevens.		
2	BWZ			Adequate nazorg wordt geleverd aan de repressieve medewerkers.	Achteraf het functioneren beoordelen, zodat afwegingen gemaakt kunnen worden voor de toekomst.		
3	GHOR	Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te (laten) bieden	Volgen van ontwikkelingen en bij elkaar brengen van diverse organisaties en actoren (binnen en buiten veiligheid en zorg) rondom zelfredzaamheid, met als doel gezamenlijk voorbereid te zijn op dit maatschappelijke thema.	De GHOR heeft een beperkte groep, goed opgeleide en geoefende, operationele functionarissen beschikbaar die samenwerken met de netwerkpartners.	Invullen van het informatiegestuurd werken in de witte kolom.		
3	GHOR	Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid	Starten met invulling geven aan burgerhulpverlening bij crises, rampen en incidentbestrijding, ter versterking van de slagkracht van de geneeskundige crisisorganisatie, samen met keten-, kolom- en zorgpartners.		Starten met de opbouw en inrichting van een voorziening waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.		
3	GHOR	Het borgen van keten continuïteit in de zorg.	Implementeren van verbeterpunten vanuit het regionaal zorgrisicoprofiel.				

Opgave:		0. Voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises	1. Zelfredzaam & Risicobewust	2. Vakbekwaam & deskundig	3. Sterke informatiepositie	4. Gezonde financiële basis en betrokken medewerkers	Overkoepelend / Overig
4	MON	Ontvangen van meldingen: Efficiënt uitvragen van de melder en zo snel mogelijk voorzien van een adequaat optreden van de brandweer.		Vergroting van de kennis en vaardigheden van de centralisten.	De MON fungeert als knooppunt van operationele informatiestromen.		Een actieve bijdrage leveren aan de totstandkomng van de nieuwe MKON; het centrale werkgeverschap voor de brandweer- en multicentralisten uitvoeren.
4	MON	Begeleiden van incidenten: Alarmering van de juiste personen en eenheden; zorgen voor adequate informatievoorziening aan de eenheden; zorgen voor juiste opschaling in samenspraak met de veldeenheden, regie voeren over de verbindingen; registratie (in aanvang) van de (multidisciplinaire) opschaling (GRIP).					
4	MON	Automatisch alarm: Verwerken automatisch alarm en terugdringing van het aantal nodeloze automatische alarmeringen.					
4	MON	Aandeel leveren in het vervullen van de rol van Calamiteiten coördinator (Caco) in de meldkamer.					
5	DC&S						Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
5	DC&S						Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
5	DC&S						In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van voorstellen resp. besluiten op uitvoerbaarheid resp. uitvoering en het adviseren van directie en bestuur.
6	BV				Een goede informatiepositie van alle stakeholders (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.	Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.	
6	BV					Optimale facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten.	
6	BV					Onze mensen richting, ruimte, vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.	

3. Programma's

Programma: 1. Risico- en Crisisbeheersing

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoort

Opgaven: welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?
0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Risico- en Crisisbeheersing (RCB) heeft een breed takenpakket en is betrokken in verschillende fasen van 'plan tot plof'. Daarbij gaat het onder andere over het analyseren van risico's, het adviseren op omgevingsvisie, -plannen en -vergunningen, het adviseren van inwoners in het kader van zelfredzaamheid en risicobewustwording, het onderhouden van het netwerk van crisispartners, het voorbereiden van de crisisorganisatie op mogelijke incidenten en het bieden van operationele informatie voor de operationele functionarissen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
Bij incidenten, rampen en crises is de crisisorganisatie in staat om flexibel, slagvaardig en outputgericht op te treden.

1. Zelfredzaam en risicobewust
a. Vergroting van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners, bedrijven/instellingen en crisispartners in de regio, zodat zij goed zijn voorbereid op incidenten, rampen en crises.
b. De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn meer genegen om daadwerkelijk maatregelen te treffen, omdat zij risicobewuster zijn en vanuit een integraal risicobeeld handelen en vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

2. Vakbekwaam en deskundig
a. De VNOG is ook als netwerkpartner toegerust om (integrale) veiligheidsadvisering conform de Omgevingswet te verlenen aan de gemeenten, zodat zij vroegtijdig ondersteund worden bij ontwikkelingen in het fysieke domein.
b. De multidisciplinaire operationele functionarissen zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend, waarbij de risico's uit het regionaal risicoprofiel leidend zijn.
c. De lessen uit de opgedane incidentervaring zijn geïmplementeerd in de afdeling.

3. Sterke informatiepositie
a. Inzicht te krijgen in daar waar de grootste risico's zijn en dus de meeste veiligheidswinst te behalen valt door gegevens te verzamelen, te koppelen en te analyseren.
b. De VNOG adviseert en acteert op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's, zowel bij risicoadvisering, voorbereiding op inzetten als gedurende inzetten.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises. RCB:
- geeft uitvoering aan het regionaal crisisplan, beleidsplan en regionaal risicoprofiel welke in 2019/2020 zijn vastgesteld;

- beheert de afsprakenlijsten bij de convenanten en onderhoudt het netwerk met de crisispartners;
- ondersteunt de VNOG gemeenten in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelf-organiserend vermogen. RCB:

- werkt volgens een programmaplan Risicobewust en Zelfredzaam samen met VNOG-afdelingen, gemeenten en netwerkpartners;
- analyseert risico- en doelgroepen en organiseert (publieks)campagnes o.b.v. gedragsstrategieën;
- faciliteert en regisseert een breed platform waar kennis vanuit de samenleving op specifieke terreinen wordt samengebracht en crisispartners bijeenkomen ter bevordering van het zelf-organiserend vermogen;
- ondersteunt en bevordert innovatieve projecten in het kader van veilig wonen.

b. Risicogericht adviseren. RCB:

- werkt vanuit een activiteitenjaarplan;
- brengt gevraagd en ongevraagd advies uit op basis van de risico's uit de periodiek herijkte risicoprofielen, zowel in de ontwerp- als de gebruiksfase van de publieke/fysieke leefomgeving;
- gebruikt de Risico Analyse Monitor (RAM) en scenario's als hulpmiddel bij de advisering en het risicogesprek met burgers, instellingen en bedrijven;
- levert een bijdrage aan het risicobewustzijn van stakeholders in de natuurlijke omgeving;
- bouwt verder aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en het samenwerkingsverband van veiligheidsregio's "Oost-5" en werkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten;
- verbindt de risicobeheersingsmaatregelen met het (tactisch) operationeel optreden.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Voorbereiding Omgevingswet. RCB:

- geeft uitvoering aan het strategisch opleidingsplan 'vakbekwaam worden en blijven';
- is als partner in veiligheid betrokken bij veiligheidsvraagstukken in de publieke leefomgeving.

b. Vakbekwaamheid multi. RCB:

- onderhoudt de netcentrische werkwijze in de crisisorganisatie door middel van multidisciplinaire opleidingen, trainingen en oefeningen;
- geeft uitvoering aan het jaarprogramma multidisciplinair opleiden, trainen, oefenen.
- combineert en vult traditionele trainingen aan met digitale trainingsmogelijkheden, zodat operationele functionarissen ook zelf regie kunnen nemen in het vakbekwaam blijven op een breed terrein van onderwerpen;
- leert van oefeningen en inzetten.
- Om de professionaliseringsslag met expertteams binnen Bevolkingszorg te ondersteunen wordt onderzocht of het mogelijk is om gebruik te gaan maken van een functionarisvolgsysteem zoals bijvoorbeeld het Veiligheidspaspoort dat gebruikt wordt bij de brandweer. Ook wordt bekeken of het Veiligheidspaspoort voor andere 'ontkleurde' multi-functionarissen gebruikt kan worden.

3. Sterke informatiepositie

a. Inzicht in regionaal risicobeeld. RCB:

- verzamelt, koppelt, analyseert en gebruikt gegevens t.b.v. het brandweer- en regionaal risicoprofiel en werkt aan (en met) een dynamisch en actueel risicobeeld (veiligheidsinformatiecentrum);
- werkt de risico's uit de risicoprofielen verder uit in operationele planvorming die input zijn voor de operationele crisisorganisatie;

– werkt met een werkprocessensysteem waarmee de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet geborgd is;
– faciliteert een kennisplatform gericht op trends en ontwikkelingen.

b. Informatiegestuurd werken. RCB:
– realiseert dat object- en omgevingsinformatie vanuit verschillende databronnen eenduidig en tijdig bij operationele eenheden gebruikt worden en gebruikt dit ook in de advisering;
– zorgt ervoor dat de risico's en dreigingen continu gemonitord en dynamisch beschikbaar gesteld worden aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
– past het principe van het risicogericht werken toe. Op basis van de risico's kan praktisch worden nagedacht over de aspecten waar de veiligheidsregio zich proactief op voor kan bereiden en welke handelingsperspectieven er geboden kunnen worden;
– onderhoudt regionale poules voor operationele informatievoorziening (informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers en plotters) en de faciliteiten die hiervoor nodig zijn;
– stelt de beschikbare operationele informatie voor alle crisisfunctionarissen digitaal beschikbaar.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kosten	Baten	174.614					
	Lasten	5.936.393	6.096.700	5.991.100	5.996.100	5.871.100	5.831.100
	Saldo	**-5.761.778**	**-6.096.700**	**-5.991.100**	**-5.996.100**	**-5.871.100**	**-5.831.100**
Regionaal Brandmeldsysteem	Baten	1.359.831	654.000	0	0	0	0
	Lasten	750.269	437.500	0	0	0	0
	Saldo	**609.562**	**216.500**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overig	Baten	-534	0	0	0	0	0
	Lasten	603.721	687.500	1.043.807	495.200	452.200	452.200
	Saldo	**-604.255**	**-687.500**	**-1.043.807**	**-495.200**	**-452.200**	**-452.200**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	16.706	48.000	41.000	26.000	26.000	26.000
	Saldo	**-16.706**	**-48.000**	**-41.000**	**-26.000**	**-26.000**	**-26.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-5.773.178**	**-6.615.700**	**-7.075.907**	**-6.517.300**	**-6.349.300**	**-6.309.300**
Mutaties reserves							
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	335.893	243.000	668.607	125.000		
	Lasten	126.294					
	Saldo	**209.599**	**243.000**	**668.607**	**125.000**		
Saldo reserves		**209.599**	**243.000**	**668.607**	**125.000**		
Resultaat		**-5.563.579**	**-6.372.700**	**-6.407.300**	**-6.392.300**	**-6.349.300**	**-6.309.300**

Programma: 2. Brandweerzorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweerzorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De afdeling Brandweerzorg (BWZ) staat 24 uur per dag, 7 dagen in de week paraat om incidenten af te handelen. Deze taak wordt op een doeltreffende en veilige wijze voorbereid en ondersteund door aandacht te hebben voor Materieel & Logistiek, Vakbekwaamheid en Nazorg. Tevens heeft BWZ de juiste informatie op de juiste wijze en op het juiste moment beschikbaar, zodat voorafgaand en ten tijde van een incident adequaat kan worden opgetreden.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Het zo snel mogelijk bieden van hulp aan burgers, dieren, bedrijven en instellingen door het leveren van effectieve en kwalitatieve brandweerzorg die is afgestemd op de risico's in het gebied van de VNOG;

b. Materieel en materiaal is functioneel en doelmatig en is 24/7 beschikbaar voor uitruk en vakbekwaam worden én blijven conform het dekkings- en spreidingsplan;

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Personeel is vakbekwaam om operationeel op te treden;
b. Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied;
c. Adequate nazorg wordt geleverd aan de repressieve medewerkers.

3. Sterke informatiepositie

a. Inzicht in gegevens door te onderzoeken, verzamelen, koppelen en analyseren;
b. Verbinding in gegevens;
c. Achteraf het functioneren beoordelen, zodat afwegingen gemaakt kunnen worden voor de toekomst.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Bieden van zo snel mogelijke hulp. De afdeling BWZ:

- levert brandweerzorg vanuit een compact, slagvaardig en fijnmazig netwerk van brandweerposten met repressieve medewerkers die veilig en doeltreffend (bekwaam) optreden, waarbij het optimum wordt gevonden aan de hand van het slagkrachtmodel en de spreiding (risicogericht werken). Hierbij worden innovaties zoals dynamisch alarmeren meegenomen en waar mogelijk geïmplementeerd en wordt Uitruk op Maat uitgerold;
- start met de nieuwe Regeling Kazerne dagdiensten voor de posten Doetinchem en Zutphen;
- investeert verder in een toekomstbestendig duikteam en uniform uitgeruste oppervlakteredders;
- zet verdere stappen in de samenwerking Gendringen – Silvolde, het samenvoegen van de posten in het stedelijk gebied Apeldoorn en bij grensoverschrijdende samenwerking (zoals Crossfire);

b. Materieel. De afdeling BWZ:

- zorgt dat het materieel om incidenten te bestrijden – en om op te leiden en te oefenen – beschikbaar is en dat daarmee doeltreffend en veilig kan worden gewerkt;

- werkt aan de aanschaf van 145 nieuwe eenheden en draagt zorg voor het afstoten van bestaande voertuigen conform een transparant levering- en afstootschema;
- start met een aantal elektrische dienstbussen en -auto's op werklocaties;
- werkt aan de aanschaf van nieuwe bepakking volgens de laatste inzichten waaronder innovatieve blusmiddelen voor een groter en effectiever koelend vermogen;
- werkt aan de verdere uitrol van het Operationeel uniform.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling BWZ:

- voert een oefenprogramma uit conform het beleidsplan Vakbekwaamheid waarbij, in overleg met de posten en vakbekwaamheid, aandacht en ruimte is voor specifieke oefenthema's per post (maatwerk) op basis van risico's;
- voert een pilot uit voor het meten van de huidige kwaliteit van repressieve medewerkers;
- werkt aan het verder ontwikkelen van realistisch oefenen;
- investeert in de ontwikkeling van postcommandanten (toekomstbestendig);
- organiseert oefeningen in het publieke domein.

b. Processen en procedures. De afdeling BWZ zorgt ervoor dat:

- processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
- procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners.

c. Nazorg. De afdeling BWZ:

- ondersteunt eigen personeel bij o.a. traumatische ervaringen die zijn opgedaan tijdens het bestrijden van incidenten;
- voert evaluaties van incidenten uit in het kader van leren van incidenten.

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BWZ:

- draagt informatie uit brandonderzoek aan voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en voor verdere data-analyse;
- gebruikt Business-Intelligence (BI)-tools die aansluiten bij landelijke databases. Deze en andere gegevens uit de eigen organisatie en van netwerkpartners worden onderzocht, verzameld, gekoppeld en geanalyseerd en zichtbaar gemaakt in dashboards voor leidinggevenden;
- participeert in diverse landelijke- en regionale werkgroepen, onder andere op actuele thema's, zoals energietransitie.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kosten	Baten	377.625					
	Lasten	10.199.948	9.450.000	9.451.700	9.451.700	9.451.700	9.451.700
	Saldo	**-9.822.323**	**-9.450.000**	**-9.451.700**	**-9.451.700**	**-9.451.700**	**-9.451.700**
Vrijwilligers vergoedingen	Baten	1.485					
	Lasten	6.453.980	8.091.000	7.822.000	7.735.000	7.733.000	7.733.000
	Saldo	**-6.452.495**	**-8.091.000**	**-7.822.000**	**-7.735.000**	**-7.733.000**	**-7.733.000**
Vrijwilligers overig	Baten						
	Lasten	141.204	192.560	192.560	192.560	192.560	192.560
	Saldo	**-141.204**	**-192.560**	**-192.560**	**-192.560**	**-192.560**	**-192.560**
Operationele voorbereiding	Baten						
	Lasten	34.416	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	Saldo	**-34.416**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**	**-30.000**
Materieel en logistiek	Baten	2.789					
	Lasten	2.474.023	3.038.020	2.792.020	2.892.020	2.792.020	2.735.120
	Saldo	**-2.471.234**	**-3.038.020**	**-2.792.020**	**-2.892.020**	**-2.792.020**	**-2.735.120**
Vakbekwaam worden en blijven	Baten						
	Lasten	2.181.026	3.221.530	3.222.280	3.249.480	3.265.480	3.489.730
	Saldo	**-2.181.026**	**-3.221.530**	**-3.222.280**	**-3.249.480**	**-3.265.480**	**-3.489.730**
Overig	Baten	237.595	14.000	14.000	14.000	14.000	14.000
	Lasten	80.835	234.000	140.500	140.500	140.500	140.500
	Saldo	**156.760**	**-220.000**	**-126.500**	**-126.500**	**-126.500**	**-126.500**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	4.148.369	4.886.700	4.806.000	5.369.000	6.719.000	9.482.000
	Saldo	**-4.148.369**	**-4.886.700**	**-4.806.000**	**-5.369.000**	**-6.719.000**	**-9.482.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-25.094.308**	**-29.129.810**	**-28.443.060**	**-29.046.260**	**-30.310.260**	**-33.240.610**
Mutaties reserves							
2.0 Brandweerzorg	Baten	686.583	498.200		100.000		
	Lasten	941.380					
	Saldo	**-254.797**	**498.200**		**100.000**		
Saldo reserves		**-254.797**	**498.200**		**100.000**		
Resultaat		**-25.349.105**	**-28.631.610**	**-28.443.060**	**-28.946.260**	**-30.310.260**	**-33.240.610**

Programma: 3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie (GHOR)

Programmahouder: mevr. M. Besselink

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) coördineert - op basis van de Wet publieke gezondheid en de Wet veiligheidsregio's - de geneeskundige zorg bij incidenten, crises en rampen. Het doel is om zoveel mogelijk slachtoffers te voorkomen en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare zorg te bieden. Dit gebeurt door de hulpverlening tijdens incidenten te laten functioneren als één (witte) keten. De GHOR draagt bij aan de voorbereiding van deze geneeskundige hulpverleningsorganisatie. Dit vereist veel afstemming met ketenpartners uit de zorgsector, zoals ambulancedienst, de GGD, ziekenhuizen en huisartsen. Onder regie van het openbaar bestuur werkt de GHOR ook nauw samen met gemeenten en andere diensten en zorginstellingen.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Het zoveel mogelijk voorkomen van slachtoffers en indien er toch slachtoffers zijn, hen de best beschikbare geneeskundige en psychosociale zorg te (laten) bieden;
b. Voorzien in (structurele) advisering over veiligheid en gezondheid.
c. Het borgen van keten continuïteit in de zorg.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen van ontwikkelingen en bij elkaar brengen van diverse organisaties en actoren (binnen en buiten veiligheid en zorg) rondom zelfredzaamheid, met als doel gezamenlijk voorbereid te zijn op dit maatschappelijke thema.
b. Starten met invulling geven aan burgerhulpverlening bij crises, rampen en incidentbestrijding, ter versterking van de slagkracht van de geneeskundige crisisorganisatie, samen met keten-, kolom- en zorgpartners.
c. Implementeren van verbeterpunten vanuit het regionaal zorgrisicoprofiel.

2. Vakbekwaam en deskundig

De GHOR heeft een beperkte groep, goed opgeleide en geoefende, operationele functionarissen beschikbaar die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

a. Invullen van het informatiegestuurd werken in de witte kolom;
b. Starten met de opbouw en inrichting van een voorziening waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Voorkomen slachtoffers/bieden van zorg. De GHOR:

- voorziet in een flexibele operationele organisatie (24/7);
- werkt samen met zorgorganisaties en multidisciplinaire partners;
- voorziet, samen met GGD/netwerkpartners, in psychosociale hulp na incidenten.

b. Advisering. De GHOR:
- adviseert onder andere bij (grote) evenementen, omgevingsveiligheid, zorgcontinuïteit, ingrijpende gebeurtenissen en sociale veiligheid;
- geeft uitvoering aan het in 2019 vastgestelde beleidsplan advisering GHOR.

c. Het borgen van keten continuïteit in de zorg. De GHOR:
- faciliteert een regionaal overleg niet-acute zorg met een ondersteuningsgroep.

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Volgen ontwikkelingen en bij elkaar brengen actoren.
- Implementatie Toekomstvisie: de GHOR geeft uitvoering aan het beleidsplan ('help uzelf en anderen') over zelfredzaamheid en burgerparticipatie.

b. Starten met invulling geven aan burgerhulpverlening.
- Implementatie Toekomstvisie: de GHOR inventariseert bestaande initiatieven en ontwikkelt met partners competenties, handelingsperspectieven en inzetscenario's t.b.v. burgerhulpverleners.

c. Het regionaal zorgrisicoprofiel.
- In samenwerking met ketenpartners wordt een vervolgproject gestart voor de implementatie van verbeterpunten.

2. Vakbekwaam en deskundig
- De GHOR investeert samen met de regionale ambulancevoorziening (RAV) en het Nederlandse Rode Kruis in het opleiden, trainen en oefenen van alle functionarissen in hun rol binnen de GGB (Grootschalige Geneeskundige Bijstand);
- Er wordt ingezet op de doorontwikkeling van digitale, innovatieve werkvormen.
- In 2023 wordt door het aanbieden van individuele leertrajecten de vakbekwaamheid van operationele functionarissen en teams bevorderd en geborgd.

3. Sterke informatiepositie
- De GHOR volgt de positionering en inrichting van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer (LMS) op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom;
- Implementatie Toekomstvisie: De GHOR geeft een vervolg aan het op incidentlocatie beschikbaar hebben van informatie uit de witte kolom.
- Implementatie Toekomstvisie: de GHOR neemt deel aan implementatietrajecten binnen drie ROAZ-regio's op het gebied van capaciteitsmonitoring.
- De GHOR werkt samen met GHOR afdelingen en Acute Zorgregio's aan de doorontwikkeling op schaalgrootte Oost-5 en draagt bij aan de doorontwikkeling van het VIC binnen VNOG.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kos	Baten						
	Lasten	989.333	1.169.000	1.169.000	1.169.000	1.169.000	1.169.000
	Saldo	**-989.333**	**-1.169.000**	**-1.169.000**	**-1.169.000**	**-1.169.000**	**-1.169.000**
Overig	Baten	37.331	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000
	Lasten	628.661	675.600	699.000	744.000	744.000	744.000
	Saldo	**-591.330**	**-627.600**	**-651.000**	**-696.000**	**-696.000**	**-696.000**
Rente en afscl	Baten						
	Lasten			0	4.000	12.000	12.000
	Saldo			**0**	**-4.000**	**-12.000**	**-12.000**
Mutatie(s) res	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en la		**-1.580.663**	**-1.796.600**	**-1.820.000**	**-1.869.000**	**-1.877.000**	**-1.877.000**
Mutaties reserves							
3.0 GHOR	Baten	33.630	21.000				
	Lasten	21.000					
	Saldo	**12.630**	**21.000**				
Saldo reserves		**12.630**	**21.000**				
Resultaat		**-1.568.033**	**-1.775.600**	**-1.820.000**	**-1.869.000**	**-1.877.000**	**-1.877.000**

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MON primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als fysiek meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer (en politie en geneeskundige zorg) binnen komen. De meldkamer alarmeert de hulpverleningsdiensten en stuurt deze aan.

Naar verwachting start in de loop van 2023 de nieuwe MKON (Meldkamer Oost-Nederland), onderdeel van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). De MKON is actief in vijf veiligheidsregio's: Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Twente, IJsselland en de VNOG. De MKON is gevestigd te Apeldoorn. In de MKON werken de veiligheidsregio's, de politie en andere partners samen. De vijf veiligheidsregio's zijn verantwoordelijk voor het brandweer- en multideel van de MKON (dit onderdeel heet 'meldkamer voor brandweer en multidisciplinaire samenwerking' (MKBM). Het centrale werkgeverschap voor dit onderdeel is door hen belegd bij de VNOG. Het programma 4 van de begroting zal in de loop van 2023 worden bijgewerkt als de MKON gestart is.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Ontvangen van meldingen: Efficiënt uitvragen van de melder en zo snel mogelijk voorzien van een adequaat optreden van de brandweer;
b. Begeleiden van incidenten: Alarmering van de juiste personen en eenheden; zorgen voor adequate informatievoorziening aan de eenheden; zorgen voor juiste opschaling in samenspraak met de veldeenheden, regie voeren over de verbindingen; registratie (in aanvang) van de (multidisciplinaire) opschaling (GRIP);
c. Automatisch alarm: Verwerken automatisch alarm en terugdringing van het aantal nodeloze automatische alarmeringen.
d. Aandeel leveren in het vervullen van de rol van Calamiteiten coördinator (Caco) in de meldkamer.

2. Vakbekwaam en deskundig

Vergroting van de kennis en vaardigheden van de centralisten.

3. Sterke informatiepositie

De meldkamer fungeert als knooppunt van operationele informatiestromen.

Overig/Overkoepelend

De VNOG levert een actieve bijdrage aan de totstandkoming van de nieuwe MKON; de VNOG zal het centrale werkgeverschap voor de brandweer- en multicentralisten gaan uitvoeren.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

a. Ontvangen van meldingen. De meldkamer:

– neemt alle (acute) hulpvragen van burgers aan (brandweerzorg en grootschalige incidenten) en behandelt en coördineert de hulpvragen;

- classificeert op basis van uitvraag een hulpvraag effectief en zorgt voor een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden;

b. Begeleiden van incidenten. De meldkamer:
- begeleidt de brandweereenheden bij de inzet;
- oefent een faciliterende functie uit voor de hulpverleners op straat en voert de regie in de communicatielijnen;
- heeft daarbij tevens een lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners, daarom is de MON altijd bereikbaar voor de eenheden en denkt mee en vooruit;
- zorgt bij opschaling voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.

c. Automatisch alarm. De meldkamer:
- verifieert bij een automatisch alarm eerst (bij daarvoor van tevoren bepaalde abonnees) de melding door middel van contrabellen.

d. Leveren Calamiteiten coördinator. De meldkamer:
- heeft een aantal vakbekwame mensen in dienst die de rol vervullen van Calamiteiten coördinator ten behoeve van de multidisciplinaire coördinatie bij incidenten. Deze functie wordt bij toerbeurt als rol ingevuld vanuit de centralisten van zowel brandweer als politie en ambulancedienst.

2. Vakbekwaam en deskundig. De meldkamer:
- oefent haar centralisten in hun vaardigheden als centralist;
- oefent samen met de ketenpartners, waarbij de samenwerking tussen de meldkamer en het veld wordt beoefend.

3. Sterke informatiepositie. De meldkamer:
- zorgt in de eerste aanvang en gedurende het verdere verloop van een incident voor beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.
- Een aantal centralisten van de meldkamer heeft een extra taak als calamiteitencoördinator op de meldkamer. Bij grotere (GRIP) incidenten coördineren deze tussen de drie disciplines en zorgen voor het eerste meldkamerbeeld. Dit wordt aangeboden aan de sleutelfunctionarissen in de hoofdstructuur van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Overig/Overkoepelend: Goede totstandkoming Landelijke Meldkamer
Er wordt gewerkt aan de opbouw en inrichting van de nieuw te vormen meldkamer in Oost-Nederland (MKON), die in de loop van 2023 actief moet zijn. Deze wordt gevestigd in Apeldoorn. Als één van de partners neemt de VNOG deel aan dit proces en brengt arbeidscapaciteit in. De VNOG zal het centrale werkgeverschap voor de brandweer- en multicentralisten van de MKON gaan uitvoeren.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?
Voor een aantal indicatoren op de prestatiekaart van de VNOG wordt vanuit de meldkamer informatie aangeleverd.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kosten	Baten	708.298	705.000	705.000	705.000	705.000	705.000
	Lasten	1.668.496	1.687.350	1.687.350	1.687.350	1.687.350	1.687.350
	Saldo	**-960.198**	**-982.350**	**-982.350**	**-982.350**	**-982.350**	**-982.350**
Overig	Baten		0				
	Lasten	45.842	110.950	89.650	89.650	89.650	89.650
	Saldo	**-45.842**	**-110.950**	**-89.650**	**-89.650**	**-89.650**	**-89.650**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-1.006.040**	**-1.093.300**	**-1.072.000**	**-1.072.000**	**-1.072.000**	**-1.072.000**
Mutaties reserves							
4.0 MON	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		**-1.006.040**	**-1.093.300**	**-1.072.000**	**-1.072.000**	**-1.072.000**	**-1.072.000**

Programma: 5. Directie, Control en Staf

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie, Control en Staf primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van de VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

a. Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opdrachten vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
b. Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
c. In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van voorstellen resp. besluiten op uitvoerbaarheid resp. uitvoering en het adviseren van directie en bestuur.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

Directie

- stuurt op de ontwikkeling van de organisatie;
- stuurt op de realisatie van de Toekomstvisie-Opdrachten;
- stimuleert innovatie;
  Nieuwe risico's en de snel veranderende werkelijkheid stellen andere eisen aan de VNOG en vragen om flexibiliteit, veerkracht, nieuwe (advies) vaardigheden en innovatieve oplossingen. Er valt hierbij te denken aan de klimaatverandering, energietransitie, digitale veiligheid, nieuwe vereisten uit de Omgevingswet. De VNOG bereidt haar medewerkers hier op voor door training en opleiding. En door nieuwe samenwerkingen te zoeken, zoals met het landelijke NIPV, andere veiligheidsregio's, gemeenten, private partijen. Hierbij worden innovatieve ideeën uitgewerkt, uitgetest en toegepast, zie bij de diverse programma's in dit hoofdstuk 3 en paragraaf 5.5.
- stemt verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het MT en het bestuur af, door:
  - zichtbaarheid van de directeur en het management;
  - tijdig informeren over ontwikkelingen;
  - een transparant besluitvormingsproces;
  - het inrichten van heldere werkprocessen;
  - ondersteuning van de voorzitter NIPV, dhr. Heerts;
  - te investeren in relatiebeheer, door o.a. extra te investeren in het (inhoudelijk) goed informeren van de raden.
- monitort de beheersing en (bij)sturing hierop:
  - inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;
  - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
  - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie en door monitoring van het personeelsbestand.
- bouwt en behoudt sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio.

Control:

- coördineert visitaties aan de VNOG in het kader van de wet op de veiligheidsregio's;
- verricht onderzoeken en audits;
- adviseert over de uitvoerbaarheid van voorstellen aan het MT en bestuursorganen en ziet toe op de uitvoering van de genomen besluiten. Adviseert hieromtrent de directie en het bestuur gevraagd en ongevraagd;
- stimuleert de vastlegging van relevante processen en de beoordeling van de geleverde kwaliteit van de organisatie door het lijnmanagement.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kosten	Baten	114.894	200.000				
	Lasten	781.359	700.800	497.300	497.300	497.300	497.300
	Saldo	**-666.465**	**-500.800**	**-497.300**	**-497.300**	**-497.300**	**-497.300**
Bestuur	Baten						
	Lasten	35.796	10.000	30.000	10.000	30.000	10.000
	Saldo	**-35.796**	**-10.000**	**-30.000**	**-10.000**	**-30.000**	**-10.000**
Directie overig	Baten	101.537					
	Lasten	261.928	414.000	389.000	389.000	389.000	889.000
	Saldo	**-160.391**	**-414.000**	**-389.000**	**-389.000**	**-389.000**	**-889.000**
Control	Baten						
	Lasten	56.797	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
	Saldo	**-56.797**	**-55.000**	**-55.000**	**-55.000**	**-55.000**	**-55.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-919.450**	**-979.800**	**-971.300**	**-951.300**	**-971.300**	**-1.451.300**
Mutaties reserves							
5.0 Directie en control	Baten						500.000
	Lasten						
	Saldo						**500.000**
Saldo reserves							**500.000**
Resultaat		**-919.450**	**-979.800**	**-971.300**	**-951.300**	**-971.300**	**-951.300**

Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

De afdeling Bedrijfsvoering (BV) ondersteunt het werk van bestuur, management en medewerkers. Uitgangspunt is: eenvoud & gemak te organiseren voor de afdelingen en de districten & de posten. Dialoog met de te ondersteunen collega's staat daarom voorop. Informatieveiligheid is randvoorwaarde. Dat geldt ook voor goed geoutilleerde werkplekken en kazernes. Eénheid van werken met een minimum aan kaders. Richting organisatie, bestuur en gemeenten staat de VNOG voor transparantie en een rechtmatige bedrijfsvoering. Effectieve communicatie met alle interne en externe doelgroepen wordt ondersteund met moderne hulpmiddelen in een eigentijdse look & feel. Motivatie van onze medewerkers is alles – daarom wordt geïnvesteerd in training & ontwikkeling van mensen en kunnen collega's bij de VNOG zelf werken aan hun fitheid.

Taken van de afdeling zijn: beleids- en juridisch advies, communicatie, financiën, inkoop, verzekeringen en praktische ondersteuning, vastgoed, services en projecten, HRM & ARBO, informatisering en archief (DIV) & privacy. De afdeling Bedrijfsvoering levert een bijdrage aan innovatieve werkwijzen van de VNOG, onder andere door het gebruik van state of the art informatietechnologie.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken per Opgave?

3. *Sterke informatiepositie*
   Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht.

4. *Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers*
   a. Een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
   b. Optimale facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten.
   c. Onze medewerkers richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BV:

- Zorgt voor een betrouwbare, integrale informatievoorziening en richt deze in conform de VeRA (Veiligheidsregio's Referentie Architectuur), en voert ICT-beheersprocessen in conform BISL (Business Information Services Library);
- Zorgt voor een weerbare informatievoorziening door in te zetten op informatiebeveiliging en continuïteit;
- Richt de informatiebeveiliging in conform de landelijke standaard van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid);
- Richt een Twin-Datacenter in, waar data op twee plaatsen staat zodat bij uitval bedrijfscontinuïteit gegarandeerd is;
- Implementeert een zgn. dark-fiber ring, waarmee een provider onafhankelijke verbinding mogelijk is, zodat bij uitval van de provider de ring intact blijft;

- Implementeert IAM tooling (Identity Acces Management) en RBAC tooling (Role-based access control, waarmee individuen uitsluitend rechten krijgen op basis van hun rol);
- Implementeert en ondersteunt het informatie-gestuurd werken.
- Zorgt voor een goede archivering van stukken;
- Implementatie Toekomstvisie: BV past bij de informatievoorziening Business Intelligence toe en zorgt voor monitoring van ontwikkelingen;
- Beheert en gebruikt een goed ingericht datawarehouse;
- Draagt bij aan de integraliteit en kwaliteit van beleids- en bestuursvoorstellen;
- Bouwt verder aan de versterking van de raadsbetrokkenheid door de initiatieven hieromtrent uit 2021, naar aanleiding van raadsverzoeken, verder te implementeren, zoals vroegtijdige aanlevering planningen, deling basisgegevens via gemakkelijk leesbare overzichten (‘dashboard’), etc.
- Zorgt voor (juridische) advisering;
- Coördineert en verzorgt 24/7 de in- en externe communicatie (ten aanzien van de reguliere activiteiten van de VNOG en bij incidenten, rampen, crises);
- Ontwikkelt en beheert content en communicatiemiddelen en waakt over uitstraling, huisstijl en relevantie van boodschappen voor de diverse doelgroepen;
- Ontwikkelt een nieuwe website en nieuwe (digitale) communicatiemiddelen, zoals een digitaal magazine dat voor meerdere doeleinden ingezet kan worden;
- Neemt deel aan regionale en landelijke netwerken en overlegt actief met ketenpartners om te investeren in kennis en contacten;
- Houdt toezicht op-, adviseert over- en verzorgt de privacy- en gegevensbescherming.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers.

a. Een solide financiële positie & control. De afdeling BV:

- Zorgt voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en adviseert over financiën, verzekeringen, inkoop & aanbesteden en coördineert het risicomanagement;
- Zorgt voor bestuurlijke informatievoorziening hierover die transparant en tijdig is;
- Organiseert en coördineert de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening);
- Stelt een intern beheersingsplan op en versterkt de uitvoering van verbijzonderde interne controle, onder meer in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het DB afgeeft aan het AB; onderhoudt contact met de accountant.

b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers. De afdeling BV:

- Overlegt periodiek met gebouwbeheerders en gemeentelijke financieel ambtenaren (in het FAO) over beheer en gebruik brandweerkazernes;
- Beheert de locaties vanuit de gebruikersrol;
- Doet voorstellen voor invoering van een uniform toegangsbeheer;
- Optimaliseert de werklocaties passend bij het nieuwe werken;
- Optimaliseert training- en oefenlocaties in afstemming met afdeling Brandweerzorg;
- Voert de aanbesteding en implementatie uit van een nieuw Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS);
- Levert input aan gemeenten en adviseert ten aanzien van verduurzaming van brandweerkazernes;
- Levert input aan gemeenten en adviseert ten aanzien van oplossen RI&E knelpunten in brandweerkazernes;
- Levert input (voor Programma’s van Eisen, etc.) aan de gemeenten en adviseert ten aanzien van nieuw- en verbouwprojecten van brandweerkazernes;

- Adviseert over de veilige energietransitie en de gevolgen voor de VNOG als crisisorganisatie (extern) en bevordert een duurzame bedrijfsvoering (intern).

c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen. BV:
- Verzorgt de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg, en -administratie.
- Implementatie Toekomstvisie. De afdeling BV:
  - Investeert in de professionele (door)ontwikkeling van HRM;
  - Zorgt voor doorontwikkeling van e-HRM dat bijdraagt aan meer efficiency en kwaliteit in de interne werkprocessen HRM, het gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en de formatie;
  - Faciliteert het eigen regie voeren door medewerkers zelf op vitaliteit, loopbaan en mobiliteit in het kader van 'werken aan duurzame inzetbaarheid';
  - Ontwikkelt het instrumentarium voor de verdere inrichting van de HR-werkplaats;
- Faciliteert programma's voor vrijwilligers, samen met afdeling Brandweerzorg;
- Faciliteert het Arbo-beleid, mede op basis van de RI&E.

Indicatoren: hoe gaan we dat meten?

Op de prestatiekaart worden twee keer per jaar een aantal geleverde prestaties van de afdeling via indicatoren toegelicht. De prestatiekaart is een onderdeel van de halfjaarrapportage en de jaarrekening. De kaart is ingedeeld volgens de Opgaven van de VNOG, die ook de grondslag van deze begroting vormen.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kosten	Baten	29.731	5.000	29.000	29.000	5.000	5.000
	Lasten	7.397.562	7.483.000	7.332.900	7.332.900	7.233.900	7.233.900
	Saldo	**-7.367.830**	**-7.478.000**	**-7.303.900**	**-7.303.900**	**-7.228.900**	**-7.228.900**
Facilitair	Baten						
	Lasten	178.685	266.500	266.500	266.500	266.500	266.500
	Saldo	**-178.685**	**-266.500**	**-266.500**	**-266.500**	**-266.500**	**-266.500**
Huisvesting	Baten						
	Lasten	1.296.118	1.294.500	1.294.500	1.099.500	1.099.500	1.099.500
	Saldo	**-1.296.118**	**-1.294.500**	**-1.294.500**	**-1.099.500**	**-1.099.500**	**-1.099.500**
Communicatie	Baten						
	Lasten	49.770	59.500	59.500	59.500	59.500	59.500
	Saldo	**-49.770**	**-59.500**	**-59.500**	**-59.500**	**-59.500**	**-59.500**
Middelen	Baten						
	Lasten	33.527	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	Saldo	**-33.527**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**
Verzekeringen	Baten						
	Lasten	776.549	763.000	762.000	762.000	762.000	757.800
	Saldo	**-776.549**	**-763.000**	**-762.000**	**-762.000**	**-762.000**	**-757.800**
Personeelszaken	Baten	5.845					
	Lasten	531.778	515.200	1.152.468	783.000	826.000	826.000
	Saldo	**-525.933**	**-515.200**	**-1.152.468**	**-783.000**	**-826.000**	**-826.000**
Informatie	Baten	10.612					
	Lasten	2.366.181	2.550.270	2.465.270	2.398.770	2.398.770	2.398.770
	Saldo	**-2.355.569**	**-2.550.270**	**-2.465.270**	**-2.398.770**	**-2.398.770**	**-2.398.770**
Arbo	Baten						
	Lasten	70.069	186.500	154.500	154.500	154.500	154.500
	Saldo	**-70.069**	**-186.500**	**-154.500**	**-154.500**	**-154.500**	**-154.500**
Overig	Baten	2.500					
	Lasten	1.139.098	748.800	649.000	649.000	639.000	639.000
	Saldo	**-1.136.598**	**-748.800**	**-649.000**	**-649.000**	**-639.000**	**-639.000**
Rente en afschrijving	Baten						
	Lasten	962.852	930.100	892.700	798.000	895.000	925.000
	Saldo	**-962.852**	**-930.100**	**-892.700**	**-798.000**	**-895.000**	**-925.000**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**-14.753.499**	**-14.842.370**	**-15.050.338**	**-14.324.670**	**-14.379.670**	**-14.405.470**
Mutaties reserves							
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	340.215	726.000	745.968	115.000	30.000	30.000
	Lasten	159.948					
	Saldo	**180.267**	**726.000**	**745.968**	**115.000**	**30.000**	**30.000**
Saldo reserves		**180.267**	**726.000**	**745.968**	**115.000**	**30.000**	**30.000**
Resultaat		**-14.573.232**	**-14.116.370**	**-14.304.370**	**-14.209.670**	**-14.349.670**	**-14.375.470**

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Op het programma 7 ‘Algemene dekkingsmiddelen’ staan de middelen die betrekking hebben op de gemeentelijke bijdragen en de Brede Doeluituitkering Rampenbestrijding vanuit het Rijk. De gemeentelijke bijdrage voor 2023 is conform de Kadernota 2023-2026. Voor de hoogte van de bijdrage wordt verwezen naar bijlage 2. De middelen in dit programma worden ingezet om via de andere programma’s de Opgaven van de organisatie uit te voeren. Verder is in dit programma een post opgenomen voor onvoorziene uitgaven en staat hier de nog over de andere programma’s te verdelen post loon- en prijscompensatie.

De mutatie in de reserves betreft de toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve afschrijvingen. Zie voor een toelichting hierop bijlage 4.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Personele kosten	Baten						
	Lasten		800.700	767.400	600.000	600.000	600.000
	Saldo		**-800.700**	**-767.400**	**-600.000**	**-600.000**	**-600.000**
Treasury	Baten	524.818	586.400	420.000	524.000	645.000	749.000
	Lasten	311.766	586.400	420.300	524.300	645.300	747.300
	Saldo	**213.052**	**0**	**-300**	**-300**	**-300**	**1.700**
Loon- en prijscompensatie	Baten						
	Lasten	422.060	1.496.068	2.541.068	2.541.068	2.541.068	2.541.068
	Saldo	**-422.060**	**-1.496.068**	**-2.541.068**	**-2.541.068**	**-2.541.068**	**-2.541.068**
Bijdragen rijk en gemeenten	Baten	55.258.294	55.921.000	57.135.000	57.135.000	57.135.000	57.135.000
	Lasten	4.379.381					
	Saldo	**50.878.913**	**55.921.000**	**57.135.000**	**57.135.000**	**57.135.000**	**57.135.000**
Algemeen	Baten	1.162.778					
	Lasten	1.188.396	599.852	638.352	647.252	647.252	577.352
	Saldo	**-25.618**	**-599.852**	**-638.352**	**-647.252**	**-647.252**	**-577.352**
Mutatie(s) reserve(s)	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en lasten		**50.644.286**	**53.024.380**	**53.187.880**	**53.346.380**	**53.346.380**	**53.418.280**
Mutaties reserves							
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	4.379.381			94.150	1.583.150	4.407.400
	Lasten	249.898	55.000	169.850			
	Saldo	**4.129.483**	**-55.000**	**-169.850**	**94.150**	**1.583.150**	**4.407.400**
Saldo reserves		**4.129.483**	**-55.000**	**-169.850**	**94.150**	**1.583.150**	**4.407.400**
Resultaat		**54.773.770**	**52.969.380**	**53.018.030**	**53.440.530**	**54.929.530**	**57.825.680**

Programma: 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Programmahouder: dhr. H.J. van Schaik

Het programma 8 betreft de drie kazernes in eigendom van de VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem en Harderwijk). Daarnaast is ook de afwikkeling van de financiële gevolgen van het FLO overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem in dit programma opgenomen. Dit programma wordt één op één met alleen de desbetreffende gemeenten verrekend.

Beleidsdoelen: wat willen we bereiken?

- Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.
- Een goede terug overdracht van de kazernes Apeldoorn-Zuid (Saba)[1], Doetinchem en Harderwijk aan de respectievelijke gemeente.
- Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: wat gaan we daarvoor doen?

Kazernes

- De afdeling Bedrijfsvoering (team Vastgoed, Services en Projecten, VSP) zorgt voor / coördineert het onderhoud en de facilitaire diensten. Tevens zorgt deze afdeling voor de verrekening van de kosten met de desbetreffende gemeenten.
- De afdeling BV begeleidt de terug overdracht van de drie kazernes.

Overgangsrecht

- De VNOG zorgt voor een juiste uitvoering van het FLO / overgangsrecht en voor verrekening van de kosten met de betreffende gemeenten.

[1] Moment van terug overdracht in overleg met gemeente Apeldoorn, o.a. vanwege oplevering nieuwe post Apeldoorn.

Middelen: welke middelen hebben wij daarvoor beschikbaar?

De kazernes en het overgangsrecht worden een op een met de betreffende gemeenten verrekend.

Product	L/B	Realisatie 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Apeldoorn	Baten	2.940.950	1.761.000	1.762.000	1.762.000	1.761.000	1.762.000
	Lasten	2.940.950	1.761.000	1.762.000	1.762.000	1.761.000	1.762.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Doetinchem	Baten	821.719	685.000	159.000	159.000	159.000	159.000
	Lasten	821.719	685.000	159.000	159.000	159.000	159.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Harderwijk	Baten	585.119	597.000				
	Lasten	585.119	597.000				
	Saldo	**0**	**0**				
Epe	Baten	129.647	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Lasten	129.647	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Zutphen	Baten	148.844	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
	Lasten	148.844	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
	Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Algemeen	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Mutatie(s) re	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Totaal saldo baten en l		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves							
8.0 Kazerne	Baten						
	Lasten						
	Saldo						
Saldo reserves							
Resultaat		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

4. Overzicht baten & lasten en financieel-technische uitgangspunten 2023

Overzicht baten en lasten

Programma	2023 begroting				2024 begroting				2025 begroting				2026 begroting			
	lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten		lasten		baten	
	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.	struct.	incid.
Risico- en crisisbeheersing	6.407.300	668.607			6.392.300	125.000			6.349.300				6.309.300			
Brandweerzorg	28.457.060		14.000		28.960.260	100.000	14.000		30.324.260		14.000		33.254.610		14.000	
Gemeenschappelijke HulpverleningsOrganisatie in de R	1.868.000		48.000		1.917.000		48.000		1.925.000		48.000		1.925.000		48.000	
Meldkamer Oost Nederland (brandweer)	1.777.000		705.000		1.777.000		705.000		1.777.000		705.000		1.777.000		705.000	
Directie en control	971.300				951.300				971.300				951.300	500.000		
Bedrijfsvoering	14.333.370	745.968	29.000		14.238.670	115.000	29.000		14.354.670	30.000	5.000		14.380.470	30.000	5.000	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	4.367.120		57.555.000		4.312.620		57.659.000		4.433.620		57.780.000		4.465.720		57.884.000	
Kazernes in eigendom en overgangsrecht	2.117.000		2.117.000		2.117.000		2.117.000		2.116.000		2.116.000		2.117.000		2.117.000	
	60.298.150	1.414.575	60.468.000	1.414.575	60.666.150	340.000	60.572.000		62.251.150	30.000	60.668.000	0	65.180.400	530.000	60.773.000	0
Onttrekking aan reserves								434.150				1.613.150				4.937.400
Toevoeging aan reserves		169.850														
	60.298.150	1.584.425	60.468.000	1.414.575	60.666.150	340.000	60.572.000	434.150	62.251.150	30.000	60.668.000	1.613.150	65.180.400	530.000	60.773.000	4.937.400
Totaal lasten en baten	61.882.575		61.882.575		61.006.150		61.006.150		62.281.150		62.281.150		65.710.400		65.710.400	
Saldo		0				0				0				0		

Financieel-technische uitgangspunten
Het algemeen bestuur heeft op 9 december 2021 de Kadernota 2023-2026 vastgesteld. In de Kadernota staan de financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2023, die gelijk zijn aan die van 2022. De volgende uitgangspunten zijn toegepast:

Kaders systematiek loon- en prijscompensatie
1. Looncompensatie:
   De looncompensatie voor 2023 wordt berekend op basis van het percentage, dat wordt genoemd in de septembercirculaire 2021 van het Gemeentefonds. Daarnaast wordt gekeken of de ontvangen compensatie over voorgaande jaren voldoende was om de stijging van de lonen zowel als gevolg van de afgesloten CAO alsook als gevolg van wijzigingen in de belastingen en premies te dekken. Als dit afwijkt, wordt dit in de betreffende jaarrekening gemeld. Zowel afwijkingen naar boven als naar beneden worden voor de nieuwe begroting verrekend met de gemeentelijke bijdragen (correctie).
2. Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR):
   Voor de raming van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) die de VNOG van het Rijk ontvangt, wordt uitgegaan van de laatste beschikking. Voor de begroting voor 2022 is dit de beschikking die de VNOG ontvangt in december 2021 voor 2022. De BDUR bedraagt ongeveer 16% van de inkomsten van de VNOG. Als de uitkering in 2022 en 2023 (in juni wordt dit bekendgemaakt door het ministerie van Justitie en Veiligheid) wordt verhoogd voor loon- en prijscompensatie, wordt dit onderdeel van het betreffende jaarrekeningresultaat en kan bij bestemming van het jaarrekeningresultaat bijvoorbeeld terugvloeien naar de gemeenten.
3. Prijscompensatie:
   Voor de prijscompensatie wordt ook uitgegaan van het percentage in de septembercirculaire. Hier vindt geen verrekening met voorgaande jaren plaats.

Financiële kaders
1. Voor de formatie wordt uitgegaan van de vastgestelde formatie per 1 januari 2022 plus de mutaties voor 2022 en 2023 uit de Toekomstvisie. Uitbreiding en inkrimping van de formatie verloopt, voor zover dit niet gedekt kan worden binnen de begroting, via de Kadernota.
2. De loonkosten worden gebaseerd op de onder 1 genoemde formatie, rekening houdend met:
   a. de daarbij behorende functieschalen op de hoogste anciënniteit;
   b. incidentele en persoonsgebonden beloningscomponenten (gratificaties, arbeidsmarkt- en functioneringstoelagen, extra periodieken e.d.) worden niet begroot, deze moeten worden opgevangen binnen het genormeerde formatiebudget;
   c. de laatst bekende cao-afspraken (huidige cao liep tot eind 2020);
   d. het loonindexcijfer uit de septembercirculaire 2021 van het gemeentefonds “loonvoet sector overheid”. Voor 2023 is dit, na correctie, 2,2% (zie in de tabel de berekening);
   e. het gemiddelde percentage voor de werkgeverslasten (o.a. sociale verzekerings- en pensioenpremies) voor 2021. Over 2022 en 2023 zijn de percentages voor de werkgeverslasten nog niet bekend;
   f. over het begrotingsjaar 2023 wordt bij de halfjaarrapportage en de jaarrekening een begrotings-brede toelichting gegeven op de afwijkingen van bovengenoemde aannames. Tevens worden de verschillen door onder- en/of overbezetting toegelicht;
   g. het opleidingsbudget bedraagt 2% van de loonsom;
   h. de begroting 2023 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires voor 2023.
3. Voor de raming van de vrijwilligersvergoedingen:
   a. wordt het bedrag voor 2022 genomen vermeerderd met de gevolgen van de laatste cao-afspraken;

   b. plus 2,3% (“loonvoet sector overheid”) voor de loonindex in 2023 (na correctie is dat 2,2%, zie in de tabel hierna de berekening);
   c. voor het aantal repressieve vrijwilligers wordt uitgegaan van het vertrekpunt van de Toekomstvisie t.w. 1.355. Hierop worden de aanpassingen uit de Toekomstvisie voor de betreffende jaren in mindering gebracht;
   d. de begroting 2023 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in komende circulaires voor 2023.
4. Voor de exploitatielasten wordt:
   a. de vastgestelde begroting (2022) gebruikt inclusief de structurele wijzigingen uit 2021, die nog niet in de primitieve begroting 2022 waren opgenomen;
   b. autonome ontwikkelingen worden meegenomen voor zover opgenomen in de Kadernota 2023 e.v.;
   c. uitgegaan wordt van het prijsindexcijfer uit de septembercirculaire 2021 van het gemeentefonds “prijs overheidsconsumptie, netto materieel”, voor het jaar 2023: 1,5%;
   d. de begroting 2023 wordt niet meer bijgesteld op basis van andere percentages in volgende circulaires.
5. Voor de kapitaallasten wordt rekening gehouden met investeringen conform de Toekomstvisie, die is verwerkt in het jongste Meerjaringsprogramma (MJIP) plus de reguliere vervangingen die geen onderdeel uitmaken van het vernieuwde dekkings- en spreidingsplan, bijvoorbeeld ICT. Voor investeren & activeren gelden als uitgangspunten:
   a. disagio wordt niet geactiveerd;
   b. verkrijgings- of vervaardigingsprijs, waarbij geen rente wordt toegerekend tijdens het vervaardigingsproces;
   c. lineair afschrijven. Uitzondering: op gebouwen wordt annuïtair afgeschreven;
   d. componenten worden zo nodig apart geactiveerd;
   e. afschrijven tot boekwaarde nul. Indien een actief met winst of verlies wordt afgestoten, wordt het saldo hiervan ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve kapitaallasten materieel gebracht;
   f. voor het jaar van investeren wordt alleen een half jaar rente gerekend, voor de jaren daarna rente en afschrijving (100%).
6. Het rente-omslagpercentage voor de begroting 2023 is berekend op 0,8%. Voor de berekening van de kapitaallasten voor de overgenomen kazernes wordt uitgegaan van de percentages van de voor de financiering afgesloten geldleningen.
7. Voor de producten dienstverlening wordt uitgegaan van kostendekkende tarieven.
8. Bij de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is conform de Gemeenschappelijke Regeling VNOG voor 2021 geactualiseerd. Het geldt voor vier jaren.

Effect Kadernota: loon- en prijscompensatie

De loon- en prijscompensatie voor het jaar 2023 zijn, op basis van de hiervoor geschetste uitgangspunten, als volgt:

Loon- en prijscompensatie 2023				
	looncompensatie			prijscompensatie
	septembercirculaire 2020	septembercirculaire 2021	verschil	septembercirculaire 2021
2021	1,80%	0,70%	-1,10%	
2022	1,50%	2,50%	1,00%	
2023		2,30%	2,30%	1,50%
opnemen voor 2023 inclusief correcties 2021 en 2022			2,20%	
Loon- en prijscompensatie 2023		**€ 750.000**		**€ 220.000**

Deze loon- en prijsstijging is verwerkt als een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Totaaleffect Kadernota op de gemeentelijke bijdrage 2023
In de Kadernota staan voorts, naast de loon- en prijscompensatie, een autonome ontwikkeling voor 2023, alsook een eerder aangekondigde ontwikkeling. Deze zijn verwerkt in de voorliggende meerjarenbegroting met als dekking een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het eindeffect van de Kadernota voor de gemeentelijke bijdrage 2023 is daarmee als volgt:

Effect gemeentelijke bijdragen	2023
Loon- en prijscompensatie	970.000
Formatieplaats vastgoed structureel	75.000
Autonome ontwikkelingen (informatiebeveiliging)	169.000
Totaal	**1.214.000**

*Bedragen t.o.v. begroting 2022

In bijlage 2 staan de gemeentelijke bijdragen 2023.

In Bijlage 4 is het effect van de stijgende kapitaallasten op de egalisatiereserve afschrijvingen in beeld gebracht. In de loop van het jaar 2026 zal volgens de huidige berekeningen deze reserve uitgeput raken en ultimo boekjaar uitkomen op negatief € 2.953.321. Voor het presenteren van een meerjarig sluitende begroting zou – alle overige omstandigheden gelijkblijvend - de gemeentelijke bijdrage met dit bedrag moeten stijgen. Dit kan voorkomen worden indien het Algemeen Bestuur een substantieel deel van het voordelig resultaat van de jaarrekening 2021 bestemt voor toevoeging aan deze egalisatiereserve. Daarmee zou een stijging van de gemeentelijke bijdrage in deze meerjarenbegroting 2023-2026 niet aan de orde hoeven te komen. Omdat het Algemeen Bestuur nog géén besluit heeft genomen tot het verhogen van de bijdrage op termijn en evenmin het resultaat van de jaarrekening 2021 heeft bestemd, is de bijdrage in programma 7 Algemene Dekkingsmiddelen constant gehouden en de egalisatiereserve in Bijlage 4 nog niet verhoogd. Uiteraard is het afhankelijk van (het tempo van) de voorgenomen investeringen en van de verkoop van af te stoten materieel, wanneer de reserve daadwerkelijk zal zijn uitgeput.

5. Paragrafen

5.1. Beleidsregels en uitgangspunten reserves

Inleiding
Deze paragraaf bevat de beleidsregels, uitgangspunten en werkwijzen die worden toegepast voor het risicomanagement, reserves, de weerstandscapaciteit en het bepalen van de ratio weerstandscapaciteit, zoals opgenomen in de vastgestelde Kadernota 2023-2026. De lijnen uit 2022 zijn hierin voortgezet.

Risicomanagement
1. Het wettelijk kader voor risicobeheersing is artikel 9 en 13 van het BBV. Het betreft de in de begroting en rekening vereiste paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing'.
2. De VNOG moet voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's die zich kunnen voordoen binnen de bedrijfsvoering. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren.
3. Het treffen van beheersingsmaatregelen ter vermijding en vermindering van risico's staat centraal. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het *matigen* (door maatregelen); het *overdragen* (door bijv. verzekeren); het *vermijden* (door het schrappen van doelstellingen) en het *accepteren* ervan.
4. Het managen van risico's is een verantwoordelijkheid van het MT. De afdelingshoofden betrekken teamleiders en andere medewerkers bij het benoemen van relevante risico's en bij het treffen en uitvoeren van de maatregelen. De afdelingshoofden rapporteren hierover in de halfjaarrapportage en de Jaarstukken.
5. De geïnventariseerde risico's worden gekwantificeerd op basis van 5 percentages die de kans weergeven dat het risico zich kan voordoen. De percentages zijn: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%. Bij een kans van 90% op het zich voordoen van een risico wordt overwogen hierop de begroting aan te passen, indien kan worden aangegeven (vanaf) wanneer het risico zich waarschijnlijk voordoet.
6. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit, worden de voor de maatregelen benodigde financiële middelen vermenigvuldigd met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.
7. Structurele risico's worden voor maximaal 3 jaar berekend bij de benodigde weerstandscapaciteit. Daarna wordt geacht dat de effecten kunnen worden afgewend, begroot, dan wel anderszins kunnen worden opgevangen.
8. Financiële en niet-financiële risico's worden geïnventariseerd. Ook de beheersingsmaatregelen zijn zowel financieel als niet-financieel van aard.

Reserves
1. De VNOG beschikt over een Algemene Reserve, een Bedrijfsvoeringreserve, (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves.
2. De Algemene reserve vormt het *weerstandsvermogen* en is voor afdekking van risico's en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit het jaarrekeningresultaat bij besluit van het AB over de resultaatsbestemming, of anderszins door AB besluiten. Bij een wijziging (bijv. een onttrekking) van de Algemene Reserve / het weerstandsvermogen dient er een zienswijze te worden gevraagd aan de deelnemende gemeenten, zoals bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG.
3. De Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringreserve (zie hierna) en de post Onvoorzien vormen samen de *weerstandscapaciteit*.

4. De hoogte van de weerstandscapaciteit is zodanig, dat de weerstandsratio zich in een bandbreedte van 1,0 tot 1,4 bevindt. Indien deze ratio buiten deze bandbreedte is of dreigt te raken, volgt een AB-voorstel (bijv. bij kadernota) over de wijze waarop dit voorkomen of hersteld wordt.
5. De Bedrijfsvoeringreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit (telt mee voor de afdekking van risico's). De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
6. De bestemmingsreserves, waaronder egalisatiereserves zijn voor een specifiek doel ingesteld ("beklemd"); zij tellen niet mee voor afdekking van overige risico's en maken geen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit.
7. Er zijn bestemmingsreserves van onbepaalde duur en tijdelijke bestemmingsreserves.
8. Resultaatsonafhankelijke stortingen en onttrekkingen (gelijk aan reeds begrote dotaties en onttrekkingen) maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
9. Stortingen en onttrekkingen aan egalisatiereserves maken geen deel uit van het bestemmingsvoorstel saldo jaarrekening.
10. De Financiële verordening VNOG bepaalt dat bij het instellen van bestemmingsreserves (door het AB) het doel, de (maximale) hoogte, de duur en de wijze van voeding en onttrekking worden aangegeven.

Een overzicht van de huidige reserves is opgenomen in bijlage 4.

Weerstandscapaciteit

1. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt, zoals hiervoor reeds aangegeven, gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de post Onvoorzien.
2. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet, zoals hiervoor reeds aangegeven, de (tijdelijke) bestemmingsreserves en egalisatiereserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden[2].

3. De weerstandsratio = $\frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$

4. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende")[3].
5. De beschikbare weerstandscapaciteit, de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen.
6. Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer te bereiken.

[2] BBV technisch behoren alle bestemmingsreserves tot het weerstandsvermogen, vanuit de gedachte dat het AB altijd kán besluiten om de bestemming (bestedingsdoel) van een reserve te halen. De accountant heeft informeel laten weten geen moeite te hebben met de VNOG werkwijze, mits dit in de jaarstukken transparant wordt toegelicht. Voorts spoort deze handelwijze met het door de provincie Gelderland vastgestelde financieel toezichtkader.

[3] Naast een minimum ratio is een maximum ratio toegevoegd. Deze ratio 1,0 tot 1,4 komt overeen met die van diverse deelnemende gemeenten en veel veiligheidsregio's. Dit onderstreept het eigenaarschap voor het reduceren van risico's van de VNOG. De bandbreedte is als richtsnoer bedoeld. Maatregelen om het vermogen te versterken of de gemeenten terug te betalen, zullen altijd gewogen worden in de beleidsinhoudelijke en financiële context van VNOG én gemeenten op enig moment.

5.2. Weerstandscapaciteit en risicomanagement

Inleiding
In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. Het gaat bij risico's om gebeurtenissen die zich mogelijk kunnen voordoen en die het realiseren van de doelstelling(en) van de organisatie kunnen verstoren. De te nemen maatregelen op risico's kunnen zijn: het matigen (door maatregelen); het overdragen (door bijv. verzekeren); het vermijden (door het schrappen van doelstellingen) en het accepteren ervan. Verder is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden.

Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt. In de vastgestelde Kadernota 2022-2025, opgemaakt eind 2021, is een complete risico-inventarisatie weergegeven met de berekende daarvoor benodigde weerstandscapaciteit. Bij de vaststelling van deze Kadernota is tevens besloten om de nieuwe beleidslijnen omtrent vermogen en risico's in de betreffende paragrafen van de begroting en jaarrekening op te nemen.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen (vanaf 2021) de P&C-cyclus. Daarbij worden de verwachte en beoordeelde risico's geactualiseerd in de kadernota's en begrotingen en wordt verantwoording afgelegd over beheersing ervan in tussentijdse rapportages en jaarstukken. Het managen van risico's is een continu proces waarbij zich steeds weer andere risico's kunnen voordoen. Dit vereist voortdurende afstemming zowel met collega's intern als ook met de andere (aangrenzende) veiligheidsregio's. Dat geldt zowel de aanpak als de uitkomsten van de risico-inventarisatie.

Actuele voorbeelden die de noodzaak van het managen van risico's onderstrepen zijn:
- De schaarste van grondstoffen en de sterke prijsstijgingen van het (brandweer)materieel en materiaal;
- De (nog) voortdurende Covid-19 pandemie waarbij naast extra inzet van mensen en middelen ter ondersteuning van de maatregelen door de gevolgen van de crisis, ook sprake was van het niet kunnen of anders moeten uitvoeren van een deel van de reguliere activiteiten, plannen en initiatieven van de VNOG.
- De genomen besluiten en de uitgevoerde – en gehandhaafde maatregelen ter bestrijding van Covid-19, zouden voor de VNOG kunnen leiden tot claims. Dat risico laat zich nu niet kwantificeren.

In deze paragraaf wordt hierna het nieuwe beleid voor het risicomanagement en het benodigde weerstandsvermogen samengevat en wordt verder de actuele risico-inventarisatie voor de begroting 2023-2026 weergegeven. Deze inventarisatie is gebaseerd op de eerdere weergave in de Kadernota 2023-2026, waarna nog een herbeoordeling heeft plaatsgevonden ten behoeve van de nu voorliggende begroting.

Risico-inventarisatie
<u>Algemeen</u>
Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2022 zijn, in het kader van de P&C-cyclus, de risico's beoordeeld en (op)nieuw opgehaald t.b.v. het opstellen van de Kadernota 2023-2026. Voor deze begroting heeft nog een marginale toetsing plaatsgevonden van de in de kadernota weergegeven risico's.

Inventarisatie

In de kadernota 2023-2026 is een toelichting gegeven welke risico's, met de daarbij gegeven kwantificering, door uitvoering van maatregelen en (externe) ontwikkelingen zijn gewijzigd ten opzichte van de vorige begroting en kadernota, periode 2022-2025. Na de hieronder weergegeven tabel, zullen we de belangrijkste wijzigingen kort verder toelichten.

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weerstandscapaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS),** risico niet kunnen inpassen medewerkers i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	150.000	75.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	640.000	320.000
3	**Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding.** door groter verloop/uitstroom vrijwilligers.	70%	408.000	286.000
4	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding** (Arbeidstijden).	30%	50.000	15.000
5	**Hogere prijzen (boven prijsindex) kosten van energie en kleding.** Wereldwijde ontwikkelingen (in 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen van energie en kleding (aanschaf: 1 mln. per jaar) stijgen.	70%	100.000	70.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. materiele kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	160.000	80.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020** t.a.v. *personele* kosten (vergoedingen/opleiding vrijwilligers en onderhoudstaken) behorende bij (nog niet gerealiseerde) besparingen vervanging materieel (vorig punt).	50%	770.000	385.000
8	**Uitval materieel repressieve inzet brandbestrijding** door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen (5%) van blusmaterieel leiden bij vervanging (50 mln.) tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve in de komende jaren.	30%	500.000	150.000
10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen aan eisen vakbekwaamheidsplein-en.	50%	25.000	13.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties** voortvloeiende uit de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E).	50% en 10%	96.000	38.000
	Kosten (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel.			
12	Onzekerheid termijn overbrugging na vertrek Europaweg ultimo 2023.	90% en 30%	300.000	360.000
13	Aanpassingen kantoorfaciliteiten en (meer) thuiswerken (corona).	50%	263.250	132.000
14	**Hack systemen,** verhinderen uitvoering crisis en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	50%	500.000	250.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers)** door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	30%	350.000	105.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen)** door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen** door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	600.000	60.000
18	**Stijging reële bijdrage aan IFV** door bijv. nieuwe taken.	30%	60.000	18.000

19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen),** door stijging van het rentepercentage.	50%	1.500.000	750.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	10%	300.000	30.000
				3.179.000

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	**Risico's** en oorzaken	**Kans in %**	**Effect in euro's**	**Weerstandscapaciteit (euro's)**
			bedrag	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o.relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernering vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding** door langer gebruik bestaand materieel.			
3	**Onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).** Door onzekerheid uitkomsten onderzoeken samenvoeging/-werking aangegeven regio's, nog geen duidelijkheid over verbeteringen uitvoering repressieve activiteiten.			
4	**(On)mogelijkheid terugbrengen meerkosten kazernering dagdienst.** Bij vervallen van mogelijkheid van roosteren vrijwilligers voor repressieve (dag)taken, zoeken naar (duurdere) alternatieven, zoals inhuur.			
5	**Pandemie,** het scenario pandemie zal n.a.v. COVID-19 worden herzien in het risicoprofiel. De consequenties voor de VNOG zijn nog niet te kwantificeren.			

Toelichting

De als nieuw geïnventariseerde en beoordeelde risico's (t.o.v. eerdere begrotingen) hebben in grote lijn te maken met de volgende onderwerpen:

- het risico op extra personele kosten, na invoering van de nieuwe Omgevingswet, omdat de verschillen tussen wat de gemeenten aan dienstverlening vragen, groot zullen/kunnen zijn (uitvoering van oude en nieuwe taken naast elkaar);
- het toegenomen risico op prijsstijgingen voor m.n. brandstoffen en kleding (prijzen katoen) naast de al eerder benoemde en berekende prijsstijging en schaarste voor brandweermateriaal en - materieel (welke inmiddels feitelijk is gebleken).

De belangrijkste aanpassingen op basis van een marginale toetsing van de risico's, na het opstellen van de Kadernota 2023-2026, zijn:

- het (deels) meenemen van de prijsstijgingen van materiaal en materieel en de daarbij behorende verhoging van de kredieten en kapitaalslasten bij het opstellen van de Programmabegroting 2023-2026, waardoor het risico vermindert;
- een toename van het (externe) risico van rentestijging op de aan te trekken langlopende leningen. Gerekend is met het risico van hogere rentelasten over drie jaar als gevolg van een stijging van de omslagrente met 1% over een geïnvesteerd vermogen van € 50 miljoen.

Per saldo is het bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit in de Programmabegroting 2023-2026 t.o.v. van de Kadernota 2023-2026 enigszins gestegen m.n. door een hoger renterisico.

Specifiek gekoppeld aan het gegeven dat de VNOG de paraatheid organiseert met een relatief groot aantal vrijwilligers (vlg. benchmark 2019 Berenschot), ligt daarin een aantal risico's besloten, die de VNOG bovengemiddeld kunnen raken:

- de financiële compensatie voor mogelijk stijgende werkgeverslasten via bijv. het gemeentefonds kan de VNOG een nadelig herverdeeleffect opleveren;
- de maatschappelijke trend van daling van de bereidheid om zich langdurig te binden aan vrijwilligerswerk, mogelijk gecombineerd met een gevoeld gebrek aan lokale identiteit van de posten;
- vertraging in de implementatie van de Toekomstvisie kan leiden tot een vertraging in de geraamde daling van het aantal vrijwilligers.

Het berekende bedrag als (benodigde) weerstandscapaciteit is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te vroeg of te onduidelijk om de financiële effecten ervan te (kunnen) berekenen (zie het overzicht 'Niet gekwantificeerde risico's'). Bij de inventarisatie van de risico's is ook gekeken naar de mogelijke oorzaken ervan en de te nemen maatregelen voor het matigen, overdragen, vermijden of accepteren ervan. Een uitgebreider overzicht van de gekwantificeerde - en niet-gekwantificeerde risico's, waarin ook de oorzaken, beheersmaatregelen en een mogelijke getalsmatige onderbouwing is opgenomen, is in bijlage 9 te vinden.

De bewaking van de (uitvoering van de) te nemen maatregelen zal opnieuw plaatsvinden gaande het (begrotings)jaar en zichtbaar (moeten) worden in de te presenteren financiële rapportages.

De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsvermogen en de benodigde weerstandscapaciteit, komen hierna in deze paragraaf aan de orde.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (benodigde weerstandscapaciteit).

Het beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

<u>Benodigde weerstandscapaciteit</u>
De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

<u>Beschikbare weerstandscapaciteit</u>
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve en de (begrote) post Onvoorziene uitgaven. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een

bestedingsdoel aan verbonden.

De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.

De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit begroting 2023	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve	1.979.500
Post onvoorzien	250.000
Beschikbare weerstandsvermogen	3.364.614

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG begroting 2023	€
Beschikbare weerstandsvermogen VNOG	3.364.614
Benodigde weerstandscapaciteit	3.179.000
Ratio	1,06

Toelichting
De berekende waarde van de weerstandsratio voor de begroting 2023-2026 komt uit op 1,06 en zit daarmee aan de ondergrens van de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	41%	59%	62%	93%	115%	143%
Solvabiliteitsratio	29%	23%	21%	16%	12%	6%
Exploitatieruimte	4,4%	0,1%	0,3%	-0,2%	-2,5%	-6,7%

Toelichting op de kengetallen
Algemeen
Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren.
Aan de hand van de voor de VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is bij het opstellen van de (meerjaren)begroting 2023-2026.

Netto schuldquote
Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente/aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Bij de begrote cijfers voor 2023-2026 is uitgegaan van een toename van de investeringen op basis van de Toekomstvisie. Ter financiering van deze investeringen wordt vreemd vermogen aangetrokken in de vorm van leningen met een looptijd van 10 tot 15 jaar. Verder is de overdracht aan de gemeenten van twee van de huidige bij de VNOG in eigendom zijnde kazernes en de daarbij komende effecten op de (overdracht van) financiering, verwerkt en doorgerekend (ook in het saldo aan liquide middelen). Dat geldt eveneens voor de effecten van onttrekkingen en toevoegingen op reserves (eigen vermogen) en voorzieningen.

Het effect van genoemde punten is verwerkt in de berekende netto schuldquote, deze valt voorlopig nog in de categorie ‘minste risico’. In de loop van het meerjarenperspectief loopt dit risico op door een hogere schuldenlast als gevolg van een forse toename van de investeringen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de aflossingsverplichtingen met de daarbij behorende afname van de liquide middelen. Daarbij is nog niet gerekend met een hogere benodigde bijdrage van de gemeenten ter dekking van de gestegen kapitaalslasten.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG.

De berekende ratio bedraagt over 2023: 21% (gemiddeld risico). Dit kengetal neem af in de loop van de weergegeven jaren. De oorzaak daarvan is dezelfde als toegelicht bij de netto schuldquote.
Voor lokale overheden i.c. een gemeenschappelijke regeling moet deze ratio anders beoordeeld worden dan bij een bedrijf.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten.

Het toekomstig negatief worden van deze ratio wordt veroorzaakt doordat bij de stijging van de kapitaallasten nog geen rekening is gehouden met een verhoging van de gemeentelijke bijdragen ter dekking ervan. Daarbij kunnen de toegenomen kapitaallasten in 2026 niet meer (volledig) worden gedekt uit een onttrekking van de daarvoor ingestelde egalisatiereserve.

5.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het (brandweer)materieel en drie kazernes, namelijk Apeldoorn-Saba, Doetinchem en Harderwijk, zijn in eigendom van de VNOG. De overige kazernes worden hetzij gehuurd hetzij om niet beschikbaar gesteld aan de VNOG.

Ter dekking van de groot onderhoudskosten van de overgenomen kazernes is bij de VNOG voor de kazernes Harderwijk en Doetinchem per kazerne een voorziening gevormd voor rekening van de betreffende gemeente; dit op basis van een in 2021 geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

De kazerne in Apeldoorn Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

In 2013 heeft de VNOG, in afstemming met de belastingdienst, de eigendom van de genoemde brandweerkazernes overgenomen. Dit in verband met de wijziging van de fiscale regels voor de brandweer als gevolg van de invoering van de Wet op de veiligheidsregio's. Als de kazernes weer terug verkocht worden aan de betreffende gemeenten wordt ook de binnen de VNOG opgebouwde onderhoudsvoorziening aan de betreffende gemeente overgedragen.

Dit voornemen ligt er ook met betrekking tot de kazerne in Apeldoorn Zuid (Saba). Het moment van overdracht kan echter nog beïnvloed worden door de ontwikkelingen rondom de 1 post gedachte in Apeldoorn.

De kapitaalgoederen voor rekening van de VNOG zijn de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

5.4. Financiering en Treasury

Inleiding
De paragraaf treasury is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de begroting. Artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Wet Financiering decentrale overheden (wet fido) moet de Veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Het treasurystatuut is op 10 december 2020 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. In de treasuryparagraaf wordt aangegeven welke de gestelde doelen zijn. De RUDDO (Regeling Uitzetting Derivaten Decentrale Overheden) is voor de VNOG niet van toepassing.

Algemene ontwikkelingen
Het gemeentelijk brandweermaterieel en een aantal kazernes zijn na wijziging van de Wet op de Veiligheidsregio's eind 2013 in eigendom overgedragen aan de VNOG. De totale omvang van de vaste activa bedroeg eind 2021 circa € 43,1 miljoen. De financieringsbehoefte is grotendeels gedekt door langlopende leningen, kasgeldleningen en bankkredieten en voor een deel door de inzet van reserves. In de komende jaren zal de VNOG voor vervanging van het brandweermaterieel en de herfinanciering van aflossingen regelmatig nieuwe leningen gaan aantrekken op de momenten dat dit zinvol wordt geacht.

Schatkistbankieren
Decentrale overheden moeten schatkistbankieren. Schatkistbankieren houdt in dat financiële middelen die door de VNOG worden aangehouden op bankrekeningen boven een bepaald bedrag worden afgeroomd en via een rekening-courant verhouding ten gunste van de Nederlandse schatkist worden gebracht. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld afnemen. Decentrale overheden krijgen op deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Momenteel liggen deze rentes rond de nul procent. Het gevolg van dit beleid is dat de VNOG nagenoeg geen renteopbrengsten uit rekening courant verhouding meer zal ontvangen.
Voor 2023 zal het drempelbedrag voor de VNOG rond de € 1.220.000 bedragen.

Risicobeheer
Om de risico's van financiering zoveel mogelijk te beperken zijn er twee normen die gerapporteerd moet worden: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
Bij het behouden van liquiditeit en het financieren van activa wordt zoveel als mogelijk is gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen. Dit heeft twee voordelen:
1. er kan snel worden ingespeeld op schommelingen in de financieringsbehoefte
2. het is een relatief goedkope financieringsvorm.

Tegenover deze voordelen staat echter het nadeel van de korte rentevastheid (renterisico). Om dat risico te beperken wordt in de wet FIDO aangegeven dat als uitgangspunt geldt dat langlopende investeringen langlopend gefinancierd moeten worden. Hiermee wordt voorkomen dat als gevolg van renteontwikkelingen op de geldmarkt er problemen in de begroting zullen gaan ontstaan.

Daarnaast is er een kasgeldlimiet ingesteld. Daarmee worden de decentrale overheden gedwongen zich niet te veel te laten leiden door de voordelen van kortlopende financiering. De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag op bepaalde peildata maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de begroting van de VNOG.

De totale omvang van de programmabegroting van de VNOG bedraagt in 2023 circa € 61 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond € 5,0 miljoen. Door tijdig en in voldoende mate langlopende leningen af te sluiten, zal voorkomen worden dat de kasgeldlimiet te lang, dat wil zeggen meer dan twee achtereenvolgende kwartalen, wordt overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. Deze norm bepaalt dat maximaal 20% van de netto opgenomen vaste schuld jaarlijks in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. De vaste schulden die de VNOG kent bestaat uit leningen ter financiering van de onroerende en roerende activa. Zij variëren in looptijd van 10 tot 40 jaar. De VNOG zal ter financiering van vervangingsinvesteringen voor materieel en apparatuur extra leningen gaan aantrekken. Bij de bepaling van de looptijd van de nieuw af te sluiten leningen en hun vaste aflossings- en renteherzieningsmomenten, zal met de renterisiconorm rekening worden gehouden.

Onderstaand is de informatie inzake het renterisico weergegeven zoals door de modelstaat B van de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden wordt vereist. Uit deze staat blijkt dat de VNOG ruim binnen de kaders van de renterisiconorm blijft.

Jaar	2023	2024	2025	2026	
Berekening norm					
Begrotingstotaal	60.900.000	60.900.000	60.900.000	60.900.000	
Percentage	20%	20%	20%	20%	
Renterisiconorm	12.180.000	12.180.000	12.180.000	12.180.000	
Renteherzieningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Aflossingen:					
Lening Berkelland	1060000	1078000	0	0	
BNG 40.109346	0	0	0	0	*
BNG 40.109345	0	0	0	0	*
BNG 40.109776	250000	250000	125000	0	
BNG 40.110312	167000	167000	167000	167000	
BNG 40.110.517	250000	250000	250000	250000	
BNG 40.110.644	500000	500000	500000	500000	
BNG 40.110.766	500000	500000	500000	500000	
BNG 40.111.179	300000	300000	300000	300000	
BNG 40.111.678	600000	600000	600000	600000	
BNG 40.111.883	400000	400000	400000	400000	
BNG 40.112.457	400000	400000	400000	400000	
Aan te trekken in 2022 € 12 miljoen	1200000	1200000	1200000	1200000	
Aan te trekken in 2023 € 13 miljoen		1300000	1300000	1300000	
Aan te trekken in 2024 € 24 miljoen			1600000	1600000	
Aan te trekken in 2025 € 19 miljoen				1900000	
Aan te trekken in 2026 € 22 miljoen					
Renterisico	5627000	6945000	7342000	9117000	
Ruimte onder rente risiconorm	6553000	5235000	4838000	3063000	

* Deze leningen zijn gekoppeld aan de financiering van de kazerne Harderwijk en zullen bij de terugverkoop aan de gemeente Harderwijk begin 2023 mee worden over gedragen.

Renteberekening begroting
Voor de kapitaalslasten VNOG wordt in 2023 voor de kazernes die in eigendom zijn van de VNOG een rentepercentage toegerekend dat gelijk is aan het percentage van de aangetrokken leningen. Voor alle overige investeringen is een rentepercentage van 0,8% gehanteerd. Elders is al vermeld dat de VNOG in 2023 de kazernes in eigendom terug over zal dragen aan de gemeente waar de kazerne staat. Voor de gemeente Harderwijk zullen ook de door de VNOG ten behoeve van de financiering van de kazerne Harderwijk aangetrokken leningen worden overgedragen aan de gemeente Harderwijk.

Rentetoerekening begroting 2022 * € 1.000		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	373
De externe rentebaten	€	0
Saldo rentelasten en rentebaten	€	373
De rente, die toegerekend moet worden aan de overgenomen kazernes	€	-68
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	305
Aan taakvelden toegerekende rente (0,8%)	€	-305
Renteresultaat op het taakveld Treasury	€	0

De geprognotiseerde boekwaarden van de activa die integraal zijn gefinancierd per 1 januari 2023 bedragen circa € 38.100.000. De aan de programma's toegerekende rente bedraagt 0,8% over € 38.100.000 is circa € 305.000.

Rente: Door de commissie BBV zijn bepalingen en richtlijnen gepubliceerd (notitie Rente 2017 – juli 2016) voor de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. De rentelasten worden allereerst op één plek begroot en vervolgens door middel van een voorgeschreven methodiek verdeeld over de programma's.

5.5. Bedrijfsvoering

Inleiding
De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG begroting is vanaf 2016 het separate programma 'Bedrijfsvoering' opgenomen, zie hoofdstuk 3. In hoofdstuk 3 staan de beleidsdoelen en (reguliere) activiteiten van de afdeling Bedrijfsvoering. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt ingegaan op diverse andere onderdelen van de bedrijfsvoering en ontwikkelingen hierop.

Huisvestingsplan
Uiterlijk 1 december 2023 moet de VNOG het kantoor Europaweg 79 te Apeldoorn verlaten. De teams die op deze locatie gehuisvest zijn, waaronder teams van de afdeling Bedrijfsvoering (zoals Middelen, HRM, DIV (archief), Communicatie en Informatie (ICT, servers), maar ook afdelingen zoals GHOR en Crisisbeheersing, moeten dan geherhuisvest zijn. Als nieuwe locatie wordt gekeken naar mogelijkheden binnen de 1-post-gedachte in Apeldoorn. In Apeldoorn wordt namelijk onderzocht om drie posten samen te voegen in één nieuw gebouw en daar zou een hoofkantoor van de VNOG bij kunnen worden ondergebracht. Omdat de nieuwbouw niet voor 1 december 2023 klaar is, zal de VNOG een tijdelijke huisvesting moeten betrekken als tussenoplossing. Een dergelijke tussenoplossing voor de 'hoofdkantoor'-functies die nu op de Europaweg gehuisvest zijn, wordt onderzocht; mogelijkheden zijn een herverdeling over bestaande kantoorlocaties, of tijdelijke centrale huisvesting in een ander pand. De te realiseren tussenoplossing bepaalt mede de datum van een vertrek uit de Europaweg. Hier wordt nu aan gewerkt. Wat de kosten van een tussenoplossing exact zijn, is niet aan te geven. Hierbij moet worden gedacht aan kosten voor ICT, verhuiskosten, inrichtingskosten, e.d. De tussenoplossing kan mogelijk ook leiden tot een (tijdelijk) inverdieneffect (besparing).

Vastgoed en Facilitair
Afhankelijk van besluitvorming medio 2022, gaat de VNOG per 2023 bepaalde facilitaire taken in de kazernes uitvoeren. Dit is één van de uitvloeisels van de zogenaamde 'Regeling demarcatie', die in december 2021 door het algemeen bestuur is vastgelegd en ter instemming aan de colleges is voorgelegd. De Regeling demarcatie geeft onder andere aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. In bijna alle gevallen is (en blijft) de gemeente de gebouweigenaar, terwijl de VNOG de opstal gebruikt. De Regeling bevat de taakverdeling, de werkafspraken, afspraken over de periodieke afstemming tussen gebouwbeheerders van gemeenten en de VNOG, alsook de afspraak dat de gemeenten de panden binnen een bepaalde termijn op orde brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele al lopende/geplande nieuwbouwtrajecten. Als gevolg van de afspraken in de Regeling gaat de VNOG dus per 2023 bepaalde taken uitvoeren; de taakoverdracht hiervoor (van gemeenten naar VNOG) en de bijbehorende begrotingswijziging op de begroting 2023 speelt in 2022. Als naar gelang de uitkomsten hiervan zullen de taken in 2023 worden uitgevoerd.

Duurzaamheid
Om onze natuurlijke omgeving en de ecologische en menselijke gezondheid te beschermen, stimuleert de VNOG duurzame inkoop en gebruik van middelen en materialen. Ook houdt de VNOG hiermee rekening bij bijvoorbeeld de bouw van nieuwe kazernes / verbouw van bestaande kazernes en het gebruik van de kazernes (dat alles in overleg met de gemeenten die gebouweigenaar zijn). Verder kijkt de VNOG hoe op het onderwerp 'mobiliteit' verduurzameling kan worden gerealiseerd met een positief ecologisch, maar mogelijk ook financieel effect.

Vennootschapsbelasting
Voor de aangifte vennootschapsbelasting is de benodigde informatie aangeleverd aan het adviesbureau dat de VNOG hierin ondersteunt. Jaarlijks voert dit bureau voor een aantal veiligheidsregio's een check uit. Verwachting is dat de aangifte voor 2023 nihil is.

Ramingsgrondslagen
Ramingsgrondslagen budget kapitaallasten
Het budget voor kapitaallasten berust op de volgende ramingsgrondslagen:

- Het MJIP (meerjarig investeringsprogramma) voor de aan te vragen vervangingsinvesteringen.
- De staat van investeringen (investeringen die gereed zijn, waarop wordt afgeschreven).
- De overlopende investeringen uit voorgaande dienstjaren.
- De investeringen zijn onderscheiden naar vervanging en uitbreiding.
- De verdeling van investeringen over de jaarschijven 2023 tot en met 2026 is bepalend voor het jaar waarvoor (in de begroting) de kredieten worden aangevraagd. Na het beschikbaar stellen van het krediet worden verplichtingen aangegaan (bijvoorbeeld door het starten van een aanbestedingsprocedure).
- Er is gerekend met toevoegingen en onttrekkingen aan de egalisatiereserve conform het vastgestelde beleid.
- De afschrijvingstermijnen zijn opnieuw vastgesteld per 1 januari 2019. Over materieel/materiaal worden investeringen > € 10.000 lineair afgeschreven conform het beleid.
- De omslagrente bedraagt 0,8% en wordt berekend over de boekwaarde aan het begin van het jaar plus de helft van de voorgenomen investeringen in het begrotingsjaar.
- De voorgenomen investeringen zijn geraamd inclusief prijsindex en BTW. Er wordt geen generieke indexering toegepast. Wel wordt rekening gehouden met reëel verwachte (toekomstige) prijsontwikkelingen.
- De kapitaallasten tenslotte, zijn geraamd na verwerking van bovenstaande punten, uitgaande van 100% van zowel de bestaande boekwaarden als de voorgenomen investeringen.

In de voorliggende meerjarenbegroting is het materieel spreidingsplan opgenomen voor wat betreft de huidige planning van de vervanging van de voertuigen. Na de aanbesteding van het in het kredietenoverzicht genoemde materiaal en materieel, kunnen de geraamde bedragen in het investeringsprogramma aan de uitkomsten van de aanbesteding worden aangepast.

Navolgende tabel geeft de geraamde ontwikkeling van de kapitaallasten weer:

Programma	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Risico- en crisisbeheersing	41.000	26.000	26.000	26.000
Brandweerzorg	4.806.000	5.369.000	6.719.000	9.482.000
GHOR	0	4.000	12.000	12.000
Bedrijfsvoering	893.000	798.000	895.000	925.000
	5.740.000	6.197.000	7.652.000	10.445.000
Toevoeging egalisatiereserve	170.000			
Onttrekking egalisatiereserve		94.000	1.583.000	4.407.000
Totaal exclusief kazernes	5.910.000	6.103.000	6.069.000	6.038.000
Kazernes in eigendom en overgangsrecht	173.000	173.000	172.000	173.000
Bijdragen van de individuele gemeenten	-173.000	-173.000	-172.000	-173.000
Kazernes in eigendom	0	0	0	0

De stand van de egalisatiereserve bij de voorlopige jaarrekening 2021 is € 2.906.528. De huidige berekeningen laten zien dat de egalisatiereserve tot en met 2025 de stijgende kapitaallasten kan dekken. Over 2026 zal het saldo van de reserve niet meer toereikend zijn. De kapitaallasten zullen in de jaren na 2026 op een hoger niveau blijven, dit wordt vooral veroorzaakt door de sterk gestegen prijzen van het aan te schaffen materiaal en materieel. Bij een tijdige aanvulling van de reserve, kan een stijging van de gemeentelijke bijdragen vanaf 2026 worden getemporiseerd. Deze stijging van de kapitaallasten en uitputting van de egalisatiereserve was reeds gemeld in de Kadernota's van de afgelopen jaren.

Ramingsgrondslag personeelskosten
De ramingsgrondslag voor de personeelsbegroting is de formatie, waarbij wordt gerekend met de laatste bekende gegevens over de CAO-gemeenten, werkgeverslasten e.d. en de laatste trede van de functionele schaal. Doordat de VNOG zich in een transitie bevindt naar een andere organisatievorm is ook de formatie per afdeling aan wijzigingen onderhevig. Daarom is de totale personeelsbegroting aangepast aan de wijzigingen uit de Toekomstvisie en het Implementatieplan; verschuivingen in de formatie tussen de afdelingen zijn verwerkt (budgettair neutraal).

Innovatie
Innovatie is een belangrijk onderwerp voor de VNOG en op alle afdelingen vinden innovatieve ontwikkelingen plaats, zie hiervoor ook hoofdstuk 3 bij de respectievelijke programma's. Een paar ontwikkelingen worden ter illustratie hieronder nader toegelicht.

Programma Zelfredzaam & Risicobewust
Dit programma is erop gericht om inwoners bewust te maken van mogelijke (brand)veiligheidsrisico's en te stimuleren preventieve maatregelen te nemen. Innovatieve methodes worden ingezet, zoals voorlichtingscampagnes op basis van gedragswetenschap, adviezen op maat (wijkgericht en adresspecifiek) en uitvoeren van nul- en eindmetingen om de resultaten meetbaar te krijgen. Na de campagnes over veilige ontvluchting in 2022 staat 2023 in het teken van veilig stoken en veilig koken.

Project R!SQ
Het innovatieve project R!SQ is een interactieve website voor inwoners, partners en eigen collega's. De gebruiker krijgt op basis van allerlei filters, die hij zelf kan aangeven, gerichte informatie over het brandrisiconiveau in de eigen omgeving en concrete tips. R!SQ gaat nu alleen nog over brandrisico's in woningen en woongebouwen, maar in de toekomst wil de VNOG meer risicotypen uit het regionaal risicoprofiel aan R!SQ toevoegen. R!SQ helpt ook de brandweerposten om risicogericht te oefenen, omdat zij met R!SQ beter inzicht krijgen waar de specifieke risico's zitten om daar vervolgens gericht op te oefenen.

Brandbarometer
Het idee van de Brandbarometer is gebaseerd op de bestaande Inbraakbarometer. Hiermee kan je met je postcode het inbraakrisico in jouw buurt aflezen; via de Brandbarometer het brandrisico. Inwoners krijgen daarbij specifieke, concrete handelingsperspectieven. In de Brandbarometer worden o.a. de gegevens uit R!SQ gebruikt. De Brandbarometer is een samenwerking van de VNOG met andere externe partijen, namelijk met Interpolis en Hogeschool Utrecht. Als autoriteit op het gebied van veiligheid toont de VNOG zich hiermee als professionele samenwerkingspartner in een nieuwe innovatieve publiek-private samenwerking.

Informatiegestuurd werken en datawarehouse
Eén van de Opgaven van de VNOG is een sterke informatiepositie. Om dit te bereiken, hebben de verschillende afdelingen binnen de VNOG allerlei plannen opgesteld om beter informatiegestuurd te

kunnen werken. Hierbij valt te denken aan het oprichten van een VIC (Veiligheids Informatie Centrum) bij Crisisbeheersing, het opstellen van prestatiedashboards bij Brandweerzorg, het dynamisch brandrisicoprofiel en R!SQ bij Risicobeheersing, zorg- en gezondheidsgerelateerde dashboards bij de GHOR en de nieuwe bestuurlijke prestatiekaart. Het is belangrijk dat iedereen hierbij gebruik maakt van dezelfde data, en dat deze data betrouwbaar is. Hiervoor heeft de VNOG een datawarehouse dat zich zal blijven ontwikkelen. De gegevens in het datawarehouse zijn afkomstig van, en worden op geautomatiseerde wijze onttrokken aan, de bestaande bronsystemen/applicaties. Hierin onderscheidt een innovatief datawarehouse zich van een standaard database. Bij alle ontwikkelingen rondom informatie krijgt de informatieveiligheid steeds extra veel aandacht.

5.6. Verbonden partijen

Inleiding
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de Veiligheidsregio een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Meldkamer Oost Nederland (MON)
Voor de VNOG is de 'gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland (MON)' een verbonden partij. Twee leden van het algemeen bestuur VNOG nemen deel in het algemeen bestuur van de MON. Met ingang van 1 januari 2020 zijn nagenoeg alle taken van de MON overgegaan naar de Politie onderdeel LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking). Vanuit de MON worden vanaf 1 januari 2020 nog slechts de volgende taken uitgevoerd:

a) het algemeen beheer en kwaliteitsbewaking van gemeenschappelijke meldkamerprocessen, inclusief multidisciplinaire intake en opschaling;
b) het oefenen van multidisciplinaire procedures, het oefenen van het opschalingsproces, opleiden en actualisering wet- en regelgeving

Bovenstaande multi-meldkamertaken worden voortgezet en uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling MON, totdat deze taken op andere wijze geborgd worden door de veiligheidsregio's in Oost-Nederland. Deze multi-meldkamertaken zullen gedurende de bouwplanfase tijdelijk en grotendeels gefinancierd worden door de politie / LMS, zoals is overeengekomen met de directeur LMS. De verwachte opening van de nieuwe Meldkamer Oost Nederland (MKON) is voorzien in het voorjaar 2023.

Dit betekent dat de GR MON voor 2023 weer een kleine operationele begroting kent. Dekking van deze begrotingsuitgaven vindt niet plaats vanuit een bijdrage van de VNOG aan de GR MON maar uit het gereserveerde exploitatieoverschot van de jaarrekening 2019 van de GR MON dat hiervoor beschikbaar is gehouden. De VNOG participeert samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio's NOG en IJsselland in het bestuur van de MON. De MON heeft een gering eigen vermogen dat bij de opheffing van de gemeenschappelijke regeling aan de deelnemende partijen zal worden uitgekeerd.

Relatie met doelstelling
Volgens de Wet veiligheidsregio's is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen
Het invoeren van de Landelijke Meldkamer Samenwerking met tien locaties in Nederland (waaronder Apeldoorn) zorgt voor een grote impact. In 2022 zal het gebouw voor de nieuwe Meldkamer Oost Nederland (MKON) in Apeldoorn worden opgeleverd waarna de verdere inrichting van het gebouw kan worden opgepakt eindigend in het volledig operationeel zijn van de nieuwe MKON in het voorjaar 2023. De vijf veiligheidsregio's die deel uit maken van het dekkingsgebied van de nieuwe MKON zijn van plan om de kosten van de exploitatie (personeel en bijkomende kosten) voor zover die voor rekening blijven van een Veiligheidsregio vanuit één begroting te gaan beheren. Deze begroting zal dan onderdeel worden van de begroting van de VNOG waarbij de overige vier veiligheidsregio's een financiële bijdrage zullen leveren aan de VNOG. Zodra de besluitvorming hierover is afgerond zal ook een begrotingswijziging voor het jaar 2023 aan het AB VNOG worden voorgelegd.

Het bestuurlijk belang
A.J.M. Heerts, AB lid MON.
J.N. Rozendaal, AB lid MON.

Het financieel belang
Bijdrage 2023: € 0,- Bijdrage 2023: € 0,-

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen:	1-1-2023:	€ 291.283,-	31-12-2023: € 0,-
Vreemd vermogen:	1-1-2023:	€ 0,-	31-12-2023: € 0,-

De omvang van het verwachte resultaat 2023 voor de GR MON bedraagt circa € 45.000,- negatief. Dit tekort wordt gedekt uit de algemene reserve van de GR MON. Het restantsaldo van de algemene reserve zal bij de liquidatie van de GR MON in 2023 worden verdeeld over de participanten zodat er ultimo 2023 geen eigen vermogen meer zal resteren.

Wel bestuurlijk belang, maar geen financieel belang
Het verdient de aanbeveling om in deze paragraaf ook die partijen te noemen waar de VNOG wel een bestuurlijk belang in heeft, maar geen financieel belang.

NIPV (voorheen: IFV)
Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV (voorheen: Instituut Fysieke Veiligheid, IFV) is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. De burgemeester van Apeldoorn, tevens voorzitter van de VNOG, is de voorzitter van het dagelijks bestuur van het NIPV. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

BOGO
De stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO) ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten / directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

VBC en SAMIJ
De VNOG neemt deel aan het VBC (Veluws Bosbrandweer Comité) en SAMIJ (Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied).

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)
De Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) is de eigen zelfstandige werkgeversvereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's.

Deze vereniging onderhandelt vanaf 2022 namens de besturen van de veiligheidsregio's met de werknemersorganisaties over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Het bestuur van de WVSV vormt de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) en een ambtelijk secretaris/adviseur. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringstaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV).

Stichting Risicobeheer en Stichting Waarborgfonds
Voor de veiligheidsregio's vergt het verzekeringsdossier steeds vaker specialistische kennis. Daarnaast is het steeds moeilijker om hun risico's te verzekeren (met name de risico's van arbeidsongevallen) en is sprake van stijgende verzekeringspremies. Nauwere samenwerking tussen de veiligheidsregio's is een goede mogelijkheid om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden. Daarmee is het eveneens mogelijk om aanspraken van repressieve medewerkers, die bij hun werkzaamheden aan vergelijkbare risico's blootstaan, gelijk te trekken. De veiligheidsregio's kunnen hun kennis en (in de regel beperkte) personele capaciteit op het gebied van verzekeringen bundelen en een gezamenlijk fonds oprichten.

Deze samenwerking tussen de veiligheidsregio's krijgt vorm in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (opgericht begin 2022) en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (waarvan de oprichting naar verwachting in de loop van 2022 zal volgen). De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's.

5.7. Openbaarheidsparagraaf

Per 1 mei 2022 voldoet VNOG aan de minimale vereisten
Op 1 mei 2022 treedt de Wet open overheid (Woo) in werking. Deze wet vervangt de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Deze nieuwe wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Daarbij moet de informatie in goede, geordende en toegankelijk staat zijn. De VNOG heeft een Woo- contactpersoon benoemd, die vragen kan beantwoorden over de beschikbaarheid van informatie.

De VNOG streeft ernaar om per 1 mei 2022 te voldoen aan de minimale vereisten die de Wet open overheid (Woo) stelt. Hiermee wordt de wettelijke fasering van de Woo gevolgd. Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum actief openbaar gemaakt.

Per 1 mei 2022 zullen verzoeken om openbaarmaking van informatie afgedaan worden via de regels van de Woo. Ook zullen documenten actief openbaar gemaakt worden, in eerste instantie via de website. Om dit mogelijk te maken wordt de website geactualiseerd en gebruiksvriendelijker ingericht, waarbij aandacht is voor de verschillende categorieën van informatie die op grond van de Woo actief openbaar gemaakt moeten worden. Ondertussen wordt het Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) ontwikkeld. Wanneer PLOOI gereed is, zal hierop worden aangesloten.

Na 1 mei 2022: verbetering informatiehuishouding
In de periode na 1 mei 2022 zal onderzocht worden hoe de informatie waar de VNOG over beschikt, beter vindbaar en duurzaam ontsloten kan worden. Daarbij zal zoveel mogelijk aangesloten worden bij het nog te ontwikkelen meerjarenplan van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Door middel van fasering en een stappenplan zal in een aantal jaar de overheidsinformatiehuishouding op orde gebracht worden.

Bijlage 1. Kerngegevens

Aantal inwoners (per 1 januari 2021).

Gemeente	Inwoners
1. Aalten	27.120
2. Apeldoorn	164.781
3. Berkelland	43.846
4. Bronckhorst	36.087
5. Brummen	20.884
6. Doetinchem	58.270
7. Elburg	23.429
8. Epe	33.198
9. Ermelo	27.016
10. Harderwijk	48.726
11. Hattem	12.228
12. Heerde	18.776
13. Lochem	33.948
14. Montferland	36.031
15. Nunspeet	28.021
16. Oldebroek	23.760
17. Oost Gelre	29.574
18. Oude IJsselstreek	39.346
19. Putten	24.365
20. Voorst	24.790
21. Winterswijk	29.022
22. Zutphen	48.111
Totaal	**831.329**

Deze cijfers zijn gebaseerd op de definitieve CBS-gegevens van 1 januari 2021.

Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen 2023

	Bedrag
Begroting 2022	48.264.000
Effect Kadernota 2023	1.214.000
Begroting 2023	**49.478.000**

Gemeente	Percentage	Bijdragen gemeenten 2023
Aalten	3,23%	1.598.000
Apeldoorn	21,17%	10.474.000
Berkelland	5,61%	2.775.000
Bronckhorst	4,80%	2.374.000
Brummen	2,42%	1.197.000
Doetinchem	6,60%	3.265.000
Elburg	2,60%	1.287.000
Epe	4,06%	2.008.000
Ermelo	3,35%	1.658.000
Harderwijk	5,13%	2.538.000
Hattem	1,23%	608.000
Heerde	2,02%	1.000.000
Lochem	4,69%	2.320.000
Montferland	4,27%	2.113.000
Nunspeet	3,13%	1.548.000
Oldebroek	2,65%	1.311.000
Oost Gelre	3,60%	1.781.000
Oude IJsselstreek	4,39%	2.172.000
Putten	2,71%	1.341.000
Voorst	3,05%	1.509.000
Winterswijk	3,62%	1.791.000
Zutphen	5,68%	2.810.000
	100,00%	**49.478.000**

Bij de *verdeling* van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten wordt het verdeelmodel gebruikt. Dit verdeelmodel is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling VNOG. Als verdeelsleutel geldt de procentuele verdeling tussen de gemeenten uit het verdeelmodel. Het verdeelmodel is op zijn beurt gebaseerd op de verhouding per gemeente van het in de algemene uitkering van het gemeentefonds opgenomen bedrag voor het cluster openbare orde en veiligheid/brandweer en rampenbestrijding. Het verdeelmodel is ingegaan per 2017 en heeft een ingroeipad gekend. Per 2021 is het verdeelmodel volledig van kracht. Verder is het verdeelmodel per 2021, conform de gemeenschappelijke regeling VNOG, nog herijkt. Volgens de gemeenschappelijke regeling VNOG vindt een dergelijke herijking éénmaal per vier jaar plaats. De percentages van het verdeelmodel in voorgaande tabel gelden dus vanaf 2021 voor vier jaren. In 2024 vindt weer een herijking plaats, zodat per 2025 het bijgestelde verdeelmodel van kracht kan worden. De bijdrage voor 2023 is gebaseerd op de bijdrage voor 2022 met daarbij opgeteld het effect van de Kadernota 2023.

Bijlage 3. Overzicht programma 8

Het programma 8 (‘Kazernes en overgangsrecht’) wordt één op één met alleen de betrokken gemeenten verrekend. Het gaat hier om de kazernes die in eigendom van de VNOG zijn (Apeldoorn-Saba, Doetinchem). Daarnaast lopen er exploitatiekosten van de kazernes binnen de gemeente Epe en Zutphen over de VNOG-rekening, welke 1:1 aan die gemeenten worden doorberekend.

Voorts gaat het om de afwikkeling van de financiële gevolgen van individuele afspraken met gemeenten inzake het overgangsrecht met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem. Verschillen tussen de in rekening gebrachte voorschotten en de uiteindelijke kosten blijken bij de jaarrekening en worden dan met de desbetreffende gemeente verrekend.

Gemeente	Individueel per gemeente af te rekenen	
	overgangsrecht	kazernes
Apeldoorn	958.000	1.011.000
Doetinchem	159.000	
Epe		56.000
Zutphen		82.000
Totaal	1.117.000	1.149.000

Bijlage 4. Overzicht reserves en voorzieningen

Overzicht reserves en voorzieningen	Voorlopige stand jaarrekening 2021	+ of -/- 2022	Geraamde stand begroting 2023 (1-1)	+ of -/- 2023	Geraamde stand begroting 2024 (1-1)	+ of -/- 2024	Geraamde stand begroting 2025 (1-1)	+ of -/- 2025	Geraamde stand begroting 2026 (1-1)	+ of -/- 2026	Geraamde stand begroting 2027 (1-1)
Voorlopig rekeningresultaat 2021 (€ 5.266.036)											
Bestemmingsreserves											
Algemene Reserve	1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114		1.135.114
Jeugdbrandweer Oost-Gelre	5.436		5.436		5.436		5.436		5.436		5.436
Tijdelijke reserve	608.000	-608.000	0		0		0		0		0
Egalisatiereserve afschrijvingen	2.906.529	55.000	2.961.529	169.850	3.131.379	-94.150	3.037.229	-1.583.150	1.454.079	-4.407.400	-2.953.321
Bestemmingsreserve Frictiekosten LMO	500.000		500.000		500.000		500.000		500.000	-500.000	0
Bedrijfsvoeringreserve	3.000.000	-609.000	2.391.000	-336.500	2.054.500	-75.000	1.979.500		1.979.500		1.979.500
Reserve incidentele veranderkosten	434.468	-33.000	401.468	-401.468	0		0		0		0
Reserve frictiekosten risicobeheersing	365.000	-120.000	245.000	-120.000	125.000	-125.000	0		0		0
Reserve bijkomende kosten materieelspreidingsplan	297.517	-50.000	247.517	-40.000	207.517	-40.000	167.517	-30.000	137.517	-30.000	107.517
Reserve vervanging operationeel uniform	100.000		100.000		100.000	-100.000	0		0		0
Egalisatiereserve 'inzetten (uitruk)'	400.000		400.000		400.000		400.000		400.000		400.000
Reserve zelfredzaamheid en risicobewust	516.607		516.607	-516.607	0		0		0		0
totaal bestemmingsreserves	*10.268.671*	*-1.365.000*	*8.903.671*	*-1.244.725*	*7.658.946*	*-434.150*	*7.224.796*	*-1.613.150*	*5.611.646*	*-4.937.400*	*674.246*
Totaal reserves	**10.268.671**		**8.903.671**		**7.658.946**		**7.224.796**		**5.611.646**		**674.246**
Voorzieningen voor risico's en verplichtingen											
FLO Stedendriehoek	50.000		50.000		50.000		50.000		50.000		50.000
Arbeidskostengerelateerde voorziening	70.000	-22.000	48.000	-24.000	24.000	-24.000	0				
Voorzieningen door derden beklemde middelen											
Voorziening onderhoud groot kazerne Doetinchem*	596.772	75.000	671.772	-671.772	0						
Voorziening groot onderhoud kazerne Harderwijk*	532.662	60.000	592.662	-592.662	0						
Totaal voorzieningen	**1.249.434**		**1.362.434**		**74.000**		**50.000**		**50.000**		**50.000**

* in 2022 eindigt de periode van 10 jaar, waarbij deze kazernes om fiscale redenen in eigendom van de VNOG zijn. Het eigendom gaat dan weer terug naar de betreffende gemeente.

1. Algemene Reserve

- Doel: afdekking van risico's. De Algemene Reserve vormt het *weerstandsvermogen*.
- Hoogte: de Algemene Reserve is een onderdeel van de *weerstandscapaciteit*, samen met de Bedrijfsvoeringsreserve en de Post Onvoorzien. Voor de benodigde weerstandscapaciteit geldt een weerstandsratio van 1 – 1,4.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten. Een mutatie in de Algemene Reserve dient conform de gemeenschappelijke regeling VNOG ter zienswijze aan de raden te worden voorgelegd.

2. Reserve Jeugdbrandweer Oost Gelre

- Doel: jeugdgroep Oost Gelre van de Jeugdbrandweer VNOG.
- Hoogte: € 5.436 (storting uit liquidatie Stichting).
- Duur: n.t.b.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

3. Egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten)

- Doel: egaliseren van de realisatie versus de begrote kapitaallasten, storten en onttrekken van boekwinsten resp. –verliezen a.g.v. afstoten van materieel[4] (= bestaand beleid). Het renteresultaat verloopt niet via de egalisatiereserve kapitaallasten.
- Hoogte: geen minimum, geen maximum.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij begroting, begrotingswijziging of in de jaarrekening als onderdeel van de resultaatsbepaling.

[4] verkoopsom -/- afwaardering + uitkering polis

4. Bestemmingsreserve frictiekosten Landelijke meldkamer (LMO)
- Doel: dekking frictiekosten vorming Landelijke meldkamer (AB 27-6-2019).
- Hoogte: € 500.000 (uitkering Rijk).
- Duur: 2020-2026.
- Mutaties: via AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

5. Bedrijfsvoeringsreserve
- Doel: algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. Is onderdeel van de *weerstandscapaciteit*.
- Hoogte: De minimale hoogte is 2%, de maximale hoogte is 5% van het begrotingstotaal.
- Duur: geen einddatum
- Mutaties: AB-besluit bij jaarrekening over de resultaatbestemming, of anderszins door AB besluiten

6. Tijdelijke reserve incidentele veranderkosten (organisatieontwikkeling)
- Doel: ter dekking van programma “De Expeditie” (organisatieontwikkeling VNOG), zie Toekomstvisie (AB 15-1-2020).
- Hoogte: € 500.000 (AB 12-12-2019) + € 540.000 (AB 25-6-2020) = € 1.040.000.
- Duur: tot eind 2023.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

7. Reserve frictiekosten Risicobeheersing (frictiekosten Omgevingswet / RB)
- Doel: dekken personele frictiekosten transitie Risicobeheersing i.r.t. Omgevingswet.
- Hoogte: € 485.000, uit overschot p-budget RB 2020.
- Duur: 2021-2024, onttrekking voor inhuur ter vervanging gedurende opleidingen en tijdelijke overbezetting van nieuwe medewerkers, in te werken door vertrekkende medewerkers.
- Mutaties: via AB-besluit door vaststelling van de begroting 2021-2024, waarin voor vier jaar een onttrekking van € 121.000 is opgenomen.

8. Tijdelijke reserve flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan
- Doel: ter dekking van ‘flankerende kosten dekkings- en spreidingsplan’ (AB 25-6-2020).
- Hoogte: € 360.000.
- Duur: tot eind 2027.
- Mutaties: AB besluit, geen stortingen meer; onttrekking via jaarrekening al naar gelang de voortgang.

9. Reserve vervanging operationeel uniform (dienstkleding)
- Doel: dekking vervanging dienstkleding.
- Hoogte: € 400.000, uit overschot 2020-2021.
- Duur: 2022-2024.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie

10. Egalisatiereserve inzetten (uitruk)

- Doel: egaliseren van kosten van de uitruk (jaren met weinig en met veel (grote) incidenten worden verevend), bestendig begrotingsbeeld, rustig verloop gemeentelijke bijdrage (AB 25-6-2020).
- Hoogte: max. € 400.000.
- Duur: geen einddatum.
- Mutaties: AB besluit bij de jaarrekening, verschil begroting en realisatie van het budget uitruk *binnen* het vrijwilligersbudget, als onderdeel van de resultaatsbepaling.

11. Reserve programma Zelfredzaam & Risicobewust

- Doel: De grondslag van het programma is de pijler 'Zelfredzaam en Risicobewust' uit de Toekomstvisie. Het doel is om de zelf- en samenredzaamheid te vergroten door het risicobewustzijn van burgers, instellingen en bedrijven te beïnvloeden en hen te stimuleren tot het nemen van beheersmaatregelen die veiliger gedrag bewerkstelligen. Een ander belangrijk doel is om daar te acteren en te interveniëren waar de risico's zich bevinden.
- Hoogte: € 550.000, uit jaarrekeningresultaat 2020.
- Duur: 2021-2023.
- Mutaties: AB besluit

Bijlage 5. Overzicht taakvelden

		2022		2023	
taakvelden	omschrijving	lasten	baten	lasten	baten
0.1	bestuur			20.000	
0.10	reserves	55.000	398.000	169.850	1.414.575
0.4	overhead	12.039.222	154.000	13.957.990	178.000
0.5	treasury	586.000	586.000	420.300	420.000
0.8	overige baten en lasten	1.700.068		2.541.068	
1.1	crisisbeheersing en brandwee	46.586.710	59.829.000	44.773.367	59.870.000
		60.967.000	60.967.000	61.882.575	61.882.575

De transitie binnen de VNOG in nog niet geheel afgerond. Ook moet van alle functies opnieuw bepaald worden of deze volgens de voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording onder het taakveld 0.4 Overhead vallen of onder het taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer. Dit wordt ter hand genomen als de transitie is afgerond. De verdeling van kosten tussen de taakvelden overhead en crisisbeheersing en brandweer zullen hierdoor veranderen.

Bijlage 6. Beleidsindicatoren

In de voorschriften van het BBV is een basisset van 39 beleidsindicatoren opgenomen. De beleidsindicatoren zijn niet genormeerd door het rijk. De volgende indicatoren moet de VNOG opnemen:

Indicator	begroting 2022	begroting 2023
Formatie: aantal FTE per 1.000 inwoners	0,41	0,40
Bezetting: aantal FTE per 1.000 inwoners	onbekend	0,37
Apparaatskosten: kosten per inwoner	€ 14,54	€ 16,58
Externe inhuur: kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	0,82%	0,84%
Overhead: % van totale lasten	24,11%	22,33%

Ook hier zal het percentage overhead wijzigen door de verdeling van salarissen tussen overhead en crisisbeheersing en brandweer.

Bijlage 7. Geprognotiseerde meerjarenbalans

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde begin- en eindbalans moet worden opgenomen in de begroting (artikel 22 en 23 – BBV):

Begrotingsjaar T	**2023**					
	T-2	**T-1**	**T**	**T+1**	**T+2**	**T+3**
Activa	**31-12-2021**	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**
(im) Materiële vaste activa	43.110	50.730	49.962	68.004	79.934	92.062
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen						
Financiële vaste activa: Leningen						
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar						
Totaal Vaste Activa	**43.110**	**50.730**	**49.962**	**68.004**	**79.934**	**92.062**
Uitzettingen <1 jaar	7.146	5.054	6.201	4.747	2.851	-1.345
Liquide middelen	31	31	31	31	31	31
Overlopende activa	3.451	2.751	2.751	2.751	2.751	2.751
Totaal Vlottende Activa	**10.628**	**7.836**	**8.983**	**7.529**	**5.633**	**1.437**
Totaal Activa	**53.738**	**58.567**	**58.945**	**75.533**	**85.567**	**93.499**
Passiva	**31-12-2021**	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	15.535	13.570	12.325	11.891	10.278	5.340
Voorzieningen	1.249	1.362	74	50	50	50
Vaste schuld	28.067	35.447	38.359	55.405	67.052	79.921
Totaal Vaste Passiva	**44.851**	**50.380**	**50.758**	**67.346**	**77.379**	**85.312**
Vlottende schuld	2.231	2.231	2.231	2.231	2.231	2.231
Overlopende passiva	6.657	5.957	5.957	5.957	5.957	5.957
Totaal Vlottende Passiva	**8.887**	**8.187**	**8.187**	**8.187**	**8.187**	**8.187**
Totaal Passiva	**53.738**	**58.567**	**58.945**	**75.533**	**85.567**	**93.499**

Uit bovenstaande meerjarenbalans blijkt dat de uitzettingen in de schatkist (liquide middelen) in 2026 ontoereikend zijn zonder aanvullende financiële middelen. Dit verloop wordt veroorzaakt door een sterkte toename van de onttrekkingen uit de (in eerdere jaren) gevormde reserves en met name ook de uitputting van de egalisatiereserve afschrijvingen (zie ook de toelichting van de ramingsgrondslagen kapitaalslasten onder de paragraaf Bedrijfsvoering).

Bijlage 8. Kredieten 2023-2026

kredietaanvragen (meerjaren) begroting 2023-2026

Soort activa		Kredietomschrijving	bedrag in €				
			jaar 2023	jaar 2024	jaar 2025	jaar 2026	totaal
Materieel	Paraat	Voertuigen, aanhangers en boten	8.850.000	18.467.000	14.800.000	17.573.000	59.690.000
	Piket	Voertuigen AC/OIV/AGS/FBO/TBO/(H)OvD/CvD	110.000	62.000	0	37.000	209.000
	Dienst	Voertuigen en aanhangers (aggregaten)	1.799.000	840.000	551.000	574.000	3.764.000
	Overig	Logistieke hulpmiddelen	0	0	118.000	0	118.000
Inventaris	Tankautospuit HV	(Red)gereedschappen, apparatuur, armaturen e.d.	446.048	1.343.916	1.683.440	1.138.320	4.611.724
	(H)OvD, CvD, AGS, FBO, TBO	Inventaris AGS, apparatuur	0	19.000	0	0	19.000
	WVD/Vakbekw.heid	Apparatuur	0	0	0	0	0
	PPMO baan	PPMO	0	0	142.000	0	142.000
PBM	Personeel	Pakken, laarzen, helmen	766.000	232.000	681.000	49.000	1.728.000
	WO	Duikuitrusting en -apparatuur	0	21.000	0	19.000	40.000
Comm.	C2000	Verbindingsapparatuur, schermen e.d.	776.000	1.145.000	27.000	614.000	2.562.000
Werkplaats	Auto/ techniek/ metaal	Compressoren, hefbrug	72.000	63.000	16.000	15.000	166.000
	PBM	Ademlucht(apparatuur), was-/droogapparatuur	114.000	29.000	0	0	143.000
	Watervoeren-de armaturen	Slangen(apparatuur)	19.000	19.000	0	0	38.000
Comm. / ICT	Werkstat.	Gebruikersmiddelen ICT	56.000	56.000	56.000	525.000	693.000
	Gis.comp.	Apparatuur	0	24.000	30.000	18.000	72.000
	Infrastruc./ Server/ Netwerk	ICT: infrastructuur, applicatiesoftware e.d.	81.000	602.000	469.000	836.000	1.988.000
	GHOR appl.syst.	GHOR voertuigen (Citty Giss)	0	30000	0	0	30.000
	Telefonie	ICT Smartphones GBM	71.000	71.000	71.000	71.000	284.000
	GHOR C2000	Verbindings(apparatuur)	29.000	0	0	0	29.000
Huisvesting	Bouw/renovatie	Aanpassing gebouwen, zeecontainers	0	626.000	0	155.000	781.000
	Demarcatie	Inrichting/meubilair kazarnes	50.000	100.000	0	250.000	400.000
	Tech.install.	Aanpassing installaties	0	37.000	0	0	37.000
Facilitair	Audio.V.M.	Krediet jaarlijkse vervanging	31.000	31.000	31.000	31.000	124.000
	Meubilair	Jaarlijkse vervanging en overig meubileir	112.500	50.000	414.000	72.000	648.500
Totaal kredietaanvraag			**13.382.548**	**23.867.916**	**19.089.440**	**21.977.320**	**78.317.224**

Bijlage 9. Overzicht gekwantificeerde en niet-gekwantificeerde risico's

Gekwantificeerde risico's						
Nr.	Risico's en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	Effect in euro's		Weer-stands-capaciteit €
				bedrag	toelichting berekening	
1	**Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) met gevaar voor discontinuïteit meldingen.** De VNOG raakt de huidige taak en systemen kwijt. Het risico is dat twee medewerkers niet ingepast kunnen worden in de formatie. De zekerheid dat deze winstgevende activiteit uit de begroting valt is structureel opgenomen bij de autonome ontwikkelingen.	Tijdig anticiperen, door de medewerkers een plek te geven in de formatie. De kans dat dat niet lukt (zonder meerkosten) neemt met de jaren af en wordt ingeschat op gemiddeld 50%. Tegelijk wordt daarbij gekeken naar het mogelijk behoud van de informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	150.000	Personele kosten afbouw jaren: € 450.000, rekening houdend met reservering frictiekosten in 2021, opnemen € 150.000	75.000
2	**Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet.** Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	Voldoende aandacht geven aan afstemming tussen de VNOG en de gemeenten t.a.v. de uit te voeren dienstverlening (tempo en inhoudelijk). Inhuur extra personeel om (tijdelijk) synchroom oude - (preventist) en nieuwe taken uit te voeren en met gemeenten af te stemmen over afbouw/overgang taken.	50%	640.000	Inhuur 4 fte (à € 80.000) voor uitvoering synchroon van taken oud en nieuw bij invoering Omgevingswet, voor 2 jaar.	320.000
3	**Schaarste capaciteit repressieve inzet van vrijwilligers brandbestrijding.** Door vergrijzing is uitstroom van vrijwilligers te verwachten. Daarnaast is er meer verloop onder brandweervrijwilligers, aangezien zij minder lang aan een brandweerkorps verbonden zijn (dit is een maatschappelijke trend bij vrijwilligers in het algemeen).	Naast organiseren en participeren in activiteiten en acties die de binding van vrijwilligers bevorderen, is het opstellen en uitvoeren van strategisch personeelsplanning (leeftijdsopbouw, gespreks-cyclus, opleidingsplan), per district en per post, van belang.	70%	408.000	Kosten opleiden 10% meer te werven vrijwilligers: 8 per jaar. Opleidings- en bijkomende kosten € 17.000 per jaar, voor 3 jaar.	286.000
4	**Teveel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding, geeft risico op fouten, uitval en sancties (Arbeidstijden).** Bij een aantal kazernes (w.o. bij kazernering) is sprake van onvoldoende personele repressieve capaciteit (m.n.vrijwilligers).	Naast sturing op voldoende inzet repressieve capaciteit (vrijwilligers); optimaliseren roosteren beroepsme-dewerkers (dagdienst). Ontwikkeling risico houdt verband met uitwerking bouwsteen Verplichtend Karakter (vrijwilligers).	30%	50.000	Mogelijke boete i.h.k.v. de arbeidstijdenwet. Berek.: max. 50 medew. , boete € 200 per dag (max. 5 dagen).	15.000
5	**Prijsstijgingen (boven reguliere aanpassing) en beperkte marktwerking brandweermaterieel en -materiaal.** Wereldwijde ontwikkelingen (in 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de (grondstof)prijzen van m.n. energie en katoen, stijgen. Hogere kosten blijven dan voor de VNOG, omdat er een geen mogelijkheid is van nacalculatie. De prijsstijgingen kunnen worden versterkt door een gebrekkige marktwerking voor (specifiek) brandweermaterieel en -materiaal.	Doorrekenen financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) van mogelijke prijsstijgingen voor brandstof en kleding (prijsstijgingen vervangingsprogramma blusvoertuigen zijn separaat opgenomen). Bij grotere volumes en eigen eisen, kan de VNOG zelfstandig aanbesteden i.p.v. in IFV verband.	70%	100.000	Stijging prijzen boven reguliere index van alleen brandstof (energie) en kleding. Kosten per jaar 1 mln., berekend stijging 10%, voor 1 jaar.	70.000
6	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materieelspreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. *materiële* kosten.** Vervangingen in het kader MSP worden vertraagd m.n. door prijsstijgingen en schaarste van grondstoffen. Vertraging vervanging - en voortschrijdende inzichten bij vervanging materieel leiden tot latere besparingen op de exploitatiekosten.	Doorrekenen incidentele financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) t.a.v.uitgestelde realisatie besparingsmogelijkheden materiële kosten bij vertraging uitvoering MSP.	50%	160.000	Besparingen op materiële kosten, bij opschuiving vervangingsplan materieel van 2022/2023 naar 2024, ontstaan 2 jaar later. Eenmalig niet gerealiseerde besparing € 160.000 in 2022 en 2023.	80.000
7	**Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 e.v. jaren, opdracht materieelspreidingsplan (MSP) brandbestrijding t.a.v. personele kosten (formatie onderhoud, uren vrijwilligers en kosten vakbekw.worden*).*** Vervangingen in het kader MSP worden vertraagd m.n. door prijsstijgingen en schaarste van grondstoffen. Vertraging vervanging materieel leidt tot een vertraagde of minder grote krimp van het repressief beroepspersoneel en/of de vrijwilligers, met gevolgen voor de verwachte besparingen op vergoedingen en kosten van vakbekwaam worden en blijven.	Doorrekenen incidentele financiële gevolgen (voor weerstandscapaciteit) t.a.v. uitgestelde besparingsmogelijkheden personele kosten bij mogelijke verdere vertraging.	50%	770.000	Besparing op personele kosten, bij opschuiving vervangingsplan materieel van 2022/2023 naar 2024, ontstaan 2 jaar later. Eenmalige niet gerealiseerde besparing € 550.000 in 2022 en 2023 (oplopend in jaren door toename besparingsdoelstelling).	385.000
8	**Uitval voor repressieve inzet brandbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.** Defect materieel kan niet tijdig gerepareerd worden, omdat onderdelen niet voorradig zijn. Heeft verband met schaarste grondstoffen en een beperkt aantal (overgebleven) leveranciers van brandweermaterieel en -materiaal.	Op voorraad zetten/houden en alloceren van extra (vervangend) materieel (w.o. onderdelen) voor brandbestrijding.	30%	90.000	Berekening inhuurkosten benodigd voor vervangend materieel €.30.000 per jaar.	27.000

9	**Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie.** Extra prijsstijgingen van blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	Naast de financiële gevolgen (voor de egalisatiereserve) van de huidige (najaar '21) verwachte prijsstijgingen MSP - welke zijn verwerkt in de Kadernota-/ Begroting 2023 - extra prijstijgingen voor de uitvoering als risico doorrekenen (voor weerstandscapaciteit).	30%	500.000	Berekening kapitaalslasten voor 3 jaar bij een (extra) stijging van 5% van de prijzen voor de vervangingen (50 mln.) i.h.k.v. MSP.	150.000
10	**Onvoldoende oefenmogelijkheden voor oefenen onder realistischer omstandigheden voor Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel.** Oefenmogelijkheden op VNOG-vakbekwaamheidspleinen worden beperkt bij het niet voldoen aan eisen van RI&E (omissies vastgesteld voor ASK). Bij onvoldoende mogelijkheden om met eigen faciliteiten de vakbekwaamheid op peil te houden, zou gekeken kunnen/moeten worden naar het gebruik externe locaties. Dit brengt extra kosten met zich.	Doorvoeren maatregelen waardoor de vakbekwaamheidspleinen voldoen aan de eisen. Waar nodig (tijdelijk) gebruik maken van (andere) externe locaties.	50%	25.000	Incidenteel extra kosten ter overbrugging i.v.m. voldoen vakbekwaamheidslocaties aan eisen.	13.000
11	**Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E).** De status van de (uitvoering van de) wettelijke vereiste keuringen van de (gemeentelijke) kazernes is onduidelijk, daarbij is onzeker wie de kosten voor noodzakelijke aanpassingen gaat betalen.	Conform bestuurlijke besluitvorming (dec.'21) afspraken maken met gemeenten in het kader van demarcatie. Voor mogelijke spoedeisen kosten, financiële middelen opnemen.	50% en 10%	96.000	Kapitaalslasten: resp. aanpassing routing vervuilde kleding (€ 24.000 per jaar) en aanpassing muren ademluchtwerkplaatsen (€ 8.000 per jaar), voor 3 jaar.	38.000
	Extra verhuiskosten tijdelijke huisvesting) en faciliteiten kantoorpersoneel.					
12	Onzekerheid termijn overbrugging na vertrek Europaweg ultimo 2023.	Uitkomsten onderzoek (toekomstige) huisvesting medewerkers, na vertrek Europaweg ultimo 2023, verwacht in 2022. Alternatieve mogelijkheden, i.s.m. 1-post gedachte in Apeldoorn, niet verwacht voor 2026.	90% en 30%	300.000	(1) tijdelijke huisvesting (EW)/dubbele verhuizing 300.000 euro (1e: 90%, 2e: 30%).	360.000
13	Ontwikkelingen m.n. als gevolg van de corona-pandemie, vereisen aanpassingen benodigde faciliteiten voor het werken op kantoor en thuis.	Beleid - en mogelijkheden van (toekomstbestendige) huisvesting voor thuiswerken uitwerken en (voorlopig) opnemen risico extra kosten thuiswerken.	50%	263.250	Berekening kosten (meer) thuiswerken voor alle (300) medewerkers. Berekening voor 3 jaar: uitgaande van gemiddeld 2 dagen per week, vergoeding € 2 per dag en 45 weken per jaar. Daarnaast eens per 6 jaar een vergoeding per medewerker van € 675.	132.000
14	**Digitale verstoring, onder meer vanwege cybercrime.** Belemmerd worden in de uitvoering van crisis- en incidentbestrijdingsactiviteiten en ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door verstoring van de systemen voor de informatie- en telecommunicatietechnologie. ICT omgeving wordt geraakt door defecten infrastructuur of hardware, leverancier kan niet leveren, cybercrime.	Plan van aanpak Baseline informatieveiligheid (BIO) gereed. Voorzien in uitwijkmogelijkheden voor (alternatie) uitvoering kritische ICT processen. N.a.v. de cyberaanval in 2020 wordt de ICT-omgeving van de VNOG actief gemonitord, daarmee wordt het risico op en de impact van een volgende hack verminderd. Het risico op een hack blijft echter bestaan, omdat cybercrime zich snel ontwikkelt en steeds vernuftiger wordt.	50%	500.000	Kosten opheffen gijzeling c.q. gevolgen hacks e.d. (o.b.v. cijfers hack 2020).	250.000
15	**Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers).** Door onjuiste (aansluiting) basisgegevens; personele wisselingen HRM; onjuiste toepassing cao -/fiscale regelingen en onvoldoende controles/ - kennis, kunnen berekende salarissen/vergoedingen te hoog zijn en/of leiden tot boetes / eindheffing (ATW, WKR, FLO, reiskosten, IKB).	Doorvoeren interne controle -/beheersmaatregelen, procesbewaking, procedurevastleggingen en kennisverbetering medewerkers. Uitsplitsen benoemde (oorzaken) risico's. Voor FLO-uitvoering is externe ondersteuning aangetrokken.	30%	350.000	Berekening o.b.v. percentage personele kosten 1% van € 35 mln. (beroeps + vrijwilligers).	105.000
16	**Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen).** De inkoopdiscipline wordt niet altijd tijdig betrokken in het proces van inkoop en inhuur. Bij de huisvestings- en facilitaire kosten komt hierbij de onduidelijkheid over de demarcatie. De gevolgen hiervan zijn mogelijke claims van leveranciers. Deze zijn, met inzet van externe juristen, tot op heden onterecht gebleken.	Beleid en (centrale) sturing op het inkoop(proces) resp. verduidelijken en verbeteren en VNOG-breed inzichtelijk maken bij welke inkopen er sprake is/kan zijn mogelijke aanbestedingsplicht. Gesprekken met de gemeenten over het demarcatievraagstuk, hebben inmiddels meer zicht gegeven op de te maken afspraken daaromtrent.	10%	150.000	Berekening o.b.v. percentage en volume inkoop (w.o. investeringen) 0,5% van € 30 mln.	15.000
17	**Onvoorziene kosten aanspraken van personeel (na dienstongevallen) en stijging verzekeringspremie.** Door veranderingen in de verzekeringsmarkt, wijzigen de mogelijkheden van dekking bij (personele) aanspraken/- schades.	De personele aanspraken na een dienstongeval worden voor alle veiligheidsregio's gelijk getrokken. Onderzocht wordt de mogelijkheid minder te verzekeren en schades als collectief te dragen. Het eigen risico kan dan meer gaan fluctueren.	10%	600.000	Afhankelijk van de wijze waarop het collectief dragen van schades wordt georga-niseerd, gaat de berekening (nog) uit van de verzekeringsoptie met een risico van premie-stijging van € 200.000 p.j., voor 3 jaar.	60.000
18	**Stijging reële bijdrage aan IFV door bv. nieuwe taken.**	Inbreng in begrotingsproces IFV.	30%	60.000	Berekend risico: stijging 5% huidige bijdrage € 400.000, voor 3 jaar.	18.000
19	**Stijging financieringskosten bij aantrekken financiering d.m.v. leningen (vreemd vermogen).** Door stijging van het rentepercentage kunnen de kosten voor (her)financiering toenemen.	In de berekende weerstandscapaciteit rekening houden met een stijging van de rente.	50%	1.500.000	Berekening: verwachte investeringen c.q. (her)financiering in de periode 2022 t/m 2024: €.50 mln. Risico stijging gemiddeld van 0,8% naar 1,8%, voor 3 jr.	750.000
20	**Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)).** Processen rond persoonsgerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegvens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	Aan plan van aanpak AVG wordt gewerkt. Bewustzijn voor privacy-schendingen scherp houden, de uitvoering - en vastlegging van processen toetsen en waar mogelijk verbeteren.	10%	300.000	Mogelijk bedrag boete per overtreding € 300.000. Kans relatief gering.	30.000
					totaal weerstandscap.	**3.179.000**

Niet kwantificeerde risico's						
Nr.	**Risico's** en oorzaken	Beheersmaatregelen	Kans in %	Effect in euro's		
				bedrag	toelichting	
1	**Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers).** Uitkomst van het afgeronde project Taakdifferentiatie -n.a.v. Europese eisen omtrent gelijkschakeling van rechtspositie tussen beroeps - en vrijwillige brandweer- is dat consignatie en kazernering van vrijwilligers t.z.t. niet meer kan en mag. Alternatieven hiervoor, zoals parttime aanstellingen, zullen resulteren in hogere personeelskosten .	In een zgn. bouwsteen *Verplichtend Karakter* worden de alternatieven voor het afschaffen van consignatie en kazernering bij vrijwilligers, uitgewerkt. De VNOG is nauw betrokken bij het opstellen van een implementatieplan, dat in april 2022 moet worden opgeleverd voor geheel brandweer Nederland.	50%		Voor verwachte hogere personeelskosten (bij overgang van vrijwilligheid naar parttime dienstverbanden) wordt voor het generieke landelijke aandeel van vrijwilligers, gerekend op een compensatie vanuit rijks-/ gemeentelijke middelen.	
2	**Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel**. Bij het later vervangen van bestaande blusvoertuigen, a.g.v. latere levering van de nieuwe, neemt het risico op hogere onderhoudskosten toe.	Vooreerst beoordelen of de financiële gevolgen van de hogere onderhoudskosten bij latere vervanging blusvoertuigen, kunnen worden opgevangen binnen de bestaande begroting.			Mogelijke toename van de kosten, indien mogelijk, opgevangen binnen de bestaande begroting van M&L.	
3	**Onzekerheid toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).** Uitkomsten (nog op te starten) onderzoeken naar samenvoeging/-werking zijn nog niet bekend, zodat er nog geen uitspraken kunnen worden gedaan over mogelijke verbeteringen van de uitvoering van de repressieve activiteiten in en rond de plaatsen Gendringen en Silvolde en in de grensstreek met Duitsland (Dinxperlo-	Opdracht geven voor het (verder) uitvoeren van nadere onderzoeken van samenvoeging en -werking tussen Gendringen en Silvolde en in de grensstreek met Duitsland (Dinxperlo-Suderwick). Hiermee zal inzicht moeten worden verkregen zowel in mogelijke verbeteringen als -				
4	**(On)mogelijkheid terugbrengen meerkosten kazernering dagdienst.** Bij de noodzaak van het (moeten) doorvoeren van de zgn. bouwsteen Verplichtend Karakter, valt de mogelijkheid van het roosteren van vrijwilligers voor de repressieve (dag)activiteiten af en zijn mogelijke	De mogelijkheden nader onderzoeken van het uitbreiden van roosteren van beroepspersoneel in de dagdienst en de mogelijke flexibele inzet van medewerkers tussen				
5	**(Nog) geen kwantificering van gevolgen Pandemie n.a.v. COVID-19.** De consequenties van een pandamie als COVID -19, zijn voor de VNOG nog niet te kwantificeren.	Risicoprofiel vastgesteld op 10 december 2020. Pandemie is daarin als risico opgenomen en tevens beleidsprioriteit voor 2021-2024. N.a.v. de ervaringen met COVID-19, wordt een pandemie als worst-case scenario, (opnieuw) tegen het licht gehouden.				

Zienswijzen gemeenten Noord- en Oost-Gelderland op de concept programmabegroting 2023-2026 en concept begrotingswijziging 2023 'demarcatie'

Op 7 april 2022 zijn de concept programmabegroting 2023-2026 en de concept begrotingswijziging 2023 'demarcatie' via de colleges ter zienswijze aan de raden aanboden, alsook de voorlopige jaarstukken 2021 ter kennisname. De zienswijzen inclusief een reactie van de VNOG treft u hierna aan.

Resumé zienswijzen:
Van 20 van de 22 gemeenten is op de peildatum een zienswijze en/of concept/richting van de verwachte zienswijze binnen/bekend. Sommige raden behandelen de stukken later. Er zijn zienswijzen op de begroting en er zijn zienswijzen op de begrotingswijziging 'demarcatie' gegeven, alsook reacties op andere onderwerpen en opmerkingen.

Begroting:

16	: instemming met de begroting en/of geen zienswijze hierop, of een reactie op een andere onderwerp: – waarvan 1 een aantal praktische opmerkingen voor de begroting; – waarvan 1 het verzoek tot een nadere onderbouwing van de formatieplaats voor huisvesting; – waarvan 5 wel een reactie op de bestemming van het resultaat 2021, namelijk dat (al dan niet een groter deel, of het geheel van) het positieve resultaat 2021 (zoveel mogelijk) moet terugvloeien naar de gemeenten.
4	: zienswijze op de begroting – waarvan 3 verzoek tot aanpassing, namelijk dat de formatieplaats voor huisvesting uit bestaande middelen wordt bekostigd en de gemeentelijke bijdrage voor dit bedrag wordt verlaagd; – waarvan 1 verzoek om begroting meerjarig sluitend te krijgen zonder gebruik te maken van het jaarresultaat 2021.
20	

Begrotingswijziging 'demarcatie':

10	: instemming met de begrotingswijziging demarcatie en/of geen zienswijze hierop
10	: zienswijze op de begrotingswijziging demarcatie, namelijk niet akkoord
20	

Peildatum overzicht: t/m 24 juni 2022 bijgewerkt

Zienswijzen gemeenten Noord- en Oost-Gelderland op de concept programmabegroting 2023-2026 concept begrotingswijziging 2023 'demarcatie'

Gemeente	Datum	Zienswijze gemeente (samengevat)	Reactie VNOG
Aalten	10 mei (college) 7 juni (oordeelvormende raad) 21 juni (raad) Begroting Begr. wijz.	Uitkomst oordeelvormende raad: De raad de volgende zienswijze voor te stellen: 1. De raad vindt dat de extra kosten voor capaciteit, gerelateerd aan huisvestingstaken, betaald dienen te worden uit de bestaande begroting. Dit vanwege het feit dat de gemeentelijke bijdrage de afgelopen jaren al flink is opgelopen. In de voorliggende concept programmabegroting 2023 – 2026 wordt voorgesteld om structureel nog eens € 75.000 extra op te nemen voor een formatieplaats vastgoed. De gemeenteraad maakt hier bezwaar tegen. 2. De raad vindt dat de taken op het gebied van vastgoed (zoals huisvestingsvisie, afspraken beheer en onderhoud, op orde brengen brandweerkazernes en verdeling financiële verantwoordelijkheden) niet mag leiden tot een onevenredige toename van de gemeentelijke bijdrage. Uit de voorgestelde begrotingswijziging 2023 VNOG blijkt dat de kosten voor facilitaire zaken niet budgettair – neutraal overgaan. Het uitgangspunt moet zijn budgettair neutrale taakoverdracht, zoals ook staat aangegeven in afspraak 11 van de Regeling Demarcatie. Met de voorgestelde begrotingswijziging 2023 VNOG gaan de kosten voor de gemeente Aalten behoorlijk omhoog, namelijk een verhoging van € 30.000 per jaar. De gemeenteraad maakt bezwaar tegen de begrotingswijziging 2023 en verzoekt de VNOG om opnieuw naar de kengetallen voor de facilitaire zaken te kijken waarbij budgettair neutrale overdracht het uitgangspunt moet zijn.	1. Los van de precieze taakverdeling tussen gemeenten en VNOG voor de huisvestingstaken, etc. heeft de VNOG voor het op orde krijgen en houden van de kazernes, de arbeidsomstandigheden in en rond de kazernes, alsmede voor de goede afstemming met de gemeenten (gebouweigenaren), meer capaciteit nodig. Dit is eens te meer gebleken gaande de voorbereiding van het onderwerp 'demarcatie', vandaar dat dit onderwerp in de vastgestelde Kadernota 2023-2026 is opgenomen. 2. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging 'demarcatie' te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen.
Apeldoorn	26 april (college) 9 juni (raad, bespreking) 16 juni (raad, vaststelling) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. Allereerst willen wij (nogmaals) de waardering uitspreken voor alle medewerkers bij de VNOG die in de afgelopen periode zich hebben ingezet voor de aanpak van de Coronacrisis en daarnaast voor de huidige inzet met betrekking tot de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. 2. Op dit moment zijn de eerste onderzoeken over de Corona-aanpak verschenen. (…) En er volgen nog meer onderzoeksrapporten. Wij zijn benieuwd naar het uiteindelijke samenvattende oordeel over de noodzakelijke veranderingen en welke gevolgen dat voor de veiligheidsregio's heeft. Onze vraag is hoe wij daarover worden geïnformeerd/betrokken?	1. Dank voor uw waardering. 2. De onderzoeken naar de aanpak van de Coronacrisis worden meegenomen in de wijziging van de Wet veiligheidsregio's. Daar wordt door het ministerie van Justitie en Veiligheid aan gewerkt. Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn de gezamenlijke veiligheidsregio's hier nadrukkelijk op aangehaakt, definitieve besluitvorming vindt echter plaats in het parlement. De VNOG staat hierin op afstand, van betrokkenheid van de gemeenteraad zal in de wetswijziging dus weinig sprake zijn. Wij houden u natuurlijk wel geïnformeerd over de voortgang in het proces.

		Enkele aandachtspunten voor de concept programmabegroting: 3. Op pagina 6 noemt u de belangrijke thema's voor 2023. Die zijn voor ons beleidsmatig zeer herkenbaar. Wij zouden graag zien dat de relatie tussen deze belangrijke thema's in de paragrafen over de programma's nadrukkelijker wordt aangegeven en is terug te lezen. Wij kunnen ons ook voorstellen dat bepaalde thema's extra (financiële) inspanning kosten, waarbij die extra kosten terug te vinden zijn in de programmabegroting. 4. Onze wens is om punt 4. Overzicht baten & lasten en financieel-technische uitgangspunten 2023 op pagina 34 (inclusief toelichting) naar voren te halen in het document. Dit omdat dit een belangrijk onderdeel is van het document. 5. Van de belangrijke thema's 2023 noemen we er drie die wij met meer dan gebruikelijke belangstelling zullen volgen: • De wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen en de invoering van de Omgevingswet. Beide zijn relevant voor de onderlinge samenwerkingsafspraken en de onderlinge verhoudingen. • Wij kijken, net als uw organisatie, uit naar de ingebruikname van de nieuwe meldkamer in Apeldoorn. • Ook wordt 2023 een belangrijk jaar voor het project om te komen tot één centrale post Apeldoorn met de huisvesting van de hoofdkantoorfunctie in Apeldoorn. 6. In de aanbiedingsbrief is terecht geconstateerd dat door de pandemie de uitgaven op diverse terreinen lager zijn dan oorspronkelijk geraamd in de begroting 2021. Dit beeld is te zien bij vele gemeenten en andere overheidsinstellingen. Regulier werk loopt achter wat leidt tot minder exploitatie uitgaven. Doordat minder wordt geoefend en opleidingen zijn uitgesteld bij de brandweer zijn de uitgaven achter gebleven. Projecten lopen in de vertraging en aanbestedingen vinden later plaats. Daarnaast is de VNOG ook afhankelijk van partners en leveranciers. Als bij hen vertraging optreedt, werkt dat door in de uitgaven bij de VNOG. 7. Door een groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, stijgende energiekosten, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit en dergelijke lijkt het ons niet verstandig om tot structurele aanpassingen van de begroting en de gemeentelijke bijdragen over te gaan. 8. Daarnaast lijkt het ons verstandig om een deel van het rekeningresultaat in de reserve kapitaallasten te storten.	3. Bij een volgende programmabegroting bekijken wij of we bij de thema's kunnen vermelden op welk(e) programma('s) ze zich afspelen, zodat u eenvoudiger zaken terug kunt lezen. 4. Wij onderschrijven uw opmerking dat het hoofdstuk "Overzicht van baten & lasten" een belangrijk onderdeel is van het document. Hierin staan namelijk ook de financieel-technische uitgangspunten van de begroting. Dit hoofdstuk staat echter wat verderop in het document, omdat de begroting bewust opgavegericht is opgebouwd. De vragen van de samenleving vormen het startpunt van de begroting. Immers, daarom bestaat de VNOG. De Opgaven van de VNOG, als antwoord op die vragen, volgen daarna. Die Opgaven zijn door de raden en het AB aan de VNOG opgedragen en in de Toekomstvisie van de VNOG vastgesteld. Daarna pas volgen de financieel-technische uitgangspunten. De inhoud vormt dus de basis van de begroting en komt eerst, daarna volgen in aansluiting daarop de financiën. We zullen uw suggestie om dit hoofdstuk éérder in het boekwerk te plaatsen desondanks voorleggen aan de gemeentelijke financieel ambtenaren in het FAO-overleg, om te horen of zij suggesties hebben voor een alternatieve indeling van het boekwerk voor volgend jaar. 5. Wij onderstrepen het belang van de door u genoemde thema's en wij hebben hier speciale aandacht voor. Zo hebben wij de gevolgen van de wetswijziging geanalyseerd en de nog te nemen vervolgacties worden ook door alle veiligheidsregio's samen geïnventariseerd, zodat wij die kunnen uitzetten. In de planning voor 2023 houden wij inmiddels al rekening met de nieuwe wettelijke termijnen, zodat de raden goed in positie komen, zoals de aangepaste wet beoogt. 6. Wij waarderen het dat u de omstandigheden waaronder de VNOG opereert / heeft geopereerd zelf ook herkend en hier begrip voor heeft. 7. Wij onderschrijven uw insteek en hadden dan ook voor de begroting 2023-2026 géén voorstellen voorliggen tot ingrijpende bijstellingen. 8. Wij onderschrijven uw insteek en hebben dit dan ook voorgelegd aan het AB op 23 juni toen het AB de bestemming van het resultaat 2021 heeft bepaald. Het AB heeft hier positief over besloten.

		9. Tot slot willen wij aangeven het van belang te vinden dat de VNOG de momenten van beïnvloeding en betrokkenheid (van de gemeenteraden) goed kiest. De huidige werkwijze door de VNOG sluit hierbij aan en wij zijn er tevreden mee. 10. De gemeente Apeldoorn hecht veel waarde aan het toegankelijk en helder communiceren naar inwoners en gaat bij alle vormen van communicatie naar inwoners uit van B1 taalniveau. Tevens worden inwoners opgeroepen op om 'wollig' taalgebruik te melden. De gemeente Apeldoorn stimuleert ook de verbonden partijen, waaronder de VNOG, bij alle communicatie naar inwoners uit te gaan van B1 taalniveau. 11. De gemeente Apeldoorn verzoekt de VNOG om de verzamelde zienswijzen op de concept programmabegroting 2023-2026 en de reactie van de VNOG hierop met de gemeente Apeldoorn te delen binnen 3 maanden na indiening. Over de begrotingswijziging demarcatie: 12. (…) De gemeentelijke bijdrage zal hierdoor stijgen; hier staat tegenover dat de gemeenten de betreffende facilitaire kosten voor de kazernes kunnen schrappen uit de gemeentelijke begroting. (…) De uitgaven voor facilitaire zaken en huisvestingslasten van de brandweerkazernes worden in de begroting 2023 [van de gemeente] geschrapt en de bijdrage die de gemeente Apeldoorn betaald, wordt met nagenoeg hetzelfde bedrag verhoogd. Ook hiermee kunnen wij instemmen.	9. Wij danken u voor uw complimenten. 10. Wij kijken hoe wij in komende documenten uitvoering kunnen geven aan uw oproep. 11. Wij voldoen graag aan uw verzoek. Net zoals ieder jaar ontvangen alle raden (via de colleges) spoedig na de besluitvorming in het AB van 23 juni een totaaloverzicht van alle verzamelde zienswijzen en een reactie hierop. 12. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging 'demarcatie' te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Diverse ingediende zienswijzen maken duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met betreffende gemeenten (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november.
Berkelland	3 mei (college) 24 mei (raad, oordeelvormend) 7 jun (raad, hamerstuk) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. De gemeenteraad [heeft] in haar zienswijze op kadernota 2022 – 2025 en de concept programmabegroting 2022 – 2025 (…) aangegeven dat extra kosten voor capaciteit, gerelateerd aan huisvestingstaken, betaald dienen te worden uit de bestaande begroting. Dit vanwege het feit dat de gemeentelijke bijdrage de afgelopen jaren al flink is opgelopen. In de voorliggende concept programmabegroting 2023 – 2026 wordt voorgesteld om structureel € 75.000,- op te nemen voor een formatieplaats vastgoed. De gemeenteraad stemt hier, gelet op haar eerdere zienswijze, niet mee in. 2. de gemeenteraad [heeft] in dezelfde zienswijze (…) aangegeven dat het vastgoedvraagstuk (o.a. huisvestingsvisie, afspraken beheer en onderhoud, op orde brengen brandweerkazernes en verdeling financiële verantwoordelijkheden) niet mag leiden tot een oneven-redige toename van de gemeentelijke bijdrage. Uit de voorgestelde begrotingswijziging 2023 VNOG blijkt dat de kosten voor facilitaire zaken niet budgettair – neutraal overgaan. Het uitgangspunt moet zijn budgettair-neutrale taakoverdracht, zoals ook staat aangegeven in afspraak 11 van de Regeling Demarcatie. Met de	1. Los van de precieze taakverdeling tussen gemeenten en VNOG voor de huisvestingstaken, etc. heeft de VNOG voor het op orde krijgen en houden van de kazernes, de arbeidsomstandigheden in en rond de kazernes, alsmede voor de goede afstemming met de gemeenten (gebouweigenaren), meer capaciteit nodig. Dit is eens te meer gebleken gaande de voorbereiding van het onderwerp 'demarcatie', vandaar dat dit onderwerp is opgenomen. 2. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging 'demarcatie' te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw

		voorgestelde begrotingswijziging 2023 VNOG gaan de kosten voor facilitaire zaken voor Berkelland aanzienlijk omhoog (van +/- € 34.000,- naar €114.400,-) en is niet in lijn met de kaders die de gemeenteraad in 2021 heeft vastgesteld. De gemeenteraad stemt om die reden niet in met de begrotingswijziging 2023 en verzoekt de VNOG om opnieuw naar de kengetallen voor de facilitaire zaken te kijken waarbij budgettair neutrale overdracht het uitgangspunt moet zijn.	zienswijze terugkomen.
Bronckhorst	17 mei (college) 9 juni (raadcie) 23 juni (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit college: 1. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor de professionele inzet van de VNOG in het afgelopen jaar. De impact van onder andere de coronacrisis op de organisatie van de VNOG is groot. 2. Wij hebben besloten in te stemmen met de jaarstukken en de begroting en geen zienswijze in te brengen. 3. De begrotingswijziging demarcatie is voor ons aanleiding om een zienswijze in te brengen. In de begroting van de gemeente is een bedrag van ca. € 25.000 opgenomen voor facilitaire kosten van de kazernes. Het is onduidelijk waarom de kosten toenemen met een factor 3. Een deel van de hogere bijdrage is een gevolg van personele inzet bij de VNOG en het opnemen van een vervangingskrediet. Dit laatste heeft de gemeente tot op heden niet opgenomen in een meerjarenplanning. Wij plaatsen onze vraagtekens bij de gehanteerde 'kengetallen' en normen en vragen om een gespecificeerde toelichting en onderbouwing van de kosten. 4. Een efficiëntere beheersing van kosten en materiaal door schaalvergroting is lastig te begrijpen als de kosten stijgen met factor 3. 5. Voor de duidelijkheid. De behandeling van de financiële stukken en eventueel in te dienen zienswijze is door de raad aan ons college gedelegeerd.	1. Dank voor de waardering. 2. Dank voor de informatie. 3. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging 'demarcatie' te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen. 4. Zie onder 3. 5. Dank voor de informatie.
Brummen	19 april (college) 16 jun (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. De voorlopige jaarstukken 2021 voor kennisgeving aan te nemen; 2. Kennis te nemen van de concept programmabegroting 2023 - 2026; 3. Geen zienswijze in te dienen op de concept begroting 2023 – 2026; 4. De volgende zienswijze in te dienen op de concept begrotingswijziging 2023 betreffende demarcatie: met de inwerkingtreding van de Wet Veiligheidsregio's kennen gemeenten geen gemeentelijke brandweer meer. De transitie is nog niet geheel voltooid. De meeste brandweerkazernes zijn in eigendom en beheer gebleven bij gemeenten. De VNOG stelt thans demarcatie voor, voor o.a. facilitaire taken op grond van een verdeelmodel. Naar aanleiding van de Wet Veiligheidsregio's is de gemeente Brummen principieel niet tegen demarcatie. De voorgestelde demarcatie houdt nauw	1. Dank voor de informatie. 2. Dank voor de informatie 3. Dank voor de informatie 4. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging 'demarcatie' te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende

		verband met de kazernes in eigendom en beheer bij gemeenten. Naar oordeel van de gemeente Brummen ontbreekt een transparante en concrete onderbouwing voor de verhoogde kosten voor de gemeenten en van de noodzaak voor verbetering van de efficiency van de huidige dagelijkse bedrijfsvoering. Wij stellen daarom voor dat de besluitvorming over de begrotingswijziging 2023 wordt uitgesteld tot het najaar, zodat eerst de analyse van de budgettaire facilitaire zaken van het externe bureau besproken kan worden in de commissie middelen èn in de gemeenteraden. Daarnaast wensen wij van de VNOG dat de begrote kosten voor de facilitaire zaken in lijn worden gebracht met de tot dusver begrote gemeentelijke kosten.	reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen.
Doetinchem	Begroting ☐ Begr. wijz. ☐		
Elburg	3 mei (college) 30 mei (raad) Begroting ■ Begr. wijz. ■ Resultaat ■	Besluit raad: 1. Voor wat betreft de bestemming van het positieve jaarrekening resultaat roept de gemeenteraad van de gemeente Elburg u op om geen toevoeging aan de egalisatiereserve afschrijvingen te doen en dit deel van het positieve saldo uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Overwegingen hiervoor: • De gemeenteraad in principe vindt dat wanneer de veiligheidsregio een positief jaarrekening resultaat heeft, dit saldo moet worden uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. • De gemeente Elburg de komende jaren door de herverdeling van het gemeentefonds mogelijk problemen krijgt om de eigen begroting sluitend te krijgen en daarom mogelijk met bezuinigingen te maken krijgt. • De veiligheidsregio daarom ook zelf alles in het werk zal moeten stellen om tot een sluitende begroting te komen op basis van een zelfde prijsindex als voor de gemeenten geldt. • Op het moment dat duidelijk is dat de egalisatiereserve afschrijvingen daadwerkelijk uitgeput zal raken en er extra middelen beschikbaar moeten komen, de veiligheidsregio dan aan de deelnemende gemeenten een benodigde extra bijdrage kan vragen. • Nu nog niet duidelijk is wat het daadwerkelijke tempo en de omvang van de voorgenomen investeringen en van de opbrengst wegens verkoop van af te stoten materieel zal zijn.	1. De mogelijkheid die u hier schetst was opgenomen in het AB-voorstel bij de bestemming van het jaarresultaat 2021. Uw AB-lid heeft dit ter vergadering toegelicht. Het AB heeft dit betrokken bij haar besluitvorming. Een meerderheid van het AB ondersteunde het oorspronkelijke voorstel.

		2. Daarnaast verzoekt de gemeenteraad de veiligheidsregio om zo snel als mogelijk een heldere en voldoende uitgebreide financiële onderbouwing te geven van de huidige berekeningen, die aangeven dat er per 31 december 2026 bijna € 3 miljoen te weinig beschikbaar is in de egalisatiereserve afschrijvingen. Tevens is het van belang dat de deelnemende gemeenten hierover bij de tussenrapportages een geactualiseerde stand van zaken ontvangen.	2. Wij voldoen graag aan uw verzoek. Voor het periodieke overleg met de gemeentelijk financieel ambtenaren staat een uitgebreide toelichting op dit onderwerp inmiddels reeds gepland. Daar is het onderwerp ook al eerder ter tafel geweest. Daarnaast zal het onderwerp weer - en dan geactualiseerd naar de laatste stand van zaken - worden opgenomen in de aanstaande Kadernota, zoals het ook in de vorige Kadernota heeft gestaan. In de gebruikelijke tussenrapportages (Halfjaarrapportage) komt het onderwerp ook tussentijds nog terug. We houden hiermee steeds nauwgezet de actuele stand in beeld en rapporteren daarover aan de deelnemende gemeenten.
Epe	7 juni (college) 23 juni (raadcie) 7 juli (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit college: 1. Het college heeft besloten de jaarstukken 2021 ter kennis name door te sturen naar de gemeenteraad. 2. Daarnaast adviseert het college de gemeenteraad geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de conceptprogrammabegroting 2023-2026 en de begrotingswijziging op de begroting 2023 betreffende de werkwijze en kostenverdeling rond de brandweerkazernes. Uitkomst raadcommissie: het wordt een bespreekonderwerp in de raad van 7 juli.	1. Dank voor de informatie. 2. Dank voor de informatie.
Ermelo	26 april (college) 1 juni (raadcie, politieke avond) 15 juni (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. Op basis van de concept programmabegroting 2023-2026 zijn geen verdere vragen of opmerkingen. 2. Wel zien wij graag dat op korte termijn gewerkt wordt aan een oplossing inzake de problematiek van de stijgende kapitaallasten. Daarbij zouden wij graag andere voorstellen zien dan enkel het verhogen van de gemeentelijke bijdrage. Wij zien een nader voorstel het liefst nog dit jaar met belangstelling tegemoet. 3. Op basis van het voorstel met betrekking tot de concept begrotingswijziging 2023 is het ons onduidelijk in hoeverre dit leidt tot een budgettair neutrale invoering. Ook wordt niet duidelijk gemaakt welke aanvullende investeringen noodzakelijk zijn en hoe dit wordt bekostigd. Wij zien dit liever eerst uitgezocht, zodat duidelijk wordt welke additionele kosten van ons gevraagd worden.	1. Dank voor de informatie. 2. Door een storting vanuit het positieve jaarresultaat 2021 in de egalisatiereserve afschrijvingen (kapitaallasten) kunnen tot en met 2026 de stijgende kapitaallasten worden opgevangen. Een oplossing voor 2027 en verder zal in komende Kadernota's worden voorgelegd. Ambtelijke afstemming en visievorming hierop heeft in het verleden al diverse keren plaatsgevonden en staat voorts ook gepland om in de loop van dit jaar weer verder ambtelijk te bespreken; voorstellen volgen dan op termijn via de Kadernota's. De Kadernota 2024-2027 komt in december in het AB. 3. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging 'demarcatie' te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen.

		4. In de begroting 2023 is op voorhand al wel een fte voor een medewerker vastgoed opgenomen, hierbij mist een nadere onderbouwing. Deze onderbouwing verwachten wij wel. Op dit moment kunnen wij derhalve niet akkoord gaan met de voorgestelde begrotingswijziging	4. Los van de precieze taakverdeling tussen gemeenten en VNOG voor de huisvestingstaken, etc. heeft de VNOG voor het op orde krijgen en houden van de kazernes, de arbeidsomstandigheden in en rond de kazernes, alsmede voor de goede afstemming met de gemeenten (gebouweigenaren), meer capaciteit nodig. Dit is eens te meer gebleken gaande de voorbereiding van het onderwerp 'demarcatie', vandaar dat dit onderwerp is opgenomen.
Harderwijk	3 mei (college) 19 mei (raadcie) 2 juni (raad) Begroting ■ Begr. wijz. ■	Besluit raad: 1. Geen zienswijze in te dienen.	1. Dank voor de informatie.
Hattem	3 mei (college) 16 mei (raadcie) 30 mei (raad) Begroting ■ Begr. wijz. ■ Resultaat ■	Besluit raad: 1. Wij waarderen de inzet van de VNOG tijdens de corona pandemie en recent wederom vanwege de vluchtelingenstroom uit Oekraïne. 2. In deze dynamische realiteit is de VNOG gekomen tot een positief rekeningresultaat in 2021. Wij zullen de burgemeester het volgende meegeven om in te brengen bij de besluitvorming in het AB: het resultaat niet toe te voegen aan de reserves, maar terug te laten vloeien naar de gemeenten. 3. Daarnaast is in de concept begroting 2023-2026 een sluitend begrotingsresultaat te zien in 2022 en 2023. Mocht het rekeningresultaat van 2023 positief blijken te zijn, dan verwachten wij dat het positieve resultaat terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. 4. Wij maken ons echter zorgen om 2024 en verder. In 2024 en 2025 is er een negatief begrotingsresultaat te zien en dit lijkt zich structureel door te zetten in 2026 en verder. Wij vragen u om de meerjarige begroting ook structureel sluitend te maken. 5. En de gemeenteraden op dit moment niet te vragen in te stemmen met een concept meerjarige begroting waarin geen dekking is opgenomen.	1. Dank voor de waardering. 2. De mogelijkheid die u hier schetst was opgenomen in het AB-voorstel bij de bestemming van het jaarresultaat 2021. Uw AB-lid heeft dit ter vergadering toegelicht. Het AB heeft dit betrokken bij haar besluitvorming. Een meerderheid van het AB ondersteunde het oorspronkelijke voorstel. 3. Dit is te zijner tijd ter afweging van het VNOG bestuur. 4. De bestemming van het jaarresultaat 2021 speelt een rol bij het tot en met 2026 sluitend krijgen van de begroting, zonder dat de gemeentelijke bijdrage hoeft te stijgen. Daarna gaat vanaf 2027 de gemeentelijke bijdrage omhoog. In de komende Kadernota's komt dit onderwerp terug, zodat er besluitvorming over kan plaatsvinden in het VNOG bestuur. De Kadernota 2024-2027 wordt behandeld in het AB van december. 5. Zie onder 4.

Heerde	24 mei (college) 20 juni (raadcie) 27 juni (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit college: De raad voor te stellen: 1. Kennis te nemen van de voorlopige Jaarstukken 2021, de Kadernota 2023-2026 en de concept Programmabegroting 2023-2026; 2. Geen zienswijze in te dienen op de concept Programmabegroting 2023-2026 en het dagelijks bestuur van de VNOG daarvan in kennis te stellen; 3. Geen zienswijze in te dienen op de concept begrotingswijziging 2023 ten aanzien van Demarcatie Uitkomst raadcommissie: Mogelijk komen fracties nog met een motie in de raadsvergadering.	1. t/m 3. Dank voor de informatie.
Lochem	10 mei (college) 7 juni (politieke tafel) 20 juni (raad) Begroting Begr. wijz. Resultaat	Besluit raad: 1. Het afgelopen corona-jaar heeft ongetwijfeld veel impact gehad op de werkzaamheden en de medewerkers van de VNOG. De raad van de gemeente Lochem heeft begrip voor het feit dat delen van de geplande werkzaamheden geen doorgang hebben kunnen vinden en dankt de medewerkers van de veiligheidsregio voor hun bijzondere inzet in deze bijzondere periode van crisis. 2. Ondanks het bijzondere karakter van afgelopen jaar/jaren, wordt de raad meermalen geconfronteerd met steeds hogere kosten voor de VNOG. Dit, terwijl de concept jaarrekening VNOG van 2021 wederom een fors positief resultaat laat zien. In de begeleidende brief geeft u aan dat het verwachte resultaat over 2021 € 5.266.036 bedraagt. De raad merkt op dat dit het resultaat is, nadat u al € 1.046.231 van het rekeningresultaat aan de reserves heeft toegevoegd. In de documenten bij de jaarrekening 2021 en de conceptbegroting 2023-2026 leest de raad dat u het volledige resultaat over het jaar 2021 wenst toe te voegen aan de egalisatiereserves. Daarmee wilt u voorsorteren om eventuele toekomstige kostenstijgingen te kunnen opvangen. U wenst de begroting de begroting te laten. Hetgeen in uw ogen de stabiliteit van de begroting bevordert. De raad is echter van mening dat een duidelijke toelichting hierop ontbreekt. De raad merkt op dat door deze werkwijze en opstelling u weinig rekening houdt met het budgetrecht van de gemeenteraad. Meermaals heeft de gemeenteraad van de gemeente Lochem bij u aandacht gevraagd voor de alsmaar stijgende kosten en verzocht een terughoudende begroting op te stellen. De raad heeft nu in een aantal opvolgende jaarrekeningen moeten vaststellen dat de uitkomsten van de jaarrekeningen ver verwijderd liggen van de prognose in de begrotingen.	1. Dank voor uw begrip en waardering. 2. Wij begrijpen dat het beeld lastig is. Enerzijds zijn er positieve jaarresultaten en anderzijds stijgen de kosten. De jaarresultaten hebben een incidenteel karakter en volgen uit de uitzonderlijke situatie waarin de hele wereld zich heeft bevonden en bevindt. In die zin kennen meerdere overheidsorganisaties (ook gemeenten) forse incidentele voordelen. De VNOG heeft sinds 2018 geen ‘normaal’ jaar gekend (2018: tekorten, 2019: pas op de plaats en opstellen Toekomstvisie, 2020-2021: corona met een grote crisisorganisatie die veel personele inzet vergt, grondstoffenproblemen en leveranciersproblemen die voortduren, 2022: daar bovenop Oekraïne), daardoor is het lastig om nu met bijstellingen en herschikkingen te komen. Bovendien loopt de uitvoering van de Toekomstvisie nog volop tot aan 2026, de einddatum van de visie. Iedereen wordt getroffen door de stijgende grondstofprijzen, energieprijzen, instabiliteit, krapte op de arbeidsmarkt, etc. Deze kostenstijgingen zijn vaak van structurele aard en sommige doen zich op termijn voor. Door nu besluiten te nemen, bereiden we ons daar op voor. Er is sprake van een misverstand, want het voorstel is niet om het volledige positieve resultaat 2021 aan de reserves toe te voegen, maar om ook een deel naar de gemeenten te laten terugvloeien. Het AB heeft hier op 23 juni positief over besloten, zodat er afgerond 6 ton naar de gemeenten terugvloeit, zie ook antwoord bij 5. We hebben de afgelopen jaren een terughoudende begroting opgesteld en we vinden het jammer dat u dat niet zo ervaart. Er is geen sprake van nieuw beleid en er is geen sprake van de stijging van de gemeentelijke bijdrage, afgezien van een reguliere loon- en prijsindex (waar de gemeentelijke commissie destijds op heeft aangedrongen om de VNOG financieel gezond te houden en waarvoor vanuit het Gemeentefonds compensatie komt voor de gemeenten) en enige autonome ontwikkelingen. Van oudsher behoort de VNOG tot de goedkoopste veiligheidsregio’s van het land.

		3. De positieve uitkomsten hebben in uw ogen vele oorzaken. In uw financiële perspectieven ziet de raad weinig terug van herschikken en bijstellen, behalve dan dat u de reserves opnieuw wenst te verhogen tot een naar de mening van de raad zeer forse omvang. 4. U houdt de gemeenteraden voor dat er tot en met 2026 geen verhoging van de gemeentelijk bijdrage zal volgen, indien de gemeenteraad instemt met uw voorliggend voorstel/werkwijze. Nogmaals wil de gemeenteraad benadrukken dat u hierbij weinig of geen rekening houdt met het budgetrecht van de raad. 5. De gemeenteraad van Lochem vraagt het AB VNOG dan ook te besluiten de reserves, zoals aangegeven in het rapport Jagt-Van Arkel tot een minimum te beperken en het positieve resultaat 2021 naar rato te retourneren aan de deelnemende gemeenten. 6. Op 14 december 2021 heeft u de Regeling demarcatie kazernes aangeboden aan ons college. In een memo heeft het college de gemeenteraad op de hoogte gesteld van deze Regeling. In uw aanbiedingsbrief maakt u kenbaar dat de VNOG bepaalde facilitaire taken per ingang van 2023 gaat uitvoeren (mits alle colleges van de 22 deelnemende gemeenten instemmen met de Regeling). U geeft aan daarvoor een separate begrotingswijziging aan ons voor te leggen. Deze begrotingswijziging hebben wij op 11 april 2022 ontvangen. Onze raad brengt daartegen een zienswijze in. De gemeenteraad stelt vast dat de totale extra bijdrage van de 22 gemeenten € 2.458.000 bedraagt. De begrotingswijziging demarcatie heeft daarmee financiële gevolgen voor de gemeente Lochem. Volgens de verdeelsleutel betekent deze begrotingswijziging een bijdrage voor de gemeente Lochem van € 119.000 op jaarbasis. Momenteel bedragen de kosten voor deze facilitaire taken voor de vijf kazernes van de gemeente Lochem € 49.000. Dit betekent een verhoging van de bijdrage met € 70.000. Wij weten dat op basis van de afspraken in de GR VNOG de kosten volgens verdeelsleutel worden verdeeld en dit tot gevolg kan hebben dat enkele gemeenten meer moeten gaan bijdragen als gevolg van deze centralisering. Daar is de gemeenteraad zich ook van bewust. Echter u heeft nu de mogelijkheid - omdat sprake is van schaalvergroting – deze taken aan te besteden en/of efficiënter te organiseren. Tevens valt het onze raad op dat bij de berekening van de kosten is uitgegaan van een extreem hoog service niveau en jaarlijks terugkerende posten die feitelijk niet jaarlijks aan de orde zijn. De kosten voor het beheer en onderhoud van onze kazernes laten dat namelijk zien. Onze raad wil dan ook dat de VNOG uitgaat van een bescheidener onderhoudsniveau.	In de vastgestelde Toekomstvisie is door het AB gekozen voor de minimale variant van het wagenpark (zo worden er per saldo tientallen voertuigen afgestoten tot aan 2026) en gaat ook het aantal brandweervrijwilligers navenant omlaag. Het resterende aantal blusvoertuigen wordt vervangen in de periode tot aan 2026, noodzakelijk voor een betrouwbare en efficiënte brandweerorganisatie. Deze aanbesteding is net afgerond en vergt een forse investering, met bijbehorende kapitaallasten. Dit doet de gemeentelijke bijdrage op termijn stijgen. Door de storting in de reserve kan dat echter tot en met 2026 worden tegengegaan. Kiest het AB ervoor om deze storting niet te doen, dan zal de stijging van de gemeentelijke bijdrage zich eerder voordoen. 3. Zie 2. 4. Zie 2. 5. De mogelijkheid die u hier schetst was opgenomen in het AB-voorstel bij de bestemming van het jaarresultaat 2021. Het AB heeft dit betrokken bij haar besluitvorming. Een meerderheid van het AB ondersteunde het oorspronkelijke voorstel. 6. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging ‘demarcatie’ te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen.

		7. Op 15 juni 2022 heeft de gemeenteraad het bericht ontvangen dat het DB van de VNOG heeft besloten om een tussenstap te maken, zodat nog nadere afstemming met gemeenten kan plaatsvinden en de bedragen in de begrotingswijziging (nogmaals) tegen het licht kunnen worden gehouden. De definitieve besluitvorming wordt naar het volgende reguliere AB (in principe 3 november a.s.) opgeschoven. Daarbij heeft u aangegeven dat de VNOG de gemeenten nogmaals zal benaderen met het verzoek om samen de (onderbouwing van) financiële cijfers te bespreken/nader te duiden. De gemeenteraad van Lochem stelt het zeer op prijs dat de behandeling van de begrotingswijziging wordt uitgesteld. Dit sluit aan bij de zienswijzen die de raad wil indienen tegen de concept begrotingswijziging 2023-1 (demarcatie) zoals dat door de gemeenteraad in haar vergadering van 20 juni 2022 is besproken. De gemeenteraad van Lochem vraagt u: 8. De Begrotingswijziging demarcatie 2023-1 aan te passen. De begrote facilitaire kosten met tenminste 1/3 van het totaal te verlagen en daarmee uit te gaan van een bescheidener onderhoudsniveau. 9. In 2025 te evalueren wat de staat van onderhoud van de kazernes is en wat dat onderhoud de VNOG in de twee voorgaande jaren heeft gekost. Wanneer in 2025 blijkt dat toch meer middelen nodig zijn kunt u dan een voorstel aan de deelnemers tot het verhogen van de bijdrage voorleggen. 10. De behandeling van de Begrotingswijziging demarcatie 2023-1 uit te stellen en te agenderen voor een vergadering van het AB VNOG in het najaar. Dit geeft de mogelijkheid voor een zorgvuldigere besluitvorming. Op dat moment is bekend of alle 22 deelnemende gemeenten instemmen met de Regeling demarcatie. Bovendien biedt dat de mogelijkheid om het onderzoek van het adviesbureau te bespreken in het financieel ambtenarenoverleg (FAO), met de accounthouders en in de commissie middelen. Waardoor het voor de gemeenteraad ook meer inzichtelijk wordt of de kostenstijging uitsluitend het gevolg is van de invoering van de Regeling of dat het facilitaire uitgaven zijn, die nu al deels in de huidige begroting VNOG zijn opgenomen.	7. Dank u voor uw waardering. 8. Zie 6. 9. Zie 6. 10. Zie 6, wij voldoen aan uw zienswijze.

Montferland	10 mei (college) 16 mei of 23 mei (auditcie van raad) 9 juni (raad, beeldvormend) 30 juni (raad, besluitvormend) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad 9 juni 2022: 1. Kennisgenomen van de jaarrekening 2021 en besloten om op de concept-begroting 2023-2026 en de eerste begrotingswijziging 2023 geen zienswijze in te dienen.	1. Dank voor de informatie.
Nunspeet	10 mei (college) 16 juni (raadcie) 30 juni (raad) Begroting Begr. wijz.	Uitkomst raadscommissie: 1. Onze gemeenteraad heeft kennisgenomen van de voorlopige jaarstukken 2021. Tevens stemt zij in met de concept Programmabegroting 2023-2026. 2. Zij heeft besloten op de concept begrotingswijziging begroting 2023 betreffende de demarcatie een zienswijze in te dienen: Ten opzichte van de huidige, beschikbare budget voor beheer en onderhoud van de brandweerkazernes van Nunspeet gaat de begrotingswijziging uit van een fors hoger budget voor de kosten. De huidige gemeentelijk raming voor beheer en onderhoud bedraagt € 40.000. In de begrotingswijziging wordt voor Nunspeet uitgegaan van een benodigd budget van € 69.400. Dit zou een verhoging van bijna € 30.000,- betekenen. Naar aanleiding van de cijfers in de concept begrotingswijziging heeft er (ambtelijk) overleg plaatsgevonden met de VNOG. In dit overleg is de hogere bijdrage ten opzichte van het huidige budget besproken. Vanuit de VNOG zijn een aantal redenen voor de verhoging aangegeven (…). Gezien de onbekendheid en de diversiteit tussen gemeenten is de wijze van budgetbepaling door de VNOG (op basis van kengetallen en normeringen) een logische aanpak. De vraag is echter of hier recht wordt gedaan aan de huidige, gemeentelijke werkwijze. Nunspeet hecht veel waarde aan de huidige werkwijze waarbij kostenefficiency en de inzet van vrijwilligers (waar mogelijk) van belang is. Gezien de onduidelijkheid over de noodzaak van alle benoemde taken in de Regeling demarcatie wordt de VNOG verzocht de begrotingswijziging in te steken vanuit de budgettair neutrale gedachte. Uitgangspunt is dat de demarcatie op voorhand niet duurder hoeft te worden ten opzichte van het huidige, gemeentelijke beheer. In de Nunspeetse situatie zou dit betekenen dat de VNOG maximaal het huidige beheer-/onderhoudsbudget van de kazernes (€ 40.000) als	1. Dank voor de informatie 2. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging ‘demarcatie’ te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen.

		taakstellend budget krijgt. In de Regeling demarcatie zijn voorstellen gedaan voor de monitoring van de kostenontwikkeling. Uit deze monitoring met financieel ambtenaren/gemeentelijk gebouwbeheerders/VNOG moet blijken in hoeverre het budget (niet) toereikend is. Een eventuele overschrijding van het budget zal in de verantwoordingscyclus van tussentijdse rapportages en jaarrekening worden gerapporteerd en kan tussentijds leiden tot een begrotingswijziging of wordt meegenomen in het jaarrekeningsaldo. Overigens wordt in de concept begrotingswijziging onderscheid gemaakt tussen structurele, facilitaire kosten en bijkomende kosten. De bijkomende kosten bevatten onder andere een bijdrage vanuit de gemeenten aan gemeenten met een kazerne met regiofunctie. Nunspeet stelt voor dit onderdeel in de eerste 2 jaren (in lijn met de termijn uit de Regeling demarcatie) via nacalculatie bij de gemeenten in rekening te brengen. Daarna kan dit deel meegenomen worden in de bepaling van de gemeentelijke bijdragen.	
Oldebroek	31 mei (college) 23 juni (raadcie) 7 juli (raad) Begroting ☐ Begr. wijz. ☐		
Oost Gelre	3 mei (college) 24 mei (raadcie) 7 juni (raad) Begroting ■ Begr. wijz. ■	Besluit raad: Niet in te stemmen met de concept programmabegroting 2023 – 2026 en begrotingswijziging 2023 omdat: 1. de raad in haar zienswijze op kadernota 2022 – 2025 en de concept programmabegroting 2022 – 2025 heeft aangegeven dat extra kosten voor capaciteit, gerelateerd aan huisvestingstaken, betaald dienen te worden uit de bestaande begroting. Dit vanwege het feit dat de gemeentelijke bijdrage de afgelopen jaren al flink is opgelopen. In de voorliggende concept programmabegroting 2023 – 2026 wordt voorgesteld om structureel € 75.000 op te nemen voor een formatieplaats vastgoed. De raad stemt hier, gelet op haar eerdere zienswijze, niet mee in. 2. de raad in dezelfde zienswijze heeft aangegeven dat het vastgoedvraagstuk (o.a. huisvestingsvisie, afspraken beheer en onderhoud, op orde brengen brandweerkazernes en verdeling financiële verantwoordelijkheden) niet mag leiden tot een onevenredige toename van de gemeentelijke bijdrage. Uit de voorgestelde begrotingswijziging 2023 blijkt dat de kosten voor facilitaire zaken niet budgettair – neutraal overgaan. Het uitgangspunt moet zijn	1. Los van de precieze taakverdeling tussen gemeenten en VNOG voor de huisvestingstaken, etc. heeft de VNOG voor het op orde krijgen en houden van de kazernes, de arbeidsomstandigheden in en rond de kazernes, alsmede voor de goede afstemming met de gemeenten (gebouweigenaren), meer capaciteit nodig. Dit is eens te meer gebleken gaande de voorbereiding van het onderwerp ‘demarcatie’, vandaar dat dit onderwerp in de vastgestelde Kadernota 2023-2026 is opgenomen. 2. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging ‘demarcatie’ te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen.

		budgettair-neutrale taakoverdracht, zoals ook staat aangegeven in afspraak 11 van de regeling demarcatie. Met de voorgestelde begrotingswijziging 2023 gaan de kosten voor facilitaire zaken voor Oost Gelre aanzienlijk omhoog (van +/- € 30.000,- naar € 107.500,-) en is niet in lijn met de kaders die de raad in 2021 heeft vastgesteld. De raad stemt om die reden niet in met de begrotingswijziging 2023 en verzoekt de VNOG om opnieuw te kijken naar de wijze waarop de kosten voor de facilitaire zaken moeten worden bepaald en doorberekend aan de gemeenten. Daarbij is een oplossingsrichting om niet te kijken naar kengetallen per activiteit, maar te kijken naar de historische financiële cijfers van de gemeenten en op basis hiervan een kostenoverzicht- en verdeling te maken. 3. Het doel moet zijn uniformiteit van beleid en afspraken, geldend voor alle 22 gemeenten. Maatwerkafspraken moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien maatwerkafspraken worden gemaakt met gemeenten dan dienen de bijbehorende kosten, inclusief de kosten voor de capaciteit dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de maatwerkafspraak, 1 op 1 door de desbetreffende gemeente te worden betaald. De overige gemeenten zijn niet financieel verantwoordelijk indien gemeenten extra taken overdragen aan de VNOG. De maatwerkafspraken moeten daarnaast voor elke gemeente inzichtelijk zijn en kunnen onderdeel uitmaken van de programmabegroting 2023 – 2026.	3. Wij delen uw visie op maatwerkafspraken, uniformiteit is de basis. Vandaar dat ook de Regeling Demarcatie met bijbehorende begrotingswijziging zijn opgesteld. Als er sprake is van maatwerkafspraken of de overdracht van extra taken van een gemeente naar de VNOG, dan zeggen wij toe dat dit niet gaat leiden tot (financieel) nadeel van de andere gemeenten.
Oude IJsselstreek	10 mei (college) 16 mei (raadcie) 2 juni (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. De jaarstukken 2021, de programmabegroting 2023-2026 en de begrotingswijziging demarcatie van de VNOG ter kennisgeving aannemen. 2. De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de VNOG meegeven in te stemmen met de jaarstukken 2021. 3. De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de VNOG meegeven in te stemmen met de programmabegroting 2023-2026. 4. De afgevaardigde in het Algemeen Bestuur van de VNOG meegeven in te stemmen met de begrotingswijziging demarcatie 2023. 5. Voor de programmabegroting 2023-2026 en de begrotingswijziging demarcatie geen zienswijze in te dienen.	1. t/m 5. Dank voor de informatie.

Putten	26 april (college) 23 mei (raadcie) 9 juni (raad) Begroting Begr. wijz. Resultaat	Besluit raad: 1. De voorlopige jaarstukken 2021, de concept programmabegroting 2023 - 2026 en de conceptbegrotingswijziging “demarcatie” voor kennisgeving aan te nemen. 2. Een zienswijze te geven op de concept programmabegroting 2023 - 2026 tav de bestemming van het rekeningsaldo 2021 conform bijgevoegde conceptbrief VNOG. 3. Geen zienswijze in te dienen t.a.v. de begrotingswijzing “demarcatie”. 4. Zienswijze: de gemeenteraad van de gemeente Putten is van mening dat het resultaat ten gunste dient te komen van de deelnemende gemeenten en naar ratio onder hen dient te worden verdeeld. De gemeenteraad is van mening dat incidentele voordelen (in dit geval bestemming van het resultaat) niet gebruikt dienen te worden voor de dekking van structurele nadelen.	1. Dank voor de informatie. 2. Zie onder 4. 3. Dank voor de informatie. 4. De mogelijkheid die u hier schetst was opgenomen in het AB-voorstel bij de bestemming van het jaarresultaat 2021. Uw AB-lid heeft dit ter vergadering toegelicht. Het AB heeft dit betrokken bij haar besluitvorming. Een meerderheid van het AB ondersteunde het oorspronkelijke voorstel.
Voorst	10 mei (college) 30 mei (raadcie) 13 juni (raad) Begroting Begr. wijz. Resultaat	Besluit raad: 1. Een zienswijze in te dienen op de concept begroting 2023 - 2026 waarin staat dat naast het positieve resultaat van € 598.940 ook het positieve resultaat van € 3.771.060 terug dient te vloeien naar de deelnemende gemeenten in plaats van dit toe te voegen aan de egalisatiereserve; 2. Een zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2023 waarin besluitvorming over de begrotingswijzing 2023 wordt uitgesteld tot het najaar, zodat eerst de analyse van de budgettaire facilitaire zaken van het externe bureau besproken kan worden in de commissie middelen en in de gemeenteraden; 3. De begrote kosten voor de facilitaire zaken in lijn te brengen met de tot dusver begrote gemeentelijke kosten.	1. De mogelijkheid die u hier schetst was opgenomen in het AB-voorstel bij de bestemming van het jaarresultaat 2021. Uw AB-lid heeft dit ter vergadering toegelicht. Het AB heeft dit betrokken bij haar besluitvorming. Een meerderheid van het AB ondersteunde het oorspronkelijke voorstel. 2. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging ‘demarcatie’ te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. We volgen dus uw zienswijze. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen. 3. Zie onder 2.
Winterswijk	25 apr (college) 12 mei (raadcie) 25 mei (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2021; 2. Uit de voorgestelde begrotingswijziging demarcatie blijkt dat de kosten voor facilitaire zaken niet budgettair- neutraal overgaan. Het uitgangspunt meet zijn budgettair-neutrale taakoverdracht, zoals ook staat aangegeven in afspraak 11 van de Regeling Demarcatie. Met de voorgestelde begrotingswijziging demarcatie gaan de kosten voor facilitaire zaken voor de gemeente Winterswijk aanzienlijk omhoog. Per saldo zouden wij jaarlijks € 34.000 meer moeten bijdragen aan facilitaire kosten dan momenteel het geval is. De gemeenteraad stemt om die reden niet in met de	1. Dank voor de informatie. 2. Het DB heeft ervoor gekozen om de definitieve behandeling van de begrotingswijziging ‘demarcatie’ te verschuiven naar een latere AB vergadering dan de vergadering op 23 juni. Uw zienswijze maakt duidelijk dat definitieve besluitvorming op dit moment nog te vroeg komt. Met het verschuiven van de besluitvorming is er tijd om met uw gemeente (ambtelijk) opnieuw over de begrotingswijziging in overleg te treden en waar nodig nadere toelichting en onderbouwing te geven, mogelijk bijstellingen te doen, alternatieven te beschouwen, etc. De uitkomsten van deze extra ronde worden (ambtelijk) breed gedeeld en vormen input voor de definitieve AB behandeling. Voor de definitieve behandeling is de eerst volgende

		begrotingswijziging demarcatie en verzoekt de VNOG om opnieuw naar de kengetallen voor de facilitaire zaken te kijken waarbij budgettair neutrale overdracht het uitgangspunt moet zijn. 3. De vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio op te dragen niet in te stemmen met de begroting op het punt van de demarcatie, op het moment dat de ingediende zienswijze niet leidt tot aanpassing van de begroting.	reguliere AB-vergadering beoogd, die is op 3 november. Dan zullen wij op uw zienswijze terugkomen. 3. Zie onder 2.
Zutphen	19 april (college) 16 mei (forum) 30 mei (raad) Begroting Begr. wijz.	Besluit raad: 1. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2023 en de begrotingswijziging 2023. Ook heeft de gemeenteraad besloten om daarover geen zienswijze in te dienen. De gemeenteraad heeft eveneens kennis genomen van de jaarstukken 2021.	1. Dank voor de informatie.